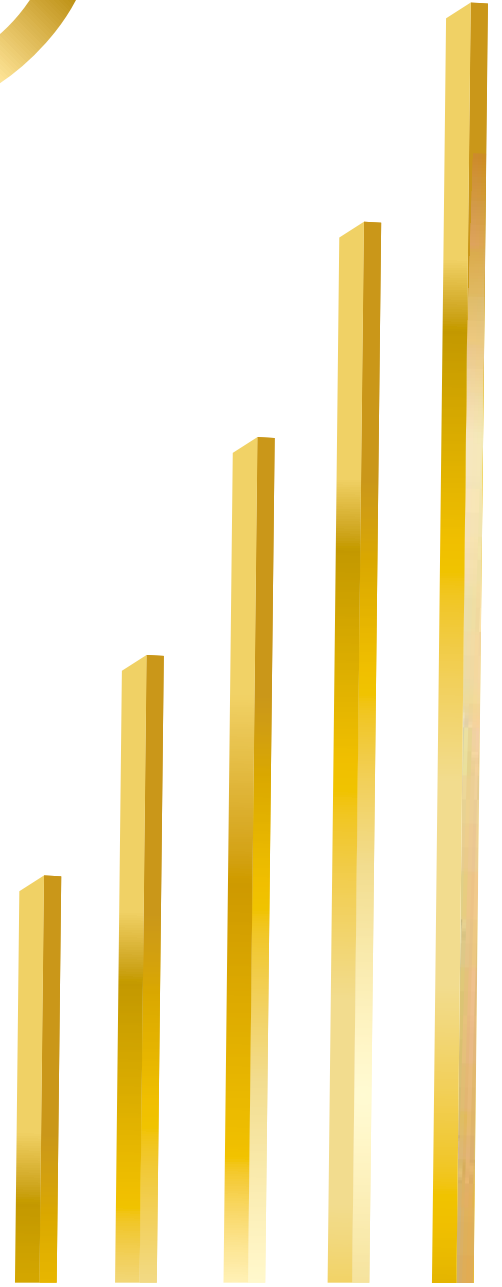

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2016

AFRİKA'YA

HAYAT

VERİYORUZ!

GANA HFO SANTRALİ

MALİ
GANA

MADAGASKAR

AKSA ENERJİ,
GANA'DA ELEKTRİK
ÜRETİMİNE BAŞLADI.

Bugün dünyada 1 milyarın üzerinde insan elektriğe ulaşamıyor. Türkiye'nin lider elektrik üreticisi olarak bu konuda, ekonomik olduğu kadar insani anlamda önemli bir hamle yaptık. Acil enerji ihtiyacı olan ülkelere yöneldik ve ilk olarak Gana'da bir enerji santrali kurduk. 370 megavatlık santralimiz ülkeye hayat vermeye başladı! Şimdi sırada Mali ve Madagaskar enerji santrallerimiz var. Kısa süre içerisinde bu ülkelerdeki santrallerimiz de devreye girecek.

**Sınırları aşan güç olarak,
ihtiyacı olan ülkeleri
enerjiyle buluşturmaya
devam edeceğiz.**

SINIRLARI AŞAN GÜÇ!

www.aksaenerji.com.tr
www.aksainvestorrelations.com

130'dan fazla ülkede Hes Kablo izi var!

Hes Kablo, ürettiği ileri teknoloji ürünü kablolarla,
dünyanın 130'dan fazla ülkesinin altyapısında iz bırakıyor.
Siz de Hes Kablo kullanın, altyapınızda iz bırakın.

Güven veren teknoloji

65. yılımızı gururla kutluyoruz

BAŞKANDAN

GELİŞTİRİLMİŞ İÇERİK VE YENİ TASARIMIYLA İSO 500...

İstanbul Sanayi Odası (İSO) olarak ülkemiz sanayi sektörünün gelişimi konusunda yarım asırdır en kapsamlı veri kaynağını sunan “İSO - Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” araştırmamızın 2016 yılı sonuçlarını sizlerle paylaşıyoruz.

”

ERDAL BAHCIVAN
İstanbul Sanayi Odası - Yönetim Kurulu Başkanı

İSO 500 araştırmasını geçmiş yıllarda takip etmiş okurlarımızın hemen fark edeceği üzere, bu yıl çalışma sonuçlarını açıkladığımız dergimiz, geliştirilmiş bir içerik ve yenilenmiş bir tasarımla hazırlandı. Hazırlamış olduğumuz yeni web sitesiyle çalışma sonuçlarının yıllara, sektörlerle, hatta firmalara göre filtrelenerek görüntülenebilmesini sağlayan, daha kullanıcı dostu bir içerik yarattık. Bu yeniliğin ISO 500’ün tüm kesimlerce daha ayrıntılı ve etkin bir şekilde ele alınmasını mümkün kıldığına inanıyoruz.

Araştırma sonuçlarına kısaca göz attığımızda, ülkemiz için oldukça zorlu geçen 2016 yılında ISO 500 kuruluşlarının ekonominin geneline kıyasla başarılı bir performans sergilediğini görüyoruz. Yüzde 3’e yakın gerçekleşen ekonomik büyümede sanayi sektörü yine sürükleyici rol oynarken 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ekonomiye olan katkısını artırma başarısı göstermiştir. Net satışlar ve üretimden satışlar geçen yıla göre daha yüksek bir artış hızı gösterirken karlılık rasyolarında da iyileşme söz konusudur. Ayrıca küresel ekonomideki zayıflıklar nedeniyle Türkiye’nin toplam ihracatının azaldığı 2016’da ISO 500 kuruluşları ılımlı bir ihracat artışı sağlayabilmiştir.

Son yıllarda sanayi sektörünün kaynak yapısında gözlenen bozulma eğiliminin 2016’da da devam ettiğini görüyoruz. Borç/öz kaynak oranı yüzde 162, mali borç/öz kaynak oranı ise yüzde 89 gibi yüksek seviyelere ulaşmış durumda. Buna rağmen toplam borç içerisinde uzun vadeli borçların payı artarken mali borçların toplam borçlara oranı düşüş göstermiştir. Bu durum, 2016’da sanayicilerimizin nispeten daha sürdürülebilir kaynaklardan borçlanabildiğini gösteriyor. Ayrıca faaliyet karlılığı yüzde 8,7’den yüzde 9,4’e yükselirken finansman giderlerinin faaliyet karına oranla yüzde 63,4’ten yüzde 55,4’e gerilemiş olması, 2016’da sanayi firmalarımızın faaliyet ve finansman giderlerini daha etkin yönetebildiğini gösteriyor.

2016’da orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerinin katma değer içindeki payının arttığını görmek de sevindirici. Ancak yüksek teknoloji üretim yapısına geçişte halen yeterli hızda yol alamadığımızı da kabul etmemiz gerekiyor. Geçtiğimiz yıl yaşanan zorlukların sanayicilerimizi rekabet gücünün gelişimi açısından büyük önem taşıyan AR-GE harcamalarını da kısmaya zorladığını görmekteyiz.

Küresel ekonomideki toparlanma, hükümetçe sağlanan teşvikler ve kur oynaklığındaki görece azalmayla birlikte 2016’da genel görünümde sağlanan iyileşmenin 2017 ve takip eden yıllarda süreceğini ümit ediyoruz.

2016 yılında yaşanan tüm zorluk ve ortaya çıkan engellere rağmen ülkemizin büyümesine, refahına, ihracatına, istihdamına katkısını artırarak sürdüren sanayicilerimizi başarılarından ötürü tebrik ediyorum. Araştırmamızı büyük bir emek ve titizlikle hazırlayan Ekonomik Araştırmalar Şubemize, yorum ve değerlendirmeleriyle çalışmamıza derinlik katan değerli akademisyen ve danışmanlarımıza, dergimizin yenilenen çehresinde ve ISO 500 mikro sitesinde emeği geçenlere teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

Başkandan	12
Dünya ve Türkiye Ekonomisinde Gelişmeler	11
Temel Göstergeler	26
Temel Finansal Göstergeler	50
Karlılık Göstergeleri	63
Katma Değer Etkinlik ve Verimlilik	77
Teknoloji Faaliyetleri	86
Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Sıralama	95
Sektörel Veriler	127
Yöntem, Tanım ve Açıklamalar	146
Faaliyet Kodları ve Sermaye Dağılımı	150
Sektörel Sıralamalar	153
Alfabetik Sıralamalar	171
Yorumlar	193

1968*

Vehbi Koç'un önerisiyle başlatılan çalışma neticesinde ilk kez en büyük 100 sanayi kuruluşu belirlendi ve kamuoyu ile paylaşıldı.

1978

Türkiye'nin en büyük 300 sanayi kuruluşu belirlendi.

1981

Çalışmanın kapsamı 500 kuruluşa çıkarılarak kamuoyuna sunuldu.

1991

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına ek olarak "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"nu izleyen, 325 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışması hazırlanıp kamuoyunun bilgisine sunuldu.

1992

Ek çalışmanın kapsamı 250 olarak yeniden belirlendi ve "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"nu izleyen 250 Sanayi Kuruluşu" araştırması açıklandı.

1998

250 Sanayi Kuruluşu araştırmasının kapsamı genişletilerek 500'e çıkarıldı. Böylece Türkiye'nin 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'na ait veriler oluşturuldu.

2016

İSO 500'ün çok daha spesifik konulardaki sonuçlarını değerlendiren Tematik Raporlar adlı yeni bir serinin hayata geçirilmesine karar verildi.

2017

İSO 500 çalışması geliştirilmiş içeriği ve yenilenen tasarımı ile okuyucusuyla buluştu. İSO 500 web sitesi yayına girdi.

iso500.org.tr

*Açıklanma tarihleri dikkate alınmıştır.

KÜNYE

İSTANBUL SANAYİ ODASI DERGİSİ

Haziran 2017 Özel Sayı

İMTİYAZ SAHİBİ

İSTANBUL SANAYİ ODASI ADINA YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Erdal Bahçıvan

YAYIN KURULU

Sultan Tepe - Mehmet Ağrikli - Ali Sami Aydın - Aynur Ayhan
Ömer İltan Bilgin - Mustafa Güler - Cemal Keleş
Arzu Aslan Kesimer - Erol Kiresepi - Mehmet Selçuk Sadır
Sabahattin Şen - Baha Telli - Mehmet Umur

SORUMLU GENEL YAYIN MÜDÜRÜ

Haktan Akın

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Asım Aslan

ARAŞTIRMAYI YAPAN

İSO Ekonomik Araştırmalar Şubesi

YAYINA HAZIRLAYAN

İSO Kurumsal İletişim Şubesi

İDARE YERİ VE REKLAM REZERVASYON

Meşruiyet Caddesi No:62 Tepebaşı - İstanbul
Tel: 0212 252 29 00'dan 131-132-133 Faks: 0212 249 18 93

BASIM

Promat Basım Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Orhan Gazi Mahallesi 1673. Sk. 34 - Esenyurt/İstanbul
Tel: 0212 622 63 63

www.promat.com.tr

Sertifika No: 12039

Baskı Tarihi: Haziran 2017

Aylık Sanayi ve Ekonomi dergisi özel sayıdır.

İSO 500® / ©2017 İstanbul Sanayi Odası / 5846 sayılı kanuna göre tüm hakları saklıdır.
İzinsiz hiçbir şekilde çoğaltılamaz, kopyalanamaz ve yayınlanamaz. Çalışmada yer alan
bilgi ve analizlerin kopyalanması ya da çoğaltılarak kullanılması yolu ile oluşabilecek
hata veya eksikliklerden dolayı İSO'nun herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

REKLAM İNDEKSİ

HES KABLO	ÖN KAPAK İÇİ
AKSA ENERJİ	ÖN KAPAK İÇİ ARKA YÜZ
ASELSAN	ORTA KAPAK ÖN YÜZ
KOÇ METALURJİ	ORTA KAPAK ARKA YÜZ
ROKETSAN	ARKA KAPAK İÇİ
OĞUZ TEKSTİL	ARKA KAPAK İÇİ KARŞISI
YILMAZ REDÜKTÖR	ARKA KAPAK

ŞAHİNLER METAL	7
AKBANK	10
İSTİKBAL	12
SOCAR-PETKİM	18-19
ERDEMİR GRUP	23
ÇAMSAN ENTEGRE	24-25
TEKSAN	30-31
İŞ BANKASI	37
BUGA OTİS	38
KASTAMONU ENTEGRE	43
SANKO	49
ARÇELİK	53
ASSAN HANİL	55
KURUKAHVECİ MEHMET EFENDİ	57
TSKB	61
RWE TURCAS	62
TÜPRAŞ	71
ZİRAAT BANKASI	76
BSH	85
İSO SOSYAL MEDYA	126
İSO FAALİYET BELGESİ	192
İSO CRM	208
İSO KAPASİTE RAPORU	209

A KABLO

A KABLO SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
Orta Mahalle, Atayolu Caddesi No: 22, 34959 Orhanlı Tuzla / İstanbul / TÜRKİYE
E-mail: info@akablo.com Tel: +90 216 304 05 06 - Faks: +90 216 304 05 05
www.akablo.com

Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş. Kuruluşudur.

YÖNETİCİ ÖZETİ

2016 yılında dünya ekonomisindeki yavaş büyüme ve dünya mal ticaretinde talebin önemli ölçüde zayıflaması küresel sanayi performansını sınırlamıştır. Bununla birlikte özellikle yılın ikinci yarısından itibaren sanayi performansı iyileşmeye başlamıştır. Türkiye ekonomisi 2016 yılının ilk yarısında iyi bir büyüme performansı göstermiş, ancak yılın ikinci yarısında yaşanan gelişmeler ile yüzde 2,9 büyümüştür. 2016 yılında karşılaşılan önemli sıkıntılara rağmen sanayi sektörü ekonominin geneli üzerinde bir performans göstermiş ve ekonomik büyümeyi sürükleyen sektör olmuştur.

ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının 2016 yılı sonuçları, ISO 500'ün oldukça zorlu bir yıl olan 2016'da sanayinin ve ekonominin üzerinde bir performans gösterdiği ortaya koymaktadır. Bu durum, mevcut koşullar değerlendirildiğinde Türk sanayisinin esnekliğini ve rekabet gücünü ortaya koyması açısından oldukça önemlidir.

2016 yılı ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının sonuçları aşağıda kısaca özetlenmektedir:

- ✿ 2016 yılı ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamında 11 kamu kuruluşu, 489 özel kuruluş yer almaktadır.
- ✿ Uzun yıllardır olduğu gibi 2016 yılında da üretimden satışlara göre en büyük kuruluş Tüpraş olmuştur. Üretimden satışların yanı sıra yaratılan katma değerde de ilk sırada yer alan Tüpraş, toplam katma değer in yaklaşık beşte birini yaratmaktadır. En fazla kar eden ilk üç kuruluş arasında TPAO ve EÜAŞ kamu kuruluşu olarak birinci ve ikinci sırada yer almıştır. En fazla ihracat yapan ilk üç kuruluşun tümü otomotiv sektöründe faaliyet göstermektedir.
- ✿ ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun sanayi sektörü katma değeri içindeki payı yüzde 19,7'ye, GSYH içindeki payı ise yüzde 7,1'e yükselmiştir. 2016 yılında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun performansı sanayinin ve ekonominin genel performansının üzerinde gerçekleşmiştir.
- ✿ Yabancı sermaye paylı kuruluş sayısındaki azalış eğilimi devam etmektedir. 2009 yılında 153 kuruluş ile zirve yapan yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı, 2016'da 123'e gerilemiştir. Yabancı sermaye paylı kuruluşların sa-

yısındaki gerilemeye rağmen, bu kuruluşların temel büyüklüklerdeki paylarını korudukları, ihracattaki paylarını ise artırdıkları görülmektedir.

- ✿ ISO üyesi kuruluşların sayısı 2016 yılında 180'e inerken, temel büyüklüklerdeki paylarında azalma eğilimi söz konusudur. ISO üyesi kuruluşların faktör gelirleri dağılımında milli gelir anlamında kar payı 2016'da artış göstermiştir.
- ✿ Net satışlar yüzde 9,2 oranında artarken, üretimden satışlardaki artış yüzde 8,8 olmuştur. Bu oranlar geçen yıl artışlarının üzerinde olmakla birlikte satışlarda sınırlı bir artışa işaret etmektedir.
- ✿ İhracat son üç yıldaki gerilemenin ardından 2016'da yüzde 3,1 oranında artarak 55,1 milyar dolara yükselmiştir. Türkiye ihracatının üzerinde bir performans söz konusudur. Özellikle otomotiv ihracatındaki artış belirleyici rol oynamıştır. Türkiye ihracatının yüzde 38,7'si, sanayi ihracatının yüzde 40,4'ü ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu tarafından gerçekleştirilmiştir.
- ✿ Karlarda önemli artışlar yaşanmıştır. Dönem kar ve zarar toplamı 2016 yılında yüzde 33,2 yükselirken, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı yüzde 22,8 artmıştır.
- ✿ 2016 yılında özel kuruluşların istihdamı yüzde 2,5, ödedikleri maaş ve ücretler ise yüzde 16,6 artmıştır.
- ✿ Borç kullanımı artmaya devam etmiştir. Toplam borçlar yüzde 24 oranında artarken, kısa vadeli borçlardaki artış yüzde 22,8, uzun vadeli borçlardaki artış ise yüzde 25,7 olmuştur.
- ✿ Mali borçlar yüzde 18,8 ile toplam borçlardan daha yavaş büyümüştür. Kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 14,1 iken, uzun vadeli mali borçlardaki artış yüzde 21,9 gibi yüksek düzeyde gerçekleşmiştir.
- ✿ Karlardaki büyümenin etkisiyle özkaynaklar yüzde 15,2 artarak reel büyüme göstermiştir.

- ✿ Kaynak yapısında borçların toplam aktifler içindeki payı bir önceki yıla göre 1,8 puan artarak son 10 yılın en yüksek düzeyi olan yüzde 61,9'a çıkmıştır. Özkaynakların payı ise yüzde 38,1 ile son 10 yılın en düşük seviyesine gerilemiştir.
- ✿ Mali borçların toplam borçlar içindeki payı gerilemiştir. Mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2016 yılında yüzde 57,1'den yüzde 54,7'ye inmiştir. Diğer borçların payı ise yüzde 42,9'dan yüzde 45,3'e yükselmiştir.
- ✿ Mali borçlar içinde kısa vadeli mali borçların payı azalmaktadır. Kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 39,4'ten yüzde 37,8'e gerilemiştir.
- ✿ Toplam borçlar/özkaynak oranı 2016'da yüzde 162,3'e yükselmiştir. Borçların özkaynaklara göre oranında önemli bir artış yaşanmıştır. Mali borçlar/özkaynak oranı artmaya devam ederek yüzde 88,8'e yükselmiştir. Mali borçların büyüklüğü özkaynak toplamına yaklaşmıştır.
- ✿ Dönen ve duran varlıkların toplam aktifler içindeki payına bakıldığında duran varlıklar aleyhine gelişimin sürdüğü görülmektedir. 2015'te yüzde 53,7'ye yüzde 46,3 olan oranın 2016'da yüzde 54,7'ye yüzde 45,3 olması, olumsuz yatırım koşullarının duran varlık yatırımlarını sınırladığını ortaya koymaktadır.
- ✿ 2016 yılında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamındaki kuruluşların 392'si kar, 108'i zarar etmiştir. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden kuruluş sayısı ise 2016 yılında 484'e yükselmiş ve son dört yıl içindeki en yüksek sayıya ulaşmıştır. Firmalar çekirdek işlerine ve faaliyetlerine daha çok önem vererek faiz amortisman ve vergi öncesi kar performanslarını yükseltmiştir.
- ✿ Satış karlılığı 2016'da 1,2 puan artarak 2010'dan bu yana en yüksek seviyesi olan yüzde 6,8'e çıkmıştır. Aynı yılda aktif karlılığı 0,6 puan artarak yüzde 6,2'ye, özkaynak karlılığı ise 16,2'ye yükselmiştir.
- ✿ 2016 yılında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda FAVÖK mutlak büyüklüğü yüzde 22,8 artmış ve 76,1 milyar TL olarak hesaplanmıştır. 2016 yılında FAVÖK/net satışlar oranı yüzde 13,7'ye, FAVÖK/aktifler oranı yüzde 12,4'e ve FAVÖK/özkaynaklar oranı yüzde 32,6'ya yükselmiştir.
- ✿ 2016 yılında faaliyet karı oranı yüzde 9,4 olarak hesaplanmıştır. 2015 yılında yüzde 8,7 olan orana göre faaliyet karlılığında iyileşme yaşanmıştır.

✿ 2016 yılında satılan malların maliyetleri, faaliyet giderleri ve finansman giderleri daha etkin yönetilmiş ve karlılık oranları yükselmiştir. Finansman giderleri 2016 yılında daha etkin yönetilmiştir. Finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı 2016 yılında yüzde 63,4'ten yüzde 55,4'e inmiştir. Sanayi firmaları döviz kuru dalgalanmalarının ve Türk Lirasındaki değer kaybının finansman giderlerine olumsuz etkisini sınırlamıştır.

✿ Varlık devir hızı 2016 yılında 0,91'e inmiştir. 2016 yılının ikinci yarısında yaşanan ödeme sıkıntıları varlık devir hızını düşürmüştür. Özkaynak devir hızı 2016 yılında 0,13 puan gerilemiş ve 2,37 olmuştur. İşletme sermayesi devir hızı son dört yıldır gerileme eğiliminde olup 2016 yılında 1,66'ya inmiştir.

✿ 2016 yılında çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 6,4 artmış ve 739.192 TL olmuştur. 2015 ve 2016 yıllarında üretici ve tüketici fiyat enflasyonları ve milli gelir deflatörü ile karşılaştırıldığında çalışan başına net üretimden satışlar reel olarak gerilemiştir.

✿ 2016 yılında AR-GE harcamaları anket verileri ile 2,8 milyar TL'dir ve AR-GE harcamaları yüzde 16,3 azalmıştır. 2016 yılında anket verileri ile toplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 2015 yılında yüzde 0,74 iken yüzde 0,57'ye gerilemiştir. Aynı yılda AR-GE yapan firma sayısı 239'a inmiştir. AR-GE harcamaları rekabette hayati bir önem taşımakla birlikte firmalar 2016 yılı koşulları içinde AR-GE harcamalarını da kısma yoluna gitmek zorunda kalmıştır.

✿ 2016 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 39,3 ile orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2016 yılında 1,5 puan azalmış ve yüzde 37,4 olmuştur. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı 2015 yılında yüzde 18,9 iken 2016 yılında yüzde 19,5'e yükselmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 2015 yılında yüzde 3,2 iken 2016 yılında yüzde 3,7 olmuştur.

✿ Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerle dönüşüm ihtiyacı sürmektedir. Ancak ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sonuçları ölçüm yapılan son dört yıldır bu konuda henüz yeterli ilerleme sağlanamadığını göstermektedir.

TÜRKİYE’NİN EN DEĞERLİ BANKA MARKASI

Brand Finance®

Uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance tarafından hazırlanan
“Dünyanın En Değerli 500 Markası - 2017” sıralamasına göre.

AKBANK

sizin için

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDE GELİŞMELER

Dünya ekonomisinde büyüme 2016 yılında yavaşlamıştır. Dünya ekonomisinde 2015 yılındaki yüzde 2,7’lik büyüme sonrası 2016 yılında yüzde 2,4’lük büyüme gerçekleşmiştir.

Milyonlarca Hane Hepsinde GÜVEN VE KALİTE

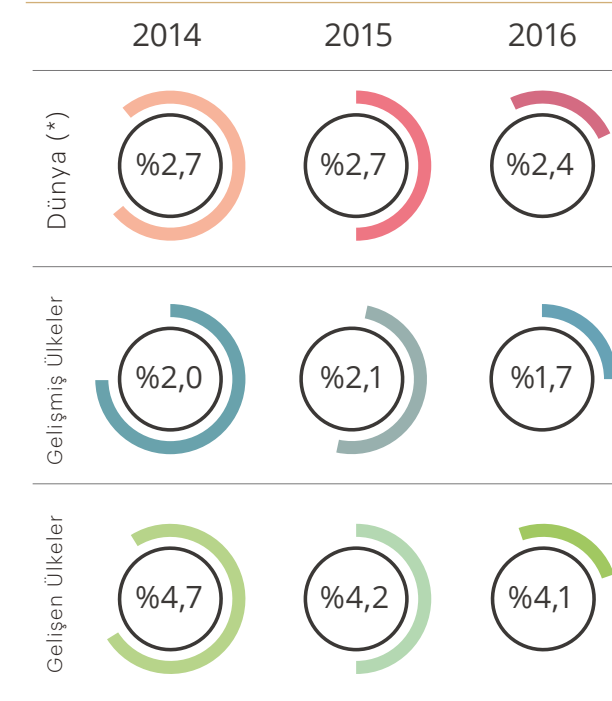
İstikbal, bir kez daha ISO'nun en büyük ilk 500 sanayi kuruluşu listesindeki yerini aldı. Bu başarıda emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

istikbal
Her ev güzeldir

Dünya ekonomisinde büyüme 2016 yılında yavaşladı.

Dünya ekonomisinde büyüme 2016 yılında yavaşlamıştır. Dünya ekonomisinde 2015 yılındaki yüzde 2,7'lik büyüme sonrası 2016 yılında yüzde 2,4'lük büyüme gerçekleşmiştir. 2016 yılına daha yüksek bir büyüme beklentisi ile girilmesine karşın jeopolitik gelişmeler, küresel mali piyasalardaki oynaklıklar, Büyük Britanya'nın Avrupa Birliği'nden çıkış kararı alması ile özellikle Çin ve emtia ihracatçısı gelişen ülkelerin ekonomilerindeki yavaşlama dünya ekonomisindeki büyümenin beklentilerin altında gerçekleşmesine neden olmuştur. 2016 yılında gelişmiş ülkelerde büyüme bir önceki yılın gerisinde kalırken, gelişen ülkelerde ise büyüme potansiyelin altında ve zayıf gerçekleşmiştir.

DÜNYA EKONOMİSİ BÜYÜME ORANLARI (%)

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Nisan 2017.

(*) Küresel büyüme oranı, piyasa döviz kuru bazlı olarak verilmiştir.

Dünya ticareti 2016 yılında küçülmeye devam etti.

Dünya ticareti 2015 yılındaki kuvvetli daralmanın ardından 2016 yılında da küçülmeye devam etmiştir. Dünya mal ticaretindeki küçülmeye miktar bazında büyümenin sınırlanması ile ticarete konu olan enerji, emtia ve nihai malların fiyatlarındaki düşüş neden olmuştur. 2016 yılında dünya mal ticareti miktar bazında sadece yüzde 1,3 genişlerken, değer bazında yüzde 3,2 küçülmüş ve yaklaşık 16 trilyon dolara gerilemiştir. Dünya ekonomisindeki yavaşlama mal talebini de sınırlamaktadır.

DÜNYA MAL TİCARETİNDE GELİŞMELER (%)

	2014	2015	2016
Mal Ticareti (Milyar \$)	18.494	16.482	15.955
Mal Ticareti Büyüme (Değer Bazında)	1,2	-10,9	-3,2
Mal Ticareti Büyüme (Miktar Bazında)	2,7	2,6	1,3

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü, Nisan 2017.

Brexit, ABD Başkanlık seçimleri ve Çin ekonomisinde dönüşüm etkili oldu.

2016 yılında dünya ekonomisinde öne çıkan iki önemli unsur Büyük Britanya'nın Avrupa Birliği'nden ayrılma (Brexit) kararı ile ABD'de Başkanlık seçimlerini radikal politikalar vaat eden Donald Trump'ın kazanması olmuştur. Brexit ile birlikte Avrupa Birliği'nin geleceğine ilişkin endişeler artmıştır. ABD'de ise birçok radikal öneri ve ekonomik büyüme vaat eden Trump'ın seçilmesi beklentilerin aksine küresel ekonomide olumlu etkiler yaratmıştır. Çin ekonomisi ise ekonomik dönüşümündeki ikinci yılını daha sakin geçirmiştir. Çin kaynaklı endişeler azalmıştır.

Küresel para politikaları belirleyici oldu, dolar güçlenirken petrol ve diğer emtia fiyatları yılın ikinci yarısında artış eğilimine girdi.

2016 yılında gelişmiş ülke Merkez Bankalarının ve özellikle ABD Merkez Bankası'nın para politikaları belirleyici olmaya devam etmiştir. 2016 yılına birden fazla faiz artışı olacağı beklentisi ile girilmiştir. Ancak yaşanan küresel ekonomik gelişmeler faiz artışlarını sınırlamış ve ABD Merkez Bankası 2016 yılında sadece bir kez ve Aralık ayında faiz artışı yapabilmektedir. Buna rağmen ABD doları son 10 yılın en güçlü seviyesine yükselmiştir. Dolar 2016 yılında tüm para birimleri karşısında güçlenmiştir. Euro/dolar paritesi yıl ortalaması 1,08, yılsonunda ise 1,05 olmuştur.

Avrupa Birliği'nde ise ekonomik büyümenin ivme kazanmasına rağmen deflasyon riskinin sürmesi nedeniyle parasal genişleme önlemleri sürmüştür. Avrupa Merkez Bankası yıl boyunca genişletici politikalar uygulamış ve Euro görece zayıf kalmıştır.

2016 yılının ikinci yarısında petrol fiyatları ile diğer emtia fiyatlarında artış eğilimi oluşmuştur. Petrol üreticisi ülkelerin üretimi sınırlama konusunda anlaşması ile birlikte varil petrol fiyatları 50 doların üzerine yükselmiştir. Metal ve soft emtia fiyatları da artmaya başlamıştır. Bu artışta ise yine Trump etkisi bulunmaktadır. Trump ABD'de büyümeyi hızlandıracak politikalar uygulamayı vaat etmektedir ve bu da emtia talebini artıracığı beklentisi ile emtia fiyatlarını desteklemektedir.

Küresel sanayi performansı yılın ikinci yarısında iyileşti.

Küresel sanayi performansı dünya ekonomisi ve ticaretindeki gelişmelerden doğrudan etkilenmektedir. 2016 yılında dünya ekonomisindeki yavaş büyüme ve dünya mal ticaretinde talebin önemli ölçüde zayıflaması küresel sanayi performansını sınırlamıştır. Bununla birlikte özellikle yılın ikinci yarısından itibaren sanayi performansı iyileşmeye başlamıştır. Enerji ve emtia fiyatlarındaki artışlar, Trump ile artan büyüme beklentileri sanayi ürünlerine talebi olumlu etkilemiştir. Buna bağlı olarak küresel ölçekte sanayi kesimi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) verileri artışa geçmiştir.

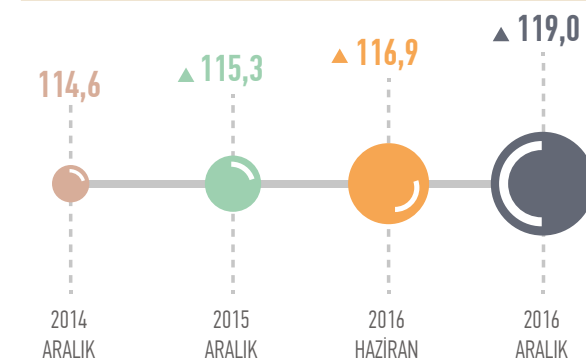
SANAYİ KESİMİ SATIN AMA YÖNETİCİLERİ ENDEKSLERİ (PMİ)

DÖNEMLER	ABD	AB-Euro	Çin	Japonya
2011-Q4	52,1	46,9	50,3	50,2
2012-Q4	50,2	46,1	50,6	46,0
2013-Q4	57,0	52,7	51,0	55,2
2014-Q4	55,5	50,6	50,1	52,0
2015-Q4	48,0	53,2	49,7	52,6
2016-Q2	53,2	52,8	50,0	48,1
2016-Q4	54,7	54,9	51,4	52,4

Kaynak: Markit Economics.

Küresel sanayi performansı yılın ikinci yarısında büyüme ivmesini hızlandırmıştır. Küresel sanayi üretimi endeksi verileri de yılın ikinci yarısındaki üretim artışını yansıtmaktadır. 2015 yılını 115,3 seviyesinden kapatan endeks 2016 Haziran ayında 116,9'a gelirken, yılsonunda 119,0 seviyesine ulaşmıştır.

KÜRESEL SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (2010=100)

Kaynak: CPB, World Industrial Production Index.

Türkiye ekonomisi 2016 yılında yüzde 2,9 büyüdü.

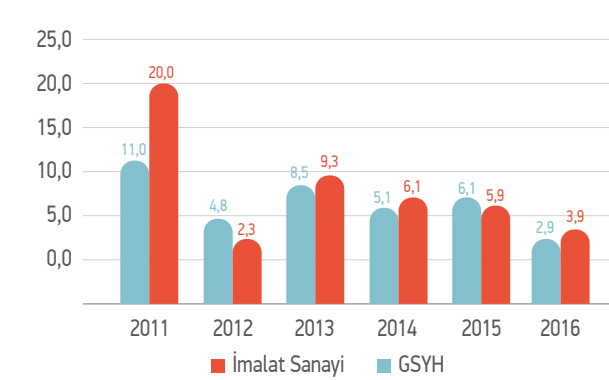
Türkiye ekonomisi 2016 yılının ilk yarısında iyi bir büyüme performansı göstermiş, ancak yılın ikinci yarısında bu performans yaşanan ekonomi dışı gelişmeler nedeniyle tersine dönmüştür. Buna bağlı olarak Türkiye ekonomisi yıl genelinde yüzde 2,9 büyüme göstermiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu, 2016 yılı sonunda milli gelir hesaplama yöntemini güncelleştirir. 2009 yılı temel alınarak yapılan güncelleme ile birlikte milli gelire ve sektörlere ilişkin büyüklükler de yenilenmiştir. Bu çerçevede güncellenen milli gelir hesapları kullanılmaya başlanmıştır.

2016 yılında ekonomik büyümeyi sanayi sektörü sürükledi.

2016 yılında karşılaşılan önemli sıkıntılara rağmen sanayi sektörü ekonominin geneli üzerinde bir performans göstermiş ve ekonomik büyümeyi sürükleyen sektör olmuştur. 2016 yılının ikinci yarısında iç talepte görülen daralma ile yıl genelinde dış pazarlarda yaşanan durağanlığa rağmen sanayi sektörü yüzde 3,9 büyüme göstermiştir. Bu büyüme mevcut yaşanan koşullar değerlendirildiğinde Türk sanayinin esnekliğini ve rekabet gücünü ortaya koymaktadır.

EKONOMİDE VE İMALAT SANAYİNDE BÜYÜME (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

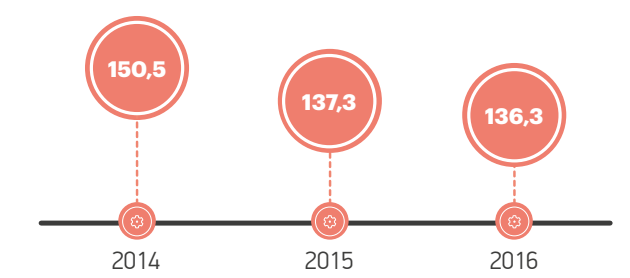
2016 yılında dış koşullara bağlı olarak sanayi malları ihracatı geriledi.

2016 yılında küresel ölçekte ve Türkiye'de yaşanan ekonomik ve siyasi gelişmeler sanayi için daha çok sınırlayıcı etkiler yapmıştır. Küresel ekonomide yavaşlama, dünya mal ticaretindeki küçülme ve yakın ve komşu pazar ülkelerimizdeki ekonomik, siyasi ve jeopolitik koşullar Türk sanayine yönelik dış talebi zayıflatmıştır.

Buna bağlı olarak sanayi malları ihracatı 2016 yılında yüzde 0,7 gerileyerek 136,3 milyar dolara inmiştir. Sanayi malı ihracatı 2014 yılında 150,5 milyar dolar, 2015 yılında ise 137,3 milyar dolar olarak gerçekleşmişti. Böylece iki yıl içinde sanayi malı ihracatı 14,2 milyar dolar gerilemiştir.

İhracatın gerilemesi sanayi sektöründeki firmaların toplam cirolarını da sınırlamış ve sanayi kuruluşlarının performanslarını olumsuz etkilemiştir.

SANAYİ İHRACATI (MİLYAR \$)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

2016 yılında iç koşullar sanayi için daha çok sınırlayıcı oldu.

Yurtiçinde ise özellikle yılın ikinci yarısında oluşan koşullar sanayiye de olumsuz etkilemiştir. İç pazarda daralma, piyasalarda yaşanan ödeme sistemi sıkışıklığı, Türkiye'nin yatırım yapılabilir kredi notunu kaybetmesi ile borçlanma olanaklarının zorlaşması, TL faizlerindeki artışlar ve Türk Lirasındaki hızlı değer kaybı sanayiye olumsuz etkilemiştir. Bunlara rağmen özellikle kamunun oluşan olumsuz koşulların etkisini azaltmaya yönelik uygulamaya koyduğu desteklerin de katkısı ile sanayi sektörü yılın son çeyreğinde yeniden büyüme ivmesini yakalamıştır.

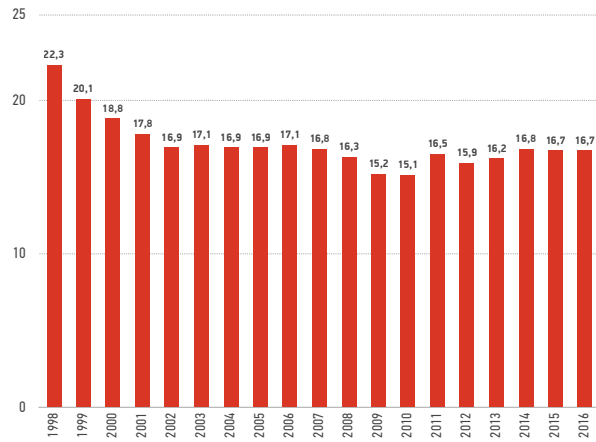
İmalat sanayinin milli gelir içindeki payı düşük kalmaya devam ediyor.

Sanayi sektörü açısından uzun vadeli olarak yaşanan önemli bir eğilim milli gelir içindeki payın gerilemesidir. Henüz sanayileşmiş ülke statüsüne ulaşamamış olan Türkiye’de imalat sanayinin milli gelir içindeki payı hızla gerilemiş ve yüzde 15,0-17,0 aralığına düşmüştür. 2010 yılında yüzde 15,1 ile en düşük seviyesine gerileyen pay 2011 yılında yüzde 16,5’e yükselmiştir. İzleyen yıllarda payda önemli bir değişiklik olmaz iken imalat sanayinin milli gelir içindeki payı 2015 ve 2016 yıllarında yüzde 16,7 olarak gerçekleşmiştir.

İmalat sanayinin payının artırılmasına yönelik son yıllarda uygulanmaya konulan desteklere rağmen henüz istenilen gelişme sağlanabilmiş değildir. Sanayi sektörü büyümeyi en çok destekleyen sektör olmakla birlikte mevcut koşullar içinde payının artışı sağlayacak bir sanayi ivmesine 2016 yılında da henüz ulaşamamış olduğu görülmektedir.

Ülkemizde sanayi ve imalat sanayinin milli gelir içindeki payının henüz sanayileşmiş bir ülke olmadan düşmüş olduğu seviyeler, sanayi, ekonomi ve Türkiye için sağlıklı bir gelişmeyi yansıtmaya devam etmektedir. Bu nedenle sanayi için koşulların iyileştirilmesi ihtiyacı halen sürmektedir.

İMALAT SANAYİNİN MİLLİ GELİR İÇİNDEKİ PAYI (%)

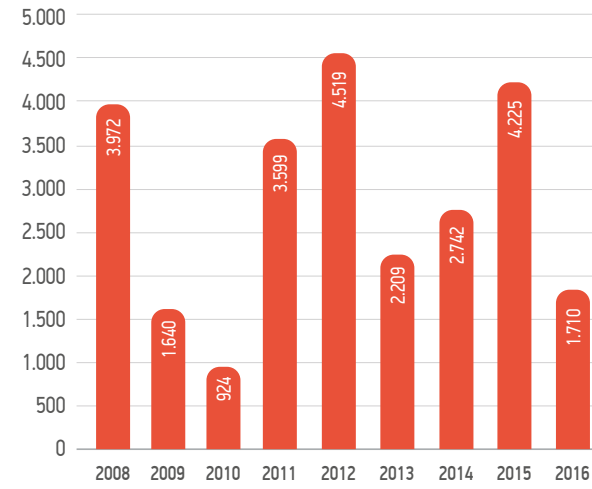

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Milli Gelir verilerinden hesaplanmıştır.

İmalat sanayine yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımları zayıfladı.

2016 yılında sıkılaştıran küresel koşulların yanı sıra Türkiye’de yaşanan gelişmeler nedeniyle imalat sanayine yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımları zayıflamış ve 1,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Doğrudan yabancı sermaye yatırımlarındaki zayıflama imalat sanayindeki yenilenme ve büyümeyi de sınırlamaktadır.

İMALAT SANAYİNE DOĞRUDAN YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI (MİLYON \$)

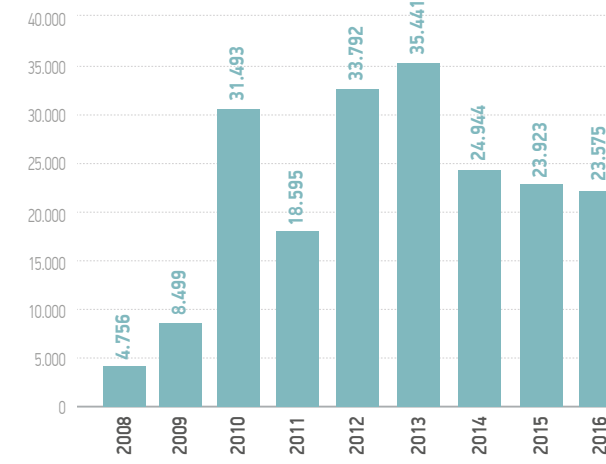

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı.

İmalat sanayinde alınan yatırım teşvikleri geriledi.

Sanayi sektöründe orta uzun vadeli performansı etkileyen önemli bir etken sanayideki yeni yatırımlardır. Türkiye’de yeni sanayi yatırımlarında son üç yıldır önemli bir durağanlaşma ve reel olarak da gerileme yaşanmaktadır. Ekonomi ve ekonomi dışı alanda yaşanan gelişmeler sanayide yatırım iştahını sınırlamaktadır. Alınan yatırım teşvik belgelerine bakıldığında, sanayiye yönelik yeni yatırımlardaki gerilemenin sanayinin orta ve uzun vadeli gelişimini de olumsuz etkileyeceği görülmektedir.

İMALAT SANAYİNDE ALINAN YATIRIM TEŞVİKLERİ (MİLYON TL)

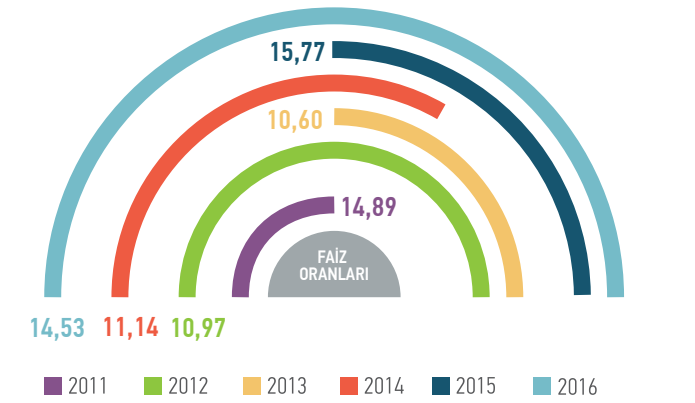
Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı.

Sanayi firmalarının mali yapılarını ve karlılıklarını etkileyen döviz kurları 2016 yılında yükseldi, faiz oranları yüksek kaldı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun mali yapıları ile karlılıklarını etkileyen en önemli göstergeler döviz kurları ile faiz oranlarıdır. Türk Lirası son yıllarda değer kaybetmektedir. 2016 yılında da değer kaybı daha da hızlanmış ve Türk Lirası dolar karşısında %19,6 değer kaybetmiştir.

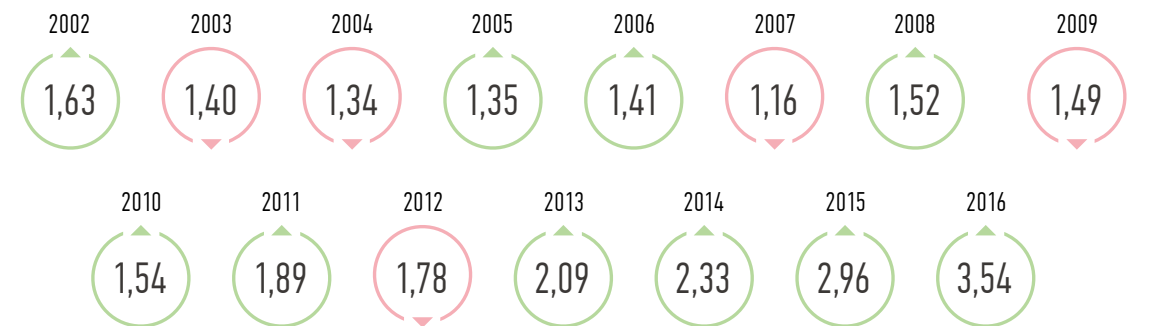
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun kaynakları içinde mali borçlar önemli bir yer tutmaktadır. Bu itibarla TL cinsi kredi faiz oranlarının seviyesi finansman maliyetleri ile karlılıklar üzerinde belirleyici olmaktadır. 2016 yılının ilk yarısında ticari kredi faiz oranları gerileme eğilimine girmiştir. Ancak yılın ikinci yarısında oluşan koşullara bağlı olarak TL faizler yeniden yükselmiş ve yılsonunu yüzde 14,53 seviyesinden kapatmıştır. Göreceli olarak yüksek kalan faiz oranları sanayi firmalarını olumsuz etkilemiştir.

TL TİCARİ KREDİ FAİZ ORANLARI (YIL SONU, %)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

DOLAR KURLARI (YIL SONU, TL)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Yapılan projeksiyonlara göre Türkiye'nin enerji ihtiyacı önümüzdeki 10 yıl içinde iki katına kadar artacak. **SOCAR**, bu ihtiyacın karşılanmasına destek olacak.

Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi iştiraki olan
SOCAR Türkiye

Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden
Avrupa'ya doğal gaz taşıyacak
Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı **TANAP**

Dizel, uçak yakıtı ve nafta üretecek **STAR RAFİNERİ**

Ege'nin en büyük konteyner limanı **PETLİM**

Türkiye'nin ilk ve tek petrokimya üreticisi **PETKİM**

Rüzgar enerjisi santrali **PETKİM RES**

Petrol ürünleri dağıtım şirketi **SOCAR DAĞITIM**

LNG/CNG/OTO CNG şirketi **SOCAR LNG**

Fiber teknolojinin "İpek Yolu" olacak **SOCAR FIBER**

ile Türk ekonomisinin
güçlenerek büyümesine katkıda bulunmaktadır.

Türkiye aşkının kimyası: Petkim Tam 52 yıldır.

52 yıl önce Türkiye'nin ilk petrokimya tesisi Petkim kurulurken hedef Türkiye'nin itici gücü olmaktı. Bugün ürettiğimiz 60 farklı hammadde ile 6000 sanayi kuruluşumuzun üretimine destek veriyor, ekonomimizi sağlam temeller üstünde yükseltmek için var gücümüzle çalışıyoruz.

2.2 milyar dolar piyasa değeri ile Türkiye'nin en büyük şirketlerinden biri olmanın haklı gururuyla 150.000 kişiye doğrudan ve dolaylı olarak istihdam sağlıyoruz.

52 yıllık deneyimimizle bugün olduğu gibi gelecekte de Türkiye ekonomisinin hep daha ileriye taşınmasına katkıda bulunmaya devam edeceğiz.

BİR SOCAR İŞTİRAKİDİR

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2016

TÜRKİYE'NİN SANAYİ SEKTÖRÜNE YÖNELİK EN GENİŞ KAPSAMLI SIRALAMA ÇALIŞMASI 49. YILINA ULAŞTI.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşları çalışmasını 49 yıldır hazırlamakta ve kamuoyu ile paylaşmaktadır. En büyük sanayi kuruluşları çalışması önce 100, daha sonra 300 ve 1981 yılından bu yana da 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamında hazırlanmaktadır. 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması alanında en önemli referans kaynağı olmaya devam etmektedir.

Yaklaşık 50 yıldır büyük bir dikkat ve özveri ile hazırlanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışmasının 2016 yılı sonuçları ve değerlendirmeleri de aynı yaklaşım ile hazırlanmış olup, İSO Sanayi dergisinin Haziran 2017 özel sayısı ile kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

2016 yılı İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında içerik ve yöntem olarak son yıllarda yapılan yenilikler bu yıl da devam etmektedir. Bu yılın en önemli yenilikleri ise çalışmaya ilişkin tasarımın yenilenmesi ve mikro bir web sitesinin (www.iso500.org.tr) hayata geçirilmesi olmuştur. Bu çerçevede içerik olarak da çalışma daha zengin hale getirilmeye çalışılmıştır.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması sanayi sektörü kapsamında hazırlanmakta ve sıralamalar üretimden satışlar kriterine göre yapılmaktadır. Bu nedenle büyüklük kriteri kuruluşların sınai faaliyetleri olmaktadır. Sanayi faaliyetleri başlığı altında madencilik ve taş ocaklığı, imalat sanayi ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektörleri yer almaktadır.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasının temel amacı en büyük kuruluşların tespit edilmesi olmakla birlikte, sıralamada yer alan kuruluşların toplulaştırılmış bilançoları ve gelir tabloları ile karşılaştırmalı analiz ve değerlendirmeler de yapılmaktadır. Analiz ve değerlendirmeler temel ekonomik göstergeler, finansal oranlar, karlılık, katma değer ve verimlilik ile teknoloji faaliyetleri başlıklarında gerçekleştirilmektedir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesine 2016 yılında 48 yeni firma girmiştir. Bunlardan 27 tanesi geçen yıl İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasında yer almıştır. 21 firma ise İSO 1000 dışından doğrudan 2016 yılı İSO 500 sıralamasına girmiştir.

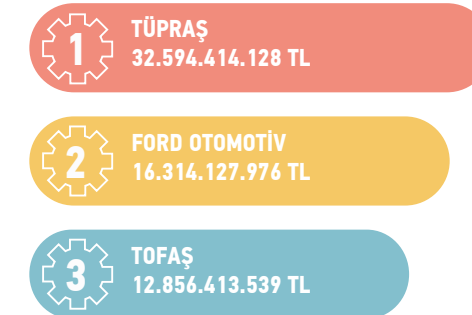
İLK ÜÇ BÜYÜKLÜKLER

Üretimden satışlara göre en büyük yine TUPRAŞ.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında 2016 yılında üretimden satışlara göre en büyük kuruluş "TUPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. TUPRAŞ uzun yıllardır bulunduğu birincilik sırasını bu yıl da korumuştur. TUPRAŞ ile onu izleyen kuruluş arasında üretimden satışlar büyüklüğüne göre var olan önemli fark bu yıl da devam etmiştir. TUPRAŞ 2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplam üretimden satışlarının yüzde 6,7'sini gerçekleştirmiştir.

ÜRETİMDEN SATIŞLARA GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Üretimden Satışlar (Net - Satış Vergileri Hariç)

2016 yılında üretimden satışlara göre ikinci büyük kuruluş "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.", üçüncü büyük kuruluş ise "TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş." olmuştur. Ford Otomotiv 2015 yılındaki ikincilik sırasını korurken, TOFAŞ 2015 yılındaki 5. sırasından 2016 yılında iki basamak birden yükselmiştir.

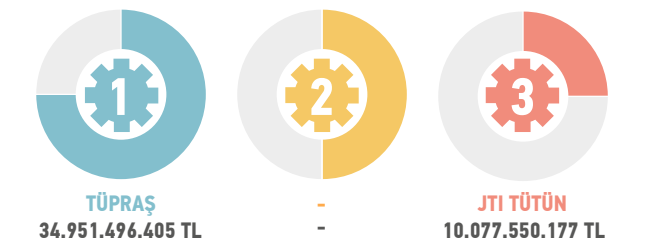
2016 yılında üretimden satışlara göre ilk 10 büyük kuruluş içinde 2015 yılına göre bir firma değişikliği olmuştur. "Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş." on beşinci sıradan altıncı sıraya yükselirken, Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. yedinci sıradan on birinci sıraya gerilemiştir.

Üretimden satışlara göre en büyük ilk 10 kuruluş içine son dört yıldır olduğu gibi 2016 yılında da kamudan bir tek kuruluş olan ve sıralaması yedinciliğe gerileyen "EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü" girmiştir.

TUPRAŞ toplam katma değer yaklaşık beşte birini tek başına yaratıyor.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kuruluşlar yarattıkları katma değere göre de sıralanmaktadır. Çalışmada kuruluşların yarattıkları brüt katma değer üretici fiyatları ile hesaplanmaktadır.

YARATILAN KATMA DEĞERE GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)

2016 yılında üretici fiyatlarıyla en yüksek katma değer yaratan kuruluş 2013, 2014 ve 2015 yıllarında olduğu gibi "TUPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. İkinci sıradaki firma isminin açıklanmasını istememiştir. En yüksek katma değer yaratan üçüncü firma ise JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.'dir.

2016 yılında en yüksek katma değer yaratan ilk üç kuruluş içinden ismini açıklayanların ikisi özel sektör kuruluşudur.

2016 yılında en yüksek brüt katma değeri yaratan TÜPRAŞ aynı zamanda Türkiye'nin üretimden satışlara göre en büyük kuruluş olmayı da sürdürmüştür. TÜPRAŞ, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yarattığı toplam katma değer 2015 yılında yüzde 19,6'sını, 2016'da yüzde 19,1'ini tek başına yaratmıştır.

En fazla kar eden ilk üç kuruluşun birincisi ve ikincisi kamu kuruluşu.

ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kuruluşlar vergi öncesi kar büyüklükleri ile de sıralanmaktadır. 2016 yılında en fazla kar eden kuruluşlar sıralamasında 2015 yılına göre değişiklikler yaşanmıştır.

EN FAZLA KAR EDEN İLK ÜÇ KURULUŞ

Dönem Karı (V.Ö.)

1 TÜRKİYE PETROLLERİ A.O.
3.336.627.789 TL

2 EÜAŞ
3.126.285.159 TL

3 TÜPRAŞ
1.639.733.063 TL

2016 yılında en fazla kar eden kuruluş "Türkiye Petrolleri A.O." olmuştur. İkinci sırada "EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü" yer almıştır. Üçüncü sırada ise geçen yılın birincisi "TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." bulunmaktadır. Geçen yılın ikinci ve üçüncü en çok kar eden firmaları 2016 yılında ilk üçe girememiştir.

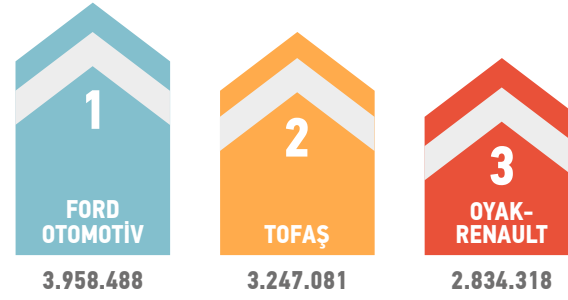
2016 yılında en çok kar eden ilk iki firma kamu kuruluşudur. Her iki firma da enerji sektöründe faaliyet göstermektedir. Üçüncü firma ise özel sektörde yer almakla birlikte yine enerji temelli petro-kimya sektöründe faaliyet göstermektedir. İlk üç firmanın karı ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplam karının yüzde 21,5'ini oluşturmaktadır.

İhracatta ilk üç sıra otomotiv firmalarına ait.

ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında bir başka önemli sıralama en fazla ihracat yapan kuruluşlar sıralamasıdır.

EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK ÜÇ KURULUŞ

İhracat (Bin \$)

2016 yılında en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.", "TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş." ile "Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş."dir. 2016 yılında ilk kez en fazla ihracat yapan ilk üç otomotiv firmaları oluşturmuştur. 2013-2015 yıllarında ilk üç içinde yer alan TÜPRAŞ'ın yerini TOFAŞ almıştır. 2016 yılında otomotiv sanayi imalat sanayinde sürükleyici olmuş ve özellikle gösterdikleri ihracat performansları ile ilk üç sırayı almışlardır.

İlk üç firmanın 2015 yılındaki ihracat toplamı 9,4 milyar dolar iken, 2016 yılında ilk üç firmanın toplam ihracatı 10,0 milyar doları aşmıştır.

Hayatın içindeki gizli kahraman: Çelik.

Fatma Nine'nin torunları için mis gibi poğaçalar pişirdiği fırını

Ayşe Hanım'ın lezzetli yemeklerini sakladığı buzdolabı

Ahmet Bey'in ailesini güvenle taşıdığı otomobili

Emre'nin odasında sıcaklık uyumasını sağlayan radyatörü

1978'den Beri
Sektörün Öncü
Kuruluşu
Çamsan Entegre

www.camsan.com.tr

 Çamsan
entegre

Genel Müd: Büyükdere Cad.
Eski Oto Sanayi Girişi
Emektar Sokak No:4 Kat:5
4. Levent • İSTANBUL
T: 0212 284 62 67

Fabrika: 2. Organize
Sanayi Bölgesi
Hendek • SAKARYA
T: (0 264) 654 58 18

Her yerde...

 Çamsan
parkelam

/camsanparkelam

/camsanparkelam

/camsanparkelam

www.camsanparke.com

TEMEL GÖSTERGELER

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır.

EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER

İSO 500'ün sanayi ve GSYH içindeki payı 2016 yılında yükseldi.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır. Bu itibarla İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yarattığı katma değer toplam sanayi katma değeri ve GSYH içinde aldığı paylar önemli bir göstere niteliği taşımaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun milli gelir hesaplamalarında yaptığı güncelleme nedeniyle İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yarattığı katma değer toplam sanayi katma değeri ve GSYH içinde aldığı paylar da yenilenmiştir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel fiyatlarla yarattığı brüt katma değer sanayi sektörü içindeki payı 2014 yılında yüzde 17,9 ve 2015 yılında yüzde 17,8 iken, bu oran 2016 yılında yüzde 19,7'ye yükselmiştir.

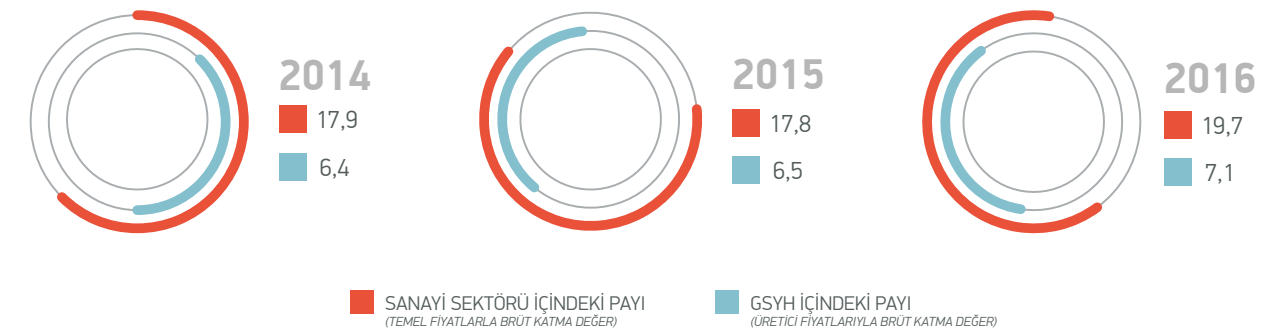
2014 ve 2015 yıllarında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretici fiyatlarıyla yarattığı brüt katma değer GSYH içindeki payı ise yüzde 6,4 ve yüzde 6,5 iken, bu oran 2016 yılında yüzde 7,1'e çıkmıştır.

2016 yılında İSO 500 kuruluşlarının performansı genel sanayinin ve ekonominin genel performansının üzerinde gerçekleşmiştir.

Kamu firmalarının sayısı 2016'da arttı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde kamu kuruluşu sayısı 2016 yılında artmıştır. 2011-2013 yıllarında 13 olan kamu sanayi kuruluşu sayısı 2014 yılında 11'e inmiş, 2015 yılında ise 9'a gerilemişti. 2016 yılında ise kamu kuruluşu sayısı yeniden 11'e yükselmiştir. Özel sektör sanayi kuruluşları sayısı ise 2015 yılında 491 iken 2016 yılında ise 489'a gerilemiştir.

SANAYİ VE GSYH İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 489 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	C 11 Kamu Kuruluşu	B/A (%)	C/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	490.042.704.460	468.090.509.647	21.952.194.813	95,5	4,5
Net Satışlar	554.784.619.136	530.589.182.698	24.195.436.438	95,6	4,4
İhracat (Bin \$)	55.107.521	54.268.327	839.195	98,5	1,5
Dönem Karı (V.Ö.)	43.492.268.675	35.454.561.547	8.037.707.128	81,5	18,5
Dönem Zararı	5.758.094.490	5.681.599.921	76.494.569	98,7	1,3
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	37.734.174.185	29.772.961.626	7.961.212.559	78,9	21,1
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	76.134.703.374	68.424.411.346	7.710.292.028	89,9	10,1
Toplam Borçlar	379.080.634.920	356.796.393.003	22.284.241.917	94,1	5,9
--Kısa Vadeli Borçlar	218.026.888.663	208.744.627.984	9.282.260.679	95,7	4,3
> Mali Borçlar	78.372.940.575	76.402.582.659	1.970.357.916	97,5	2,5
> Diğer Borçlar	139.653.948.088	132.342.045.325	7.311.902.763	94,8	5,2
--Uzun Vadeli Borçlar	161.053.746.257	148.051.765.020	13.001.981.237	91,9	8,1
> Mali Borçlar	128.993.660.457	120.923.816.043	8.069.844.415	93,7	6,3
> Diğer Borçlar	32.060.085.800	27.127.948.977	4.932.136.823	84,6	15,4
Özkaynak	233.608.888.699	192.473.657.555	41.135.231.144	82,4	17,6
--Ödenmiş Sermaye	115.546.997.624	93.155.420.734	22.391.576.890	80,6	19,4
--Sermaye Yedekleri	20.115.202.330	20.074.823.734	40.378.596	99,8	0,2
--Kar Yedekleri	92.759.483.149	76.377.251.834	16.382.231.315	82,3	17,7
--Net Dönem Karı	38.284.583.702	31.289.976.424	6.994.607.279	81,7	18,3
--Birikmiş Zarar	33.097.378.107	28.423.815.171	4.673.562.936	85,9	14,1
Aktif Toplamı	612.689.523.623	549.270.050.562	63.419.473.061	89,6	10,4
--Dönen Varlıklar	335.010.633.401	307.562.713.214	27.447.920.187	91,8	8,2
--Duran Varlıklar	277.678.890.222	241.707.337.348	35.971.552.874	87,0	13,0
> Maddi Duran Varlıklar	168.598.428.034	152.167.752.947	16.430.675.087	90,3	9,7
> Diğer Duran Varlıklar	109.080.462.188	89.539.584.401	19.540.877.787	82,1	17,9
--Birikmiş Amortismanlar	209.763.428.144	183.848.985.195	25.914.442.950	87,6	12,4

Devamı Diğer Sayfada

Başlangıcı Önceki Sayfada

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 489 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	C 11 Kamu Kuruluşu	B/A (%)	C/A (%)
Ücretle Çalışanlar	662.944	616.892	46.052	93,1	6,9
Ödenen Maaş ve Ücretler	41.445.425.937	37.826.191.663	3.619.234.274	91,3	8,7
Ödenen Faizler	10.932.348.759	10.486.918.247	445.430.512	95,9	4,1
Milli Gelir Anlamındaki Kar	26.222.656.725	20.930.440.770	5.292.215.955	79,8	20,2
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	78.600.431.421	69.243.550.680	9.356.880.741	88,1	11,9
Amortismanlar	20.937.864.870	19.818.478.126	1.119.386.744	94,7	5,3
Diğer Dolaylı Vergiler	1.046.952.763	926.670.913	120.281.850	88,5	11,5
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	100.585.249.054	89.988.699.719	10.596.549.335	89,5	10,5
Ödenen KDV + ÖTV	83.097.705.341	81.732.193.198	1.365.512.143	98,4	1,6
Sübvansiyonlar	876.389.058	847.146.170	29.242.888	96,7	3,3
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	182.806.565.337	170.873.746.747	11.932.818.590	93,5	6,5

kusursuz denge

TECRÜBE ve
BİLGİ BİRİKİMİ

DÜNYANIN
ÖNDE GELEN
MOTOR ve
ALTERNATÖRLERİ

ULUSLARARASI
STANDARTLARDA
ÜRETİM

HİBRİT
GÜÇ
ÇÖZÜMLERİ

SESSİZ
JENERATÖR
KABİNLERİ

...kusursuz
ürünler yaratır!

GÜVENİLİR GÜÇ HER ZAMAN YANINIZDA

SATIŞ ve SERVİS MERKEZİ Merkez Mah. Katip Çelebi Cad. No:9/2 Orhanlı-Tuzla / İSTANBUL
İSTANBUL FABRİKA Yenidoğan Mah. Edebali Cad. No:12 34791 Sancaktepe / İSTANBUL
KOCAELİ FABRİKA Sepetlipınar Serbest Bölge Mah. 107.Cad. No:18 41090 Başiskele / KOCAELİ
info@teksangenerator.com.tr www.teksangenerator.com.tr

+90 **444 8576** TKS

TÜRKİYE NİN
İLK 1000
FİRMASI
2016

ARGE 250
Türkiye

TEKSAN

TEMEL GÖSTERGELER VE DEĞİŞİMLER

Satışlardaki artış performansı sınırlı kaldı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun satışlarındaki artış performansı 2016 yılında da sınırlı kalmıştır. 2014 yılında yüzde 10,0 ve 2015 yılında yüzde 7,0 artan üretimden net satışlar 2016 yılında ise yüzde 8,8 yükselmiştir. Son üç yıldır İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden net satışlarında büyüme zayıf gerçekleşmektedir.

İhracat üç yıl sonra yeniden arttı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracatı 2014 ve 2015 yıllarındaki gerilemenin ardından 2016 yılında artmıştır. 2015 yılında ihracat yüzde 12,9 azalmış ve 53,4 milyar dolar olmuştu. 2016 yılında ise ihracat yüzde 3,1 artarak 55,1 milyar dolara yükselmiştir. Böylece İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplam ihracatı üç yıl üst üste geriledikten sonra 2016 yılında yeniden artmıştır. Bu artış Türkiye'nin toplam ihracatındaki gerilemeye rağmen gerçekleşmiştir.

Karlarda yüksek artışlar söz konusu.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun karlarında 2016 yılında nominal ve reel olarak önemli artışlar yaşanmıştır. Dönem kar ve zarar toplamı 2015 yılında sadece yüzde 4,5 artmışken, 2016 yılında yüzde 33,2 yükselmiştir. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise 2015 yılındaki yüzde 23,0'lık artışın ardından 2016 yılında da yüzde 22,8 artmıştır. 2016 yılında elde edilen karlarda önemi bir artış yaşanmıştır.

Toplam borçlanma hızlandı, mali borçlanma yavaşladı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplam borçları 2014 yılında yüzde 7,8 ve 2015 yılında ise 19,0 artmışken, 2016 yılında toplam borçlar yüzde 24,0 yükselmiştir. Uzun vadeli borçlar yüzde 25,7 ile yüzde 22,8 büyüyen kısa vadeli borçlardan daha hızlı genişlemiştir. Mali borçlar ise yüzde 18,8 ile toplam borçlardan daha yavaş büyümüştür. Toplam borçlanma daha çok mali borçların dışında gerçekleşmiştir.

Özkaynaklarda reel artış sağlandı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun özkaynakları 2014 yılında yüzde 7,8 ve 2015 yılında yüzde 4,6 büyümüş ve reel olarak özkaynaklar erimişti. 2016 yılında ise özkaynaklar yüzde 15,2 artmıştır. Özkaynaklar reel olarak büyümüştür. Özkaynak artışında karlardaki önemli büyüme rol oynamıştır.

Ödenen faizlerdeki artış yavaşladı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ödediği faizlerdeki artış 2014 yılında yüzde 31,2 ve 2015 yılında ise yüzde 20,6 artmıştı. 2016 yılında ise ödenen faizlerdeki artış yavaşlamış ve yüzde 12,2'ye inmiştir. Böylece sanayi firmalarının karlılıkları üzerindeki finansman maliyeti baskısı azalmıştır. Karlar da buna bağlı olarak yükselmiştir.

Yaratılan katma değerlerde önemli büyümeler var.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yarattığı katma değerler hesaplanan üç ayrı göstergeye göre de 2016 yılında önemli ölçüde artmıştır. Yaratılan katma değer artışı 2014 yılında oldukça zayıf kalmış, 2015 yılında ise göreceli olarak toparlanmıştı. 2016 yılında ise faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 24,0, temel fiyatlarla hesaplanan brüt katma değer yüzde 22,4 ve üretici fiyatlarıyla hesaplanan brüt katma değer yüzde 19,9 artmıştır. Artışta karların, ödenen maaş ve ücretlerin artışı ile dolaylı vergilerdeki artışlar etkili olmuştur.

Temel Göstergelerde Değişimler (%)

	2014	2015	2016
Üretimden Satışlar (Net)	10,0	7,0	8,8
Net Satışlar	3,9	7,5	9,2
İhracat (\$)	-3,1	-12,9	3,1
Dönem Karı (V.Ö.)	16,4	5,2	28,4
Dönem Zararı	-7,7	9,1	3,5
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	22,4	4,5	33,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	0,9	23,0	22,8
Toplam Borçlar	7,8	19,0	24,0
Kısa Vadeli Borçlar	3,2	13,9	22,8
Uzun Vadeli Borçlar	15,8	27,0	25,7
Mali Borçlar	12,6	25,1	18,8
Kısa Vadeli Mali Borçlar	4,9	14,7	14,1
Uzun Vadeli Mali Borçlar	19,1	32,9	21,9
Özkaynak	7,8	4,6	15,2
Aktif Toplamı	7,8	12,8	20,5
Duran Varlıklar	13,1	13,8	17,9
Ödenen Faizler	31,2	20,6	12,2
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	6,5	12,5	24,0
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	8,5	11,8	22,4
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	-0,1	16,5	19,9

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel göstergelerindeki gelişmeler nominal olarak sunulmakta ancak nominal gelişmeler fiyat artışlarından etkilenmektedir. Bu nedenle aşağıda seçilmiş temel göstergelerdeki büyümeler tüketici enflasyonundan arındırılarak sunulmakta ve böylece reel gelişmeler yansıtılmaktadır.

2016 yılında üretimden satışlarda reel olarak çok sınırlı bir artış yaşanmıştır. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ile vergi öncesi dönem karında ise reel olarak yüksek büyümeler gerçekleşmiştir. Toplam borçların da reel olarak hızlı artışı görülmektedir. Özkaynaklar da iki yıl sonra 2016 yılında reel olarak büyümüştür.

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER (%)

	2014	2015	2016
Üretimden Satışlar (Net)	1,7	-1,7	0,2
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (Zarar)	-6,7	13,0	13,1
Finansman Giderleri	-23,0	60,9	-4,5
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	13,2	-4,0	22,7
Toplam Borçlar	-0,3	9,4	14,3
Özkaynak	-0,3	-3,9	6,1

“ 2016'da
özkaynaklar ve toplam borçların
reel olarak arttığı görülmüştür.”

İlk 50'nin ağırlığı 2016 yılında arttı.

İlk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışlar içinden aldığı pay 2015 yılında yüzde 48,8 iken 2016 yılında yüzde 49,2'ye yükselmiştir. Bu artış ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından daha hızlı büyüdüğünü göstermektedir. Üretimden satışlara göre ikinci ellilik grubun payı ise yüzde 13,1 ile aynı kalmıştır. İlk ellilik grup sonrası grupların üretimden satışlar içinden aldıkları paylar küçük kalmaya devam etmektedir.

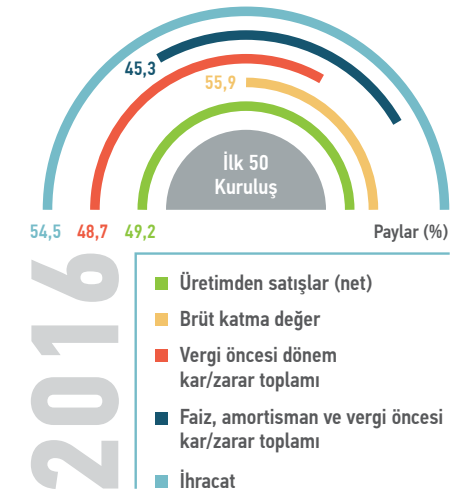
İlk 50 kuruluşun üretici fiyatlarıyla yaratılan brüt katma değer içindeki payında artış sürmektedir. 2015 yılında yüzde 55,6 olan pay 2016 yılında yüzde 55,9'a yükselmiştir. İlk 50 kuruluşun vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı ise 2016 yılında önemli ölçüde artmıştır. İlk 50 kuruluşun 2015 yılında yüzde 44,0 olan vergi öncesi dönem kar ve zarar payı, 2016 yılında 4,7 puan artarak yüzde 48,7'ye yükselmiştir. İkinci ellilik grubun payı da yüzde 11,5'den yüzde 21,4'e yükselmiştir. İlk 100 kuruluş ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu toplam karının yüzde 70,2'sini gerçekleştirmiştir.

İlk 50 kuruluşun faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payı da 2015 yılında yüzde 43,7 iken 2016 yılında yüzde 45,3'e yükselmiştir.

İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payı da 2015 yılında yüzde 53,0 iken 2016 yılında 1,5 puan daha artarak yüzde 54,5'e yükselmiştir. İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payının artışında kuvvetli ihracat performansları etkili olmuştur.

İlk 50 kuruluşun tüm göstergelerde payları artarken sadece ücretle çalışanlar içindeki payı 2015 yılında yüzde 31,2 iken 2016 yılında yüzde 30,3'e gerilemiştir. Bu gerileme diğer göstergelerde artan paylar dikkate alındığında, işgücü verimliliğindeki artışı da yansıtmaktadır.

İLK 50 KURULUŞ

50'lik Gruplara Göre Dağılım (%)

	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
1 - 50	49,2	55,9	48,7	45,3	54,5	30,3
51 - 100	13,1	14,6	21,4	16,1	11,1	12,8
101 - 150	8,5	8,1	6,1	9,2	7,8	13,8
151 - 200	6,6	4,3	5,9	7,1	6,4	8,7
201 - 250	5,3	4,2	4,0	5,8	4,5	6,5
251 - 300	4,5	3,2	3,9	5,1	4,4	6,9
301 - 350	3,9	3,6	2,1	3,4	3,5	5,1
351 - 400	3,4	2,3	2,2	2,6	3,3	6,9
401 - 450	2,9	1,9	2,2	2,8	2,5	4,5
451 - 500	2,6	2,0	3,4	2,8	2,0	4,4
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

İhracat performansı 2016 yılında iyileşti.

Türkiye ihracatının içinde sanayi malları ihracatının payı artmaya devam etmektedir. 2015 yılında Türkiye’de ihracatın yüzde 95,4’ünü sanayi malları oluştururken, bu oran 2016 yılında yüzde 95,6’ya yükselmiştir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alan firmalar açısından da ihracat önemli bir işlev görmeye devam etmektedir. Bu nedenle İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun ihracatı Türkiye’nin ihracat performansında belirleyici olmaktadır.

Bu çerçevede değerlendirildiğinde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun ihracat performansı 2015 yılında zayıflarken 2016 yılında yeniden yükselmiştir. Türkiye’nin toplam ihracatı ve sanayi malları ihracatı 2016 yılında gerilerken İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun ihracatı yükselmiştir.

İHRACAT PERFORMANSI

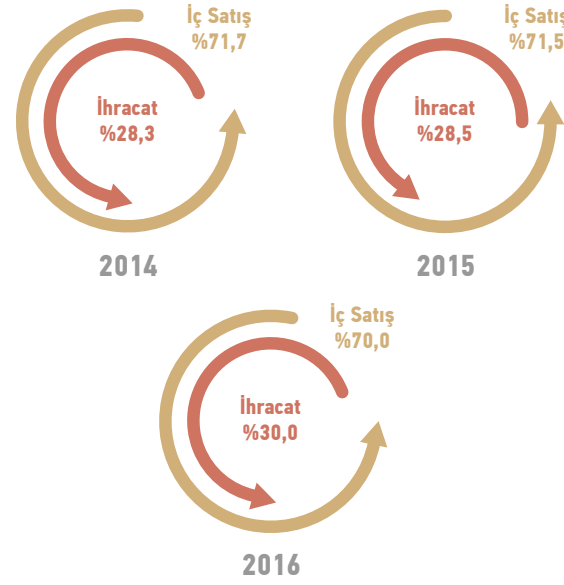
	2014	2015	2016
Türkiye İhracatı (Milyar \$)	157,6	143,8	142,5
Sanayi Malları İhracatı (Milyar \$)	150,6	137,3	136,3
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatı (Milyar \$)	61,4	53,4	55,1
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Toplam İhracattaki Payı (%)	38,9	37,2	38,7
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Sanayi Malları İhracatındaki Payı (%)	40,7	38,9	40,4

Bu performansa bağlı olarak İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2016 yılında Türkiye ihracatının yüzde 38,7’sini ve sanayi ihracatının da yüzde 40,4’ünü gerçekleştirmektedir.

2016 yılında küresel mal ticaretindeki daralma Türkiye’nin de genel ihracat performansını olumsuz etkilemiştir. Türkiye’nin ayrıca önemli yakın ve komşu pazarlarındaki yaşanan ekonomik yavaşlama ile ortaya çıkan siyasi ve jeopolitik riskler de ihracatı sınırlamıştır. Ayrıca küresel ölçekte emtia ve sanayi malı fiyatlarının zayıf kalması da ihracatı olumsuz etkilemiştir. Çoğu olumsuz koşullara rağmen 2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun ihracatını artırmış olması önemli bir başarıdır.

2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun ihracatının net satışları içindeki payı da yüzde 30’a yükselmiştir. Bu oran 2014 yılında yüzde 28,3, 2015 yılında ise yüzde 28,5 olarak gerçekleşmiştir.

İHRACATIN TOPLAM NET SATIŞLAR İÇİNDEKİ PAYI (%)

Sektörlerde farklı ihracat performansları dikkat çekiyor.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun toplam ihracatındaki artışa karşın sektörlerin ihracat performansları 2016 yılında farklı eğilimler göstermiştir.

İhracatın ana sektörlerle göre performansları değerlendirildiğinde imalat sanayi ihracatı yüzde 3,3 ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayi ihracatı yüzde 84,4 artarken, madencilik ve taş ocaklığı ihracatı yüzde 19,7 gerilemiştir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde ihracatın yüzde 99,0’unu imalat sanayi sektörlerindeki firmalar gerçekleştirmektedir. Bu itibarla imalat sanayi sektörlerinin performansları belirleyici olmaktadır. 2016 yılında imalat sanayinde 8 sektörün ihracatı artarken, 15 sektörün ihracatı gerilemiştir. İmalat sanayinde ihracatı büyük sektörler içinde en yüksek artış yüzde 25,8 ile motorlu kara taşıtları sanayinde gerçekleşmiştir.

2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun artan ihracat performansını büyük ölçüde motorlu kara taşıtları sanayi tek başına sağlamıştır. Tekstil ile giyim eşyaları sanayi de katkı sağlamıştır. Buna karşın petrol ürünleri, kimyasallar, plastikler ile metal sanayilerinde ihracatlar emtia fiyatlarındaki düşüşler nedeniyle gerilemiştir.

Türkiye’nin Bankası her zaman yanınızda.

TÜRKİYE BANKASI
Türkiye'nin Bankası

150 yılı aşkın süredir Türkiye’de ve dünyada emniyetle yükseliyoruz.

Desteginizle ilklere imza atacağımız nice yıllara

Türkiye’nin En Hızlı Asansörü

Türkiye’nin En Yayıgın Servis Ağı

‘Önce Emniyet’ ilkesiyle üretim,
montaj ve servis hizmeti

Türkiye’nin En Yüksek Binası

Türkiye’nin ilk Çift Katlı Asansörü

Türkiye’nin ilk Asansörü

Türkiye’nin ilk Panoramik Asansörü

OTIS

otis.com.tr

otisturkiye

otisturkiye

İhracatın Sektörel Dağılımı

	Sektörler	İhracat (Bin\$)		Dağılım (%)		Değişim (%)
		2015	2016	2015	2016	
05-09	Madencilik ve taş ocakçılığı	606.961	487.366	1,1	0,9	-19,7
10	Gıda ürünlerinin imalatı	5.096.197	4.853.301	9,5	8,8	-4,8
11	İçeceklerin imalatı	93.414	76.606	0,2	0,1	-18,0
12	Tütün ürünlerinin imalatı	353.688	480.011	0,7	0,9	35,7
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	2.142.525	2.383.727	4,0	4,3	11,3
14	Giyim eşyalarının imalatı	890.968	1.054.530	1,7	1,9	18,4
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	28.702	21.636	0,1	0,0	-24,6
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	330.474	307.634	0,6	0,6	-6,9
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	479.036	504.501	0,9	0,9	5,3
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	4.528	8.786	0,0	0,0	94,0
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	3.029.934	2.185.392	5,7	4,0	-27,9
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	2.805.460	2.656.712	5,2	4,8	-5,3
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	126.672	108.600	0,2	0,2	-14,3
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1.721.454	1.420.902	3,2	2,6	-17,5
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1.405.091	1.223.988	2,6	2,2	-12,9
24	Ana metal sanayii	7.345.406	7.024.950	13,7	12,7	-4,4
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.098.688	1.035.889	2,1	1,9	-5,7
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.771.581	1.480.655	3,3	2,7	-16,4
27	Elektrikli teçhizat imalatı	5.815.623	5.800.255	10,9	10,5	-0,3
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.159.453	1.172.701	2,2	2,1	1,1
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yan treyler (yan römork) imalatı	14.438.984	18.170.834	27,0	33,0	25,8
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1.094.404	1.116.042	2,0	2,0	2,0
31	Mobilya imalatı	82.310	77.415	0,2	0,1	-5,9
32	Diğer imalatlar	1.481.961	1.369.688	2,8	2,5	-7,6
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	1.481.961	1.369.688	2,8	2,5	-7,6
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	46.302	85.401	0,1	0,2	84,4
	Toplam	53.449.817	55.107.521	100,0	100,0	3,1

YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLAR

Türk sanayi içinde ve ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda yabancı sermaye paylı kuruluşlar önemli bir rol oynamaya devam etmektedir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısında gerileme sürüyor.

2016 yılında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 2 adet azalmış ve 123'e inmiştir. 2009 yılından sonra ISO 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı kademeli olarak azalmaktadır.

ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 2000'li yıllarda artış göstermiş ve 2009 yılında 153 kuruluşa kadar ulaşmıştı. Ardından yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı sırası ile

2010 yılında 148'e, 2011 yılında 140'a, 2012 yılında 138'e, 2013 yılında 137'ye ve 2014 yılında 126'ya gerilemiştir. 2015 ve 2016 yıllarında da gerileme yavaşlayarak sürmüştür.

Gerilemede son yıllarda ortaya çıkan koşullar nedeniyle sanayide yeni yabancı sermayeli yatırımlarının yavaşlaması ile mevcut yabancı sermayeli kuruluşların büyüme ve yatırım performanslarındaki durağanlaşma etkili olmaktadır.

Yabancı sermaye paylı firmalar temel büyüklüklerdeki paylarını koruyorlar, ihracat payları artıyor.

ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yabancı sermaye paylı firmaların sayısındaki gerilemeye karşın bu firmalar temel büyüklüklerdeki paylarını korumaktadırlar.

2016 yılında ISO 500 kapsamındaki 123 yabancı sermaye paylı kuruluşun toplam üretimden satışlar içindeki payı yüzde 33,4'e, ihracat içindeki payı yüzde 47,8'e ve ücretle çalışanlar içindeki payı ise yüzde 30,0'a yükselmiştir. Buna karşın kar ve katma değer payları gerilemiştir. Üretici fiyatlarıyla brüt katma değer payı yüzde 38,7'ye, dönem kar ve zarar toplamı payı yüzde 28,7'ye, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı payı ise yüzde 28,3'e gerilemiştir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşlar 2016 yılında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ihracatının yüzde 47,8'ini gerçekleştirmiştir. Yabancı sermaye paylı kuruluşlar 2014 yılında 25 milyar dolar ihracat ile Türkiye ihracatının yüzde 15,9'unu gerçekleştirirken, ihracat büyüklükleri ve payları 2015 yılında 22,4 milyar dolar ile yüzde 15,6, 2016 yılında 26,3 milyar dolar ile yüzde 18,5 olmuştur. Yabancı sermaye paylı kuruluşların Türkiye ihracatı açısından önemi artmaktadır.

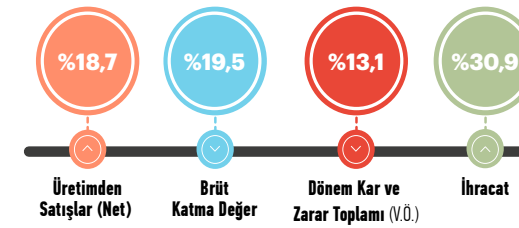
İlk 50'deki yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı 15'e geriledi.

Yabancı sermaye paylı kuruluşlar ellilik gruplara göre incelendiğinde İlk 50 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde 2014 ve 2015 yıllarında 17 kuruluş varken, 2016 yılında 15 yabancı sermaye paylı kuruluş yer almıştır.

Temel ekonomik göstergelere göre 123 yabancı sermaye paylı kuruluş ellilik gruplar içinde daha dengeli dağılmaktadır. Bu dengeli dağılım yabancı sermaye paylı kuruluşların ölçek olarak birbirlerine daha yakın olduğunu 2016 yılında da teyit etmektedir.

2016 yılında ilk ellilik grup içinde yer alan 15 yabancı sermayeli kuruluş üretimden satışlar içinden yüzde 18,7, üretici fiyatlarıyla brüt katma değer içinden yüzde 19,5, dönem kar ve zarar toplamında ise yüzde 13,1 pay almaktadır. İlk 50 kuruluş içinde yabancı sermayeli kuruluşların ihracattan aldığı pay ise 2015 yılında yüzde 26,3 iken, 2016 yılında yüzde 30,9 olmuştur.

İLK 50'DEKİ 15 YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLARIN PAYI (%)

En çok yabancı sermaye paylı kuruluş motorlu kara taşıtları sanayinde faaliyet gösteriyor.

ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 25 alt sektörde faaliyet gösteren firmalardan oluşmaktadır. 2016 yılında yabancı sermaye paylı kuruluşlar 20 alt sektörde faaliyet göstermektedir. En çok yabancı sermaye paylı kuruluşun faaliyet gösterdiği sektörler 25 kuruluş ile motorlu kara taşıtları, 19 kuruluş ile gıda ürünleri ve 13 kuruluş ile elektrikli teçhizat sanayidir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşlar içinde yüzde 50'den fazla yabancı payı olan firmalar ağırlıklarını koruyor.

ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde yer alan 123 yabancı sermaye paylı kuruluşlar yabancı sermaye paylarına göre üç gruba ayrılarak değerlendirilmektedir. Buna göre toplam 123 yabancı sermaye paylı kuruluş içinde yabancıların yüzde 50 ve üzerinde sermaye payına sahip olduğu firma sayısı 83'tür. Bu kuruluşlar 123 kuruluş içinde önemli bir ağırlığa sahip bulunmaktadır. Yabancı sermaye payları düştükçe firmaların mutlak büyüklükler içindeki payları da azalmaktadır.

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşların Yıllara Göre Ağırlığı (%)

	Kuruluş Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
2007	143	33,3	37,5	38,1	-	47,6	29,3
2008	148	30,3	40,8	40,1	-	44,2	31,2
2009	153	33,4	40,3	38,7	-	48,9	29,8
2010	148	31,6	37,0	28,7	-	47,8	30,0
2011	140	31,3	35,4	32,8	-	45,4	31,1
2012	138	29,7	42,7	31,4	-	43,0	31,1
2013	137	28,5	42,0	29,7	30,8	41,8	28,7
2014	126	29,6	40,3	33,7	32,3	40,8	28,3
2015	125	31,1	39,9	32,0	29,6	42,1	29,4
2016	123	33,4	38,7	28,7	28,3	47,8	30,0

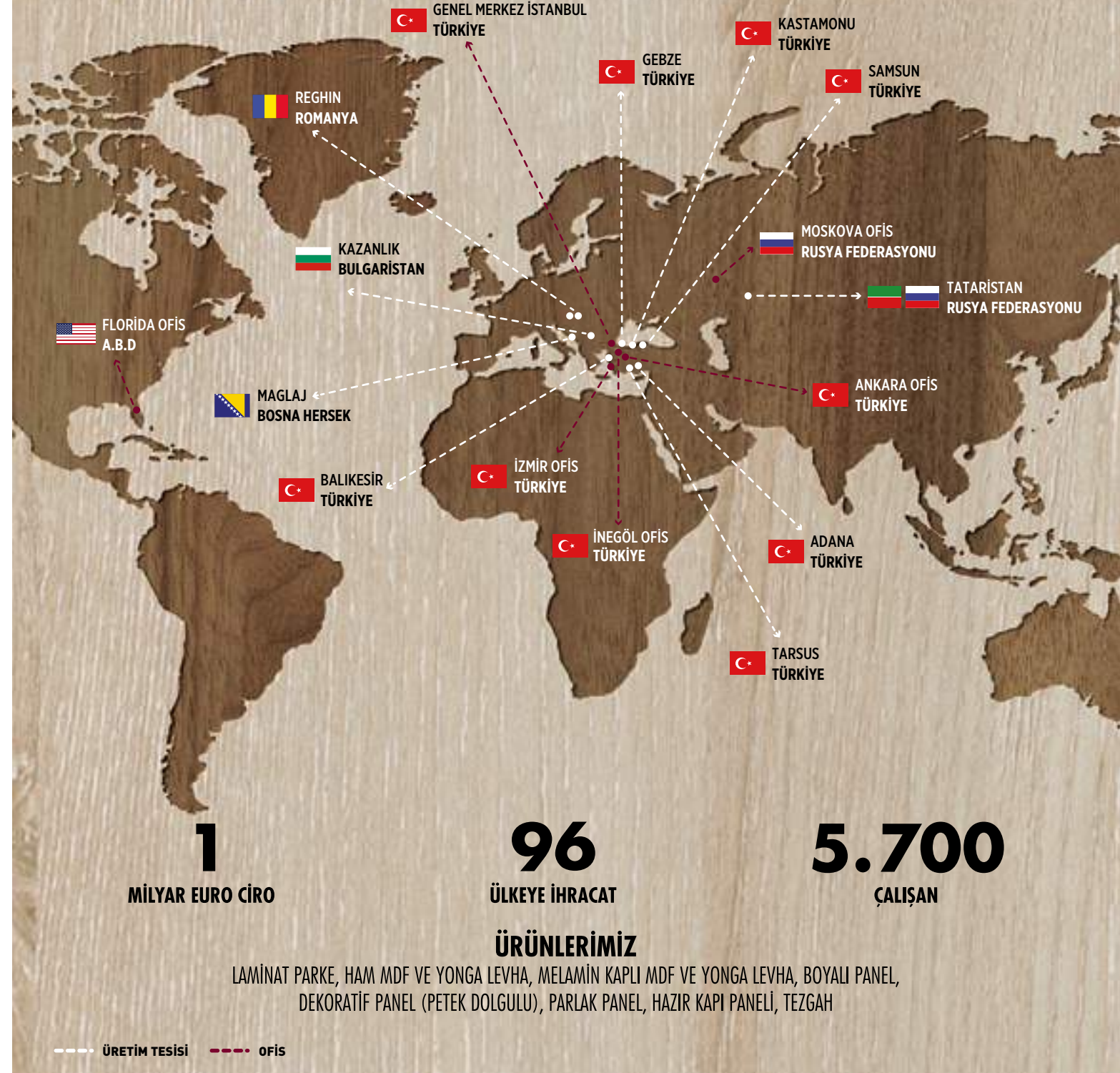
Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşlara İlişkin Göstergeler (%)

	Yabancı Sermaye Payı		
	0,01 - 25	25,01 - 50	50+
Kuruluş Sayısı	14	26	83
Kuruluş Sayısı Oran (%)	11,4	21,1	67,5
Üretimden Satışlar (Net)	8,5	31,1	60,4
Net Satışlar	8,3	30,4	61,4
İhracat (Bin \$)	4,7	37,8	57,5
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	7,2	30,9	61,8
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	12,9	34,4	52,7
Özkaynak	20,3	16,8	62,8
Aktif Toplamı	18,0	25,9	56,2
Ücretle Çalışanlar	11,8	25,0	63,3
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	9,4	15,8	74,8

Yabancı Sermaye Paylı Şirketlerin Sektörel Dağılımı (Adet)

Sektörler	Yabancı Sermaye Paylı Şirket Sayısı
05-09 Madencilik ve taş ocakçılığı	2
10 Gıda ürünlerinin imalatı	19
11 İçeceklerin imalatı	5
12 Tütün ürünleri imalatı	2
14 Giyim eşyalarının imalatı	3
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	5
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	9
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	6
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	8
24 Ana metal sanayii	6
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	5
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1
27 Elektrikli teçhizat imalatı	13
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	6
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	25
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	3
31 Mobilya imalatı	1
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	2

AĞAÇ BAZLI PANEL SEKTÖRÜNÜN GLOBAL OYUNCUSU KASTAMONU ENTEGRE

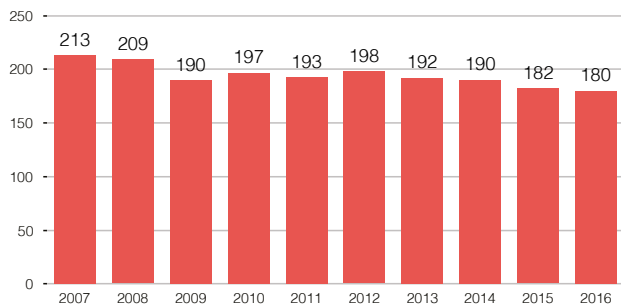

500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU İÇİNDE İSO ÜYELERİ

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Türkiye genelindeki sanayi kuruluşlarını kapsamakla birlikte İstanbul Sanayi Odası'na üye firmaların gelişimi ayrı bir değerlendirme alanını oluşturmaktadır.

Yıllara göre değerlendirildiğinde İSO üyesi kuruluşların sayısı azalmaktadır. Son 10 yıllık gelişme içinde 2007 yılında 213 olan İSO üyesi sayısı 2015 yılında 182 olduktan sonra, 2016 yılında da 180'e inmiştir. İSO üyesi sayısının azalması daha çok sanayinin Türkiye geneline dengeli bir yayılma eğilimi içinde olduğunu göstermektedir. Ayrıca İstanbul'un gelişimi ve ortaya çıkan mevcut koşulları içinde sanayi üretiminin giderek zorlaştığını da yansıtmaktadır.

İSO ÜYELERİ (ADET)

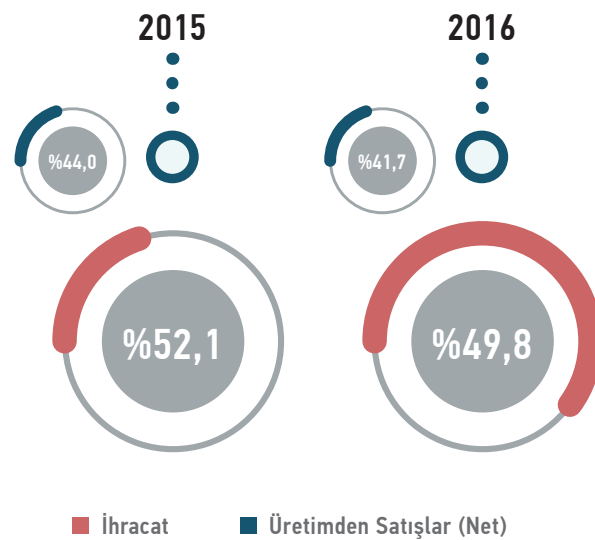
İSO üyesi kuruluşların temel büyüklüklerdeki payları geriliyor.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde İSO üyesi kuruluşların sayısı yıllar itibarıyla azalmaktadır. Buna bağlı olarak İSO üyesi kuruluşların temel büyüklükler içindeki payları da düşmektedir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması yapılırken kullanılan üretimden net satışlar büyüklüğü bu çerçevede önemli bir göstergeyi oluşturmaktadır.

Net üretimden satışlar içinde İSO üyelerinin payı 2014 yılında yüzde 43,9 iken, 2015 yılında yüzde 44,0'e yükselmiştir. Ancak 2016 yılında tekrar yüzde 41,7'ye inmiştir. Son 10 yıllık dönemde ise pay 5,7 puan düşmüştür.

Diğer temel büyüklükler içinde de paylar gerilemektedir. İhracatın payı yüzde 52,1'den yüzde 49,8'e, ücretle çalışanlar payı yüzde 40,6'dan yüzde 39,7'ye inmiştir.

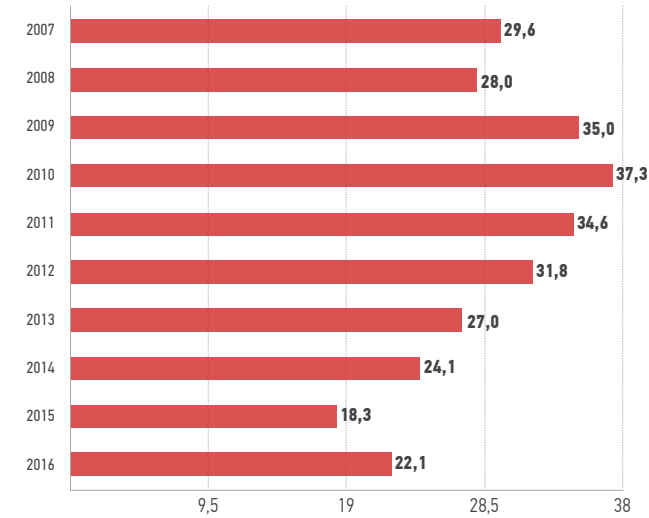
İSO ÜYELERİNİN PAYI (%)

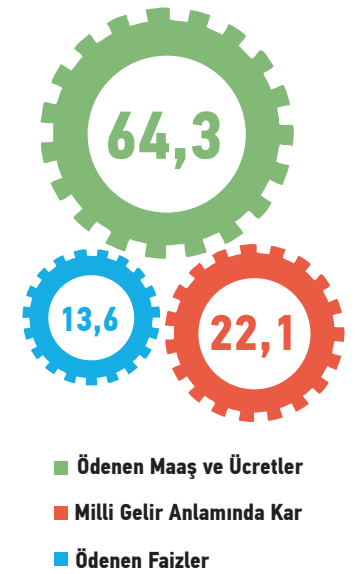
İSO üyesi kuruluşların faktör gelirleri dağılımında karın payı arttı.

İSO üyesi kuruluşların faktör gelirlerinin dağılımı yaratılan net katma değerün üretim faktörleri arasındaki dağılımını göstermesi açısından önem taşımaktadır. Yaratılan net katma değer içinde ödenen maaş ve ücretler 2016 yılında yüzde 64,3 pay alarak ağırlığını korumuştur. 2016 yılında karlar ile ödenen faizlerin paylarında önemli değişim yaşanmıştır. Ödenen faizlerin payı yüzde 16,8'den 2016 yılında yüzde 13,6'ya gerilemiştir. Buna bağlı olarak kar payı da yüzde 18,3'den yüzde 22,1'e yükselmiştir. 2016 yılında faktör gelirleri dağılımı çalışanlar ve firmaların sermayesi lehine iyileşmiştir.

İSO ÜYESİ KURULUŞLARIN FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMINDA KARIN PAYI (%)

İSO ÜYESİ KURULUŞLARDA FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMI (%)

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

>

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 180 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	490.042.704.460	204.300.498.335	41,7
Net Satışlar	554.784.619.136	237.800.991.177	42,9
İhracat (Bin \$)	55.107.521	27.465.213	49,8
Dönem Karı (V.Ö.)	43.492.268.675	14.354.504.844	33,0
Dönem Zararı	5.758.094.490	1.560.632.561	27,1
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	37.734.174.185	12.793.872.283	33,9
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	76.134.703.374	27.884.510.374	36,6
Toplam Borçlar	379.080.634.920	142.045.254.924	37,5
--Kısa Vadeli Borçlar	218.026.888.663	93.308.584.214	42,8
> Mali Borçlar	78.372.940.575	30.907.858.269	39,4
> Diğer Borçlar	139.653.948.088	62.400.725.945	44,7
--Uzun Vadeli Borçlar	161.053.746.257	48.736.670.710	30,3
> Mali Borçlar	128.993.660.457	43.308.474.076	33,6
> Diğer Borçlar	32.060.085.800	5.428.196.634	16,9
Özkaynak	233.608.888.699	74.981.183.856	32,1
--Ödenmiş Sermaye	115.546.997.624	31.511.278.637	27,3
--Sermaye Yedekleri	20.115.202.330	6.065.879.173	30,2
--Kar Yedekleri	92.759.483.149	32.476.642.755	35,0
--Net Dönem Karı	38.284.583.702	12.832.676.787	33,5
--Birikmiş Zarar	33.097.378.107	7.905.293.496	23,9
Aktif Toplamı	612.689.523.623	217.026.438.781	35,4
--Dönen Varlıklar	335.010.633.401	131.904.805.261	39,4
--Duran Varlıklar	277.678.890.222	85.121.633.520	30,7
> Maddi Duran Varlıklar	168.598.428.034	43.038.281.404	25,5
> Diğer Duran Varlıklar	109.080.462.188	42.083.352.115	38,6
--Birikmiş Amortismanlar	209.763.428.144	82.253.454.453	39,2

Devamı Diğer Sayfada

Başlangıcı Önceki Sayfada

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 180 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Ücretle Çalışanlar	662.944	262.860	39,7
Ödenen Maaş ve Ücretler	41.445.425.937	17.198.190.477	41,5
Ödenen Faizler	10.932.348.759	3.644.384.144	33,3
Milli Gelir Anlamındaki Kar	26.222.656.725	5.915.680.419	22,6
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	78.600.431.421	26.758.255.040	34,0
Amortismanlar	20.937.864.870	8.096.680.612	38,7
Diğer Dolaylı Vergiler	1.046.952.763	450.509.851	43,0
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	100.585.249.054	35.305.445.503	35,1
Ödenen KDV + ÖTV	83.097.705.341	34.079.187.053	41,0
Sübvansiyonlar	876.389.058	346.116.790	39,5
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	182.806.565.337	69.038.515.766	37,8

İSO Üyesi Kuruluşların Ağırlığı (%)

	İSO Üyesi Kuruluş Sayısı	Net Satışlar	Üretimden Satışlar (Net)	İhracat	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Aktif Toplamı	Özkaynak	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer
2007	213	46,1	47,4	54,0	42,1	40,0	37,4	42,9	43,1
2008	209	44,1	45,0	52,8	52,2	38,6	36,7	40,5	40,4
2009	190	45,1	45,5	53,6	48,0	38,3	37,2	37,6	42,0
2010	197	46,5	45,1	54,5	36,9	38,6	37,4	39,6	41,5
2011	193	45,2	44,1	51,2	37,6	39,4	36,2	41,5	43,8
2012	198	43,2	43,0	51,7	40,9	38,9	36,8	42,0	41,5
2013	192	40,4	41,2	49,0	35,6	38,0	34,8	40,1	38,9
2014	190	45,6	43,9	50,9	46,6	40,7	39,0	41,7	44,5
2015	182	45,4	44,0	52,1	37,7	39,7	36,4	40,6	41,1
2016	180	42,9	41,7	49,8	33,9	35,4	32,1	39,7	37,8

ÖZEL KURULUŞLARIN İSTİHDAMI

Sanayi sektörü halen istihdam ve nitelikli insan kaynakları için önemli alanların başında gelmeye devam etmektedir. Bu çerçevede İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun içindeki özel sektör kuruluşlarının çalışan sayısındaki gelişmeler ile çalışanlara ödenen maaş ve ücretlerdeki artışlar önemli bir göstere olmaktadır.

2016 yılında yaşanan sıkıntılara rağmen İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içindeki özel kuruluşlar istihdamlarını yüzde 2,5 artırmıştır. Yine özel kuruluşların ödedikleri maaş ve ücretler de 2016 yılında yüzde 16,6 artmıştır. Yüzde 2,5 istihdam artışı ile değerlendirildiğinde maaş ve ücretler yüzde 13,8 yükselmiştir. Enflasyon ve deflatör verileri ile karşılaştırıldığında maaş ve ücretlerin 2016 yılında reel olarak 5-6 puan arasında arttığı görülmektedir. Yılbaşındaki asgari ücret artışının da bu gelişmede etkisi olmuştur.

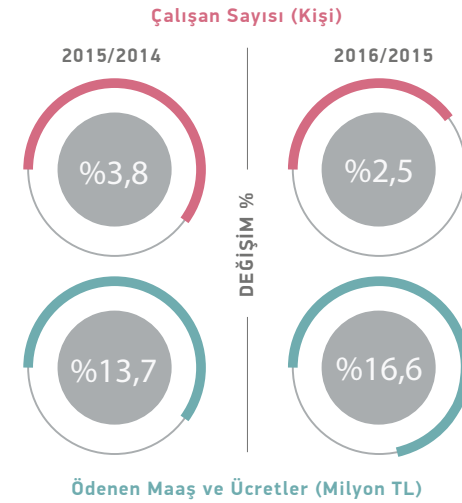
ÖZEL KURULUŞLARDA ÇALIŞAN SAYISI İLE ÖDENEN MAAŞ VE ÜCRETLER

Çalışan Sayısı (Kişi)

2013	550.606
2014	579.664
2015	601.696
2016	616.892

Ödenen Maaş ve Ücretler (Milyon TL)

2013	25.830
2014	28.511
2015	32.430
2016	37.826

TÜRKİYE İÇİN TÜRKİYE'DE ÜRETİYORUZ

Bir asrı aşan başarılı geçmişimizle, geleceğe güvenle bakmanın gururunu yaşıyoruz. 11 sektörde 15 bine yaklaşan çalışanımızla her adımda daha güçlü bir Türkiye, daha güzel bir dünya hedefine ilerliyoruz.

Tekstil - Enerji - İnşaat - Ambalaj - İş ve Tarım Makinaları
Bilişim - Gayrimenkul - Finans- Eğitim - Sağlık - AVM

www.sanko.com.tr

TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER

Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan en önemli göstergelerin başında gelmektedir.

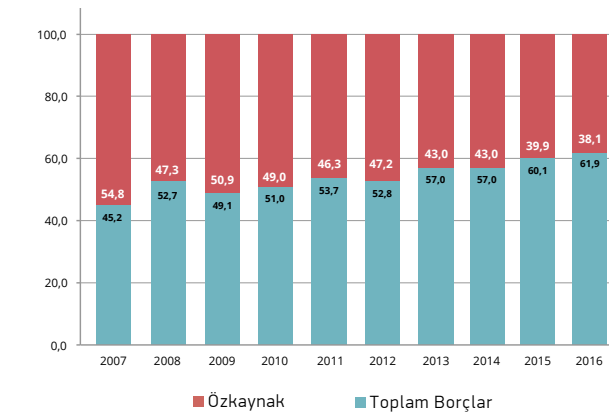
Kaynak yapısında borçların payı artarken özkaynakların payı gerilemeye devam ediyor.

Finansal göstergeler içinde borçlanma ile özkaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı kuruluşların finansal yapılarını ortaya koyan en önemli göstergelerin başında gelmektedir.

Türkiye’de özel sektör kuruluşları için borçlanma olanakları faaliyetlerin finansmanında en az özkaynaklar kadar kullanılmaktadır. Diğer ülke örnekleri ile karşılaştırıldığında Türk özel sektör kuruluşları daha yüksek finansal kaldıraçlar ile yani daha yüksek borç oranları ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Özellikle son yıllarda küresel borçlanma olanaklarının bollaşması ve ucuzlaşması ile Türk özel sektör firmalarının bu eğilimi daha da kuvvetlenmiştir. 2015 ve 2016 yıllarında sıklaşılan mali koşullara rağmen borçlanma eğiliminin sürdüğü görülmektedir. Özkaynak finansmanı ise halen çok sınırlı kullanılmaktadır.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nda toplam borçların payı 2016 yılında 1,8 puan daha artarak yüzde 61,9’a yükselmiştir. Böylece son 10 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Özkaynakların payı ise yüzde 38,1 ile son 10 yılın en düşük seviyesine inmiştir.

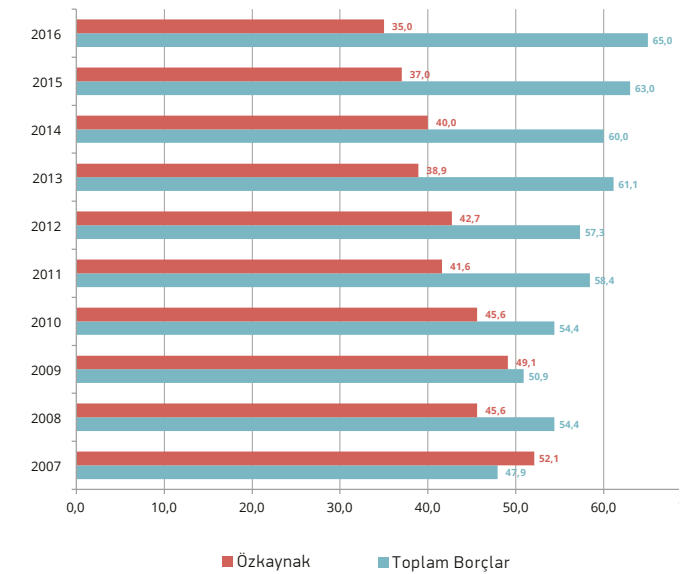
KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, 2016 yılındaki bilanço büyümesinde daha çok borçlanmayı kullanmıştır. Bu kuruluşların finansal kaldıraç oranları yükselmiştir. Küresel ölçekte yeni oluşan mali koşullar ile yurtdışı borçlanmaların zorlaşması ve yurtiçinde kredi büyümesinin yavaşlamasına rağmen İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2016 yılında daha çok borçlanma ile büyüme gerçekleştirmiştir.

Özel kuruluşlarda borçların oranları daha yüksek gerçekleşmektedir. 2016 yılında özel kuruluşların borçlarının payı 2,0 puan artarak yüzde 65,0’e yükselmiştir. Özkaynakların payı ise yüzde 35,0’e inmiştir. Özel sektörün kaynak yapısında bozulma görülmektedir. Kamu kuruluşlarında ise özkaynak payı yüzde 64,9’a inerken, borçlanma payı yüzde 35,1’e yükselmiştir.

ÖZEL KURULUŞLARIN KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nda özkaynakların payının azalmasında önemli bir unsur kuruluşların sınırlı karlılıkları nedeniyle firma içinde yeterli kaynak yaratamamasıdır. Ancak 2016 yılında karlarda önemli bir artış olmuş ve bu artış özkaynakları desteklemiştir. Buna rağmen borçlanmanın daha yüksek gerçekleşmesi ile özkaynakların payı yine de düşüş göstermiştir.

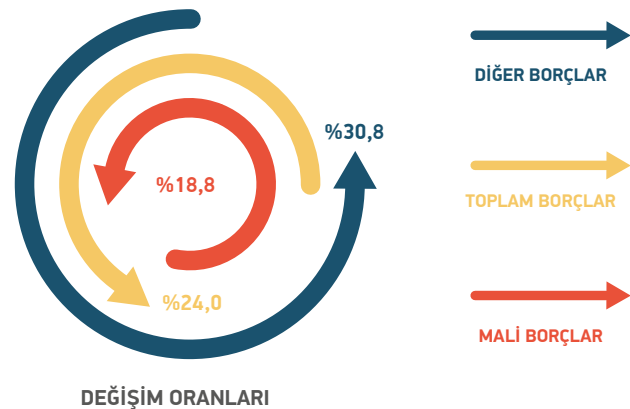
Kaynak Yapısı (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kısa Vadeli Borçlar	36,5	33,5	35,2	36,5	34,3	36,2	34,6	34,9	35,6
Uzun Vadeli Borçlar	16,2	15,6	15,8	17,2	18,5	20,8	22,4	25,2	26,3
Toplam Borçlar	52,7	49,1	51,0	53,7	52,8	57,0	57,0	60,1	61,9
Özkaynak	47,3	50,9	49,0	46,3	47,2	43,0	43,0	39,9	38,1
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Özel Kuruluşlar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kısa Vadeli Borçlar	37,0	34,3	36,8	39,7	37,0	38,5	36,8	37,4	38,0
Uzun Vadeli Borçlar	17,4	16,6	17,6	18,7	20,3	22,6	23,2	25,6	27,0
Toplam Borçlar	54,4	50,9	54,4	58,5	57,3	61,1	60,0	63,0	65,0
Özkaynak	45,6	49,1	45,6	41,5	42,7	38,9	40,0	37,0	35,0
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kamu Kuruluşları	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kısa Vadeli Borçlar	33,7	29,6	26,9	14,4	16,1	17,0	15,3	11,1	14,6
Uzun Vadeli Borçlar	10,1	10,7	6,1	6,9	6,3	6,0	15,4	21,2	20,5
Toplam Borçlar	43,8	40,3	33,0	21,4	22,4	23,0	30,7	32,3	35,1
Özkaynak	56,2	59,7	67,0	78,6	77,6	77,0	69,3	67,7	64,9
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Mali borçların toplam borçlar içindeki payı geriledi.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali yapısı içinde borçlanma oranı 2016 yılında artmaya devam etmiş ve yüzde 61,9'a yükselmiştir. Bu kuruluşların borçlanmaları mali borçlar ve diğer borçlar olarak iki ana grupta incelenmektedir.

2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali borçları yüzde 18,8, diğer borçları ise yüzde 30,8 oranında artış göstermiştir. Mali borçlar diğer borçlara göre daha yavaş artmıştır. Borçlanma oranlarındaki bu artışlara bağlı olarak mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2015 yılında yüzde 57,1 iken, 2016 yılında yüzde 54,7'ye inmiştir. Diğer borçların payı ise yüzde 42,9'dan yüzde 45,3'e yükselmiştir.

BU TOPRAKLARDAN ÇIKTIK, TÜM DÜNYAYI MEMLEKETİMİZ YAPTIK.

Bugün dünya çapında 30.000 kişi,
nerede çalışıyorsun sorusuyla karşılaştığında
Türkçe bir cevap veriyor.

“Arçelik”

- Dünyada 14 Ar-Ge merkeziyle Türkiye'nin Ar-Ge lideri*
- En çok uluslararası patent başvurusu yapan ilk 100 şirket arasında yer alan tek Türk şirketi ve Türkiye patent şampiyonu**
- 7 ayrı ülkedeki 18 üretim tesisiyle tüm dünyaya teknoloji üretimi
- 145 ülkede faaliyet gösteren 11 büyük markanın bu topraklardan yönetilmesi

Arçelik A.Ş.

Kaynak:

* Arçelik A.Ş., Türkiye İnovasyon Haftası 2016'da Ar-Ge Liderliği Ödülü'nü aldı.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen organizasyonda Dayanıklı Tüketim Sektörü'nde en iyi Ar-Ge Merkezi Ödülü'nü aldı.

** Arçelik A.Ş., Türk Patent Ligi birincisi seçildi ve aynı zamanda En Çok Uluslararası Patent Başvurusu Yapan Şirket Ödülü'ne layık görüldü.

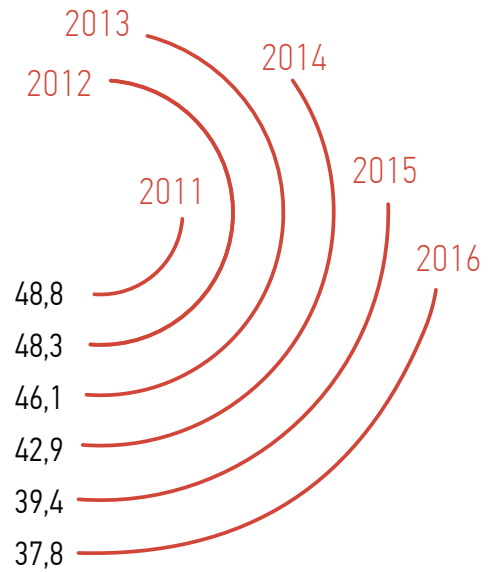
Borçların Gelişimi (TL)

	Toplam Borçlar	Mali Borçlar		Diğer Borçlar	
		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)
2013	238.276.845.955	123.946.199.943	52,0	114.330.646.012	48,0
2014	256.865.618.819	139.526.148.677	54,3	117.339.470.142	45,7
2015	305.766.643.385	174.506.256.892	57,1	131.260.386.494	42,9
2016	379.080.634.920	207.366.601.032	54,7	171.714.033.888	45,3
Değişim (%)	24,0	18,8		30,8	

Mali borçlar içinde kısa vadeli mali borçların payı azalıyor.

Mali borçlar kısa ve uzun vadeli mali borçlar olarak ikiye ayrılmaktadır. 2015 yılında kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 39,4 iken bu oran 2016 yılında yüzde 37,8'e düşmüştür. Sanayi kuruluşları orta-uzun vadeli mali borçlanma olanaklarını kullanmakta ve böylece kısa vadeli mali borçların payı azalmaktadır.

KISA VADELİ MALİ BORÇLARIN TOPLAM MALİ BORÇLAR İÇİNDEKİ PAYI (%)

Mali borçların ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde sektör dağılımı da değerlendirilmektedir. 2016 yılında 25 alt sektörden 18 sektörde uzun vadeli mali borçlar kısa vadeli mali borçların üzerindedir. 7 sektörde ise kısa vadeli mali borçlar daha yüksektir. 2015 yılına göre uzun vadeli borçların daha yüksek olduğu sektör sayısı 1 adet artmıştır.

ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali borçları sektörel olarak değerlendirildiğinde en yüksek mali borcu olan ilk beş sektör yine değişmemiştir. En yüksek mali borcu olan sektörler sırası ile ana metal sanayi, elektrik, gaz, buhar, havalandırma sistemleri sanayi, gıda ürünlerinin imalatı sanayi, motorlu kara taşıtları sanayi ve tekstil ürünlerinin imalatı sanayidir.

Gıda ürünleri imalatı sanayi, tekstil ürünleri imalatı sanayi ve ana metal sanayinin göreceli yüksek mali borçlarının yanı sıra kısa vadeli mali borç oranlarının da halen yüksek olduğu görülmektedir. Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayi, motorlu kara taşıtları ve elektrikli teçhizat imalat sanayinde ise uzun vadeli mali borçların oranı daha yüksektir.

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2016

BAŞARIYA GİDEN YOL YÜKSEK HEDEFLERDEN GEÇER

Assan Hanil olarak 20. yılımızı kutlarken imza attığımız başarılar, geliştirdiğimiz yeni projeler, katma değerli ürün ve hizmetlerimizle ülkemiz ekonomisine güç katmaya devam ediyoruz.

Mali Borçlar (TL)

	Sektörler	Kısa Vadeli Mali Borçlar	Uzun Vadeli Mali Borçlar	Toplam Mali Borçlar
05-09	Madencilik ve taş ocakçılığı	1.219.958.010	10.229.862.169	11.449.820.179
10	Gıda ürünlerinin imalatı	11.782.357.593	10.977.186.510	22.759.544.103
11	İçeceklerin imalatı	176.846.299	5.143.957.638	5.320.803.937
12	Tütün ürünlerinin imalatı	358.428.600	-	358.428.600
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	7.257.315.340	7.906.745.277	15.164.060.618
14	Giyim eşyalarının imalatı	471.746.221	351.755.147	823.501.367
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	20.500.000	-	20.500.000
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1.298.348.302	2.942.974.763	4.241.323.065
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1.128.135.438	1.696.304.977	2.824.440.415
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	156.695.891	243.533.048	400.228.939
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2.442.304.161	11.447.765.683	13.890.069.844
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	6.450.813.418	6.848.306.026	13.299.119.444
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	453.027.714	588.148.034	1.041.175.748
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	2.943.980.580	3.002.765.496	5.946.746.076
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	3.860.313.149	9.329.349.961	13.189.663.109
24	Ana metal sanayii	15.998.092.551	14.030.795.434	30.028.887.986
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	551.832.792	936.524.105	1.488.356.898
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	801.967.346	1.307.923.102	2.109.890.448
27	Elektrikli teçhizat imalatı	4.202.976.060	5.937.406.818	10.140.382.878
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.293.037.983	1.419.735.933	2.712.773.916
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yan treyler (yan römork) imalatı	8.245.271.050	10.835.689.606	19.080.960.656
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1.157.253.474	351.084.038	1.508.337.513
31	Mobilya imalatı	113.814.045	236.557.527	350.371.573
32	Diğer imalatlar	445.434.350	177.563.081	622.997.431
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	445.434.350	177.563.081	622.997.431
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	5.542.490.205	23.051.726.083	28.594.216.289
	Toplam	78.372.940.575	128.993.660.457	207.366.601.032

146 YILDIR BOL KÖPÜKLÜ NEFİS TÜRK KAHVESİ

1933 yılında Beşinci Yerli Mallar Sergisi'nde açılan stand.

1871'den beri kalitesini ve titizliğini hiç bozmadan evlerimize nefis Türk kahvesini getiren Kurukahveci Mehmet Efendi, bugün 50'den fazla ülkede tüketiliyor. Kurukahveci Mehmet Efendi, Türklerin dünyaya armağan ettiği Türk kahvesini, her yudumda aynı kalite ve keyifle dünyaya ulaştırıyor.

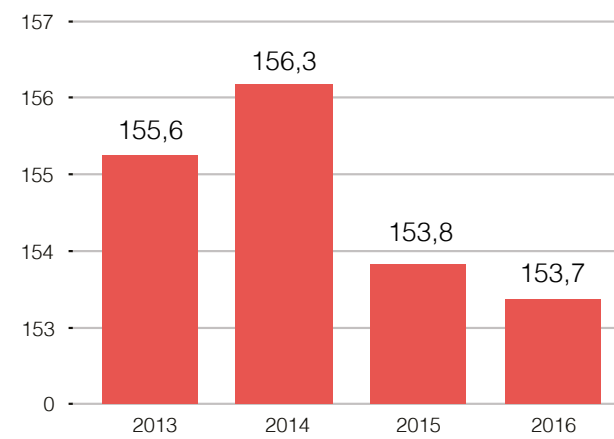

FİNANSAL ORANLAR

Cari oran gerilemeye devam ediyor.

Cari oran dönen varlıkların kısa vadeli borçlara oranlanması yolu ile hesaplanmaktadır. Ve kuruluşların dönen varlıklarını nakde dönüştürüp, yarattığı kaynaklarla kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesini ve gücünü göstermektedir. Dönen varlıkların kısa vadeli borçlardan büyük olması kuruluşların net işletme sermayesine sahip olduğunu ve kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesinin bulunduğunu göstermektedir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda cari oran son iki yıldır gerilemektedir ve 2016 yılında yüzde 153,7'ye inmiştir. Buna rağmen cari oran yüksek seviyesini korumaktadır.

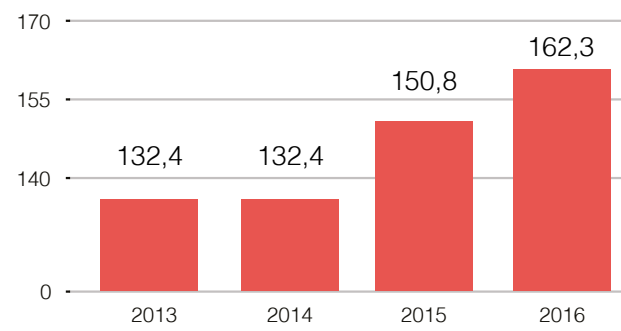
CARİ ORAN (%)

Toplam borçlar özkaynakların 1,62 katına ulaştı.

Toplam borçlar/özkaynak oranı 2016 yılında artarak yüzde 162,3'e yükselmiştir. 2014 yılında ortaya çıkan yeni küresel mali koşullar ve yurtiçinde kredi olanaklarındaki sıkılaştırma ile borçlanma oranındaki artış durmuş, karlılık artışı da özkaynak yaratma olanaklarını genişletmişti. 2015 ve 2016 yıllarında ise borçların özkaynaklara göre oranında önemli bir artış yaşanmıştır. İç ve dış koşullar borçlanmada artışa yol açmaktadır.

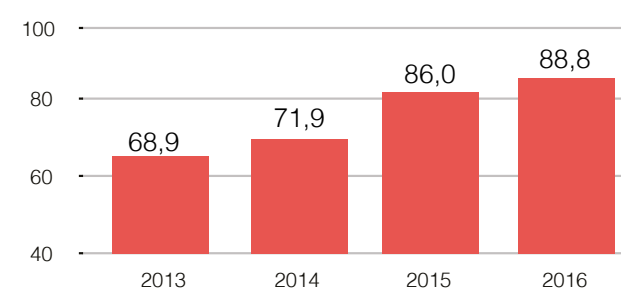
TOPLAM BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

Mali borçlar özkaynak büyüklüğüne yaklaştı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali borçlar/özkaynak oranı 2013 yılında önemli ölçüde sıçrayarak yüzde 68,9 olduktan sonra 2014 yılında yüzde 71,9'a yükselmiştir. Sıçrama 2015 yılında da devam etmiştir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali borçlar/özkaynak oranı 2016 yılında da yükselmeye devam etmiş ve yüzde 88,8'e yükselmiştir. Mali borçların büyüklüğü özkaynak toplamına yaklaşmıştır.

MALİ BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

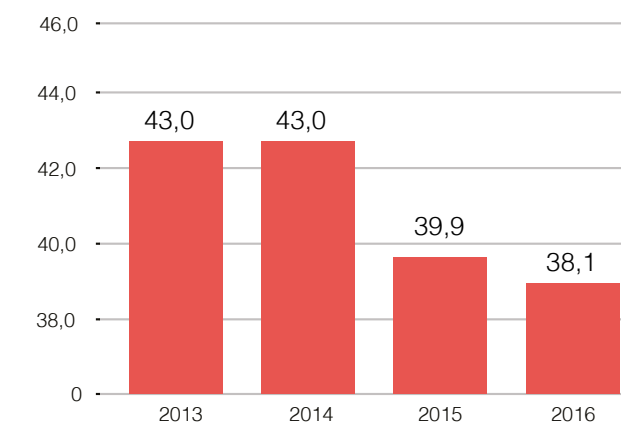

Mali borçların içinde önemli ölçüde döviz borçları bulunmaktadır. 2016 yılında döviz kurlarında önemli artışlar yaşanmış, kur artışları ile birlikte mali borçların TL karşılıkları da büyümüş ve mali borçların özkaynaklara oranları bu nedenle yükselmeye devam etmiştir.

Özkaynakların aktiflere oranı geriliyor.

Özkaynakların aktif toplamı içindeki payı sanayi kuruluşlarının faaliyetlerini ne ölçüde özkaynaklar ile finanse ettiğini göstermektedir. Bu oranın yüksekliği mali sağlamlığı yansıtmaktadır. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun özkaynak/aktif toplamı oranı 2016 yılında gerilemiş ve yüzde 38,1 olarak gerçekleşmiştir.

ÖZKAYNAKLARIN TOPLAM AKTİFLERE ORANI (%)

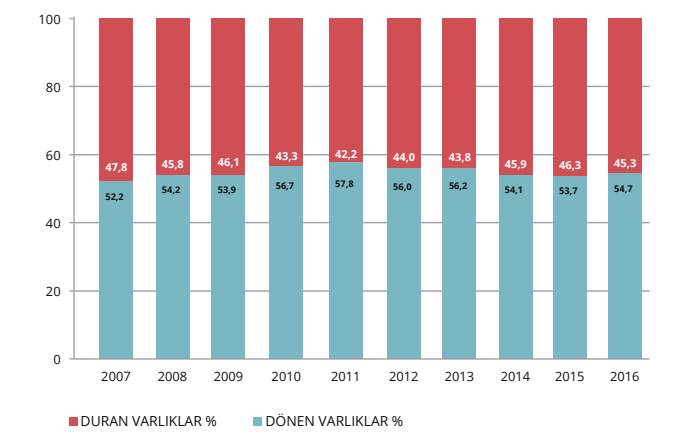

TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER

Duran varlıkların payı 2016 yılında sınırlı ölçüde geriledi.

Toplam aktifler içinde yüksek dönen varlıklar işletme sermayesi yönetimi açısından olumludur. Ancak diğer yandan duran varlıkların payındaki gerileme firmaların sabit kıymet yatırımlarının bir başka deyişle üretken makine ve teçhizat yatırımlarının zayıfladığını göstermektedir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun duran varlıkları 2015 yılında yüzde 46,3'e yükseldikten sonra 2016 yılında yeniden yüzde 45,3'e inmiştir. 2016 yılındaki olumsuz yatırım koşulları duran varlık yatırımlarını sınırlamıştır.

DURAN VARLIKLAR İLE DÖNEN VARLIKLARIN GELİŞİMİ (%)

Finansal Oranlar (%)

	500 BSK				500 BSK-Özel				500 BSK-Kamu			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	155,6	156,3	153,8	153,7	145,7	150,8	148,1	147,3	338,2	270,4	334,8	295,7
Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	57,0	57,0	60,1	61,9	61,1	60,0	63,0	65,0	23,0	30,7	32,3	35,1
Toplam Borçlar/Özkaynak	132,4	132,4	150,8	162,3	157,1	150,2	170,6	185,4	29,9	44,2	47,7	54,2
Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	63,4	60,7	58,1	57,5	63,0	61,4	59,4	58,5	73,9	49,8	34,4	41,7
Mali Borçlar/Özkaynak	68,9	71,9	86,0	88,8	83,8	83,6	98,8	102,5	6,9	14,3	19,7	24,4
Mali Borçlar/Aktif Toplamı	29,6	30,9	34,3	33,8	32,6	33,4	36,5	35,9	5,3	9,9	13,3	15,8
Özkaynak/Aktif Toplamı	43,0	43,0	39,9	38,1	38,9	40,0	37,0	35,0	77,0	69,3	67,7	64,9

Sektörel Finansal Oranlar - 2016 (%)

Sektörler	Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	Toplam Borçlar/ Aktif Toplamı	Toplam Borçlar/ Özkaynak	Kısa Vadeli Borçlar/ Toplam Borçlar	Mali Borçlar/ Özkaynak	Mali Borçlar/ Aktif Toplamı	Özkaynak/ Aktif Toplamı
05-09 Madencilik ve taş ocakçılığı	284,8	40,7	68,8	28,3	49,9	29,6	59,3
10 Gıda ürünlerinin imalatı	152,3	62,8	168,9	69,1	101,1	37,6	37,2
11 İçeceklerin imalatı	220,5	52,8	111,8	26,6	77,4	36,5	47,2
12 Tütün ürünlerinin imalatı	110,0	77,2	339,0	98,9	21,2	4,8	22,8
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	154,9	67,5	207,6	58,0	150,5	48,9	32,5
14 Giyim eşyalarının imalatı	138,6	55,7	125,7	84,3	39,7	17,6	44,3
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	260,2	24,9	33,1	97,0	6,2	4,7	75,1
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	174,5	70,0	233,7	52,8	156,5	46,9	30,0
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	136,8	66,3	196,6	57,5	119,5	40,3	33,7
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	129,7	35,4	54,9	59,0	37,0	23,9	64,6
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	121,5	82,0	455,3	51,5	234,9	42,3	18,0
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	153,2	57,9	137,7	65,9	80,0	33,7	42,1
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	200,1	47,9	92,0	60,7	50,8	26,4	52,1
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	148,0	67,5	207,4	67,9	121,7	39,6	32,5
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	137,2	57,9	137,3	55,3	72,9	30,7	42,1
24 Ana metal sanayii	138,2	61,0	156,7	68,9	95,0	37,0	39,0
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	228,0	56,5	129,9	55,7	27,8	12,1	43,5
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	160,5	75,6	310,6	55,5	50,3	12,2	24,4
27 Elektrikli teçhizat imalatı	158,7	67,8	211,0	67,3	97,1	31,2	32,2
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	201,5	54,4	119,3	68,1	63,8	29,1	45,6
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	134,1	71,5	250,9	66,8	116,8	33,3	28,5
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	333,6	72,2	260,2	35,2	40,4	11,2	27,8
31 Mobilya imalatı	225,9	35,1	54,1	65,5	17,9	11,6	64,9
32 Diğer imalatlar	187,2	64,9	185,1	76,5	152,2	53,4	35,1
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	187,2	64,9	185,1	76,5	152,2	53,4	35,1
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	155,1	53,8	116,4	30,5	81,5	37,7	46,2
Toplam	153,7	61,9	162,3	57,5	88,8	33,8	38,1

Geleceği koruyarak üretenlerin yanındayız.

Projelerinize özel nitelikli finansman ve danışmanlık çözümlerimizle yatırımlarınızı geleceğe taşıyor, ülkemizin sürdürülebilir kalkınması için değer yaratıyoruz.

Kurumsal Bankacılık | Yatırım Bankacılığı | Danışmanlık

TSKB

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

ÜLKEMİZİN GÜCÜNE GÜÇ KATIYORUZ!

3.000.000 meskenin elektriğini karşılayan, 775-MW kapasiteli ve dünyanın en çağdaş, çevre dostu santrallerinden biri olan Denizli Doğalgaz Kombi Çevrim Elektrik Santrali, gelişen Türkiye ekonomisine güvenilir ve verimli elektrik sağlıyor.

www.rweturcas.com

KARLILIK GÖSTERGELERİ

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun karlılık performansı çeşitli göstergeler ile hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir. 2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun içinde kar eden kuruluş sayısı 392'ye inmiştir. Zarar eden kuruluş sayısı ise 108 olmuştur.

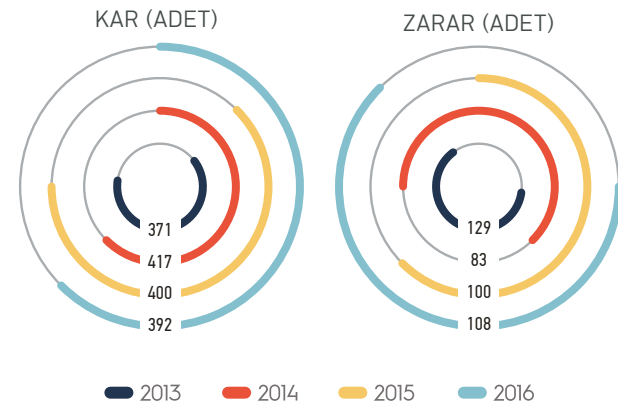
Kar eden firma sayısı 2016 yılında azaldı.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde kar ve zarar eden firma sayıları her yıl değişmektedir. Firmaların kar ve zararlarını firma performansları kadar dışsal koşullarda belirlemektedir.

Benzer şekilde sanayi firmalarından faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar eden firma sayıları da 2013 yılından itibaren değerlendirilmektedir. EBITDA olarak bilinen bu gösterge firmaların faaliyetlerinden elde ettikleri karlılık performansını daha iyi yansıtmaktadır.

2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun içinde kar eden kuruluş sayısı 392'ye inmiştir. 2016 yılında zarar eden kuruluş sayısı ise 108 olmuştur. 2016 yılında özellikle mali göstergelerde ortaya çıkan oynaklıklar firmaların karlılık performansını olumsuz etkilemiştir.

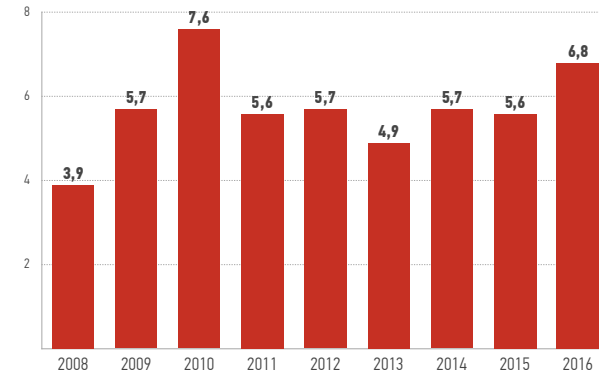
VERGİ ÖNCESİ DÖNEM KARI VE ZARARI EDEN KURULUŞLAR (ADET)

Satış karlılığı 2016 yılında yüzde 6,8'e yükseldi.

Satış karlılığı İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun dönem kar ve zarar toplamının toplam net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun satış karlılığı 2016 yılında 1,2 puan artarak yüzde 6,8 olarak gerçekleşmiştir. Satış karlılığı oranı 2010 yılından bu yana ilk kez en yüksek seviyesine ulaşmıştır. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu zorlu 2016 yılında karlılık performanslarını artırmıştır.

SATIŞ KARLILIĞI ORANI (%)

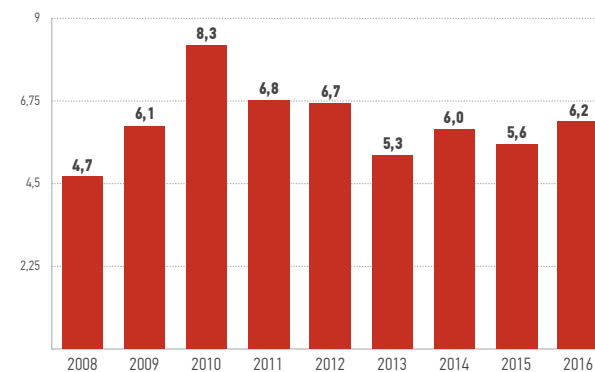
2016 yılında satış karlılığı en yüksek sektör yüzde 56,1 ile madencilik ve taş ocakçılığı ve yüzde 21,1 ile tütün ürünlerinin imalatı sanayi olmuştur. En düşük satış karlılığı olan sektör ise negatif karlılığa sahip içecekler, kağıt ve kağıt ürünleri sanayi ile mücevherat sanayileri olmuştur.

Aktif karlılığı yüzde 6,2'ye yükseldi.

Dönem kar ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif karlılığı 2016 yılında 0,6 puan artarak yüzde 6,2 olmuştur. 2010 yılında yüzde 8,3'e kadar yükselen aktif karlılığı oranı izleyen yıllarda gerilemiş ve 2013 yılında yüzde 5,3'e kadar inmişti. 2014 ve 2015 yıllarındaki dalgalanmanın ardından 2016 yılında tekrar yüzde 6,2'ye yükselmiştir.

2016 yılında en yüksek aktif karlılığı sağlayan sektör yüzde 14,1 makine ve ekipman sanayi ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri olmuştur. En düşük aktif karlılığı oranı ise eksi yüzde 5,5 ile mücevherat sektöründe gerçekleşmiştir.

AKTİF KARLILIĞI ORANI (%)

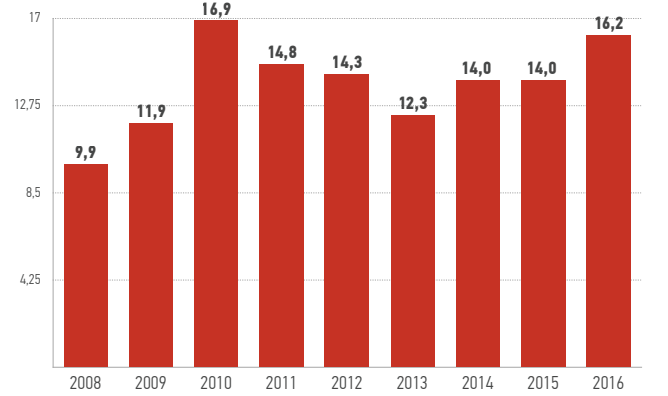

Özkaynak karlılığı yüzde 16,2'ye yükseldi.

Özkaynak karlılığı dönem kar ve zarar toplamının toplam özkaynaklara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. Özkaynak karlılığı kuruluşların sahip oldukları ve faaliyetleri için koydukları özkaynaklar ile ne oranda kar ettiklerini göstermektedir. Özkaynak karlılığı 2016 yılında yüzde 16,2'ye yükselmiştir. Bu oran 2010 yılındaki yüzde 16,9'dan sonraki en yüksek oran olmuştur. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu özkaynaklarını 2016 yılında daha verimli kullanmıştır.

2016 yılında en yüksek özkaynak karlılığı sağlayan sektör yüzde 59,6 oranı ile tütün ürünleri imalatı sanayidir. Bu sektörü yüzde 34,9 ile petrol rafinerisi ürünleri imalatı sanayi izlemektedir. Özkaynak karlılık oranı en düşük sektör ise eksi yüzde 15,6 ile mücevherat sanayi olmuştur.

ÖZKAYNAK KARLILIĞI ORANI (%)

Satış Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Net Satışlar] (%)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	3,9	5,7	7,6	5,6	5,7	4,9	5,7	5,6	6,8
Özel Kuruluşlar	3,6	5,1	5,9	4,8	5,3	4,1	6,1	5,2	5,6
Kamu Kuruluşları	8,2	14,7	32,5	19,1	13,6	19,1	-1,9	14,1	32,9

Aktif Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Net Satışlar] (%)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	4,7	6,1	8,3	6,8	6,7	5,3	6,0	5,6	6,2
Özel Kuruluşlar	5,0	6,2	7,1	6,5	6,8	4,7	6,8	5,5	5,4
Kamu Kuruluşları	3,2	5,6	14,6	9,2	6,3	10,1	-0,9	6,0	12,6

Özkaynak Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Net Satışlar] (%)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	9,9	11,9	16,9	14,8	14,3	12,3	14,0	14,0	16,2
Özel Kuruluşlar	10,9	12,6	15,5	15,6	15,9	12,1	17,0	14,9	15,5
Kamu Kuruluşları	5,6	9,3	21,8	11,7	8,1	13,1	-1,2	8,9	19,4

Sektörel Karlılık Oranları (%) - 2016

Sektörler		500 BSK			Özel Kuruluşlar			Kamu Kuruluşları		
		Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı
05-09	Madencilik ve taş ocakçılığı	56,1	14,1	23,8	36,9	14,9	23,4	83,8	13,6	24,0
10	Gıda ürünlerinin imalatı	3,9	5,2	14,0	4,0	5,5	15,6	2,9	3,1	6,4
11	İçeceklerin imalatı	-1,5	-0,6	-1,2	-1,5	-0,6	-1,2	-	-	-
12	Tütün ürünlerinin imalatı	21,1	13,6	59,6	21,1	13,6	59,6	-	-	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	5,6	3,6	10,9	5,6	3,6	10,9	-	-	-
14	Giyim eşyalarının imalatı	3,0	3,8	8,5	3,0	3,8	8,5	-	-	-
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	7,2	5,2	6,9	7,2	5,2	6,9	-	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1,9	1,4	4,5	1,9	1,4	4,5	-	-	-
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	-1,6	-1,6	-4,8	-1,6	-1,6	-4,8	-	-	-
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	5,3	2,7	4,2	5,3	2,7	4,2	-	-	-
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4,5	6,3	34,9	4,5	6,3	34,9	-	-	-
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	13,3	10,1	24,1	10,0	7,6	20,2	56,0	37,8	42,4
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	15,3	13,7	26,3	15,3	13,7	26,3	-	-	-
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	6,8	6,2	19,1	6,8	6,2	19,1	-	-	-
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	11,7	6,4	15,2	11,7	6,4	15,2	-	-	-
24	Ana metal sanayii	6,3	6,7	17,3	6,3	6,7	17,3	-	-	-
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	10,6	7,9	18,3	12,1	9,4	22,4	0,1	0,0	0,1
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	6,6	4,0	16,3	6,6	4,0	16,3	-	-	-
27	Elektrikli teçhizat imalatı	4,9	6,0	18,8	4,9	6,0	18,8	-	-	-
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	13,1	14,1	30,9	13,1	14,1	30,9	-	-	-
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	3,1	5,6	19,6	3,1	5,6	19,6	-	-	-
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	16,0	6,5	23,2	17,7	6,8	25,2	1,0	0,8	1,8
31	Mobilya imalatı	6,1	6,2	9,6	6,1	6,2	9,6	-	-	-
32	Diğer imalatlar	-0,8	-5,5	-15,6	-0,8	-5,5	-15,6	-	-	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-0,8	-5,5	-15,6	-0,8	-5,5	-15,6	-	-	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	8,4	2,6	5,6	-7,3	-2,3	-7,2	42,5	12,6	16,5
	Toplam	6,8	6,2	16,2	5,6	5,4	15,5	32,9	12,6	19,4

Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden firma sayısı arttı.

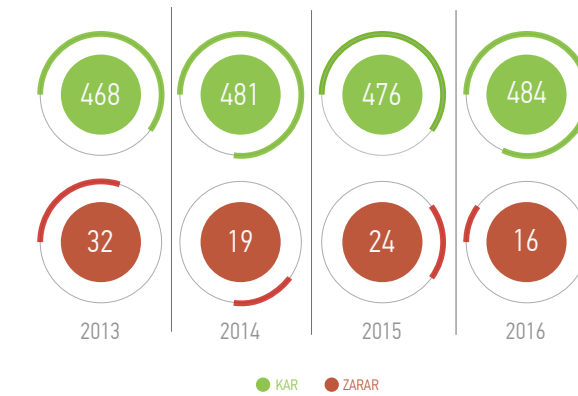
FAVÖK veya uluslararası kısaltması olan EBITDA oranı kuruluşların faiz, amortisman ve vergi ödemeleri öncesi karının net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

Kuruluşların mutlak FAVÖK büyüklükleri ile FAVÖK büyüklüğünün net satışlara oranları (özkaynak ve toplam aktiflere oranları ile birlikte) giderek daha çok kullanılmaktadır.

Bu itibarla İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında ilk kez 2013 yılında başlanan FAVÖK hesaplaması ve değerlendirmelerine izleyen yıllarda da yer verilmiştir.

2013 yılından itibaren değerlendirilen faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar eden firma sayıları ise 2016 yılında 484'e yükselmiş ve ölçülmeye başladığı son dört yıl içindeki en yüksek sayıya ulaşmıştır. Firmalar çekirdek işlerine ve faaliyetlerine daha çok önem vererek faiz amortisman ve vergi öncesi kar performanslarını yükseltmektedir.

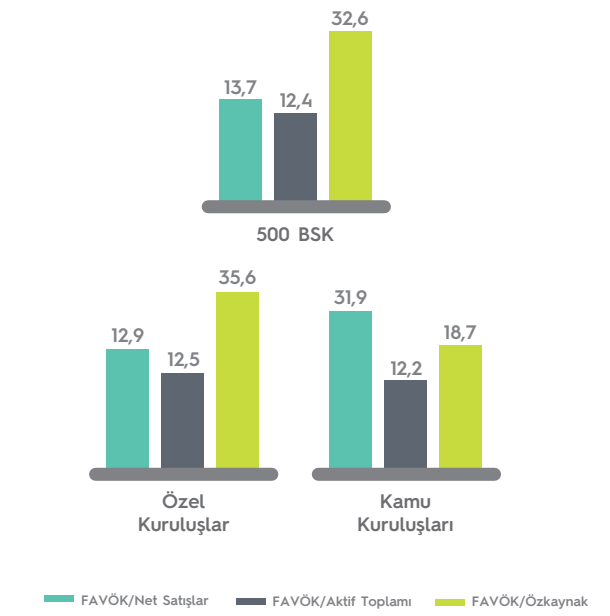
FAİZ, AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR VE ZARAR EDEN KURULUŞLAR (ADET)

2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda FAVÖK mutlak büyüklüğü 76,1 milyar TL olarak hesaplanmıştır. 2015 yılında bu büyüklük 61,9 milyar TL olmuştu. FAVÖK büyüklüğü yüzde 22,8 artmıştır.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2016 yılında FAVÖK/net satışlar oranı yüzde 13,7'ye, FAVÖK/aktifler oranı yüzde 12,4'e ve FAVÖK/özkaynaklar oranı yüzde 32,6'ya yükselmiştir.

FAİZ AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR GÖSTERGELERİ (%) - 2016

FAVÖK ORANLARINDA GELİŞMELER (%)

	2014	2015	2016
FAVÖK/Net Satışlar	10,7	12,2	13,7
FAVÖK/Aktif Toplamı	11,2	12,2	12,4
FAVÖK/Özkaynak	26,0	30,6	32,6

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun FAVÖK oranları 2015 ve 2016 yıllarında artmıştır. Kuruluşlar FAVÖK oranlarındaki iyileşmeye ağırlık vermekte ve başarılı olmaktadır.

FAVÖK veya uluslararası kısaltması olan EBITDA oranı, kuruluşların faiz, amortisman ve vergi ödemeleri öncesi karının net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (FAVÖK/EBITDA) - (TL)

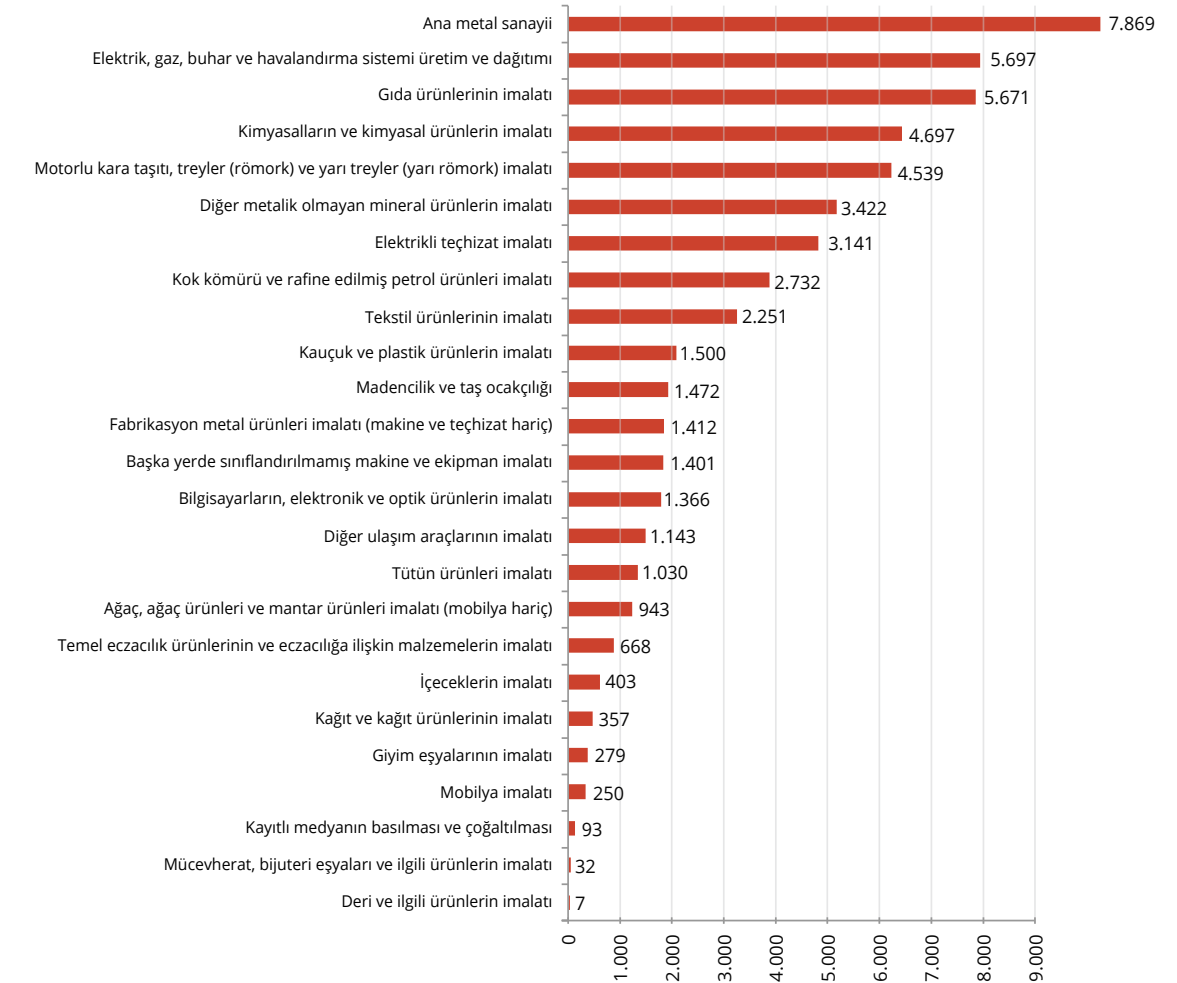
Sektörler	2015		2016	
	FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)	FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)
05-09 Madencilik ve taş ocakçılığı	2.340.721.931	25,9	4.586.470.988	47,2
10 Gıda ürünlerinin imalatı	6.249.019.297	7,9	6.813.519.909	8,4
11 İçeceklerin imalatı	1.302.102.919	25,3	979.449.647	17,8
12 Tütün ürünlerinin imalatı	981.915.743	24,1	1.070.428.603	22,5
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	3.241.539.144	18,3	3.137.430.086	15,9
14 Giyim eşyalarının imalatı	422.223.023	8,5	376.717.816	6,3
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	29.120.528	11,2	44.746.568	14,1
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	978.627.028	13,9	969.776.540	15,1
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	690.178.176	10,2	693.853.697	9,6
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	159.279.552	19,9	175.902.959	20,6
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4.033.280.708	8,6	4.275.522.306	9,4
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	4.897.496.446	17,9	6.269.084.381	20,9
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	577.341.506	19,7	825.186.107	23,4
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1.840.860.610	13,1	2.243.346.928	16,3
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	5.258.611.607	24,2	5.316.919.290	22,6
24 Ana metal sanayii	7.501.244.333	9,3	10.143.052.771	11,7
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.565.284.151	19,1	1.527.036.626	16,5
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.714.143.391	19,0	1.957.993.740	18,9
27 Elektrikli teçhizat imalatı	4.031.296.085	11,3	4.836.549.471	12,0
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.548.170.125	18,1	1.983.671.374	19,7
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	7.255.460.525	8,8	8.356.477.625	8,2
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1.130.611.435	23,7	1.270.435.021	23,4
31 Mobilya imalatı	316.776.740	10,9	328.788.676	10,7
32 Diğer imalatlar	54.173.737	0,7	-36.498.275	-0,5
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	54.173.737	0,7	-36.498.275	-0,5
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	3.895.951.332	19,5	7.988.840.520	34,3
Toplam	62.015.430.072	12,2	76.134.703.374	13,7

Faaliyet karı artarken, faaliyet karlılığı oranı da iyileşti.

Kuruluşların karlılık performansının ölçülmesinde kullanılan bir diğer karlılık göstergesi faaliyet karıdır. Faaliyet karı kuruluşların brüt satış karından faaliyet giderlerinin çıkarılması ve farkın net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun faaliyet karı oranı yüzde 9,4 olarak hesaplanmıştır. 2015 yılında yüzde 8,7 olan orana göre faaliyet karlılığında iyileşme yaşanmıştır. Toplam faaliyet karı mutlak büyüklüğü ise 2015 yılında 44,1 milyar TL iken 2016 yılında 52,4 milyar TL'ye yükselmiştir. Faaliyet karlarındaki artışın nedeni satışların maliyetindeki göreceli daha yavaş artıştır.

SEKTÖREL FAALİYET KARI BÜYÜKLÜKLERİ (MİLYON TL)

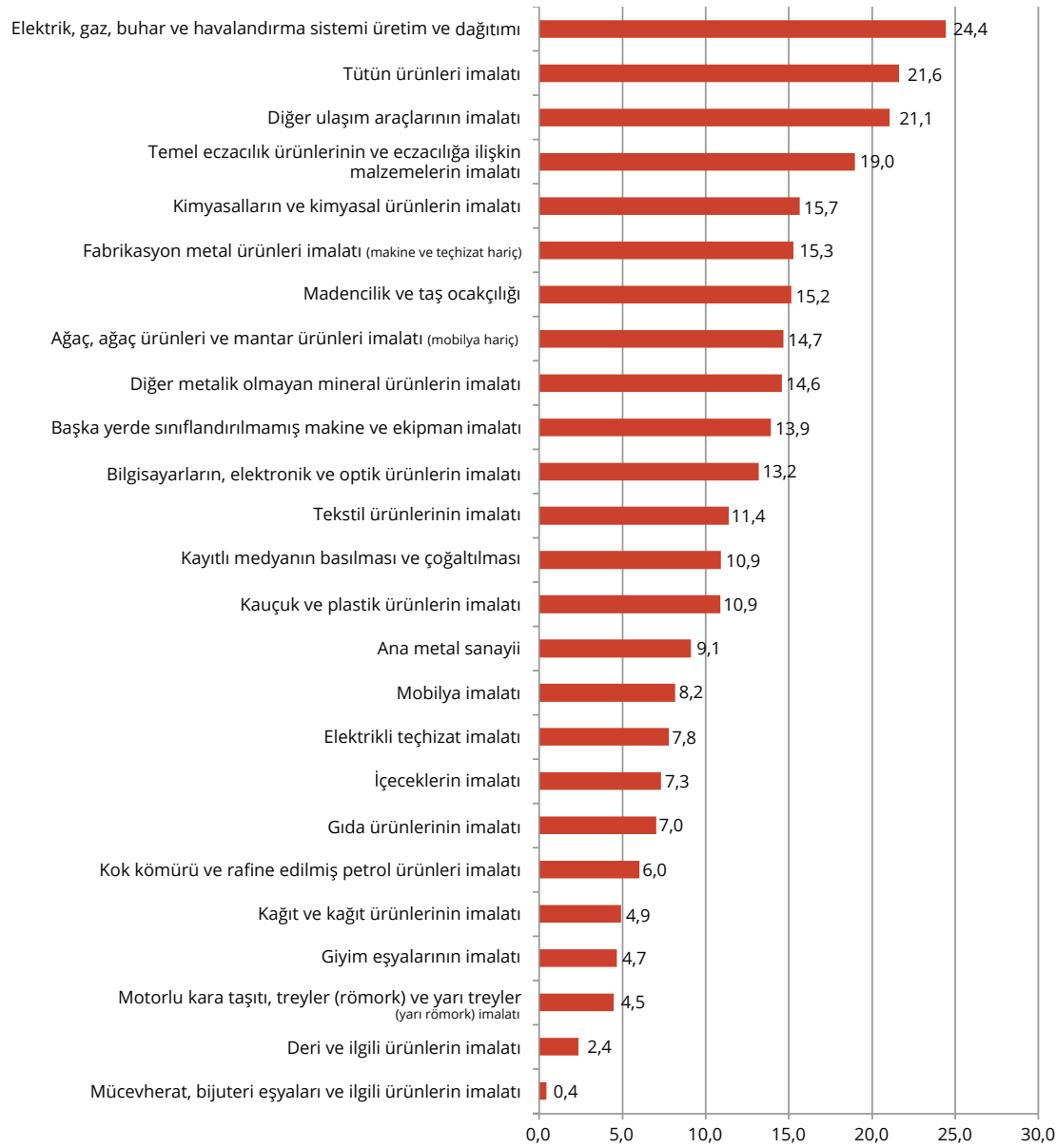

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde mutlak olarak en yüksek faaliyet karını 7,9 milyar TL ile ana metal sanayi yaratmıştır. Onu 5,7 milyar TL ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayi almıştır.

Faaliyet karı oranı en yüksek sektörler ise yüzde 24,4 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayidir.

İzleyen iki sanayi sektörü ise yüzde 21,6 ile tütün ürünleri imalatı sanayi ve yüzde 21,1 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı sanayidir. Faaliyet karı oranı en düşük sektör ise yüzde 0,4 ile mücevherat sanayidir.

SEKTÖREL FAALİYET KARI ORANLARI (%)

Okyanusları aşan üreticiler,
durmaksızın çalışan sanayiciler,
geleceği tasarlayan mühendisler
ve ülkemiz için
enerjimiz bitmez...

Çünkü yarın, dünden büyüktür

#EnerjimizBitmez

www.tupras.com.tr

Maliyetlerin iyi yönetildiği 2016 yılında karlılık oranları yükseldi.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2016 yılı kümülatif gelir tablosu, büyüklükleri ve oranları itibarıyla karlılık açısından önemli bilgiler içermektedir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun satışların maliyetinin net satışlara oranı yüzde 82,3 olmuştur. Buna bağlı olarak yüzde 17,7 oranında bir brüt satış karı elde edilmiştir. Faaliyet giderlerinin net satışlara oranı yüzde 8,2'dir Böylece İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu yüzde 9,4 oranında bir faaliyet karına sahip olmuştur.

2015 yılına göre satışların maliyeti 0,8 puan azalmış, faaliyet giderleri ise değişmemiştir. Böylece maliyetlerdeki 0,8 puanlık azalış ile birlikte 2015 yılında yüzde 8,7 olan faaliyet karı oranı 2016 yılında yüzde 9,4'e yükselmiştir.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2016 yılında satışların maliyetini kontrol altında tutmuş ve etkin bir fiyatlama politikası izlemiştir. Aynı şekilde faaliyet giderleri de iyi yönetilmiştir.

2016 yılında diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karların net satışlara oranı yüzde 11,7 olup, bunun 9,0 puanı kambiyo karlarından gelmektedir. Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararların net satışlara oranı ise yüzde 9,1 olup bunun da 8,3 puanı kambiyo zararlarından gelmektedir.

İSO 500 kuruluşları 2016 yılında diğer faaliyetlerden net 2,6 puan gelir ve kar elde etmiştir. Kambiyo karı ise net 0,7 puan olmuştur. Bir başka deyişle döviz kurlarındaki artışlar karlılığı artırmıştır.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2016 yılında diğer faaliyetlerden elde ettiği 2,6 puan gelir ve karlar ile birlikte finansman giderleri öncesi yüzde 12,0 oranında karlılığa ulaşmıştır. Geçen yıla göre finansman giderleri öncesi kar oranı 0,8 puan yükselmiştir.

Finansman giderlerinin net satışlara oranı 2016 yılında 0,3 puan düşmüş ve yüzde 5,2 olmuştur. Firmalar 2016 yılının ikinci yarısındaki mali sıkışıklığa rağmen finansman maliyetlerini de etkin şekilde yönetmiştir.

Böylece İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2016 yılında finansman giderleri sonrası yüzde 6,7 oranında bir olağan karlılık yaratmıştır. Geçen yıla göre olağan karlılık oranı 1,0 puan yükselmiştir.

Olağandışı gelir ve karlar (1,4 puan) ile gider ve zararların (1,3 puan) ardından İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2016 yılında vergi öncesi yüzde 6,8 oranında bir karlılığa ulaşmıştır.

2015 yılında yüzde 5,6 olan vergi öncesi karlılığa göre 2016 yılında 1,2 puan artış yaşanmıştır.

Finansman giderleri 2016 yılında daha etkin yönetildi ve faaliyet karı içindeki payı geriledi.

Finansman giderleri sanayi firmalarının karlılıklarında temel belirleyici olmayı 2016 yılında da sürdürmüştür. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2016 yılında finansman maliyetlerini daha etkin yönetmiştir. Faiz oranlarındaki gerileme de bunda etkili olmuştur. Türk Lirasının değer kaybı ise finansman giderlerinde beklentilerin altında etki yapmıştır.

Buna göre finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı 2016'da yüzde 63,4'ten yüzde 55,4'e inmiştir. Mali borçların oranındaki artışlara rağmen 2016 yılında faiz oranlarının özellikle yılın ilk yarısında gerilemesi finansman giderlerini olumlu etkilemiştir. Sanayi firmaları döviz kuru dalgalanmalarını ve Türk Lirasındaki değer kaybının da finansman giderlerine olumsuz etkisini sınırlamıştır.

Sanayi firmaları 2016 yılında elde ettikleri karın daha düşük bir bölümünü finansman giderlerine ayırmıştır. Buna rağmen sanayinin mevcut mali yapısı içinde faiz ve kur dalgalanmaları sanayi sektöründe karlılığı ve sermaye birikimini etkilemeye devam edecektir.

FINANSMAN GİDERLERİ/FAALİYET KARI

	2013	2014	2015	2016
Finansman Giderleri (Milyon TL)	19.185	15.989	27.994	29.006
Faaliyet Karı (Zararı) (Milyon TL)	36.435	30.457	44.144	52.376
Finansman Giderleri/Faaliyet Karı (%)	52,7	52,5	63,4	55,4

Üretim faaliyeti dışı gelirlerin dönem karı içindeki payı geriledi.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında üretim faaliyeti dışı gelirler hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir.

Üretim faaliyeti dışı gelirler iki nedenden dolayı hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir. İlk neden kuruluşların üretim faaliyeti dışı gelirlerinin karlılık (veya zarar) üzerindeki etkilerinin görülmesidir.

İkincisi ise İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında kullanılan milli gelir anlamında kar ve yaratılan katma değerın hesaplanması için üretim faaliyeti dışı gelirler büyüklüğünün ayrıca hesaplanması ihtiyacıdır. Kuruluşların yarattıkları katma değer gelir yönünden yani kuruluşların ödedikleri faktör gelirleri ile hesaplanmaktadır.

Bunun için bir faktör geliri olarak üreticinin payı olan milli gelir anlamında kar büyüklüğü de hesaplanmaktadır. Milli gelir anlamında kar faktör gelirine ulaşmak için vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamından üretim faaliyeti dışı gelirler düşülmekte, o yıl için kardan ayrılan karşılıklar eklenmektedir.

Üretim faaliyeti dışı gelirleri temettü gelirleri, iştirak gelirleri, faiz gelirleri, net kambiyo karları, menkul ve duran varlık satışları gibi unsurlar oluşturmaktadır.

Üretim faaliyeti dışı gelirler ve dönem kar ve zarar toplamı içindeki payları yıllar itibarıyla dalgalanma göstermektedir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretim faaliyeti dışı gelirleri 2014 yılında ise yüzde 80,6 oranında artarak 13,6 milyar TL olmuştur. 2015 yılında ise üretim faaliyeti dışı gelirler yüzde 4,9 gerileyerek 12,9 milyar TL'ye inmiştir. 2016 yılında ise üretim faaliyeti dışı gelirler yeniden yüzde 8,7 artarak 14,1 milyar TL'ye yükselmiştir. Bu artışta net kambiyo karları ve gelirlerindeki genişleme etkili olmuştur.

Kümülatif Gelir Tablosu

	Tutarlar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Göre Paylar (%)	
	2015	2016		2015	2016
Net Satışlar	508.057	554.785	9,2	100,0	100,0
- Satışların Maliyeti	422.435	456.741	8,1	83,1	82,3
Brüt Satış Karı (Zararı)	85.622	98.043	14,5	16,9	17,7
- Faaliyet Giderleri	41.478	45.667	10,1	8,2	8,2
Faaliyet Karı (Zararı)	44.144	52.376	18,6	8,7	9,4
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	61.926	64.798	4,6	12,2	11,7
Kambiyo Karları	50.501	50.056	-0,9	9,9	9,0
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	48.977	50.729	3,6	9,6	9,1
Kambiyo Zararları	44.878	46.155	2,8	8,8	8,3
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	57.093	66.445	16,4	11,2	12,0
- Finansman Giderleri	27.994	29.006	3,6	5,5	5,2
Olağan Kar (Zarar)/Finansman Sonrası Kar (Zarar)	29.099	37.439	28,7	5,7	6,7
+ Olağan Dışı Gelir ve Karlar	4.068	7.740	90,2	0,8	1,4
- Olağan Dışı Gider ve Zararlar	4.848	7.445	53,6	1,0	1,3
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	28.320	37.734	33,2	5,6	6,8

Üretim faaliyeti dışı gelirlerin toplam dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı ise 2015 yılında yüzde 45,7 iken 2016 yılında mutlak artışa karşın yüzde 37,3'e gerilemiştir. Toplam dönem karı faaliyet konusu alanlardan elde edilen gelirlerden daha çok beslenmiştir. Üretim faaliyeti dışı gelirlerdeki artış da mutlak kar rakamına katkı sağlamıştır.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde ise 2016 yılında en yüksek üretim dışı faaliyet gelirleri/toplam net satışlar oranına sahip sektörlerin başında yüzde 32,2 oranı ile son üç yılda olduğu gibi yine madencilik ve taş ocakçılığı sanayi gelmektedir. İçeceklerin imalatı sanayinde oran yüzde 11,7, deri ve ürünleri imalatı sanayinde yüzde 7,4'tür. İmalat sanayindeki diğer birçok sektörde ise üretim dışı gelirlerin net satışlara oranları oldukça düşük kalmaya devam etmektedir.

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2011	6.257.968.071	-16,3	22.752.951.901	-5,5	27,5
2012	9.600.751.831	53,4	24.192.614.270	6,3	39,7
2013	7.538.536.489	-21,5	22.137.110.941	-8,5	34,1
2014	13.618.138.305	80,6	27.097.110.298	22,4	50,3
2015	12.948.558.661	-4,9	28.319.545.678	4,5	45,7
2016	14.069.026.366	8,7	37.734.174.185	33,2	37,3

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (Özel Kuruluşlar)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2011	4.277.422.708	-28,5	18.828.305.331	7,9	22,7
2012	8.380.646.242	95,9	21.325.269.558	13,3	39,3
2013	5.141.416.921	-38,7	17.576.443.067	-17,6	29,3
2014	11.887.303.520	131,2	27.502.537.512	56,5	43,2
2015	10.883.627.643	-8,4	25.397.743.389	-7,7	42,9
2016	11.200.909.947	2,9	29.772.961.626	17,2	37,6

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (Kamu Kuruluşları)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2011	1.980.545.363	32,7	3.924.646.570	-40,8	50,5
2012	1.220.105.589	-38,4	2.867.344.712	-26,9	42,6
2013	2.397.119.568	96,5	4.560.667.874	59,1	52,6
2014	1.730.834.785	-27,8	-405.427.214	-108,9	-426,9
2015	2.064.931.018	19,3	2.921.802.289	-820,7	70,7
2016	2.868.116.419	38,9	7.961.212.559	172,5	36,0

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)

	Sektörler	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)/Net Satışlar (%)
05-09	Madencilik ve taş ocakçılığı	3.130.673.304	32,2
10	Gıda ürünlerinin imalatı	196.453.703	0,2
11	İçeceklerin imalatı	645.648.762	11,7
12	Tütün ürünlerinin imalatı	199.678.226	4,2
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	439.455.095	2,2
14	Giyim eşyalarının imalatı	-24.070.013	-0,4
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	23.463.844	7,4
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	-120.825.738	-1,9
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	-142.927.100	-2,0
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	47.587.659	5,6
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1.311.124.069	2,9
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1.938.421.244	6,5
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	68.201.855	1,9
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	163.916.444	1,2
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	730.442.724	3,1
24	Ana metal sanayii	3.971.804.755	4,6
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	58.526.518	0,6
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	82.376.469	0,8
27	Elektrikli teçhizat imalatı	553.864.259	1,4
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	290.036.090	2,9
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	847.271.045	0,8
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	176.189.894	3,2
31	Mobilya imalatı	-68.052	0,0
32	Diğer imalatlar	-32.821.191	-0,4
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-32.821.191	-0,4
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	-485.397.499	-2,1
	Toplam	14.069.026.366	2,5

MARKA DEĞERİNİ EN FAZLA ARTIRAN TÜRK BANKASI

Ziraat Bankası,
Brand Finance tarafından
gerçekleştirilen
“Dünyanın En Değerli
500 Banka Markası-2017”
araştırmasına göre;
marka değerini %39 artışla
en fazla yükselten
Türk bankası olmuştur.

KATMA DEĞER ETKİNLİK VE VERİMLİLİK

2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun
işgücü verimliliği yüzde 6,4 oranında yükselmiştir.
Katma değer içinde karın payı artış gösterirken, devir
hızlarında düşüşler yaşanmıştır.

Müşteri İletişim
Merkezi
www.ziraatbank.com.tr

Ziraat Bankası

Bir bankadan daha fazlası

Net katma değer faktör gelirleri dağılımında milli gelir anlamında karın payı yükseldi.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında sanayi kuruluşlarının yarattıkları katma değerler kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirleri itibarıyla hesaplanmaktadır. Bu nedenle kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirlerine ait bilgiler de derlenmektedir.

Kuruluşların üretim faktörlerinden emeğin karşılığı olan ödenen maaş ve ücretler (tam istihkak iş gücü payları ve işverenin ödediği sosyal güvenlik primleri dahil), sermaye karşılığı olan ödenen faizler ve üreticinin payı olan milli gelir anlamındaki kar bilgileri toplanarak yarattıkları net katma değerler hesaplanmaktadır.

Net katma değer büyüklüğüne, o dönem için ayrılan amortisman ve net dolaylı vergiler (dolaylı vergi-sübvansiyon) ilave edilip kuruluş bazında temel fiyatlar ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer büyüklükleri de hesaplanmaktadır.

Bu çerçevede net katma değer büyüklükleri ile onları oluşturan faktör gelirlerinin payları incelenmekte ve değerlendirilmektedir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yarattığı net katma değer faktör gelirlerine dağılımında ödenen maaş ve ücretlerin payı 2016 yılında yüzde 56,5'den yüzde 52,7'ye inerken, ödenen faizlerin payı yüzde 15,4'den yüzde 13,9'a gerilemiştir. Milli gelir anlamında karın payı ise 5,2 puan artarak yüzde 33,4 olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılından bu yana en keskin pay değişiminin yaşandığı milli gelir anlamında karın payındaki düşüş 2016 yılında yerini yeniden önemli bir artışa bırakmıştır.

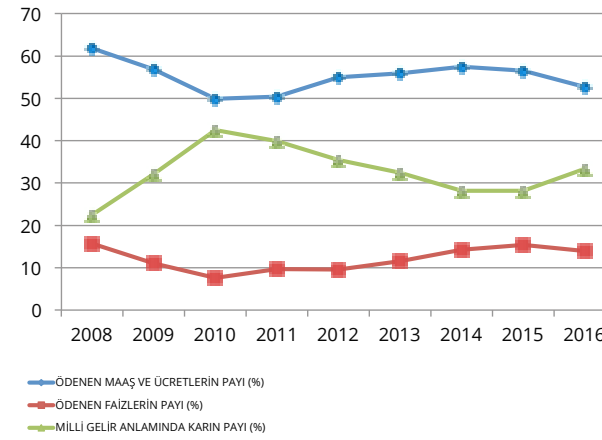
Net Katma Değerin Faktör Gelirlerine Göre Dağılımı (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ödenen Maaş ve Ücretler	61,8	56,8	49,9	50,4	55,0	55,9	57,5	56,5	52,7
Ödenen Faizler	15,7	11,0	7,6	9,7	9,6	11,6	14,3	15,4	13,9
Milli Gelir Anlamında Kar	22,5	32,1	42,5	39,9	35,4	32,4	28,2	28,2	33,4
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Özel Kuruluşlar									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ödenen Maaş ve Ücretler	57,0	55,2	52,9	49,2	53,7	55,3	52,6	55,5	54,6
Ödenen Faizler	16,0	12,0	9,0	10,6	10,5	12,9	14,3	16,2	15,1
Milli Gelir Anlamında Kar	27,1	32,8	38,1	40,2	35,7	31,8	33,2	28,4	30,2
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kamu Kuruluşları									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ödenen Maaş ve Ücretler	110,2	65,7	37,8	58,5	64,1	61,0	183,3	68,2	38,7
Ödenen Faizler	13,6	5,8	2,0	3,5	2,7	2,1	15,9	6,1	4,8
Milli Gelir Anlamında Kar	-23,9	28,5	60,2	38,0	33,2	37,0	-99,2	25,8	56,6
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

NET KATMA DEĞERİN FAKTÖR GELİRLERİNE GÖRE DAĞILIMI (%)

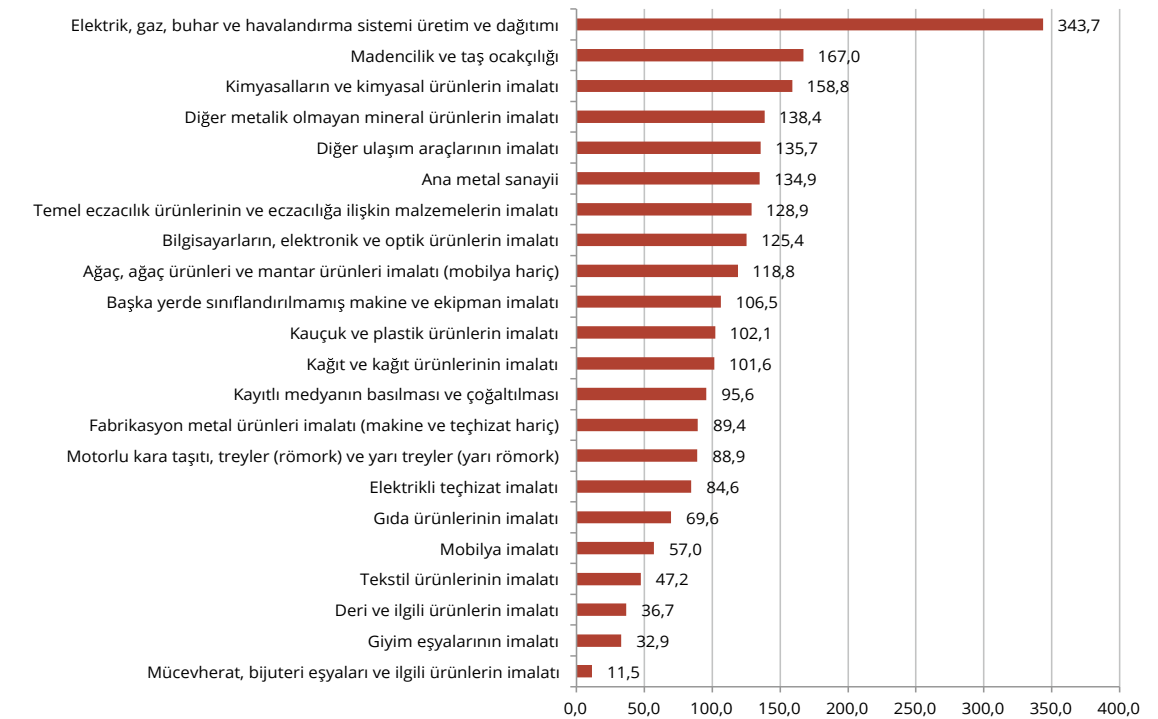
2016 yılında nispi hasıla oranı en yüksek imalat sanayi sektörü, Kimyasallar ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı Sanayi.

Nispi hasıla oranı, alt sektörler itibarıyla kişi başına yaratılan brüt katma değer İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu genelinde kişi başına yaratılan katma değere oranlaması yoluyla hesaplanmaktadır. Nispi hasıla oranları, alt sektörlerin katma değer verimliliklerini ortaya koymaktadır.

Yaratılan brüt katma değeri yüksek dolaylı vergilerden önemli ölçüde etkilenen "İçeceklerin imalatı" (11), "Tütün ürünleri imalatı" (12) ve "Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı" (19) sektörleri bu değerlendirmenin kapsamı dışında bırakılmıştır.

2016 yılında en yüksek nispi hasıla oranına sahip sektörler elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektörü ile madencilik ve taş ocaklığı sektörleri olmuştur. İmalat sanayinde ise en yüksek nispi hasıla oranına sahip sanayi kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatı sanayidir. İmalat sanayinde sektörlerin çok farklı nispi hasıla oranlarına sahip oldukları da görülmektedir. En düşük nispi hasıla oranları ise diğer imalatların dışında deri ve deri ürünleri imalatı sanayi ile giyim ürünlerinin imalatı sanayindedir.

SEKTÖREL NİSPİ HASILA ORANLARI

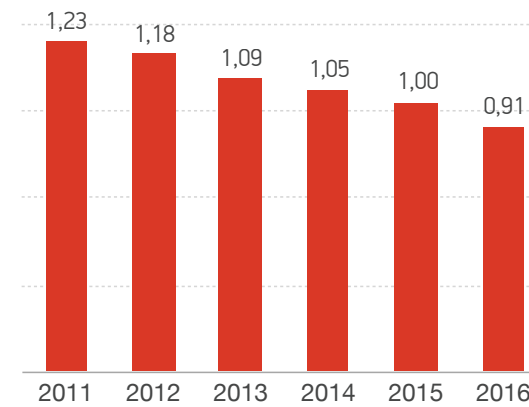
İstihdam ve Brüt Katma Değer Dağılımı ve Nispi Hasıla Oranı (%)

Sektörler		2015			2016		
		İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı	İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı
05-09	Madencilik ve taş ocakçılığı	3,6	4,1	116,4	3,4	5,7	167,0
10	Gıda ürünlerinin imalatı	20,1	14,4	71,8	18,3	12,7	69,6
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	10,1	5,0	48,8	10,2	4,8	47,2
14	Giyim eşyalarının imalatı	4,0	1,3	32,1	3,6	1,2	32,9
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	0,2	0,0	24,0	0,1	0,1	36,7
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1,2	1,3	106,8	1,1	1,4	118,8
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1,4	1,5	104,7	1,4	1,4	101,6
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	0,3	0,3	89,6	0,3	0,3	95,6
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	3,6	6,6	180,1	4,0	6,4	158,8
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1,1	1,4	124,1	1,1	1,4	128,9
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	3,9	3,9	99,4	3,3	3,4	102,1
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	5,1	8,4	163,8	5,2	7,2	138,4
24	Ana metal sanayii	9,1	11,7	127,7	9,2	12,4	134,9
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	3,3	3,3	100,9	3,2	2,8	89,4
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	2,4	2,6	110,3	2,3	2,9	125,4
27	Elektrikli teçhizat imalatı	8,0	7,9	99,7	8,3	7,0	84,6
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2,5	2,5	99,3	2,5	2,7	106,5
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	14,4	15,1	104,9	16,3	14,5	88,9
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1,5	2,3	154,6	1,7	2,3	135,7
31	Mobilya imalatı	1,6	1,0	65,0	1,5	0,9	57,0
32	Diğer imalatlar	0,2	0,1	48,5	0,2	0,0	11,5
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	0,2	0,1	48,5	0,2	0,0	11,5
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	2,3	5,3	228,8	2,4	8,3	343,7
Not: "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu tablonun kapsamı dışında bırakılmıştır.							

Varlık devir hızı iç piyasadaki ödeme ve tahsilat sıkıntıları ile geriledi.

Varlık devir hızı finansal verimlilik ve faaliyet etkinliği göstergesi olarak kullanılmakta olup net satışların aktif toplamına oranlanması ile hesaplanmaktadır. Bu oranın yüksek olması kuruluşların etkinlik ve verimliliklerinin de yüksek olduğunu göstermektedir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun varlık devir hızı yıllar itibarıyla gerilemektedir. Varlık devir hızı 2016 yılında 0,91'e inmiştir. Varlık devir hızı 2011 yılında 1,23'e kadar yükseldikten sonra izleyen beş yıldır gerileme içindedir. Özellikle iç piyasadaki ödeme sıkışıklıkları varlık devir hızını düşürmektedir. 2016 yılının ikinci yarısında yaşanan ödeme ve tahsilat sıkıntıları varlık devir hızını düşürmüştür.

VARLIK DEVİR HIZI

Özkaynak devir hızı yeniden geriledi.

Özkaynak devir hızı bir diğer etkinlik ve verimlilik göstergesi olup net satışların özkaynaklara oranlanması ile hesaplanmaktadır. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun özkaynak devir hızı 2016 yılında 0,13 puan gerilemiş ve 2,37 olmuştur. 2015 yılında özkaynak devir hızı 2,50 olmuştur. Böylece özkaynak devir hızında son yıllarda görülen gerileme 2015 yılında durağanlaşmış olmakla birlikte 2016 yılında yeniden gerileme yaşanmıştır. 2016 yılında en yüksek özkaynak devir hızına sahip sektör 18,48 ile mücevherat imalatı sanayi ve 7,68 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünlerinin imalatı sanayidir. En düşük oran ise 0,42 ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörüne aittir.

İşletme sermayesi devir hızı son dört yıldır gerileme eğiliminde.

İşletme sermayesi devir hızı net satışların dönen varlıklar (işletme sermayesi) büyüklüğüne oranlanması ile hesaplanmaktadır. 2013 yılında 1,93, 2014 yılında ise 1,94 olan işletme sermayesi devir hızı İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu için 2015 yılında 1,86 olmuştur. 2016 yılında ise işletme sermayesi devir hızı 1,66'ya kadar gerilemiştir.

DEVİR HIZLARI - 2016

İç piyasadaki ödeme sıkışıklıkları varlık devir hızını düşürmektedir. 2016 yılının ikinci yarısında yaşanan ödeme ve tahsilat sıkıntıları varlık devir hızındaki düşüşte etkili olmuştur.

Sektörel Devir Hızları - 2016

Sektörler	Varlık Devir Hızı			Özkaynak Devir Hızı			İşletme Sermayesi (Dönen Sermaye) Devir Hızı		
	500 BSK	ÖK	KK	500 BSK	ÖK	KK	500 BSK	ÖK	KK
05-09 Madencilik ve taş ocakçılığı	0,25	0,40	0,16	0,42	0,63	0,29	0,76	0,81	0,70
10 Gıda ürünlerinin imalatı	1,33	1,37	1,08	3,59	3,88	2,24	2,02	2,17	1,29
11 İçeceklerin imalatı	0,38	0,38	-	0,80	0,80	-	1,22	1,22	-
12 Tütün ürünlerinin imalatı	0,64	0,64	-	2,82	2,82	-	0,77	0,77	-
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	0,64	0,64	-	1,96	1,96	-	1,05	1,05	-
14 Giyim eşyalarının imalatı	1,28	1,28	-	2,89	2,89	-	1,97	1,97	-
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	0,72	0,72	-	0,96	0,96	-	1,15	1,15	-
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	0,71	0,71	-	2,37	2,37	-	1,10	1,10	-
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1,03	1,03	-	3,07	3,07	-	1,98	1,98	-
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	0,51	0,51	-	0,79	0,79	-	1,88	1,88	-
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1,38	1,38	-	7,68	7,68	-	2,69	2,69	-
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	0,76	0,77	0,68	1,80	2,03	0,76	1,30	1,28	1,48
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	0,89	0,89	-	1,72	1,72	-	1,54	1,54	-
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	0,92	0,92	-	2,82	2,82	-	1,35	1,35	-
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	0,55	0,55	-	1,30	1,30	-	1,25	1,25	-
24 Ana metal sanayii	1,06	1,06	-	2,73	2,73	-	1,83	1,83	-
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	0,75	0,78	0,60	1,72	1,86	1,14	1,05	1,03	1,13
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	0,60	0,60	-	2,47	2,47	-	0,89	0,89	-
27 Elektrikli teçhizat imalatı	1,24	1,24	-	3,86	3,86	-	1,72	1,72	-
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1,08	1,08	-	2,37	2,37	-	1,45	1,45	-
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1,77	1,77	-	6,22	6,22	-	2,77	2,77	-
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	0,40	0,38	0,80	1,45	1,42	1,82	0,48	0,45	0,90
31 Mobilya imalatı	1,02	1,02	-	1,56	1,56	-	1,96	1,96	-
32 Diğer imalatlar	6,48	6,48	-	18,48	18,48	-	6,98	6,98	-
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	6,48	6,48	-	18,48	18,48	-	6,98	6,98	-
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	0,31	0,31	0,30	0,66	0,99	0,39	1,21	2,10	0,63
Toplam	0,91	0,97	0,38	2,37	2,76	0,59	1,66	1,73	0,88

Çalışan başına üretimden net satışlar yüzde 6,4 arttı.

İşgücü verimliliği sanayi ve sanayi kuruluşları için önemli bir verimlilik göstergesidir.

ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamında işgücü verimliliği üretimden satışların çalışan sayısına oranlanması ile hesaplanmaktadır. İşgücü verimliliği çalışan başına net üretimden satışlar olarak cari fiyatlarla belirlenmektedir.

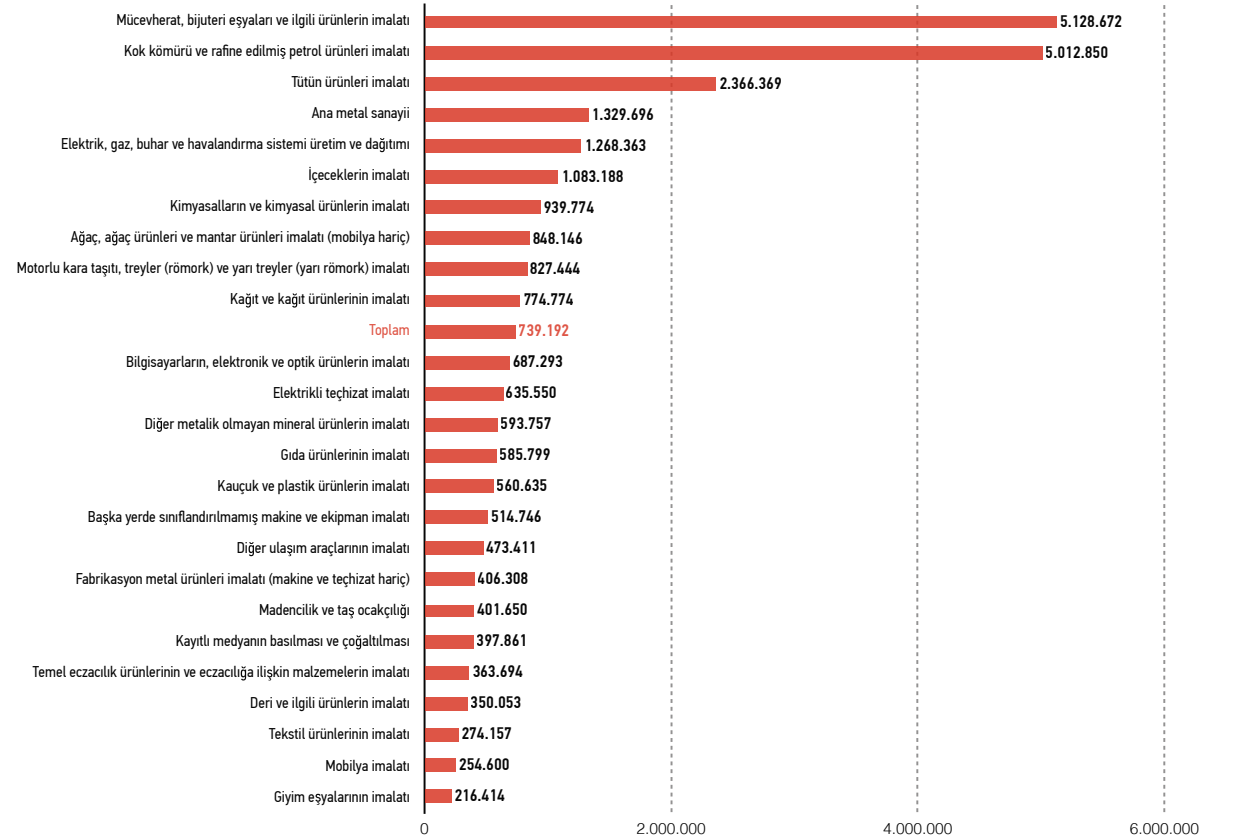
ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda 2014 yılında çalışan başına net üretimden satışlar 658.385 TL olurken, 2015 yılında yüzde 5,6 oranında artarak 694.781 TL olmuştur.

2016 yılında ise çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 6,4 artmış ve 739.192 TL olmuştur.

2015 ve 2016 yıllarında üretici ve tüketici fiyat enflasyonları ve milli gelir deflatörü ile karşılaştırıldığında çalışan başına net üretimden satışlar reel olarak gerilemiştir.

Alt sektörler itibarıyla çalışan başına net üretimden satışlar büyüklükleri önemli farklılıklar göstermektedir. 2016 yılında 20 alt sektörde çalışan başına net üretimden satışlar 2015 yılına göre mutlak olarak artarken, 5 alt sektörde gerilemiştir. Çalışan başına net üretimden satışlar ile ölçülen işgücü verimliliği en yüksek sektörler 2016 yılı verileri ile mücevherat sanayi, petrol ürünleri sanayi, tütün ürünleri imalatı sanayi ve ana metal sanayidir.

SEKTÖREL ÇALIŞAN BAŞINA ÜRETİMDEN NET SATIŞLAR (TL)

B/S/H/

İşgücü Verimliliği [Üretimden Satışlar (Net)/Çalışan Sayısı] (Cari Fiyatlarla, TL)

Sektörler	2015	2016
05-09 Madencilik ve taş ocaklığı	369.663	401.650
10 Gıda ürünlerinin imalatı	550.455	585.799
11 İçeceklerin imalatı	1.109.650	1.083.188
12 Tütün ürünlerinin imalatı	2.176.830	2.366.369
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	253.671	274.157
14 Giyim eşyalarının imalatı	163.452	216.414
15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	216.730	350.053
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	776.515	848.146
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	718.917	774.774
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	387.734	397.861
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	5.307.765	5.012.850
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	989.816	939.774
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	337.979	363.694
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	508.243	560.635
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	600.754	593.757
24 Ana metal sanayii	1.287.906	1.329.696
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	365.285	406.308
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	595.827	687.293
27 Elektrikli teçhizat imalatı	598.802	635.550
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	457.418	514.746
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	765.792	827.444
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	494.751	473.411
31 Mobilya imalatı	232.808	254.600
32 Diğer imalatlar	4.122.413	5.128.672
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	4.122.413	5.128.672
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1.042.855	1.268.363
Toplam	694.781	739.192

BİZ, DÜNYAYI BÖYLE DEĞİŞTİRİYORUZ.

İnovasyona verdiğimiz önem, teknolojimizi geliştirmemize; sürdürülebilirliğe verdiğimiz önem, doğal kaynakları verimli kullanmamıza ve çevreye olan saygımızın artmasına sebep oldu.

Çünkü sadece bugün değil, yarınlar da bizim.

TEKNOLOJİ FAALİYETLERİ

2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamalarındaki azalmaya karşılık orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin katma değer içindeki payı ılımlı bir artış göstermiştir.

Teknoloji faaliyetleri sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü ve onun şekillendirdiği karlılık ve verimlilik için en önemli belirleyici unsurlardan biri haline gelmiştir.

Bu nedenle 2013 çalışmasından itibaren İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde teknoloji faaliyetleri başlığı altında bilgilere yer vermeye başlanmıştır.

Teknoloji faaliyetleri başlığı altında iki bilgiye yer verilmektedir. İlki İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda AR-GE harcamalarıdır. İkincisi ise İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun teknoloji yoğunluğu itibarıyla sektör dağılımlarıdır.

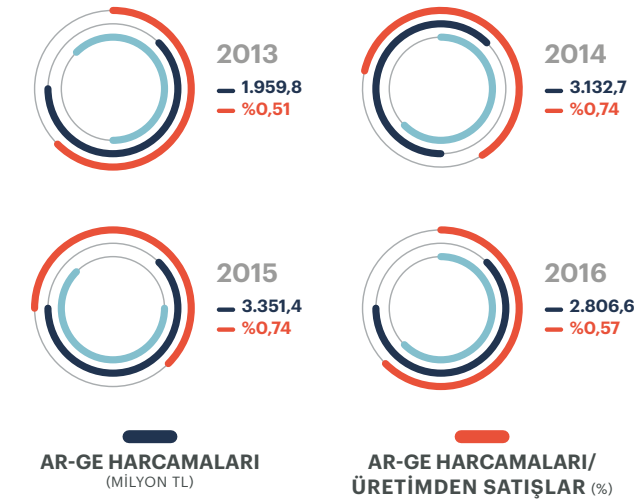
AR-GE harcamaları 2016 yılında geriledi.

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda AR-GE harcamaları iki yöntemle; anket ve gelir tablosu verileri yardımıyla toplanmaktadır.

2016 yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları anket verileri ile 2,8 milyar TL'dir ve 2015 yılındaki anket verileri ile ölçülen 3,4 milyar TL tutarındaki AR-GE harcamalarına göre yüzde 16,3 azalmıştır.

AR-GE HARCAMALARINDA GELİŞMELER

Anket Verileri

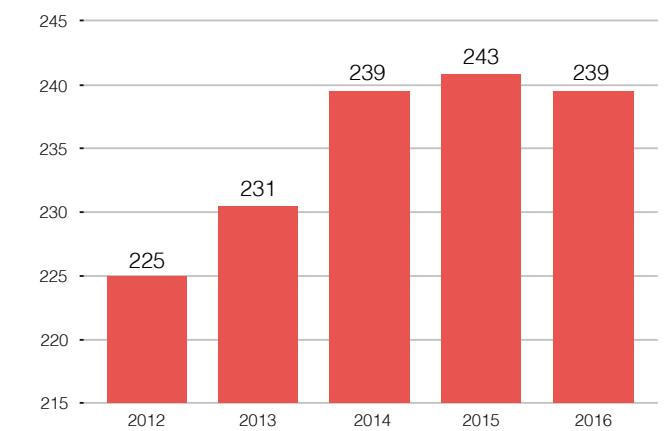

2016 yılında anket verileri ile toplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 2015 yılında yüzde 0,74 iken 2016 yılında yüzde 0,57'ye gerilemiştir.

2016 yılında gelir tablosu verisi ile hesaplanan AR-GE harcamaları ise 2,1 milyar TL olarak ölçülmüş ve 2015 yılındaki 2,5 milyar TL olan harcamaya göre yüzde 13,9 gerilemiştir.

2016 yılında gelir tablosu ile hesaplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı ise yüzde 0,55'den yüzde 0,44'e inmiştir.

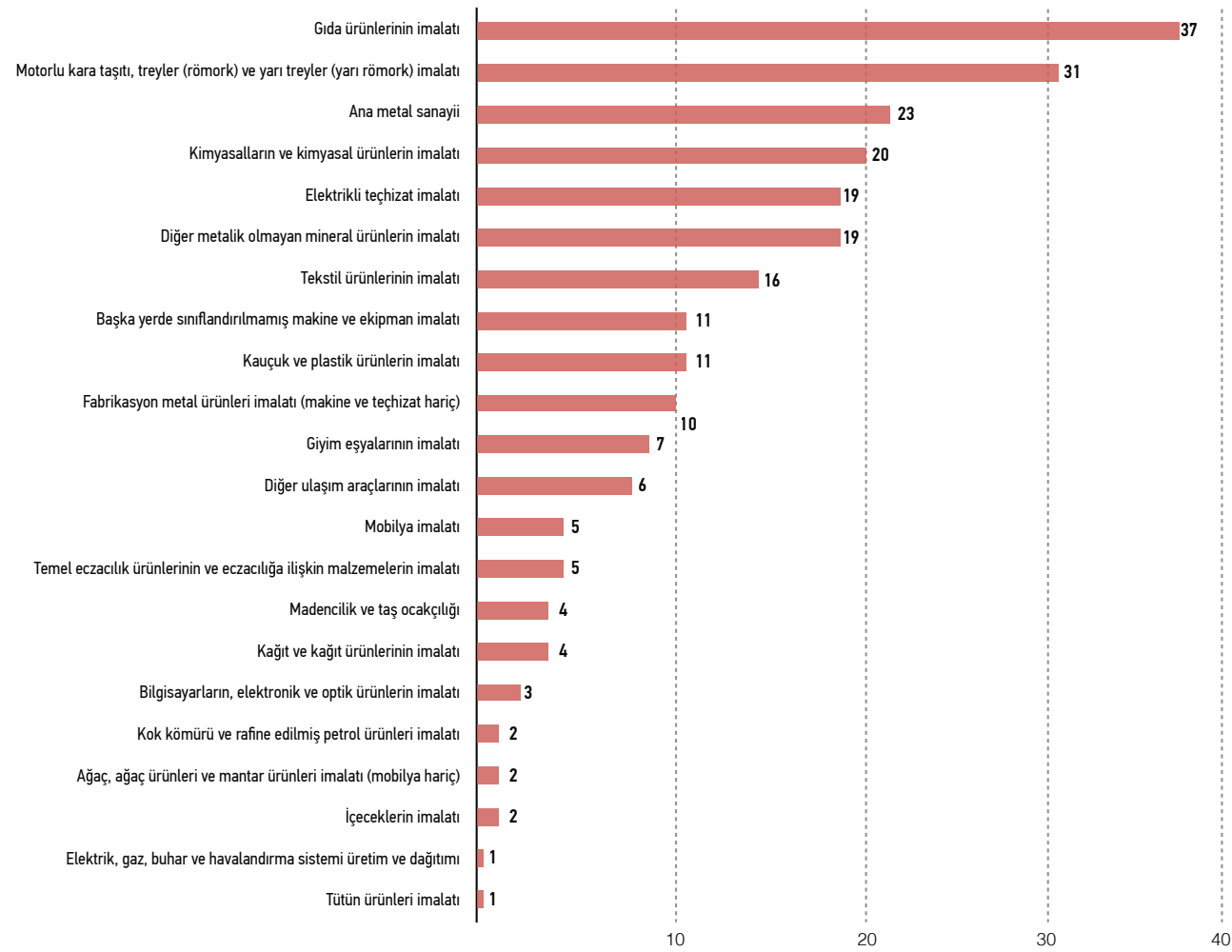
AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞ SAYISI (ADET)

En yüksek AR-GE harcaması gerçekleştiren sektörler ise anket verileri ile motorlu kara taşıtları sanayi, gelir tablosu verileri ile ise madencilik ve taş ocakçılığı sektörüdür.

Sanayi firmalarının AR-GE harcamalarında mutlak büyüklük kadar harcamaların satışlara (üretimden) oranı da önemli bir göstergedir. Ölçülmeye başladığı 2013 yılından bu yana İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun AR-GE harcamaları mutlak olarak artmış, ancak 2016 yılında gerilemiştir. Bu gerilemede mevcut ekonomik koşulların etkisi de bulunmaktadır. AR-GE yapan firma sayısı azaldığı gibi, firmalar mutlak olarak da harcamalarını sınırlamışlardır. Sanayi kesiminin rekabetçiliği için AR-GE hayati bir önem taşımakla birlikte firmalar 2016 yılı koşulları içinde AR-GE harcamalarını da kısma yoluna gitmişlerdir.

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞLARIN SEKTÖREL DAĞILIMI (ADET)

AR-GE Harcamaları (TL)

	Sektörler	AR-GE Yapan Firma Sayısı	AR-GE Harcamaları (Anket Verileri)	AR-GE Harcamaları (Gelir Tablosu Verileri)
05-09	Madencilik ve taş ocakçılığı	4	398.963.528	393.370.959
10	Gıda ürünlerinin imalatı	37	201.559.573	202.471.114
11	İçeceklerin imalatı	2	2.118.690	2.118.690
12	Tütün ürünlerinin imalatı	1	273.594	273.595
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	16	31.992.696	28.390.210
14	Giyim eşyalarının imalatı	7	15.865.659	17.739.828
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	2	4.741.837	2.379.148
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	4	3.450.086	3.450.086
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	-	-	-
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2	46.702.746	46.702.746
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	20	98.473.484	89.955.350
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5	93.337.695	45.229.160
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	11	45.027.505	45.027.504
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	19	73.790.231	72.442.055
24	Ana metal sanayii	23	55.687.983	23.674.456
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	10	97.343.515	74.549.907
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	3	237.313.248	237.313.348
27	Elektrikli teçhizat imalatı	19	380.134.523	327.301.415
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	11	72.431.646	68.166.088
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	31	797.004.906	378.285.356
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	6	132.830.458	59.035.730
31	Mobilya imalatı	5	17.308.147	17.308.145
32	Diğer imalatlar	-	-	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1	269.269	269.269
	Toplam	239	2.806.621.019	2.135.454.158

Teknoloji Yoğunluklarına Göre YARATILAN KATMA DEĞER

İSO 500 içinde yer alan firmaların teknoloji yoğunluklu sektör grupları itibarıyla yaratılan katma değer dağılımı yapılmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları içinde sadece imalat sanayi firmaları yer almaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı ile elektrik, gaz, buhar, su üretimi firmaları yer almamaktadır. Bu itibarla imalat sanayinde faaliyet gösteren 474 firmanın verileri ile hesaplama ve dağılım yapılmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu 4 sektör grubu bulunmaktadır. Bunlar düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdir.

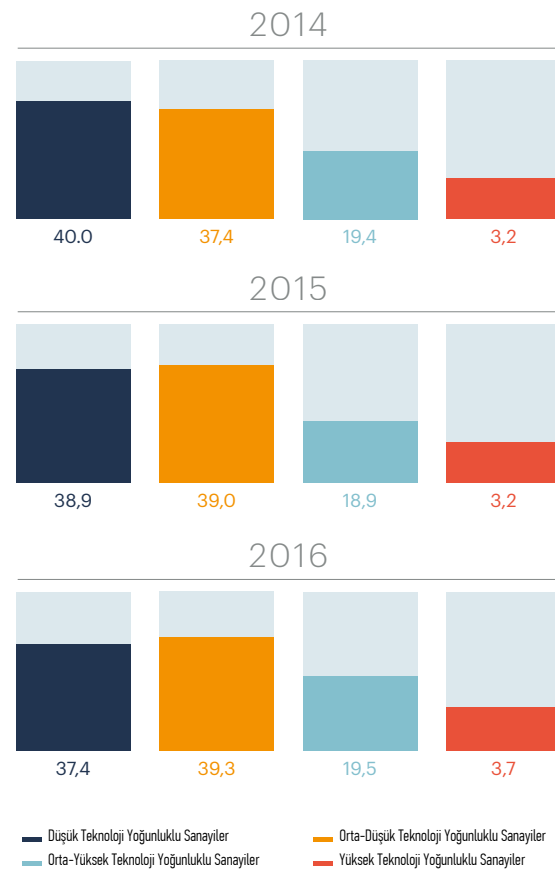
Teknoloji yoğunluklu sanayi grupları içinde yer alan sanayi sektörleri yeni kullanılmaya başlanan NACE Rev.2 sanayi sınıflandırması ile birlikte tabloda sunulmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları için yaratılan katma değer göstergesi kullanılmaktadır. Kullanılan katma değer “üretici fiyatlarıyla brüt katma değer” (üretim faktörlerine yapılan ödemeler (ödenen maaş ve ücretler+ödenen faizler+milli gelir anlamında kar)+yıl için ayrılan amortismanlar+ödenen dolaylı vergiler-sübvansiyonlar toplamı) göstergesidir.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları da kendi içinde toplanmaktadır. Bu itibarla değerlendirildiğinde 2016 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 39,3 ile orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 2016 yılında 1,5 puan azalmış ve yüzde 37,4 olmuştur. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2015 yılında yüzde 18,9 iken 2016 yılında yüzde 19,5’e yükselmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 2015 yılında yüzde 3,2 iken 2016 yılında yüzde 3,7 olmuştur.

2016 yılı itibarıyla 474 imalat sanayi firmasından 192’si düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet göstermektedir. 149 firma orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerdedir. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdeki firma sayısı 121’dir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet gösteren firma sayısı ise 2016 yılında sadece 12 olmuştur.

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞERİN DAĞILIMI (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun ihracatı içinde ise orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler 2016 yılında 28,1 milyar dolar ihracat ve yüzde 51,5 pay ile ilk sırada yer almaktadır.

Türkiye’de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerle dönüşüm ihtiyacı sürmektedir. Ancak İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sonuç-

ları ölçüm yapılan son dört yıldır bu konuda henüz yeterli ilerleme sağlanamadığını göstermektedir. İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerdeki firmaların yarattığı katma değer payı 2016 yılında yüzde 23,2’de kalmıştır.

Teknoloji Yoğunluklarına Göre Yaratılan Katma Değer Dağılımı

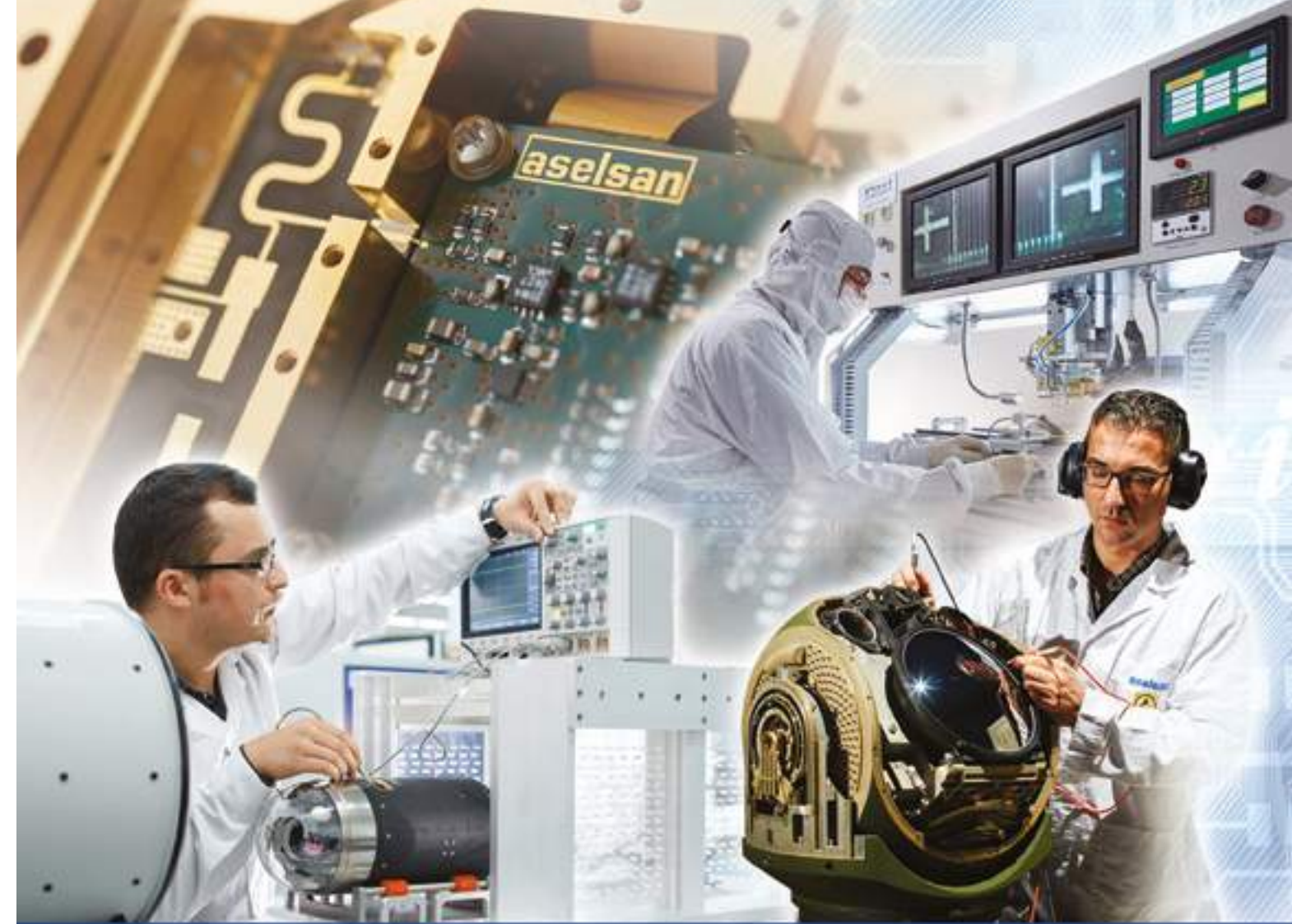
Teknoloji Yoğunluğu İtibarıyla Sektör Grupları	Toplam Brüt Katma Değer	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)	Kod	Sektörler	Toplam Brüt Katma Değer	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)
Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	63.070.509.340	37,4	10	Gıda ürünlerinin imalatı	13.092.579.002	7,8
			11	İçeceklerin imalatı	8.864.548.523	5,3
			12	Tütün ürünlerinin imalatı	30.781.567.093	18,3
			13	Tekstil ürünlerinin imalatı	4.958.786.718	2,9
			14	Giyim eşyalarının imalatı	1.230.694.773	0,7
			15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	52.453.019	0,0
			16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1.392.576.122	0,8
			17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1.472.376.217	0,9
			18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (18.2 hariç)	319.952.016	0,2
			31	Mobilya imalatı	881.967.688	0,5
			32	Diğer imalatlar (32.5 Hariç)	23.008.169	0,0
			18.2	Kayıtlı medyanın çoğaltılması	-	-
Orta-Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	66.273.665.357	39,3	19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	40.448.687.180	24,0
			22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	3.490.578.226	2,1
			23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	7.439.387.481	4,4
			24	Ana metal sanayii	12.783.511.099	7,6
			25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (25.4 hariç)	1.957.661.037	1,2
			30.1	Gemi ve tekne yapımı	153.840.334	0,1
			20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	6.541.089.304	3,9
Orta-Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	32.822.851.133	19,5	25.4	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı	964.885.130	0,6
			27	Elektrikli teçhizat imalatı	7.191.235.780	4,3
			28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2.751.575.376	1,6
			29	Motorlu kara taşıtı, treyler ve yarı treyler imalatı	14.928.325.372	8,9
			30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (30.1 ve 30.3 hariç)	445.740.171	0,3
			32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı	-	-
			21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malz. imalatı	1.485.205.975	0,9
Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	6.269.515.759	3,7	26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	2.975.330.668	1,8
			30.3	Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makine imalatı	1.808.979.116	1,1
					168.436.541.589	100,0

SONUÇ: SANAYİNİN GELECEĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2016 yılı çalışması önemli sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar arasından sanayinin geleceğine ilişkin önemli olduğu düşünülen bazı konular ile ilgili kısa değerlendirmeler yapılmaktadır.

- ✿ Sanayiye yatırım iştahındaki azalma, orta-uzun vadede sanayi performansını olumsuz etkileyecektir.
- ✿ Sanayi için yeterli uygun ekonomik ve ekonomi dışı koşulların sağlanması ihtiyacı yoğun şekilde sürmektedir.
- ✿ Yatırım teşvik sistemindeki tüm iyileştirmelere ve yeniliklere rağmen sanayiye yatırım özendirilememektedir.
- ✿ Yabancı sermayeli firma sayısındaki azalma sanayinin performansını sınırlayacaktır.
- ✿ Sektörler itibarıyla farklı performanslar yaşanmaya başlamış olup az sayıda sanayi sürükleyici olmaktadır, sanayi genelindeki ahenk zayıflamaktadır.
- ✿ İstanbul merkezli sanayi kuruluşları sayısındaki azalma İstanbul ve sanayi ilişkisinin yeniden kurgulanmasını gerekli kılmaktadır.
- ✿ Sanayi kuruluşlarının mali yapısında borçlar lehine bozulan denge sıkıntı yaratabilecektir.
- ✿ FAVÖK oranındaki iyileşme, firmaların çekirdek faaliyetlerine ağırlık verdiğini göstermektedir.
- ✿ Firmalar maliyetlerini ve mali risklerini daha iyi yönetmeye başlamış olup karlılıkları arttırmaktadır.
- ✿ Firmalarda verimlilik alanında halen önemli iyileşme ihtiyacı bulunmaktadır.
- ✿ AR-GE harcamalarının kısılması tehlike işaretidir.
- ✿ Teknoloji yoğunluğu itibarıyla yapının değişimi için yeni girişimlere ihtiyaç bulunmaktadır.

TÜRKİYE’NİN TEKNOLOJİ ÜSSÜ

www.aselsan.com.tr

aselsan

ASELSAN Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'nın bir kuruluşudur.

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU SIRALAMA

2016 yılında üretimden satışlar, net satışlar, katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat, çalışanlar ortalaması

ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:							Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
2016	2015	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)		Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Kocaeli	-	1	32.594.414.128	1-1	34.907.657.264	1-1	34.951.496.405		8-6	3.803.406.825	1-1	26.254.149.810	3-1	1.639.733.063	2-1	3.477.661.645	5-5	2.100.413	24-19	4.824	1
2	2	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	2	16.314.127.976	2-2	18.498.766.360	7-6	2.812.478.187		31-26	1.448.125.359	13-11	7.087.959.215	9-6	768.525.829	6-4	1.705.554.487	1-1	3.958.488	2-2	10.593	2
3	5	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	İstanbul	-	3	12.856.413.539	3-3	14.856.400.168	12-10	2.299.583.110		40-34	1.217.981.387	10-8	8.087.802.116	18-15	387.799.551	7-5	1.504.752.647	2-2	3.247.081	4-4	9.788	3
4	4	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	4	11.465.524.257	5-5	11.465.524.257	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	3-3	2.834.318	---	-	4
5	3	Arçelik A.Ş.	İstanbul	-	5	11.245.036.602	4-4	13.209.139.470	13-11	2.071.213.247		11-8	2.618.029.095	6-4	10.710.913.596	17-14	400.144.828	5-3	1.763.771.590	6-6	1.779.976	1-1	17.753	5
6	15	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Sakarya	-	6	10.570.043.142	6-6	10.644.289.981	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	4-4	2.685.061	27-21	4.344	6
7	6	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	Kamu	1	-	7.348.858.592	10-1	7.348.858.592	4-1	4.682.803.948		1-1	18.989.258.593	2-1	24.750.917.717	2-2	3.126.285.159	1-1	3.939.978.556	---	-	12-3	6.731	7
8	8	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	7	7.057.554.049	9-9	8.763.659.232	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	37-36	237.056	---	-	8
9	10	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Çanakkale	-	8	6.545.208.753	11-10	6.545.208.753	26-23	971.288.543		43-37	1.148.627.753	48-42	2.798.950.799	22-19	358.499.044	17-14	687.949.117	15-14	574.741	34-27	3.746	9
10	9	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	İskenderun	-	9	6.496.505.034	13-12	6.499.095.716	10-8	2.462.485.964		5-3	4.956.566.019	11-9	7.354.292.951	5-3	1.551.678.777	---	-	27-26	287.875	22-18	5.106	10
11	7	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	İstanbul	-	10	6.177.568.072	8-8	9.084.122.963	15-13	1.577.003.850		3-1	6.659.152.582	5-3	13.168.880.352	4-2	1.579.287.074	9-6	967.724.689	80-79	137.354	17-14	6.172	11
12	11	Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	11	5.760.214.498	16-15	5.826.162.980	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	12
13	14	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	İstanbul	-	12	5.465.599.932	12-11	6.544.767.497	387-376	55.737.812		335-324	109.454.790	295-286	433.865.796	317-311	10.940.648	305-298	47.312.031	7-7	1.225.489	---	-	13
14	13	Aygaz A.Ş.	İstanbul	-	13	5.423.022.538	15-14	5.827.729.124	6-5	3.238.614.004		27-22	1.588.004.854	42-37	2.971.091.223	23-20	356.766.736	30-27	531.296.880	199-197	58.174	165-157	1.209	14
15	12	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	İstanbul	-	14	4.449.092.707	7-7	9.488.307.048	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	15
16	18	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	15	4.305.693.145	14-13	5.965.970.573	---	-		35-29	1.339.939.591	35-32	3.387.158.344	---	-	---	-	12-12	756.713	11-9	7.029	16
17	16	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Ege Bölgesi	-	16	4.153.280.101	17-16	4.554.373.066	20-17	1.063.465.864		10-7	2.665.702.341	17-15	5.121.630.660	7-4	865.657.321	13-10	870.993.544	20-19	439.006	67-60	2.412	17
18	19	Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	İstanbul	-	17	4.029.650.865	18-17	4.410.460.397	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	18
19	17	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	İstanbul	-	18	3.842.868.358	21-20	3.843.235.772	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	18-17	470.326	160-152	1.249	19
20	23	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	19	3.712.045.327	23-22	3.717.622.450	14-12	1.804.072.951		21-17	1.886.764.839	8-6	9.024.711.364	13-10	534.069.625	10-7	957.452.562	67-66	157.424	20-16	5.430	20
21	20	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	2	-	3.632.109.853	24-2	3.635.632.135	27-4	935.353.259		22-5	1.864.662.120	31-3	3.860.564.920	478-11	-76.494.569	495-11	-35.239.031	410-4	3.556	5-1	9.059	21
22	21	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	İskenderun	-	20	3.593.820.225	22-21	3.768.734.674	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	22
23	22	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	21	3.176.245.301	19-18	4.297.105.064	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	9-9	1.066.709	6-5	8.270	23
24	26	Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	22	2.962.571.340	25-23	3.465.042.456	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	24
25	24	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Ankara	-	23	2.933.961.665	26-24	3.463.996.909	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	25
26	33	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	24	2.772.231.058	27-25	2.948.230.137	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	34-33	245.145	---	-	26
27	25	Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	25	2.675.234.330	29-27	2.747.544.066	34-30	785.706.515		44-38	1.092.070.493	73-67	1.929.048.710	43-40	220.983.548	46-43	388.977.251	109-107	105.133	14-11	6.575	27
28	28	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	26	2.662.589.617	31-29	2.666.929.254	---	-		67-60	730.777.627	86-79	1.702.360.896	---	-	---	-	53-52	182.254	---	-	28
29	36	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Ankara	-	27	2.497.800.265	32-30	2.546.397.373	---	-		12-9	2.473.363.838	9-7	8.677.509.118	---	-	---	-	17-16	477.594	21-17	5.164	29
30	30	Coca-Cola İçecek A.Ş.	İstanbul	-	28	2.417.370.884	36-33	2.436.281.957	213-203	132.591.260		38-32	1.265.284.330	19-17	4.404.753.815	464-454	-51.010.562	49-46	345.189.347	409-406	3.763	183-173	1.115	30
31	37	Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	29	2.414.094.742	34-32	2.516.549.434	49-44	526.829.963		42-36	1.193.033.458	16-14	5.803.445.738	250-244	25.068.952	29-26	531.448.658	167-165	69.102	38-31	3.349	31
32	31	Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	30	2.328.729.461	38-34	2.328.729.461	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	32
33	27	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	31	2.323.459.615	33-31	2.544.591.292	194-186	144.983.193		186-178	293.867.124	154-146	920.501.054	229-223	29.194.201	230-225	71.756.078	26-25	322.557	255-245	725	33
34	34	KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	32	2.308.673.828	41-37	2.308.673.828	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	34
35	39	İpragaz A.Ş.	İstanbul	-	33	2.232.981.239	40-36	2.315.839.180	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	35

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:							Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
2016	2015	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)		Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
36	41	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	34	2.227.030.873	39-35	2.316.679.836	---	-		---	-	33-30	3.620.475.166	---	-	---	-	113-111	102.053	70-63	2.378	36
37	32	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	3	-	2.204.963.976	43-6	2.204.963.976	16-3	1.522.771.304		9-3	2.910.237.281	37-4	3.262.559.079	6-3	1.234.064.757	8-3	1.300.271.096	13-1	688.576	32-7	4.010	37
38	29	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Denizli	-	35	2.172.255.223	46-40	2.172.255.223	246-236	114.467.297		313-303	128.803.874	147-139	966.110.547	180-174	43.116.096	193-188	88.651.685	22-21	352.662	259-249	708	38
39	60	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Kocaeli	-	36	2.151.188.063	20-19	4.045.801.099	---	-		---	-	4-2	13.333.330.256	---	-	---	-	---	-	---	-	39
40	42	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	4	-	2.111.715.495	42-5	2.231.696.569	35-5	753.759.520		32-6	1.414.963.563	44-6	2.917.979.363	112-5	82.123.536	185-5	94.188.822	289-3	29.028	10-2	7.055	40
41	40	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	37	2.107.690.035	48-42	2.114.452.042	---	-		101-94	538.089.901	69-63	2.092.312.188	---	-	---	-	16-15	517.838	158-150	1.250	41
42	43	Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	38	2.067.126.164	45-39	2.182.694.467	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	42
43	47	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	5	-	2.022.973.394	37-4	2.406.980.938	81-8	323.051.291		20-4	1.928.145.480	41-5	2.981.697.518	371-9	2.019.391	253-6	63.253.113	---	-	23-5	4.872	43
44	35	AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Yalova	-	39	1.981.963.090	49-43	2.059.300.233	44-39	604.048.995		37-31	1.289.350.742	49-43	2.745.248.072	38-35	240.314.293	35-32	489.932.728	30-29	274.894	157-149	1.263	44
45	45	Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	40	1.965.999.861	28-26	2.813.581.411	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	19-18	459.779	73-66	2.305	45
46	58	Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Zonguldak	-	41	1.938.186.225	51-45	2.032.658.861	---	-		---	-	15-13	5.869.750.871	---	-	---	-	---	-	198-188	1.063	46
47	52	Abaloğlu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Denizli	-	42	1.916.284.767	52-46	1.961.627.511	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	47
48	46	Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Osmaniye	-	43	1.904.358.202	44-38	2.199.333.889	110-102	245.144.385		---	-	67-61	2.110.227.918	454-444	-39.335.248	233-228	70.585.806	104-102	109.473	251-241	759	48
49	55	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	İstanbul	-	44	1.897.943.622	53-47	1.956.612.654	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	49
50	38	Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	45	1.888.957.810	54-48	1.910.461.123	---	-		26-21	1.632.326.468	58-52	2.501.703.044	---	-	---	-	219-217	49.434	88-81	2.007	50
51	49	SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Karacabey	-	46	1.878.902.996	47-41	2.154.247.185	54-49	438.592.634		108-101	522.263.832	121-113	1.115.153.936	91-87	101.241.985	73-70	216.607.894	270-268	32.739	31-25	4.083	51
52	44	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	47	1.809.704.766	60-54	1.816.033.628	58-52	420.249.598		485-474	-29.322.440	190-182	730.102.551	160-155	49.166.590	94-90	178.846.971	168-166	67.916	30-24	4.197	52
53	56	Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	48	1.805.339.603	50-44	2.033.085.368	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	78-77	139.003	---	-	53
54	51	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	49	1.798.330.412	55-49	1.902.230.219	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	50-49	190.656	169-160	1.174	54
55	57	Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	50	1.743.305.854	56-50	1.857.799.343	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	33-32	247.195	---	-	55
56	48	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	51	1.658.726.154	65-59	1.672.239.552	52-47	478.707.110		138-130	393.439.813	88-81	1.658.085.708	84-80	110.589.048	62-59	281.839.850	28-27	283.244	136-128	1.380	56
57	53	BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	52	1.612.256.544	58-52	1.832.868.722	37-32	736.278.677		113-105	496.168.481	52-46	2.717.148.380	135-130	63.720.881	51-48	342.625.017	57-56	174.577	59-52	2.580	57
58	59	MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Dörtöyol	-	53	1.584.171.380	67-61	1.588.315.790	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	58
59	62	Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	54	1.561.847.444	61-55	1.815.323.345	60-54	405.464.957		57-50	902.827.788	65-59	2.144.643.913	73-69	122.108.657	59-56	288.332.063	443-439	365	322-312	519	59
60	-	Tiryaki Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	55	1.553.761.114	30-28	2.735.462.509	---	-		---	-	84-77	1.750.880.337	---	-	---	-	14-13	663.643	309-299	564	60
61	50	Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	56	1.515.164.458	70-63	1.527.642.285	---	-		---	-	117-109	1.170.693.720	---	-	---	-	54-53	179.792	268-258	678	61
62	63	Soda Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	57	1.432.815.646	66-60	1.602.927.505	46-41	530.798.363		16-13	2.153.236.277	50-44	2.745.235.991	12-9	552.279.977	22-19	636.687.488	31-30	265.444	215-205	992	62
63	61	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	58	1.399.614.730	74-67	1.436.130.667	41-36	619.824.754		58-51	867.457.732	102-95	1.387.268.977	27-24	338.519.620	37-34	466.946.658	198-196	58.181	175-166	1.142	63
64	66	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	59	1.398.726.648	76-69	1.399.582.140	3-3	10.077.550.177		92-85	570.378.862	54-48	2.625.306.401	77-73	117.735.769	89-85	185.208.000	87-86	128.177	339-328	484	64
65	71	Netmet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	60	1.395.595.629	75-68	1.421.664.645	120-112	221.964.163		105-98	530.445.076	202-194	690.827.568	66-62	137.293.187	102-98	166.004.153	440-436	633	186-176	1.089	65
66	54	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	6	-	1.386.534.002	69-7	1.577.380.831	8-2	2.564.334.707		2-2	12.003.983.717	3-2	21.529.212.108	1-1	3.336.627.789	3-2	2.017.866.105	---	-	26-6	4.484	66
67	64	C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	61	1.364.819.908	77-70	1.394.261.243	---	-		---	-	216-208	638.313.237	---	-	---	-	396-393	5.276	---	-	67
68	223	Koç Metalurji A.Ş.	Dörtöyol	-	62	1.322.398.929	84-77	1.330.627.503	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	376-373	8.784	352-341	456	68
69	76	Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Sakarya	-	63	1.319.611.215	82-75	1.347.399.015	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	69
70	75	Atlas Enerji Üretim A.Ş.	İstanbul	-	64	1.318.465.501	79-72	1.365.534.672	---	-		---	-	56-50	2.547.080.783	---	-	---	-	---	-	---	-	70

ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:							Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
2016	2015	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)		Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
71	79	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	65	1.302.154.504	73-66	1.444.173.680	71-65	350.552.899		199-191	267.428.508	83-76	1.789.018.949	137-132	62.706.571	77-73	204.225.119	79-78	138.837	63-56	2.469	71
72	112	Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	7	-	1.275.540.976	35-3	2.491.843.708	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	72
73	92	İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Çanakkale	-	66	1.241.650.794	90-83	1.241.650.794	67-61	353.746.598		80-73	647.827.367	93-86	1.552.139.756	96-92	98.307.523	41-38	415.746.358	---	-	274-264	669	73
74	67	Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	67	1.231.240.119	81-74	1.353.802.636	169-161	163.958.490		152-144	354.527.052	112-104	1.224.851.333	206-200	34.981.286	178-174	97.423.232	55-54	179.007	243-233	835	74
75	68	Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	68	1.217.345.814	85-78	1.321.151.239	---	-		---	-	70-64	1.966.712.629	---	-	---	-	25-24	322.858	337-326	486	75
76	87	Tezcan Galvanizli Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	69	1.191.026.238	88-81	1.254.460.028	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	76
77	80	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	70	1.188.106.987	95-88	1.204.284.296	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	52-51	184.500	---	-	77
78	-	-	Ankara	-	71	-	96-89	-	31-27	-		24-19	-	74-68	-	10-7	-	16-13	-	84-83	-	153-145	-	78
79	91	ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	72	1.172.635.346	94-87	1.205.300.089	98-90	273.169.735		131-123	416.876.880	66-60	2.139.738.357	252-246	24.438.351	64-61	265.864.333	110-108	104.486	82-75	2.160	79
80	69	HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	73	1.167.826.774	98-91	1.175.056.732	138-130	192.867.137		130-122	419.833.375	163-155	862.528.374	173-167	45.039.778	204-199	82.796.635	107-105	106.667	203-193	1.048	80
81	83	Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Manisa	-	74	1.165.892.262	86-79	1.278.802.226	---	-		103-96	535.156.047	191-183	720.304.837	---	-	---	-	29-28	281.132	---	-	81
82	73	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Adana	-	75	1.160.787.832	99-92	1.172.917.932	147-139	186.340.855		98-91	545.650.517	139-131	1.019.940.095	65-61	138.025.852	104-100	164.907.538	401-398	4.777	178-169	1.134	82
83	90	MAN Türkiye A.Ş.	Ankara	-	76	1.125.110.007	104-96	1.125.605.549	106-98	254.425.970		117-109	475.355.508	187-179	748.788.386	118-113	80.409.775	152-148	116.786.203	23-22	337.620	89-82	1.998	83
84	98	BEYPI Beypazarı Tarımsal Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Bolu	-	77	1.104.883.973	103-95	1.129.047.081	105-97	255.451.786		146-138	377.039.731	254-246	541.261.233	101-97	93.133.143	132-128	131.234.651	272-270	32.069	47-40	2.800	84
85	84	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	İstanbul	-	78	1.089.301.168	80-73	1.357.618.784	79-72	324.221.043		141-133	384.750.827	181-173	780.067.279	123-118	76.062.572	161-157	110.448.747	32-31	247.857	106-99	1.741	85
86	89	Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	79	1.083.628.542	62-56	1.766.443.395	---	-		---	-	218-210	637.010.553	---	-	---	-	255-253	38.551	422-411	309	86
87	85	Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	80	1.072.339.172	108-100	1.096.748.736	207-197	138.674.873		213-205	252.896.263	231-223	596.524.677	157-152	51.638.934	205-200	82.471.209	239-237	42.515	172-163	1.163	87
88	78	Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	81	1.067.937.077	109-101	1.088.269.648	51-46	494.747.870		52-46	1.011.285.657	87-80	1.662.543.808	35-32	263.889.832	55-52	330.966.725	114-112	102.020	212-202	1.001	88
89	127	ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	82	1.061.851.821	111-103	1.062.519.249	48-43	527.838.161		---	-	32-29	3.720.630.506	49-45	193.026.036	---	-	176-174	65.321	---	-	89
90	114	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	İstanbul	-	83	1.051.731.586	113-105	1.055.203.873	117-109	230.457.136		95-88	559.016.289	143-135	998.496.702	78-74	116.433.598	136-132	124.199.142	45-44	203.143	25-20	4.545	90
91	118	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	84	1.035.095.799	115-107	1.040.472.510	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	91
92	95	Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	85	1.017.656.549	97-90	1.178.930.916	53-48	467.976.458		60-53	833.844.386	81-74	1.799.449.848	457-447	-41.615.037	207-202	80.418.500	39-38	227.416	36-29	3.683	92
93	99	Erpilç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti.	Bolu	-	86	1.017.155.508	91-84	1.228.355.508	123-115	217.129.247		190-182	286.967.239	256-248	533.482.280	120-115	77.487.942	142-138	120.511.659	341-338	15.364	57-50	2.587	93
94	134	Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	87	1.009.798.253	117-109	1.032.773.632	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	74-73	145.908	---	-	94
95	103	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	88	997.660.617	92-85	1.226.852.707	430-419	40.952.072		365-354	89.572.473	103-96	1.379.059.113	477-467	-74.307.411	173-169	100.725.677	169-167	67.829	430-419	281	95
96	129	Indesit Company Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	89	981.770.098	107-99	1.099.985.171	172-164	160.217.993		193-185	284.004.364	106-99	1.298.065.065	350-344	6.068.996	278-272	55.370.861	35-34	240.001	142-134	1.330	96
97	108	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	90	978.424.644	83-76	1.335.103.301	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	85-84	128.554	---	-	97
98	102	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	91	975.075.040	110-102	1.087.528.067	---	-		198-190	268.042.414	133-125	1.066.221.888	---	-	---	-	326-323	19.787	180-171	1.116	98
99	109	Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd. Şti.	Samsun	-	92	969.165.558	119-111	1.016.338.772	77-70	328.435.685		---	-	---	-	57-53	152.781.205	---	-	---	-	---	-	99
100	72	TP Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	İstanbul	-	93	966.875.673	106-98	1.102.225.495	68-62	353.540.133		163-155	332.956.947	170-162	829.345.224	100-96	94.422.019	130-126	131.648.932	103-101	110.017	95-88	1.874	100
101	107	Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Kırşehir	-	94	965.062.553	123-115	1.005.459.970	---	-		72-65	679.048.315	105-98	1.352.686.613	---	-	---	-	69-68	155.043	55-48	2.611	101
102	106	Küçükbay Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	95	945.938.321	128-120	960.898.689	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	137-135	82.031	348-337	461	102
103	209	Honda Türkiye A.Ş.	Kocaeli	-	96	934.031.138	59-53	1.819.035.334	---	-		---	-	144-136	979.748.295	---	-	---	-	165-163	69.082	240-230	852	103
104	86	Anadolu Efes Biraçılık ve Malt Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	97	932.231.984	130-122	940.780.701	5-4	3.539.232.353		7-5	4.237.914.173	12-10	7.177.519.866	497-486	-228.975.443	67-64	249.414.352	267-265	33.865	231-221	911	104
105	-	-	İstanbul	-	98	-	121-113	-	85-77	-		116-108	-	142-134	-	74-70	-	106-102	-	161-159	-	60-53	-	105

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)		Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
2016	2015						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
106	110	Tat Gıda Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	99	925.282.439	125-117	991.543.565	177-169	157.448.487	123-115	449.682.053	203-195	686.384.019	141-136	60.740.432	202-197	84.933.016	292-289	28.910	148-140	1.305	106
107	225	Egemer Elektrik Üretim A.Ş.	Erzin	-	100	919.546.752	133-125	919.546.752	---	-	---	---	-	---	---	-	---	-	---	-	---	-	107
108	97	Temsa Ulaşım Araçları San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	101	910.186.706	120-112	1.011.375.674	---	-	---	-	114-106	1.217.856.603	---	-	---	-	86-85	128.507	112-105	1.635	108
109	113	Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	102	902.561.884	87-80	1.267.728.628	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	436-425	274	109
110	-	Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	103	898.946.790	137-129	898.946.790	185-177	153.251.664	289-279	149.692.468	294-285	438.076.732	244-238	26.125.607	348-340	37.628.362	119-117	96.119	295-285	596	110
111	104	Trakya Cam Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	104	896.182.638	63-57	1.749.714.163	103-95	256.802.741	18-15	1.983.911.053	30-28	3.938.223.552	24-21	353.430.454	31-28	527.506.695	162-160	69.642	170-161	1.169	111
112	100	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	105	893.561.604	136-128	908.042.202	89-81	290.851.473	218-210	237.235.020	152-144	931.539.021	185-179	41.905.268	117-113	150.705.697	132-130	84.373	56-49	2.595	112
113	133	Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Akyazı	-	106	892.088.184	135-127	909.403.465	143-135	187.634.074	460-449	25.888.889	259-251	518.926.786	447-437	-27.175.041	456-446	9.741.249	66-65	160.701	18-15	5.611	113
114	126	S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Edirne	-	107	878.808.095	129-121	959.876.660	342-331	72.088.552	180-172	299.782.489	317-308	396.560.452	251-245	24.621.400	467-457	6.765.331	---	-	248-238	808	114
115	154	Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	108	875.131.186	127-119	968.717.772	84-76	304.734.692	48-42	1.037.994.813	124-116	1.110.498.972	36-33	255.556.012	60-57	287.313.164	154-152	72.318	121-114	1.526	115
116	138	Grid Solutions Enerji Endüstrisi A.Ş.	Kocaeli	-	109	869.691.083	142-134	871.609.141	257-247	107.908.134	91-84	573.541.234	111-103	1.228.979.048	149-144	58.009.087	232-227	71.078.759	46-45	197.661	218-208	971	116
117	132	Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Eskişehir	-	110	865.177.092	132-124	920.568.417	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	36-35	237.098	---	-	117
118	123	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	111	860.822.634	144-136	861.972.680	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	46-39	2.805	118
119	115	Kaleseramik Çanak kale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	112	847.731.916	134-126	910.805.128	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	119
120	122	Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	İstanbul	-	113	845.481.436	139-131	890.674.213	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	120
121	130	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (M.K.E.K.) Genel Müdürlüğü	Kamu	8	-	840.354.889	102-8	1.139.366.512	55-6	437.046.969	53-7	1.003.221.577	77-7	1.893.017.025	379-10	887.588	321-8	43.756.159	98-2	117.985	19-4	5.531	121
122	141	Beyçelik Gestamp Kalıp ve Oto Yan Sanayi Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	Bursa	-	114	838.015.444	143-135	869.488.322	121-113	218.387.132	252-243	193.544.242	221-213	626.293.191	193-187	38.670.190	214-209	77.530.031	207-205	53.924	81-74	2.199	122
123	120	Boytaş Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	115	833.858.645	124-116	1.002.822.005	75-68	337.546.997	66-59	739.041.130	153-145	930.936.129	108-104	86.057.175	176-172	98.911.050	330-327	18.278	37-30	3.652	123
124	125	Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	116	832.761.244	148-140	835.529.899	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	124
125	124	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	117	832.747.305	68-62	1.583.062.509	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	264-262	34.542	75-68	2.275	125
126	183	Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Ankara	-	118	831.590.000	141-133	874.192.689	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	126
127	155	Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	119	820.315.283	116-108	1.039.208.458	122-114	217.325.992	106-99	524.863.798	174-166	794.965.495	117-112	81.205.841	115-111	151.913.421	336-333	16.547	317-307	540	127
128	-	-	Manisa	-	120	-	93-86	-	186-178	-	118-110	-	171-163	-	281-275	-	238-233	-	70-69	-	129-121	-	128
129	139	Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Manisa	-	121	804.052.327	153-145	810.725.213	---	-	188-180	293.063.866	290-281	447.845.701	---	-	---	-	49-48	192.406	196-186	1.067	129
130	-	RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Ankara	-	122	802.249.458	158-150	802.249.458	180-172	155.759.766	33-27	1.384.626.918	80-73	1.813.175.795	467-457	-53.370.493	289-283	51.561.967	---	-	496-485	58	130
131	147	Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	K.Maraş	-	123	801.124.591	156-148	809.736.656	---	-	54-47	967.018.647	75-69	1.909.996.075	---	-	---	-	286-284	29.148	29-23	4.200	131
132	136	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	İstanbul	-	124	798.491.653	145-137	861.951.205	156-148	176.132.240	224-216	232.486.131	166-158	845.889.717	312-306	11.578.417	377-369	31.676.369	448-444	198	---	-	132
133	211	ABB Elektrik Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	125	792.257.621	64-58	1.745.350.691	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	65-64	161.036	---	-	133
134	144	Hema Endüstri A.Ş.	İstanbul	-	126	789.134.618	161-153	789.134.618	82-74	320.133.037	140-132	389.310.267	64-58	2.148.966.093	271-265	19.469.157	109-105	156.683.432	95-94	119.917	68-61	2.411	134
135	191	İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	127	788.947.481	155-147	809.983.203	42-37	609.927.709	183-175	296.863.539	332-323	379.706.664	60-56	146.241.678	100-96	169.534.825	---	-	16-13	6.247	135
136	116	Aksa Enerji Üretim A.Ş.	İstanbul	-	128	787.398.974	101-94	1.157.762.955	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	136
137	-	BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	129	783.992.892	152-144	812.297.147	118-110	228.059.602	383-372	81.189.943	63-57	2.148.993.026	484-473	-89.191.059	122-118	142.220.259	224-222	48.055	166-158	1.206	137
138	140	Beşler Makama Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	130	782.604.547	146-138	847.348.210	464-453	24.262.857	351-340	99.445.401	287-278	452.844.926	441-431	-18.556.842	465-455	7.394.960	62-61	165.120	367-356	419	138
139	167	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	131	766.096.156	150-142	814.830.953	69-63	352.776.068	147-139	373.751.109	89-82	1.614.731.829	98-94	94.701.183	80-76	203.654.160	135-133	82.764	61-54	2.513	139
140	94	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Ankara	-	132	764.827.709	160-152	792.806.052	133-125	199.915.212	167-159	326.268.364	173-165	812.721.967	178-172	43.657.805	184-180	94.212.532	208-206	53.197	250-240	766	140

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:								Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
2016	2015	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
141	77	Progida Tanım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	133	764.018.042	165-157	770.158.934	---	-	---	-	357-348	340.428.532	---	-	---	-	43-42	207.483	256-246	725	141
142	206	Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Kütahya	-	134	761.591.753	149-141	818.334.621	---	-	6-4	4.750.446.158	7-5	10.087.360.778	---	-	---	-	---	-	---	-	142
143	162	Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	135	757.379.834	140-132	886.164.518	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	331-320	496	143
144	169	Matlı Yem San. ve Tic. A.Ş.	Karacabey	-	136	754.695.776	131-123	930.615.594	171-163	161.118.879	154-146	350.965.430	297-288	426.420.254	79-75	114.853.862	126-122	136.030.728	388-385	6.745	273-263	670	144
145	-	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Kocaeli	-	137	754.585.742	163-155	788.191.852	115-107	233.139.459	64-57	774.482.532	110-102	1.248.252.354	131-126	67.713.261	143-139	120.104.763	48-47	193.539	163-155	1.231	145
146	96	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Bursa	-	138	746.176.249	154-146	810.400.798	315-304	86.229.697	321-310	123.602.874	158-150	888.484.204	313-307	11.390.676	466-456	7.231.160	141-139	80.798	355-344	453	146
147	143	Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	139	739.671.345	122-114	1.009.997.149	---	-	68-61	721.814.360	62-56	2.153.500.570	---	-	---	-	73-72	146.310	48-41	2.782	147
148	-	-	İstanbul	-	140	-	151-143	-	74-67	-	97-90	-	159-151	-	42-39	-	70-67	-	91-90	-	92-85	-	148
149	187	Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Kocaeli	-	141	733.172.962	162-154	788.619.325	---	-	---	-	244-236	556.794.743	---	-	---	-	68-67	157.086	104-97	1.786	149
150	111	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	142	732.070.531	147-139	843.863.288	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	203-201	56.036	245-235	815	150
151	149	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	143	725.105.584	167-159	762.383.960	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	361-358	10.947	---	-	151
152	161	Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	144	716.407.871	172-164	731.507.480	362-351	64.184.582	---	-	---	-	200-194	36.618.319	---	-	---	-	---	-	152
153	117	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	145	709.800.802	166-158	762.561.404	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	90-89	126.288	115-108	1.581	153
154	170	Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	146	709.128.815	175-167	709.558.428	---	-	99-92	539.297.062	79-72	1.813.200.274	---	-	45-42	391.888.053	420-416	2.717	356-345	453	154
155	185	Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	147	702.800.103	174-166	727.649.976	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	155
156	359	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Yalova	-	148	700.069.861	177-169	705.427.616	183-175	153.840.334	---	-	---	-	165-159	46.256.256	---	-	42-41	209.614	388-377	380	156
157	198	İpek Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	149	699.587.539	176-168	706.899.859	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	157
158	188	Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Bodrum	-	150	697.424.376	171-163	732.633.718	131-123	203.423.661	211-203	254.611.783	150-142	934.655.262	183-177	42.708.839	203-198	83.625.186	77-76	141.874	134-126	1.385	158
159	158	Assan Hanıl Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	151	696.440.604	164-156	778.878.045	---	-	---	-	302-293	420.073.055	---	-	---	-	438-434	747	221-211	943	159
160	131	Componenta Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Orhangazi	-	152	694.276.854	173-165	729.462.369	245-235	114.630.653	426-415	49.811.777	148-140	947.444.837	469-459	-56.683.429	151-147	117.417.217	59-58	173.248	62-55	2.485	160
161	168	Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	153	693.178.030	184-176	693.215.800	423-412	42.985.408	236-228	223.360.467	212-204	657.610.507	286-280	17.282.704	---	-	423-419	2.625	425-414	293	161
162	163	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	154	691.535.094	169-161	745.225.759	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	162
163	142	CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	155	691.099.115	170-162	738.914.777	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	63-62	162.197	---	-	163
164	194	AGT Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Antalya	-	156	690.275.953	181-173	698.034.953	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	139-137	81.228	222-212	938	164
165	236	Eti Alüminyum A.Ş.	Konya	-	157	686.215.675	187-179	686.215.675	96-88	280.325.219	41-35	1.201.888.791	76-70	1.893.880.940	85-81	109.723.130	92-88	180.874.276	259-257	36.934	149-141	1.301	165
166	215	Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	İstanbul	-	158	681.533.022	78-71	1.385.267.566	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	141-133	1.331	166
167	178	Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	159	678.839.057	191-183	681.192.817	181-173	155.019.064	144-136	381.950.771	---	-	94-90	99.637.319	---	-	41-40	211.242	52-45	2.714	167
168	244	Başhan Tanımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Mersin	-	160	671.603.706	189-181	683.019.965	456-445	30.333.367	367-356	88.713.498	366-357	325.480.904	290-284	14.981.641	426-417	19.277.600	229-227	46.829	447-436	250	168
169	171	Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman	-	161	662.533.670	190-182	682.151.049	159-151	171.963.853	203-195	263.799.219	314-305	401.462.240	121-116	76.394.898	171-167	102.011.661	174-172	66.136	40-33	3.121	169
170	152	Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	162	659.660.402	182-174	696.901.535	---	-	175-167	312.516.438	---	-	---	-	---	-	89-88	127.062	288-278	628	170
171	153	Limak Batı Çimento San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	163	658.182.316	195-187	671.615.687	136-128	194.075.363	178-170	307.711.760	151-143	933.833.798	132-127	67.562.432	69-66	238.237.960	403-400	4.168	283-273	638	171
172	166	Aşkale Çimento Sanayii T.A.Ş.	Erzurum	-	164	656.939.437	193-185	679.317.342	---	-	---	-	85-78	1.741.593.842	---	-	85-81	199.839.951	395-392	5.586	173-164	1.158	172
173	148	Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	165	655.180.100	197-189	668.936.264	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	173
174	-	-	İstanbul	-	166	-	72-65	-	409-398	-	278-268	-	109-101	-	360-354	-	273-267	-	---	-	491-480	-	174
175	181	Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Ordu	-	167	649.683.189	194-186	671.619.386	240-230	117.198.025	---	-	188-180	734.368.298	187-181	41.610.602	118-114	148.923.054	415-411	2.960	103-96	1.789	175

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2016	2015	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)		Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
176	137		Kocaeli Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	168	648.777.417	178-170	704.774.681	224-214	128.314.140		302-292	140.252.389	249-241	550.786.367	318-312	10.865.125	274-268	56.454.120	96-95	119.516	262-252	701	176
177	228		Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	169	645.058.681	180-172	698.431.715	91-83	284.528.328		137-129	393.514.978	250-242	550.395.901	25-22	342.457.532	47-44	348.200.814	60-59	171.630	94-87	1.882	177
178	208		Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Balıkesir	-	170	640.031.996	204-196	640.031.996	135-127	198.733.841		242-234	210.827.503	209-201	663.680.637	177-171	43.772.900	155-151	113.052.476	82-81	132.991	167-159	1.206	178
179	176		Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	171	639.604.057	205-197	639.779.956	211-201	136.105.763		237-229	222.467.907	347-338	352.503.791	145-140	59.320.139	231-226	71.175.375	386-383	6.853	232-222	908	179
180	135		Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	172	632.311.353	168-160	756.931.307	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	56-55	175.593	---	-	180
181	164		Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	173	629.951.824	186-178	687.756.751	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	350-347	13.165	193-183	1.071	181
182	-		Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Gaziantep	-	174	629.724.814	179-171	701.263.096	---	-		---	-	204-196	685.865.780	---	-	---	-	---	-	---	-	182
183	212		Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	175	618.260.778	203-195	644.159.634	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	183
184	180		Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	176	611.290.693	210-202	624.027.322	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	184
185	173		Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	177	610.753.333	199-191	659.633.181	---	-		217-209	237.777.227	95-88	1.524.905.288	---	-	135-131	125.892.670	146-144	77.327	285-275	631	185
186	222		Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	178	605.483.754	207-199	631.311.988	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	235-225	899	186
187	197		Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	179	604.924.121	211-203	622.147.096	242-232	116.819.994		184-176	295.113.093	186-178	755.756.978	337-331	8.112.045	267-261	57.825.520	61-60	168.379	72-65	2.345	187
188	105		Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	180	603.998.260	215-207	604.897.708	471-460	20.839.983		421-410	56.104.170	311-302	405.020.416	357-351	5.062.252	346-338	38.059.881	99-97	114.724	253-243	751	188
189	159		Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	181	603.494.359	212-204	618.751.772	463-452	24.428.250		56-49	918.211.450	45-39	2.884.264.701	82-78	113.697.906	82-78	202.997.768	260-258	36.368	93-86	1.905	189
190	179		Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	182	602.837.921	206-198	636.036.622	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	81-80	133.476	---	-	190
191	201		Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	183	600.107.664	216-208	600.107.664	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	191
192	271		Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	184	598.590.450	185-177	691.677.484	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	284-282	29.306	---	-	192
193	145		Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	185	593.185.650	202-194	646.491.312	78-71	327.111.568		36-30	1.329.135.318	91-84	1.578.001.657	39-36	238.131.075	66-63	261.860.158	263-261	34.675	293-283	603	193
194	405		Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	186	590.452.007	192-184	680.808.538	---	-		341-330	107.747.759	417-408	263.166.513	---	-	---	-	365-362	10.293	132-124	1.405	194
195	224		Deva Holding A.Ş.	İstanbul	-	187	589.429.456	198-190	668.539.043	70-64	350.951.326		93-86	568.681.935	132-124	1.068.238.761	126-121	74.491.765	---	-	348-345	13.840	97-90	1.850	195
196	177		Merkez Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	188	588.259.866	157-149	809.186.046	126-118	214.430.815		69-62	716.970.479	161-153	871.635.417	176-170	44.633.635	252-247	64.046.731	310-307	23.224	65-58	2.420	196
197	-		-	Gaziantep	-	189	-	225-216	-	214-204	-		472-461	-	156-148	-	466-456	-	175-171	-	178-176	-	252-242	-	197
198	227		Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	190	576.106.570	231-222	576.106.570	129-121	210.847.314		182-174	297.461.852	326-317	386.352.584	175-169	44.654.391	275-269	56.377.444	51-50	188.743	33-26	3.915	198
199	203		Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	191	575.513.237	222-213	585.295.940	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	199
200	247		Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Uşak	-	192	573.882.722	226-217	580.642.094	323-312	81.791.057		369-358	87.177.184	439-429	236.029.644	265-259	20.631.103	331-323	41.613.826	379-376	8.264	139-131	1.342	200
201	175		İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	193	573.847.916	105-97	1.108.718.874	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	201
202	343		Eti Krom A.Ş.	Elazığ	-	194	573.474.655	232-223	575.243.655	202-193	141.529.746		73-66	674.316.490	101-94	1.400.904.071	46-43	208.439.674	52-49	336.651.250	340-337	15.541	294-284	601	202
203	184		Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	İstanbul	-	195	571.897.203	57-51	1.833.467.056	484-473	8.854.924		84-77	603.255.939	82-75	1.797.414.341	40-37	233.935.050	---	-	---	-	---	-	203
204	-		Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	9	-	568.938.090	217-9	596.720.139	305-11	88.613.932		250-9	195.076.681	433-10	240.781.213	163-6	47.624.607	298-7	48.756.025	---	-	330-11	507	204
205	269		Park Termik Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	196	567.985.888	228-219	580.051.770	---	-		---	-	260-252	518.014.398	---	-	---	-	---	-	42-35	3.087	205
206	172		Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	197	558.343.779	238-229	558.495.781	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	156-154	71.661	---	-	206
207	214		Yayla Agro Gıda Sanayi ve Nakliyat A.Ş.	Ankara	-	198	558.106.065	159-151	797.313.907	---	-		297-287	143.768.796	---	-	---	-	217-212	76.839.064	245-243	41.191	341-330	483	207
208	-		Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	199	554.668.590	229-220	577.820.988	498-487	-144.558.041		173-165	313.109.921	96-89	1.482.801.470	468-458	-53.514.516	90-86	184.268.498	117-115	100.425	176-167	1.140	208
209	82		Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	200	552.922.599	200-192	658.041.266	145-137	187.342.060		119-111	464.559.451	78-71	1.837.621.199	446-436	-26.302.321	86-82	194.292.317	230-228	45.677	79-72	2.230	209
210	205		Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	201	546.562.433	235-226	564.934.147	---	-		---	-	402-393	277.790.742	---	-	---	-	---	-	---	-	210

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
							Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)		Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
2016	2015																							
211	239	Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	202	546.457.932	213-205	613.618.300	174-166	159.566.250		139-131	390.717.510	219-211	635.992.419	409-399	-5.069.281	297-291	49.246.818	232-230	44.968	171-162	1.168	211
212	204	Mescier Demir Çelik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Karabük	-	203	545.183.695	201-193	656.990.137	289-279	96.467.417		368-357	87.538.399	275-266	465.798.235	213-207	32.681.489	311-304	46.059.530	97-96	118.847	373-362	405	212
213	160	Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	204	541.201.070	208-200	630.616.073	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	359-356	11.419	---	-	213
214	238	Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	205	540.970.651	214-206	609.591.050	---	-		378-367	82.934.351	431-422	242.989.682	---	-	---	-	---	-	473-462	168	214
215	157	Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	206	540.426.398	246-237	542.505.549	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	250-248	39.637	226-216	924	215
216	275	Farplas Oto Yedek Parçaları İmalatı İthalatı ve İhracatı A.Ş.	İstanbul	-	207	538.626.186	240-231	552.645.965	175-167	159.285.192		337-326	108.706.820	356-347	341.553.752	303-297	12.839.525	277-271	55.591.142	329-326	18.433	117-110	1.546	216
217	230	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	208	538.170.110	245-236	543.493.688	---	-		157-149	345.192.103	---	-	---	-	---	-	144-142	78.829	278-268	657	217
218	217	Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	209	536.500.196	249-240	536.606.681	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	218
219	277	Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	210	534.334.608	247-238	540.480.956	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	219
220	226	Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	211	532.566.985	223-214	582.671.115	---	-		---	-	383-374	292.877.837	---	-	---	-	---	-	---	-	220
221	186	Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Siirt	-	212	531.961.165	241-232	551.688.850	492-481	-21.844.201		61-54	818.203.343	38-34	3.214.645.869	494-483	-158.226.350	78-74	203.957.743	358-355	11.905	223-213	937	221
222	267	Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	213	530.899.204	251-242	530.899.204	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	222
223	202	İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.	Dörtöyol	-	214	529.419.848	224-215	582.087.837	372-361	61.265.582		415-404	61.128.353	455-444	209.339.511	227-221	29.298.431	355-347	35.383.940	194-192	59.592	457-446	231	223
224	246	Ümrân Çelik Boru Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	215	525.392.784	255-246	526.102.469	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	224
225	353	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	216	520.865.965	233-224	570.163.785	---	-		191-183	286.577.856	164-156	855.640.528	---	-	---	-	127-125	89.881	---	-	225
226	288	Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	217	519.906.276	237-228	563.314.865	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	226
227	213	Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.	İstanbul	-	218	519.793.006	256-247	522.804.792	108-100	251.567.180		47-41	1.039.432.889	100-93	1.405.457.145	148-143	58.320.431	137-133	124.109.193	452-448	106	126-118	1.449	227
228	337	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Mersin	-	219	517.538.896	112-104	1.058.634.281	---	-		---	-	239-231	578.547.855	---	-	---	-	47-46	195.129	---	-	228
229	266	Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	220	508.586.498	253-244	529.866.064	151-143	178.320.043		398-387	69.182.471	179-171	783.107.624	321-315	10.362.129	228-223	72.584.042	302-299	25.513	53-46	2.650	229
230	195	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Kayseri	-	221	507.547.436	265-256	512.278.324	149-141	180.748.490		165-157	330.931.906	245-237	556.295.383	232-226	28.758.442	239-234	67.869.164	147-145	77.094	108-101	1.714	230
231	256	Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	222	507.250.789	221-212	592.344.215	252-242	110.643.628		419-408	58.049.710	346-337	354.029.429	347-341	6.487.777	447-438	13.782.853	58-57	174.392	51-44	2.719	231
232	200	Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	İstanbul	-	223	505.380.471	260-251	516.525.097	189-181	151.703.051		83-76	605.069.109	214-206	639.934.647	69-65	130.514.140	165-161	108.241.620	212-210	52.120	304-294	569	232
233	199	Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	224	502.928.151	270-261	504.409.107	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	468-457	186	233
234	248	Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Trabzon	-	225	501.205.967	272-263	501.457.219	477-466	13.948.695		452-441	33.337.594	479-468	160.424.504	362-356	4.204.000	469-459	6.129.568	171-169	67.379	446-435	251	234
235	245	Anadolu Cam Yenışehir Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	226	497.820.325	267-258	507.236.264	152-144	177.397.044		206-198	258.889.378	276-267	465.246.850	215-209	32.526.080	188-183	92.465.394	---	-	266-256	689	235
236	219	Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	227	495.111.762	269-260	505.162.130	265-255	104.969.063		437-426	41.542.772	243-235	558.887.601	410-400	-5.695.511	389-381	28.343.202	---	-	217-207	981	236
237	388	Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Mersin	-	228	494.026.037	268-259	505.210.337	413-402	47.476.650		300-290	141.766.569	442-432	231.395.637	249-243	25.643.396	325-317	43.115.433	116-114	100.471	417-406	329	237
238	252	CMS Jant Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	229	492.625.397	275-266	499.379.733	256-246	109.315.028		315-305	128.112.630	264-256	498.983.804	398-388	-3.015.573	367-359	33.748.501	72-71	148.732	147-139	1.309	238
239	251	BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	230	489.415.997	276-267	498.836.412	220-210	129.841.985		231-223	226.963.767	157-149	889.525.298	460-450	-46.802.605	153-149	115.976.830	360-357	11.276	389-378	380	239
240	207	Gram Altın Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	231	488.762.052	236-227	563.469.731	485-474	7.022.446		331-320	113.109.389	486-475	142.176.811	356-350	5.324.535	474-464	3.718.403	390-387	6.397	---	-	240
241	264	Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	232	488.239.832	266-257	510.625.696	---	-		345-334	103.419.956	386-377	290.755.843	---	-	285-279	52.861.616	309-306	23.296	119-112	1.539	241
242	242	Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Antalya	-	233	485.910.828	230-221	576.656.961	134-126	199.172.089		240-232	213.807.175	137-129	1.036.638.685	408-398	-4.803.175	127-123	135.103.485	148-146	75.940	133-125	1.402	242
243	-	Cımtas Boru İmalatları ve Tic. Ltd. Şti.	Gemlik	-	234	485.536.338	234-225	569.108.305	155-147	176.639.476		149-141	356.275.092	175-167	793.883.157	110-106	84.758.836	168-164	104.662.218	64-63	162.116	161-153	1.246	243
244	328	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Düzce	-	235	480.941.338	227-218	580.116.732	482-471	11.274.905		251-242	194.784.096	252-244	548.847.328	156-151	52.716.188	123-119	138.152.371	240-238	42.103	408-397	349	244
245	241	Votorantim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	236	480.537.156	280-271	486.124.939	---	-		---	-	129-121	1.094.607.851	---	-	---	-	---	-	263-253	699	245

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
2016	2015						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)		Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
246	265	Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	237	480.034.561	243-234	545.957.867	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	128-120	1.417	246
247	263	Amylum Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	238	477.877.634	250-241	535.036.329	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	247
248	210	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	239	477.235.870	281-272	484.519.065	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	248
249	235	Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	240	475.214.009	278-269	490.367.040	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	249
250	320	Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Milas	-	241	473.116.874	264-255	513.170.515	199-190	143.657.076		162-154	333.428.541	232-224	589.414.381	119-114	79.997.350	162-158	110.238.003	189-187	61.325	210-200	1.005	250
251	262	Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	242	472.997.854	183-175	693.518.643	335-324	75.355.039		267-257	179.862.915	427-418	247.918.817	235-229	27.885.969	304-297	47.406.580	411-407	3.470	313-303	560	251
252	289	Sırmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	243	472.016.683	258-249	520.108.081	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	252
253	216	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	244	469.914.928	284-275	474.284.455	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	377-374	8.735	---	-	253
254	-	Eti Bakır A.Ş.	İnebolu	-	245	467.466.274	244-235	544.369.539	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	254
255	276	Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	246	466.770.973	261-252	516.129.243	168-160	164.469.112		382-371	81.670.255	125-117	1.109.889.615	367-360	3.380.662	255-249	62.978.869	428-424	2.214	116-109	1.580	255
256	268	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	247	466.392.419	287-278	467.689.292	369-358	62.064.519		323-312	121.585.850	316-307	397.311.031	307-301	12.330.619	327-319	42.672.936	193-191	59.845	329-319	508	256
257	243	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	248	465.249.962	71-64	1.526.217.383	239-229	118.001.881		389-378	73.723.488	182-174	770.991.869	310-304	11.832.082	177-173	98.221.842	21-20	361.163	401-390	364	257
258	383	Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	249	464.306.706	271-262	502.475.488	166-158	167.851.702		266-256	181.126.507	327-318	386.023.883	97-93	96.376.422	169-165	103.618.045	179-177	64.602	334-323	493	258
259	254	Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Konya	-	250	463.867.153	273-264	500.184.083	311-300	87.912.831		194-186	278.838.527	325-316	386.944.468	184-178	42.409.571	244-239	66.791.666	413-409	3.157	346-335	469	259
260	258	Kıpaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	K.Maraş	-	251	463.215.978	293-284	463.216.459	---	-		381-370	82.007.694	169-161	830.501.336	---	-	---	-	237-235	43.917	260-250	705	260
261	294	Peyman Kuruyemiş Gıda Aktariye Kimyevi Maddeler Tanım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	252	459.971.151	291-282	464.809.998	---	-		375-364	84.748.469	395-386	285.922.181	---	-	---	-	---	-	393-382	374	261
262	284	Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	253	459.077.727	285-276	473.113.246	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	262
263	250	Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Manisa	-	254	457.110.525	263-254	515.291.028	---	-		---	-	355-346	346.198.703	---	-	---	-	158-156	71.565	220-210	958	263
264	291	Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	İstanbul	-	255	455.093.481	300-291	455.093.481	481-470	12.882.736		---	-	283-274	455.259.251	422-412	-10.111.913	---	-	76-75	144.199	---	-	264
265	-	Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Lüleburgaz	-	256	452.990.000	297-288	461.682.704	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	265
266	322	Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	257	452.300.244	220-211	593.474.891	125-117	215.774.686		156-148	346.506.822	136-128	1.038.128.884	247-241	25.939.940	129-125	132.416.359	335-332	16.597	111-104	1.646	266
267	257	Akdeniz Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	258	448.751.573	288-279	467.373.513	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	273-271	32.025	---	-	267
268	231	KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton San. ve Madencilik İşl. A.Ş.	K.Maraş	-	259	448.099.283	305-296	449.342.243	---	-		233-225	226.376.525	222-214	625.473.775	---	-	---	-	287-285	29.141	242-232	836	268
269	319	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	260	447.879.569	188-180	685.817.812	---	-		263-253	184.304.053	363-354	331.162.441	---	-	---	-	75-74	145.258	380-369	396	269
270	182	Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Bursa	-	261	447.051.758	307-298	447.069.913	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	270
271	237	Haşçelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	262	447.036.783	219-210	594.030.380	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	271
272	411	Farba Otomotiv Aydınlatma ve Plastik Fabrikaları A.Ş.	Kocaeli	-	263	445.644.392	254-245	529.061.820	---	-		---	-	301-292	421.749.804	---	-	---	-	211-209	52.347	123-115	1.480	272
273	249	Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Ereğli/Kdz.	-	264	445.244.049	286-277	469.042.244	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	273
274	372	Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	265	444.967.718	294-285	462.497.463	293-283	95.456.914		343-332	107.095.887	189-181	733.425.461	374-365	1.851.057	265-259	57.852.978	385-382	6.946	267-257	687	274
275	321	Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	266	443.901.770	302-293	450.545.724	287-277	96.703.506		212-204	254.206.153	242-234	561.769.959	334-328	8.487.202	215-210	76.935.628	303-300	25.306	86-79	2.076	275
276	192	Kerim Çelik Mamulleri İmalat ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	267	443.273.079	209-201	630.114.082	---	-		429-418	46.141.688	343-334	356.755.334	---	-	---	-	442-438	409	---	-	276
277	-	Standard Profil Ege Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	268	442.451.185	306-297	447.516.538	---	-		357-346	95.294.211	423-414	255.366.967	---	-	---	-	157-155	71.572	64-57	2.446	277
278	156	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	269	440.929.988	298-289	459.940.564	251-241	112.276.806		327-316	117.450.044	315-306	398.982.070	319-313	10.662.778	---	-	433-429	1.502	307-297	565	278
279	285	Bolu Çimento Sanayii A.Ş.	Bolu	-	270	440.849.044	308-299	445.573.105	104-96	255.686.595		122-114	458.769.967	213-205	656.461.705	64-60	138.220.343	91-87	181.721.235	449-445	196	402-391	363	279
280	260	Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	271	439.044.832	301-292	454.379.313	---	-		---	-	197-189	703.535.503	---	-	---	-	344-341	14.829	308-298	565	280

ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:							Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
2016	2015	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)		Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin\$)	Sıra No:	Kişi	2016
281	253	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	272	437.836.807	314-305	438.588.351	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	128-126	88.791	87-80	2.068	281
282	-	Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük	-	273	436.216.587	315-306	436.736.849	---	-		479-468	7.930.642	185-177	760.281.990	---	-	119-115	147.365.251	436-432	956	300-290	583	282
283	280	Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	274	434.024.749	303-294	450.239.684	238-228	118.067.941		303-293	140.244.120	388-379	288.904.284	246-240	25.967.551	259-253	61.349.533	373-370	9.468	247-237	810	283
284	-	-	İstanbul	-	275	-	259-250	-	280-270	-		304-294	-	405-396	-	257-251	-	340-332	-	177-175	-	320-310	-	284
285	340	Mega Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	276	432.943.325	311-302	441.745.192	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	285
286	282	Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	Yenişehir/Bursa	-	277	432.089.762	316-307	436.667.396	---	-		126-118	438.499.735	253-245	542.452.455	---	-	---	-	---	-	---	-	286
287	286	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	278	431.372.729	313-304	438.830.911	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	243-241	41.415	366-355	424	287
288	220	Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Trabzon	-	279	430.074.686	309-300	445.489.945	469-458	22.971.192		458-447	27.551.839	229-221	602.102.967	309-303	11.867.946	420-412	20.734.670	111-109	103.747	492-481	115	288
289	221	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Ankara	-	280	430.020.594	304-295	450.238.010	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	289
290	298	Yeşim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	281	429.824.520	292-283	463.903.056	---	-		---	-	235-227	584.284.714	---	-	---	-	195-193	59.266	83-76	2.152	290
291	261	Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	İstanbul	-	282	429.373.094	317-308	434.841.699	225-215	127.303.502		325-314	119.539.904	210-202	661.437.571	234-228	28.395.978	212-207	79.238.029	256-254	38.512	137-129	1.374	291
292	316	Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	283	427.628.939	321-312	431.606.932	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	292
293	218	HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	284	424.611.609	325-316	424.611.609	90-82	285.821.884		120-112	464.028.043	119-111	1.127.983.037	147-142	58.419.632	198-193	85.946.017	241-239	41.811	140-132	1.341	293
294	292	Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	285	423.528.916	295-286	462.496.268	---	-		262-252	184.408.640	282-273	455.535.043	---	-	---	-	215-213	50.682	164-156	1.228	294
295	309	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	286	421.803.753	326-317	421.803.753	232-222	122.876.461		151-143	355.874.730	296-287	432.480.467	181-175	43.071.006	281-275	53.426.400	238-236	43.821	74-67	2.300	295
296	299	Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	287	421.114.527	310-301	442.729.721	227-217	126.743.533		291-281	146.896.786	220-212	626.433.715	231-225	28.772.865	254-248	63.156.405	201-199	56.712	174-165	1.156	296
297	297	Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Ankara	-	288	421.088.609	322-313	429.081.441	---	-		257-248	188.132.698	291-282	441.458.000	---	-	---	-	108-106	105.340	407-396	350	297
298	350	Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	289	418.987.432	248-239	539.155.016	190-182	148.101.813		253-244	193.153.643	258-250	522.955.390	150-145	57.793.419	139-135	123.941.157	404-401	4.094	324-314	516	298
299	283	Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri T.A.Ş.	Ankara	-	290	418.695.070	279-270	490.341.272	373-362	60.754.613		226-218	231.056.832	341-332	360.028.385	197-191	36.968.618	312-305	45.995.060	188-186	61.544	374-363	403	299
300	234	As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Bucak	-	291	418.090.627	328-319	419.322.616	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	300
301	429	Abaloğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	292	418.068.812	114-106	1.049.962.728	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	301
302	308	Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	293	417.224.513	330-321	417.474.820	361-350	64.310.435		308-298	134.886.244	358-349	338.736.029	273-267	19.281.969	---	-	217-215	49.550	441-430	258	302
303	270	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	294	416.560.911	290-281	465.027.653	466-455	23.819.354		444-433	39.351.559	304-295	417.179.575	388-378	197.062	450-441	12.228.938	206-204	53.997	461-450	213	303
304	330	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	295	412.631.371	252-243	530.871.358	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	304
305	329	Kardemir Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Denizli	-	296	412.298.171	283-274	479.138.302	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	102-100	110.135	---	-	305
306	307	İskur İplik Kumaş Mensucat Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	-	297	410.618.165	239-230	553.749.877	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	118-116	98.111	---	-	306
307	488	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Sakarya	-	298	410.555.182	118-110	1.024.919.377	148-140	185.375.648		209-201	256.918.685	205-197	676.770.549	146-141	58.749.278	181-177	96.872.853	115-113	101.610	208-198	1.011	307
308	349	Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	299	406.981.972	333-324	412.917.913	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	308
309	306	Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	300	406.969.287	320-311	431.981.727	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	309
310	-	-	Kocaeli	-	301	-	262-253	-	160-152	-		112-104	-	230-222	-	67-63	-	116-112	-	295-292	-	453-442	-	310
311	229	İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	302	405.911.201	338-329	405.911.201	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	311
312	311	Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	303	402.576.938	345-336	402.576.938	296-286	92.006.087		179-171	306.221.327	352-343	347.822.692	179-173	43.499.565	290-284	50.961.352	355-352	12.172	290-280	613	312
313	-	AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	304	401.905.514	335-326	410.092.048	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	313
314	327	Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	305	400.296.953	346-337	402.133.532	---	-		356-345	95.566.451	466-455	196.102.974	---	-	---	-	88-87	127.967	420-409	315	314
315	310	Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	306	399.689.347	348-339	401.376.547	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	315

ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:							Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
2016	2015	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)		Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
316	301	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	307	398.501.542	329-320	418.345.188	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	106-104	106.689	---	-	316
317	281	Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	308	397.013.061	282-273	479.564.220	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	317
318	334	Emek Boru Makina San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	309	396.552.573	319-310	432.832.037	325-314	80.004.296		322-311	123.371.068	299-290	424.213.001	333-327	8.510.212	345-337	38.291.280	444-440	225	418-407	321	318
319	367	İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	-	310	393.338.586	339-330	404.934.983	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	319
320	303	Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Sivas	-	311	392.903.155	354-345	392.903.155	167-159	166.421.971		150-142	356.121.037	323-314	391.889.568	71-67	125.912.922	158-154	112.530.471	---	-	435-424	276	320
321	358	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Adana	-	312	391.954.749	357-348	391.954.749	433-422	40.187.249		355-344	96.533.205	415-406	263.888.875	375-366	1.023.311	468-458	6.201.477	276-274	31.854	114-107	1.584	321
322	363	Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	313	391.325.348	341-332	404.000.398	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	249-247	39.907	---	-	322
323	-	-	Balıkesir	-	314	-	324-315	-	478-467	-		478-467	-	453-442	-	479-468	-	499-488	-	384-381	-	187-177	-	323
324	293	Marmara Pamuklu Mensucat Sanayi Ticaret ve Elektrik Üretim A.Ş.	İstanbul	-	315	389.698.234	355-346	392.492.362	356-345	66.731.539		350-339	99.715.946	359-350	335.958.387	263-257	21.145.026	383-375	30.278.659	192-190	59.848	275-265	668	324
325	325	Ak-Kim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	316	388.615.050	342-333	403.012.926	---	-		---	-	201-193	693.613.913	---	-	---	-	300-297	25.782	---	-	325
326	421	Turkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	317	386.447.623	359-350	388.596.132	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	369-358	417	326
327	-	Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Tavşanlı	-	318	386.293.680	343-334	403.003.368	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	327
328	365	Ozon Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	319	386.260.636	347-338	401.526.754	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	328
329	389	Keskinkılıç Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	320	384.992.241	350-341	396.155.898	---	-		---	-	134-126	1.059.444.877	---	-	---	-	451-447	118	433-422	279	329
330	290	Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş.	Ege Bölgesi	-	321	384.371.277	336-327	408.860.314	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	330
331	336	CSUN Eurasia Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	322	384.343.657	362-353	384.343.657	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	331
332	370	YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	323	382.545.979	274-265	500.019.903	210-200	136.350.114		360-349	94.116.907	413-404	266.650.652	266-260	20.628.965	---	-	356-353	12.005	99-92	1.828	332
333	259	Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.	Adana	-	324	378.503.991	366-357	378.503.991	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	333
334	315	İzocam Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	325	378.343.334	353-344	393.672.399	288-278	96.523.361		294-284	144.983.077	380-371	294.939.531	254-248	23.518.534	313-306	44.822.079	327-324	19.197	358-347	445	334
335	326	Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	326	378.144.734	364-355	379.365.885	415-404	46.030.194		---	-	---	-	236-230	27.786.532	---	-	182-180	63.422	444-433	253	335
336	354	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	327	372.566.418	368-359	377.133.349	431-420	40.720.171		399-388	67.323.357	396-387	280.838.275	300-294	13.627.720	324-316	43.214.922	299-296	25.796	351-340	458	336
337	-	Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim A.Ş.	Bursa	-	328	368.073.924	289-280	465.164.518	---	-		29-24	1.481.806.854	34-31	3.502.123.375	---	-	---	-	---	-	---	-	337
338	352	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	329	367.247.600	361-352	384.457.901	---	-		245-237	204.405.655	365-356	329.317.968	---	-	---	-	216-214	50.527	343-332	473	338
339	400	Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	330	366.198.206	337-328	406.690.655	---	-		---	-	280-271	458.158.921	---	-	397-389	25.971.819	346-343	14.244	---	-	339
340	312	Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	331	366.085.076	327-318	420.785.816	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	257-255	37.957	---	-	340
341	314	İZDEMİR Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Ege Bölgesi	-	332	365.241.338	349-340	398.506.833	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	341
342	-	-	İstanbul	-	333	-	331-322	-	427-416	-		410-399	-	309-300	-	345-339	-	317-310	-	142-140	-	426-415	-	342
343	341	Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	334	362.795.133	376-367	362.795.133	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	145-143	77.945	448-437	250	343
344	304	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Adana	-	335	362.640.291	377-368	362.640.291	278-268	99.064.995		282-272	155.957.087	251-243	549.850.548	355-349	5.774.103	365-357	33.890.064	213-211	51.799	98-91	1.834	344
345	357	Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	336	360.416.865	318-309	434.711.453	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	345
346	361	Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa	-	337	358.228.108	373-364	370.325.778	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	153-151	72.549	485-474	141	346
347	382	S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Bursa	-	338	357.998.943	370-361	373.074.177	380-369	58.180.287		181-173	299.550.025	303-294	417.486.048	189-183	40.712.265	366-358	33.869.910	278-276	31.437	392-381	375	347
348	-	Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	339	356.771.578	367-358	377.962.453	---	-		---	-	331-322	380.210.488	---	-	322-314	43.754.940	339-336	16.002	451-440	243	348
349	391	Tamek Gıda ve Konsantre San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	340	356.548.935	372-363	370.340.588	309-298	88.124.389		457-446	29.009.017	351-342	348.685.290	395-385	-498.660	323-315	43.724.602	407-404	3.977	258-248	721	349
350	377	Ova Un Fabrikası A.Ş.	Konya	-	341	356.048.429	381-372	356.135.857	419-408	43.790.836		286-276	152.235.689	375-366	305.141.668	285-279	17.383.535	371-363	32.453.816	---	-	452-441	239	350

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)		Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
2016	2015						Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
351	386	Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	342	355.948.116	371-362	370.612.333	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	351
352	403	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	343	355.515.505	242-233	545.958.808	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	352
353	348	Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	344	353.940.561	383-374	353.940.561	339-328	73.405.248	292-282	146.227.799	436-426	237.221.664	223-217	30.970.313	296-290	50.094.699	322-319	20.723	394-383	373	353
354	346	BTA Havalimanları Yiyecek ve İçecek Hizmetleri A.Ş.	İstanbul	-	345	352.715.215	375-366	366.639.363	285-275	97.424.137	441-430	40.916.718	478-467	162.254.708	238-232	27.591.898	356-348	35.380.140	---	-	96-89	1.869	354
355	401	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	346	350.005.142	351-342	395.543.708	204-194	139.716.399	277-267	161.983.106	293-284	438.168.027	198-192	36.727.001	245-240	66.644.815	152-150	72.763	159-151	1.250	355
356	296	Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	347	349.833.667	385-376	353.571.028	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	356
357	360	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	348	349.394.964	334-325	411.831.008	---	-	394-383	70.816.306	456-445	206.412.468	---	-	---	-	202-200	56.318	138-130	1.359	357
358	-	Buga Otis Asansör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	349	348.548.625	389-380	348.631.970	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	358
359	-	-	İstanbul	-	350	-	388-379	-	448-437	-	416-405	-	449-438	-	359-353	-	422-414	-	209-207	-	423-412	-	359
360	455	Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	351	347.329.077	374-365	367.743.208	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	222-220	48.407	---	-	360
361	300	Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	352	347.286.868	277-268	491.135.824	243-233	115.593.186	299-289	142.242.540	211-203	658.019.191	342-336	7.553.480	258-252	61.926.562	94-93	119.945	230-220	913	361
362	331	Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Tokat	-	353	347.068.863	379-370	358.191.063	403-392	50.561.851	352-341	98.772.212	394-385	286.736.964	363-357	4.109.677	407-399	22.734.681	363-360	10.318	349-338	460	362
363	364	Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Ankara	-	354	346.755.576	365-356	379.348.474	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	242-240	41.720	---	-	363
364	338	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	355	346.384.622	363-354	381.644.529	327-316	79.317.818	264-254	183.418.711	403-394	277.658.930	195-189	38.263.894	307-300	47.046.765	305-302	24.888	333-322	496	364
365	-	ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	İstanbul	-	356	343.557.255	391-382	347.313.475	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	365
366	274	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	357	341.945.209	392-383	344.703.615	---	-	---	-	194-186	709.906.594	---	-	---	-	190-188	61.187	344-333	471	366
367	374	Panasonic Eco Solutions Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	358	340.945.563	312-303	439.197.096	234-224	121.143.704	202-194	266.560.072	305-296	415.461.338	221-215	31.110.415	349-341	37.594.527	253-251	38.882	219-209	967	367
368	387	B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havaçılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	359	339.546.985	352-343	394.150.207	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	416-412	2.867	340-329	484	368
369	430	Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	360	338.808.467	356-347	391.957.291	---	-	---	-	390-381	288.312.645	---	-	---	-	159-157	71.457	---	-	369
370	-	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	361	337.966.957	395-386	339.504.826	429-418	41.411.577	338-327	108.256.362	367-358	325.168.304	425-415	-10.373.951	396-388	26.647.358	269-267	33.585	384-373	389	370
371	-	Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	362	334.681.210	358-349	391.731.296	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	371
372	381	Özyılmaz Fındık Tic. ve San. Ltd. Şti.	Çarşamba	-	363	334.679.352	296-287	461.985.319	483-472	9.426.643	433-422	44.173.870	498-487	105.216.788	373-364	1.933.606	475-465	3.331.088	405-402	4.060	464-453	200	372
373	371	Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	364	331.773.397	400-391	335.417.633	400-389	51.494.083	344-333	104.543.340	307-298	412.061.741	346-340	6.599.432	291-285	50.800.379	220-218	48.575	152-144	1.290	373
374	457	Işıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	365	331.324.151	398-389	337.511.339	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	374
375	393	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	366	328.772.054	404-395	331.117.599	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	375
376	366	Kumtel Dayanıklı Tüketim Malları Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	367	327.804.633	380-371	357.053.060	201-192	142.170.036	256-247	191.830.591	278-269	461.879.223	171-165	45.098.496	293-287	50.373.244	160-158	70.832	125-117	1.452	376
377	415	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	368	327.441.861	403-394	331.924.513	---	-	143-135	383.079.796	300-291	421.832.559	---	-	---	-	296-293	26.124	466-455	195	377
378	376	Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Manisa	-	369	327.430.718	407-398	327.754.782	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	221-219	48.505	257-247	724	378
379	324	Ağır Haddecilik A.Ş.	Kocaeli	-	370	325.770.957	344-335	402.865.507	---	-	413-402	62.063.012	---	-	---	-	---	-	---	-	432-421	280	379
380	369	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	371	324.423.470	405-396	330.779.233	228-218	126.508.911	227-219	230.837.932	334-325	377.519.659	219-213	31.461.008	306-299	47.057.288	251-249	39.452	189-179	1.080	380
381	428	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Çayeli	-	372	324.186.171	413-404	324.186.171	127-119	213.357.368	25-20	1.800.835.292	72-66	1.932.113.035	19-16	375.227.185	148-144	118.259.627	101-99	110.384	335-324	491	381
382	-	TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	373	323.151.889	384-375	353.646.343	304-294	89.137.729	397-386	69.330.726	459-448	203.952.339	294-288	14.327.715	427-418	18.959.291	126-124	90.220	78-71	2.233	382
383	480	Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	374	323.023.161	399-390	336.888.054	---	-	---	-	463-452	201.619.704	---	-	458-448	9.695.290	266-264	34.312	45-38	2.837	383
384	380	Işık Ahşap Profil Lojistik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	375	321.075.327	408-399	326.718.613	302-292	89.438.576	---	-	---	-	242-236	26.375.938	---	-	233-231	44.907	---	-	384
385	362	Göze Tarım Ürünleri Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	376	320.593.976	415-406	320.593.976	476-465	14.224.303	475-464	9.757.949	472-461	169.012.281	423-413	-10.143.061	476-466	3.130.416	393-390	5.992	494-483	103	385

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:							Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
2016	2015	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)		Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
386	396	Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	377	320.090.790	402-393	332.145.861	---	-		---	-	409-400	268.990.715	---	-	---	-	378-375	8.680	---	-	386
387	441	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	378	318.944.052	378-369	359.894.981	179-171	155.904.706		324-313	120.600.429	257-249	526.454.259	323-317	9.954.638	303-296	47.556.606	308-305	23.675	151-143	1.297	387
388	-	-	İstanbul	-	379	-	332-323	-	396-385	-		223-215	-	281-272	-	308-302	-	390-382	-	129-127	-	390-379	-	388
389	458	Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Suluova	-	380	315.716.739	397-388	339.042.498	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	389
390	385	Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	381	315.638.657	423-414	315.638.657	253-243	110.062.231		114-106	493.892.175	131-123	1.075.208.160	390-380	171.179	461-451	8.595.537	456-451	1	179-170	1.119	390
391	479	Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	382	315.047.378	420-411	318.089.198	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	313-310	21.636	---	-	391
392	368	İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	383	314.286.344	393-384	343.795.347	229-219	124.138.725		127-119	434.085.589	271-263	488.567.047	116-111	81.258.304	196-191	87.515.342	370-367	9.663	312-302	561	392
393	439	Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	384	312.622.540	417-408	319.460.261	382-371	57.412.952		249-241	197.159.870	412-403	266.703.909	322-316	10.176.634	326-318	42.676.799	321-318	20.916	438-427	268	393
394	-	Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Denizli	-	385	310.616.785	424-415	315.593.631	276-266	99.860.492		500-489	-494.846.496	53-47	2.692.418.772	495-484	-161.248.387	220-215	75.691.136	---	-	499-488	24	394
395	414	Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	386	309.805.302	401-392	333.757.896	316-305	85.380.109		371-360	86.432.506	371-362	318.987.154	267-261	20.560.478	294-288	50.214.033	124-122	92.182	144-136	1.322	395
396	-	-	İstanbul	-	387	-	323-314	-	268-258	-		201-193	-	342-333	-	208-202	-	301-294	-	248-246	-	76-69	-	396
397	-	Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Silifke	-	388	307.612.443	432-423	307.854.128	---	-		275-265	164.671.881	71-65	1.965.607.088	---	-	---	-	---	-	396-385	371	397
398	373	Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	389	307.588.321	100-93	1.168.254.788	395-384	53.274.112		273-263	165.316.965	247-239	552.062.514	296-290	14.174.667	409-401	22.620.124	247-245	40.519	454-443	235	398
399	402	Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	390	304.326.738	430-421	309.875.842	212-202	133.037.705		342-331	107.164.260	286-277	453.062.098	292-286	14.802.493	276-270	55.843.357	271-269	32.268	227-217	924	399
400	493	Baydemirler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	391	302.858.937	386-377	353.251.000	303-293	89.355.480		463-452	23.149.589	428-419	247.905.491	199-193	36.716.538	237-232	69.282.085	280-278	30.955	197-187	1.065	400
401	318	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Ege Bölgesi	-	392	302.616.820	431-422	308.755.148	218-208	130.880.095		204-196	262.657.889	337-328	369.661.339	86-82	107.733.771	---	-	173-171	67.038	---	-	401
402	465	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	393	302.035.368	421-412	315.958.906	375-364	60.452.119		310-300	131.714.902	425-416	252.077.210	262-256	21.152.240	353-345	36.286.494	342-339	15.269	368-357	418	402
403	449	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	394	299.651.194	416-407	320.061.182	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	403
404	444	Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	395	297.445.788	440-431	301.542.821	454-443	30.936.260		---	-	489-478	132.895.221	282-276	18.032.828	---	-	402-399	4.261	---	-	404
405	378	Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	396	297.128.060	360-351	385.929.667	---	-		260-251	185.240.770	419-410	260.146.585	---	-	---	-	138-136	82.025	353-342	455	405
406	425	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	397	297.036.460	425-416	311.380.884	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	424-420	2.604	359-348	443	406
407	375	Göлтаş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Isparta	-	398	296.869.612	428-419	309.993.240	283-273	97.584.731		166-158	327.867.289	228-220	604.287.408	328-322	9.360.579	263-257	58.578.410	323-320	20.658	363-352	431	407
408	-	-	İstanbul	-	399	-	443-434	-	236-226	-		228-220	-	429-420	-	109-105	-	182-178	-	394-391	-	458-447	-	408
409	392	Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	400	293.749.427	450-441	294.679.404	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	409
410	460	Soyyığıt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	401	292.741.542	387-378	350.919.307	---	-		---	-	465-454	196.440.963	---	-	---	-	328-325	18.766	---	-	410
411	356	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Ankara	-	402	292.549.249	418-409	319.330.227	384-373	56.089.971		405-394	63.811.815	381-372	294.935.238	305-299	12.673.628	381-373	30.934.198	375-372	8.958	400-389	365	411
412	438	Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	403	291.816.840	419-410	319.252.891	299-289	90.261.262		283-273	155.614.469	389-380	288.717.669	212-206	33.257.915	308-301	46.324.095	285-283	29.209	109-102	1.706	412
413	398	Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	404	291.544.401	414-405	323.156.187	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	163-161	69.366	281-271	647	413
414	447	Aydınlar Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	405	290.780.970	436-427	305.624.704	273-263	101.773.254		326-315	119.257.783	443-433	230.067.704	240-234	26.859.348	333-325	41.532.863	429-425	1.915	100-93	1.807	414
415	-	TÜVASAŞ-Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.	Kamu	10	-	290.443.613	452-10	290.443.613	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	415
416	464	ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	406	288.240.194	442-433	301.173.663	329-318	78.711.695		241-233	213.161.946	379-370	295.099.200	214-208	32.665.253	314-307	44.763.796	252-250	39.345	372-361	410	416
417	451	Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Adana	-	407	287.466.099	439-430	303.941.886	424-413	42.976.304		340-329	107.919.690	488-477	138.437.562	226-220	29.349.480	382-374	30.750.196	---	-	487-476	130	417
418	471	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	408	286.639.871	396-387	339.177.918	446-435	34.893.595		312-302	129.804.848	246-238	554.873.482	220-214	31.264.616	154-150	115.750.650	183-181	63.080	195-185	1.070	418
419	436	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	409	285.892.009	437-428	305.036.156	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	419
420	427	Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	410	285.296.815	454-444	285.299.435	---	-		318-308	124.348.326	464-453	196.896.809	---	-	---	-	181-179	63.651	371-360	415	420

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:			Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)		Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
	2016	2015					Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
421	443	Ermetal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Bursa	-	411	284.601.570	434-425	306.613.261	---	-	---	-	477-466	166.210.135	---	-	---	-	351-348	13.129	237-227	889	421
422	469	Helvacızade Gıda İlaç Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	412	282.694.875	410-401	325.841.940	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	345-342	14.556	---	-	422
423	-	TARFAŞ Tanımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Karacabey	-	413	281.444.732	382-373	354.569.003	394-383	54.314.469	491-480	-46.968.554	471-460	186.758.239	416-406	-7.465.433	334-326	41.194.581	---	-	379-368	399	423
424	446	Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	414	281.336.498	394-385	340.631.867	---	-	---	-	126-118	1.106.012.660	---	-	---	-	320-317	21.006	207-197	1.015	424
425	456	ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	415	280.273.831	460-450	280.811.650	393-382	54.362.051	295-285	144.445.714	448-437	219.420.082	186-180	41.665.270	344-336	38.708.526	235-233	44.777	419-408	320	425
426	431	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Adana	-	416	280.171.867	453-443	289.561.541	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	426
427	454	Sersim Dayanıklı Tük. Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoğlu	Kayseri	-	417	279.889.521	441-432	301.392.303	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	427
428	433	Aslan Çimento A.Ş.	Kocaeli	-	418	279.698.729	435-426	305.820.751	162-154	170.555.426	155-147	347.882.735	236-228	581.843.130	127-122	70.805.445	166-162	107.542.607	441-437	442	440-429	260	428
429	426	Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	419	278.919.656	461-451	280.026.157	254-244	110.001.588	269-259	176.961.932	401-392	278.426.278	172-166	45.085.001	286-280	52.475.496	151-149	73.195	90-83	1.980	429
430	484	BAŞTAŞ Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	420	277.728.418	457-447	281.930.249	221-211	129.788.630	132-124	416.190.776	262-254	513.583.918	151-146	57.769.723	186-181	93.073.320	439-435	678	463-452	202	430
431	434	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	421	276.191.544	455-445	282.805.886	407-396	49.027.599	---	-	---	-	340-334	7.571.269	338-330	40.106.324	275-273	31.914	319-309	536	431
432	395	ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Kocaeli	-	422	275.624.612	429-420	309.969.554	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	164-162	69.127	---	-	432
433	404	Özer Metal Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	423	275.278.665	469-459	275.278.665	379-368	58.223.123	215-207	248.009.419	411-402	267.415.533	205-199	35.322.633	354-346	35.393.535	274-272	31.954	488-477	120	433
434	445	Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İnegöl	-	424	275.025.067	369-360	376.352.582	266-256	104.473.288	234-226	225.303.283	261-253	515.061.431	239-233	27.251.024	221-216	74.790.186	175-173	66.014	135-127	1.383	434
435	-	Baştuğ Çelik Sanayi A.Ş.	Dörtöy	-	425	274.691.626	257-248	521.496.987	---	-	---	-	320-311	393.784.437	---	-	---	-	352-349	13.108	470-459	176	435
436	-	-	Kütahya	-	426	-	451-442	-	230-220	-	77-70	-	122-114	-	364-358	-	243-238	-	366-363	-	271-261	-	436
437	486	Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	427	274.039.314	463-453	277.885.180	450-439	33.319.012	427-416	48.387.594	487-476	140.848.802	316-310	11.201.888	438-429	15.148.651	---	-	465-454	200	437
438	492	Felda Ifco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	428	273.890.809	468-458	275.352.635	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	316-313	21.255	---	-	438
439	397	Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	429	273.369.050	466-456	276.473.517	---	-	---	-	485-474	148.454.178	---	-	---	-	136-134	82.202	482-471	147	439
440	-	-	İstanbul	-	430	-	465-455	-	358-347	-	314-304	-	441-431	-	349-343	-	440-431	-	317-314	-	279-269	-	440
441	418	Nuh Beton A.Ş.	İstanbul	-	431	272.852.169	449-440	295.789.456	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	441
442	424	Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa	-	432	272.691.282	459-449	281.044.552	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	442
443	351	Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	433	272.404.403	433-424	306.704.641	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	443
444	-	-	İstanbul	-	434	-	422-413	-	389-378	-	271-261	-	382-373	-	278-272	-	380-372	-	234-232	-	354-343	-	444
445	466	Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	435	270.991.259	390-381	348.092.776	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	445
446	423	Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	436	270.795.989	409-400	326.330.408	479-468	13.309.318	430-419	45.584.185	497-486	112.064.558	368-361	3.301.668	463-453	7.936.430	172-170	67.316	469-458	186	446
447	295	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş. (TÜLOMSAŞ)	Kamu	11	-	269.761.933	473-11	271.549.425	197-9	143.913.994	261-10	185.034.481	445-11	226.964.850	365-7	3.505.959	425-9	19.440.974	453-5	50	122-8	1.510	447
448	462	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Adana	-	437	269.420.730	299-290	458.932.568	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	223-221	48.258	188-178	1.084	448
449	-	Destebaşı Grup İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	438	268.781.842	446-437	298.488.821	452-441	32.585.729	411-400	62.301.240	454-443	209.439.699	358-352	4.619.553	444-435	14.204.838	---	-	362-351	433	449
450	-	Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	439	267.443.395	406-397	328.802.531	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	362-359	10.652	---	-	450
451	-	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	440	266.952.592	448-439	297.099.249	---	-	301-291	141.303.296	248-240	550.997.760	---	-	357-349	34.690.057	430-426	1.914	224-214	927	451
452	384	Arslan Alüminyum A.Ş.	İstanbul	-	441	266.823.497	438-429	304.437.279	---	-	---	-	435-425	237.340.503	---	-	---	-	357-354	11.979	---	-	452
453	196	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Gemlik	-	442	265.863.248	138-130	893.266.814	340-329	72.740.454	94-87	565.325.253	57-51	2.539.316.637	474-464	-66.395.889	121-117	144.572.948	277-275	31.603	297-287	593	453
454	379	Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Antalya	-	443	265.222.447	411-402	325.470.645	---	-	470-459	16.783.705	462-451	202.453.088	---	-	---	-	421-417	2.700	265-255	692	454
455	412	Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	444	265.206.826	476-465	265.206.826	206-196	139.009.675	270-260	172.953.534	321-312	393.120.918	188-182	41.609.473	213-208	79.184.318	337-334	16.386	450-439	246	455

ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:						Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	
2016	2015	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016	
456	485	Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	445	264.063.125	412-403	324.902.649	313-302	87.013.073		364-353	91.131.742	313-304	403.521.922	378-369	952.284	320-313	43.828.173	236-234	44.270	155-147	1.281	456
457	452	Camış Ambalaj Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	446	263.359.002	479-468	263.361.888	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	457
458	-	Eruslu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	447	263.035.819	480-469	263.035.819	418-407	43.872.453		374-363	84.882.623	421-412	259.214.964	348-342	6.260.169	395-387	26.797.847	279-277	31.365	376-365	400	458
459	-	Midat Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük	-	448	262.670.726	474-463	270.279.728	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	297-294	26.062	474-463	166	459
460	450	Erikli Su ve Meşrubat San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	449	262.664.000	464-454	277.715.284	286-276	96.786.850		208-200	257.459.686	335-326	372.936.666	136-131	63.130.474	210-205	79.306.026	400-397	4.962	424-413	294	460
461	473	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	450	262.073.722	471-461	272.241.934	392-381	54.531.019		390-379	73.356.644	444-434	228.360.931	331-325	8.744.377	375-367	31.857.631	288-286	29.081	437-426	274	461
462	345	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	451	261.698.269	458-448	281.574.290	447-436	34.870.481		392-381	71.605.387	378-369	300.876.121	413-403	-6.002.254	410-402	22.562.431	315-312	21.436	395-384	372	462
463	-	Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	452	261.353.543	426-417	311.300.324	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	463
464	496	Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	453	258.726.605	470-460	272.924.022	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	464
465	482	Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	454	258.139.859	482-471	260.416.985	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	380-377	8.238	347-336	465	465
466	-	Çetinkaya Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	455	257.204.738	486-475	257.416.575	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	466
467	483	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	456	257.078.666	481-470	261.747.834	---	-		---	-	496-485	114.975.812	---	-	---	-	381-378	8.222	315-305	544	467
468	-	-	İstanbul	-	457	-	477-466	-	281-271	-		408-397	-	474-463	-	248-242	-	336-328	-	353-350	-	302-292	-	468
469	497	Karaçuha Tarım Ürünleri İth. Ihr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Terme	-	458	255.412.670	218-209	594.587.894	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	469
470	-	Çelikler Taahhüt İnşaat ve Sanayi A.Ş.	Ankara	-	459	255.280.279	126-118	971.010.503	---	-		45-39	1.083.592.326	28-26	3.972.558.648	---	-	---	-	---	-	---	-	470
471	-	Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	460	254.938.511	456-446	282.490.119	332-321	76.907.820		379-368	82.373.901	467-456	195.380.181	311-305	11.750.959	417-409	20.938.969	333-330	17.663	276-266	665	471
472	-	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	461	254.622.234	427-418	310.928.652	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	472
473	399	Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	462	253.065.980	89-82	1.252.552.038	344-333	71.133.884		19-16	1.966.656.500	47-41	2.834.850.023	14-11	512.050.781	187-182	92.926.767	228-226	46.859	305-295	569	473
474	-	ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	463	252.984.393	491-480	253.436.718	364-353	63.865.792		400-389	67.231.579	493-482	127.113.761	211-205	33.351.648	364-356	33.992.562	281-279	30.678	357-346	453	474
475	-	Türk Ytong Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	464	252.076.989	478-467	263.693.849	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	475
476	416	KİBSAŞ Karadeniz İnşaat ve Beton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	465	251.894.312	488-477	255.407.187	438-427	38.042.922		290-280	146.980.204	424-415	252.379.703	387-377	260.235	479-469	2.130.206	---	-	287-277	630	476
477	-	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	466	251.876.920	475-464	268.939.472	348-337	68.604.202		448-437	34.216.208	398-389	279.878.458	366-359	3.406.808	269-263	57.728.659	354-351	12.224	481-470	151	477
478	417	Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman	-	467	251.805.689	467-457	275.354.891	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	478
479	419	YÜNSA Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	468	251.457.691	493-482	252.103.867	322-311	81.913.992		407-396	63.206.136	418-409	260.631.073	450-440	-30.542.660	489-479	-3.559.141	210-208	52.769	156-148	1.271	479
480	422	Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	469	251.354.815	462-452	278.162.246	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	480
481	468	Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	470	251.142.981	484-473	258.702.507	---	-		168-160	324.425.146	277-268	463.773.172	---	-	---	-	282-280	30.107	246-236	811	481
482	453	Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	471	250.297.234	492-481	252.250.262	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	482
483	-	Or-Pa Pazarlama ve Tekstil Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	472	248.666.158	485-474	258.447.787	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	483
484	-	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dört Yol	-	473	248.140.551	495-484	249.982.517	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	283-281	29.476	---	-	484
485	-	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dört Yol	-	474	248.058.880	447-438	298.284.209	465-454	24.072.903		464-453	22.479.789	500-489	53.621.875	383-373	453.699	481-471	877.610	414-410	2.979	490-479	117	485
486	-	-	Gaziantep	-	475	-	444-435	-	460-449	-		494-483	-	452-441	-	439-429	-	391-383	-	422-418	-	493-482	-	486
487	-	Ünye Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Ünye	-	476	247.414.099	496-485	248.084.473	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	487
488	-	Sepaş Plastik Kimya İnşaat Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	477	247.378.488	340-331	404.546.356	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	367-364	10.091	---	-	488
489	-	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	478	247.199.356	489-478	254.444.536	326-315	79.993.072		403-392	66.416.726	393-384	287.094.700	207-201	34.897.585	266-260	57.850.059	291-288	28.966	409-398	348	489
490	463	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	479	246.097.016	490-479	254.165.703	---	-		---	-	410-401	267.717.692	---	-	---	-	258-256	37.650	311-301	563	490

ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:																								ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
			Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)			Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		
2016	2015	Kuruluşlar					Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)		Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2016
491	490	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Konya	-	480	245.774.484	494-483	250.757.122	459-448	27.286.917		225-217	232.458.061	437-427	237.102.610	274-268	19.249.589	412-404	21.670.734	---	-	479-468	152	491
492	461	Sarar Giyim Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	481	245.629.252	445-436	299.468.086	308-297	88.187.831		134-126	410.039.594	224-216	622.144.099	288-282	15.330.907	435-426	16.269.647	290-287	28.981	102-95	1.790	492
493	500	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	482	245.504.850	472-462	271.702.080	---	-		380-369	82.155.162	484-473	152.402.187	---	-	---	-	314-311	21.453	143-135	1.327	493
494	-	Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	483	245.416.819	497-486	248.076.416	376-365	60.205.586		287-277	151.228.284	373-364	309.646.702	237-231	27.645.533	342-334	39.445.649	155-153	71.978	236-226	892	494
495	435	Adoçim Çimento Beton San. ve Tic. A.Ş.	Zile	-	484	244.800.319	498-487	244.889.764	262-252	105.912.826		316-306	127.409.946	376-367	304.289.465	243-237	26.327.413	234-229	70.574.574	---	-	429-418	288	495
496	-	Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	485	244.258.134	499-488	244.258.134	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	185-183	62.496	377-366	400	496
497	-	Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	486	244.192.172	500-489	244.192.172	231-221	122.898.928		418-407	60.137.692	274-265	465.990.956	224-218	30.283.580	264-258	58.400.254	143-141	79.539	298-288	592	497
498	477	Torunlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	487	244.077.000	196-188	669.132.160	---	-		---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	498
499	-	Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	488	243.981.273	483-472	259.806.348	475-464	14.447.219		---	-	---	-	443-433	-19.145.080	---	-	---	-	449-438	250	499
500	459	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Karaman	-	489	242.526.733	487-476	257.061.106	401-390	51.294.486		276-266	163.482.351	447-436	221.279.288	216-210	32.317.747	385-377	29.947.627	204-202	56.011	127-119	1.428	500
GENEL TOPLAM						490.042.704.460	554.784.619.136		182.806.565.337			233.608.888.699		612.689.523.623		37.734.175.185		76.134.703.374		55.107.521		662.944		

Açıklamalar

- ⚙️ Bağlı bulunduğu oda bölümündeki "Kamu" ifadesi o sırada yer alan kuruluşun BİT / KİT gibi bir kamu kuruluşu olduğunu göstermektedir.
- ⚙️ Bu bölümde "Kamu" ifadesi bulunmayan diğer tüm kuruluşlar özel sektör kuruluşu olup, bağlı oldukları Oda bilgisi İstanbul Sanayi Odası, diğer Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Odaları sıralaması dikkate alınarak gösterilmiştir.
- ⚙️ ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, kuruluşların 2016 yılındaki üretimden satışlarına (net) göre yapılmıştır.
- ⚙️ Net satışlar ise kuruluşların 2016 yılındaki üretimden net satışları ile diğer satışları (sanayi faaliyeti dışı satışlar) toplamıdır.
- ⚙️ Tabloda, üretimden satışlar bilgilerinden sonraki büyüklüklerde İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması verilir-ken, bu sıralamanın yanında ayrıca Kamu ve Özel sıralaması da verilmiştir. Bu sıralamada kuruluşların Kamu ve Özel grupları içindeki sırası görülmektedir.
- ⚙️ Kuruluşların üretimden satışlarına göre sıralandığı kısımda, sıra numaralarının bazılarının karşısında görülen (-) işareti, o sırada yer alan kuruluşun isminin açıklanmasını istemediğini göstermektedir.

Kısaltmalar V.Ö.: Vergi Öncesi

Not: Dönem Karı/Zararı (V.Ö.) ve Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar Genel Toplamı, Net Kar olarak (Kar-Zarar=Net Kar) verilmiştir.

İstanbul Sanayi Odası, Sosyal Medyada Size Daha Yakın

Bizi aşağıdaki hesaplarımızdan takip edebilirsiniz

- /istanbulsanayiodasi
- /ist_sanayiodasi
- /istanbulsanayiodasi
- /company/istanbulsanayiodasi
- /+istanbulsanayiodasi

SEKTÖREL VERİLER

2016 yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel ekonomik ve finansal büyüklüklerinin sektörel görünümü

2016 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda
Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

SEKTÖREL VERİLER

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
05-09 - Madencilik ve taş ocakçılığı	11	8.884.891.151	9.714.176.009	5.453.864.752		4.586.470.988	5.857.731.971	15.788.323.514	11.449.820.179	22.958.031.188	38.746.354.700	22.121
Kamu	2	3.409.507.396	3.984.361.769	3.338.647.180		2.081.119.218	2.887.385.998	10.578.780.429	8.259.985.372	13.932.129.197	24.510.909.626	9.356
Özel	9	5.475.383.755	5.729.814.240	2.115.217.572		2.505.351.770	2.970.345.973	5.209.543.084	3.189.834.808	9.025.901.991	14.235.445.074	12.765
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	98	69.463.428.758	80.755.734.615	3.145.599.484		6.813.519.909	13.092.579.002	38.029.748.150	22.759.544.103	22.510.719.772	60.540.467.922	118.579
Kamu	4	7.588.304.414	8.955.892.551	255.647.107		314.556.973	2.118.697.595	4.307.125.193	1.382.850.000	3.991.357.958	8.298.483.151	17.798
Özel	94	61.875.124.344	71.799.842.064	2.889.952.377		6.498.962.936	10.973.881.407	33.722.622.956	21.376.694.103	18.519.361.814	52.241.984.771	100.781
11 - İçeceklerin imalatı	7	5.350.948.037	5.497.768.498	-84.942.643		979.449.647	8.864.548.523	7.688.997.042	5.320.803.937	6.878.257.118	14.567.254.161	4.940
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	7	5.350.948.037	5.497.768.498	-84.942.643		979.449.647	8.864.548.523	7.688.997.042	5.320.803.937	6.878.257.118	14.567.254.161	4.940
12 - Tütün ürünleri imalatı	3	4.569.459.248	4.766.157.465	1.006.571.275		1.070.428.603	30.781.567.093	5.719.944.708	358.428.600	1.687.473.696	7.407.418.402	1.931
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	3	4.569.459.248	4.766.157.465	1.006.571.275		1.070.428.603	30.781.567.093	5.719.944.708	358.428.600	1.687.473.696	7.407.418.402	1.931
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	38	18.153.312.227	19.745.181.762	1.101.959.131		3.137.430.086	4.958.786.718	20.913.037.483	15.164.060.618	10.074.131.925	30.987.169.409	66.215
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	38	18.153.312.227	19.745.181.762	1.101.959.131		3.137.430.086	4.958.786.718	20.913.037.483	15.164.060.618	10.074.131.925	30.987.169.409	66.215
14 - Giyim eşyalarının imalatı	13	5.101.966.246	5.994.304.755	176.880.289		376.717.816	1.230.694.773	2.607.704.147	823.501.367	2.074.985.844	4.682.689.992	23.575
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	13	5.101.966.246	5.994.304.755	176.880.289		376.717.816	1.230.694.773	2.607.704.147	823.501.367	2.074.985.844	4.682.689.992	23.575
15 - Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	1	315.047.378	318.089.198	22.934.243		44.746.568	52.453.019	109.609.351	20.500.000	330.951.053	440.560.404	900
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	1	315.047.378	318.089.198	22.934.243		44.746.568	52.453.019	109.609.351	20.500.000	330.951.053	440.560.404	900
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	7	6.269.492.372	6.429.188.286	122.391.154		969.776.540	1.392.576.122	6.332.804.711	4.241.323.065	2.710.326.620	9.043.131.331	7.392
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	7	6.269.492.372	6.429.188.286	122.391.154		969.776.540	1.392.576.122	6.332.804.711	4.241.323.065	2.710.326.620	9.043.131.331	7.392
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	7.078.334.332	7.257.243.162	-114.270.154		693.853.697	1.472.376.217	4.647.661.605	2.824.440.415	2.364.418.351	7.012.079.955	9.136
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	15	7.078.334.332	7.257.243.162	-114.270.154		693.853.697	1.472.376.217	4.647.661.605	2.824.440.415	2.364.418.351	7.012.079.955	9.136
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	2	839.883.796	854.950.653	44.899.243		175.902.959	319.952.016	593.472.482	400.228.939	1.080.975.377	1.674.447.860	2.111
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	2	839.883.796	854.950.653	44.899.243		175.902.959	319.952.016	593.472.482	400.228.939	1.080.975.377	1.674.447.860	2.111
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	42.579.147.366	45.379.955.029	2.061.368.526		4.275.522.306	40.448.687.180	26.919.381.387	13.890.069.844	5.912.139.395	32.831.520.782	8.494
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	4	42.579.147.366	45.379.955.029	2.061.368.526		4.275.522.306	40.448.687.180	26.919.381.387	13.890.069.844	5.912.139.395	32.831.520.782	8.494

2016 Yılında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda
Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

SEKTÖREL VERİLER

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	28	24.407.817.426	29.975.891.463	3.999.576.304		6.269.084.381	6.541.089.304	22.885.994.200	13.299.119.444	16.620.672.755	39.506.666.954	25.972
Kamu	1	2.204.963.976	2.204.963.976	1.234.064.757		1.300.271.096	1.522.771.304	352.321.799	-	2.910.237.281	3.262.559.079	4.010
Özel	27	22.202.853.450	27.770.927.487	2.765.511.547		4.968.813.285	5.018.318.000	22.533.672.402	13.299.119.444	13.710.435.474	36.244.107.875	21.962
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5	2.641.143.084	3.522.329.726	539.908.093		825.186.107	1.485.205.975	1.887.501.039	1.041.175.748	2.051.228.870	3.938.729.910	7.262
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	5	2.641.143.084	3.522.329.726	539.908.093		825.186.107	1.485.205.975	1.887.501.039	1.041.175.748	2.051.228.870	3.938.729.910	7.262
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	20	12.089.538.688	13.778.433.605	932.325.738		2.243.346.928	3.490.578.226	10.128.780.666	5.946.746.076	4.884.847.296	15.013.627.962	21.564
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	20	12.089.538.688	13.778.433.605	932.325.738		2.243.346.928	3.490.578.226	10.128.780.666	5.946.746.076	4.884.847.296	15.013.627.962	21.564
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	43	20.116.493.596	23.486.347.161	2.759.279.633		5.316.919.290	7.439.387.481	24.855.458.424	13.189.663.109	18.098.785.956	42.954.244.381	33.880
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	43	20.116.493.596	23.486.347.161	2.759.279.633		5.316.919.290	7.439.387.481	24.855.458.424	13.189.663.109	18.098.785.956	42.954.244.381	33.880
24 - Ana metal sanayii	68	79.450.681.321	86.329.186.317	5.469.486.638		10.143.052.771	12.783.511.099	49.513.048.697	30.028.887.986	31.603.444.281	81.116.492.981	59.751
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	68	79.450.681.321	86.329.186.317	5.469.486.638		10.143.052.771	12.783.511.099	49.513.048.697	30.028.887.986	31.603.444.281	81.116.492.981	59.751
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	15	8.372.795.297	9.243.530.622	978.457.582		1.527.036.626	2.922.546.167	6.965.795.257	1.488.356.898	5.361.057.555	12.326.852.809	20.607
Kamu	1	840.354.889	1.139.366.512	887.588		43.756.159	437.046.969	889.795.447	189.114.151	1.003.221.577	1.893.017.025	5.531
Özel	14	7.532.440.408	8.104.164.110	977.569.994		1.483.280.467	2.485.499.198	6.075.999.809	1.299.242.747	4.357.835.978	10.433.835.784	15.076
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	4	10.281.215.091	10.352.740.696	683.403.450		1.957.993.740	2.975.330.668	13.033.087.825	2.109.890.448	4.196.346.171	17.229.433.998	14.959
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	4	10.281.215.091	10.352.740.696	683.403.450		1.957.993.740	2.975.330.668	13.033.087.825	2.109.890.448	4.196.346.171	17.229.433.998	14.959
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	34	34.073.721.216	40.330.354.308	1.961.236.324		4.836.549.471	7.191.235.780	22.025.647.567	10.140.382.878	10.439.247.496	32.464.895.064	53.613
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	34	34.073.721.216	40.330.354.308	1.961.236.324		4.836.549.471	7.191.235.780	22.025.647.567	10.140.382.878	10.439.247.496	32.464.895.064	53.613
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	12	8.388.299.229	10.067.991.030	1.314.724.111		1.983.671.374	2.751.575.376	5.069.668.333	2.712.773.916	4.249.024.219	9.318.692.552	16.296
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	12	8.388.299.229	10.067.991.030	1.314.724.111		1.983.671.374	2.751.575.376	5.069.668.333	2.712.773.916	4.249.024.219	9.318.692.552	16.296
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	42	87.558.454.325	101.606.306.610	3.199.992.677		8.356.477.625	14.928.325.372	40.991.967.676	19.080.960.656	16.336.776.487	57.328.744.165	105.818
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	42	87.558.454.325	101.606.306.610	3.199.992.677		8.356.477.625	14.928.325.372	40.991.967.676	19.080.960.656	16.336.776.487	57.328.744.165	105.818
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	7	5.297.465.530	5.428.816.626	867.365.741		1.270.435.021	2.408.559.621	9.711.980.324	1.508.337.513	3.731.971.889	13.443.952.213	11.190
Kamu	2	560.205.546	561.993.038	5.680.768		30.610.026	284.112.776	394.559.924	-	309.026.538	703.586.463	2.626
Özel	5	4.737.259.984	4.866.823.588	861.684.973		1.239.824.995	2.124.446.845	9.317.420.400	1.508.337.513	3.422.945.351	12.740.365.750	8.564

2016 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda
Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

SEKTÖREL VERİLER

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
31 – Mobilya imalatı	5	2.485.149.040	3.062.513.956	187.740.742		328.788.676	881.967.688	1.058.443.542	350.371.573	1.957.504.625	3.015.948.166	9.761
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	5	2.485.149.040	3.062.513.956	187.740.742		328.788.676	881.967.688	1.058.443.542	350.371.573	1.957.504.625	3.015.948.166	9.761
32 – Diğer imalatlar	3	6.467.255.846	7.564.795.125	-64.047.729		-36.498.275	23.008.169	757.579.225	622.997.431	409.336.565	1.166.915.789	1.261
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	3	6.467.255.846	7.564.795.125	-64.047.729		-36.498.275	23.008.169	757.579.225	622.997.431	409.336.565	1.166.915.789	1.261
32.1 – Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	3	6.467.255.846	7.564.795.125	-64.047.729		-36.498.275	23.008.169	757.579.225	622.997.431	409.336.565	1.166.915.789	1.261
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	3	6.467.255.846	7.564.795.125	-64.047.729		-36.498.275	23.008.169	757.579.225	622.997.431	409.336.565	1.166.915.789	1.261
35 – Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	15	19.806.763.860	23.322.632.459	1.967.469.581		7.988.840.520	8.512.291.777	40.844.997.564	28.594.216.289	35.086.234.195	75.931.231.761	15.616
Kamu	1	7.348.858.592	7.348.858.592	3.126.285.159		3.939.978.556	4.682.803.948	5.761.659.124	208.252.808	18.989.258.593	24.750.917.717	6.731
Özel	14	12.457.905.268	15.973.773.867	-1.158.815.578		4.048.861.964	3.829.487.829	35.083.338.439	28.385.963.481	16.096.975.602	51.180.314.044	8.885
Toplam	500	490.042.704.460	554.784.619.136	37.734.174.185		76.134.703.374	182.806.565.337	379.080.634.920	207.366.601.032	233.608.888.699	612.689.523.623	662.944
Kamu	11	21.952.194.813	24.195.436.438	7.961.212.559		7.710.292.028	11.932.818.590	22.284.241.917	10.040.202.331	41.135.231.144	63.419.473.061	46.052
Özel	489	468.090.509.647	530.589.182.698	29.772.961.626		68.424.411.346	170.873.746.747	356.796.393.003	197.326.398.702	192.473.657.555	549.270.050.562	616.892

2016 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda
Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

SEKTÖREL VERİLER

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar		Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
05-09 - Madencilik ve taş ocakçılığı	11	1.650.046.237	400.659.919	2.451.692.221		4.502.398.377	693.924.747	52.100.906	5.248.424.030	609.307.941	-	5.857.731.971
Kamu	2	877.813.218	306.919.169	1.024.030.449		2.208.762.836	151.019.193	36.144.292	2.395.926.321	491.459.677	-	2.887.385.998
Özel	9	772.233.019	93.740.750	1.427.661.772		2.293.635.541	542.905.554	15.956.614	2.852.497.709	117.848.264	-	2.970.345.973
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	98	6.124.621.928	1.578.766.128	3.230.796.756		10.934.184.812	1.594.700.834	144.603.757	12.673.489.403	685.463.795	266.374.196	13.092.579.002
Kamu	4	1.389.254.324	127.491.514	270.294.261		1.787.040.099	77.075.459	55.030.032	1.919.145.590	228.794.893	29.242.888	2.118.697.595
Özel	94	4.735.367.604	1.451.274.614	2.960.502.495		9.147.144.713	1.517.625.375	89.573.725	10.754.343.813	456.668.902	237.131.308	10.973.881.407
11 - İçeceklerin imalatı	7	489.268.050	104.154.557	-702.449.156		-109.026.549	312.753.105	158.139.853	361.866.409	8.502.983.911	301.797	8.864.548.523
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	7	489.268.050	104.154.557	-702.449.156		-109.026.549	312.753.105	158.139.853	361.866.409	8.502.983.911	301.797	8.864.548.523
12 - Tütün ürünleri imalatı	3	262.050.773	43.375.979	836.443.131		1.141.869.883	150.473.844	3.642.932	1.295.986.659	29.485.580.434	-	30.781.567.093
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	3	262.050.773	43.375.979	836.443.131		1.141.869.883	150.473.844	3.642.932	1.295.986.659	29.485.580.434	-	30.781.567.093
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	38	2.631.652.729	672.697.000	744.854.099		4.049.203.828	811.457.515	40.951.886	4.901.613.229	104.203.497	47.030.008	4.958.786.718
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	38	2.631.652.729	672.697.000	744.854.099		4.049.203.828	811.457.515	40.951.886	4.901.613.229	104.203.497	47.030.008	4.958.786.718
14 - Giyim eşyalarının imalatı	13	807.363.027	34.642.022	220.771.764		1.062.776.813	139.423.143	5.131.484	1.207.331.440	37.359.477	13.996.144	1.230.694.773
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	13	807.363.027	34.642.022	220.771.764		1.062.776.813	139.423.143	5.131.484	1.207.331.440	37.359.477	13.996.144	1.230.694.773
15 - Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	1	28.279.751	5.979.576	-529.601		33.729.726	15.832.749	2.037.360	51.599.835	1.890.066	1.036.882	52.453.019
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	1	28.279.751	5.979.576	-529.601		33.729.726	15.832.749	2.037.360	51.599.835	1.890.066	1.036.882	52.453.019
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	7	401.793.703	242.552.071	312.098.344		956.444.118	306.103.349	7.331.363	1.269.878.830	127.103.421	4.406.129	1.392.576.122
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	7	401.793.703	242.552.071	312.098.344		956.444.118	306.103.349	7.331.363	1.269.878.830	127.103.421	4.406.129	1.392.576.122
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	543.878.176	244.388.988	57.424.267		845.691.431	409.147.287	5.635.322	1.260.474.040	211.902.177	-	1.472.376.217
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	15	543.878.176	244.388.988	57.424.267		845.691.431	409.147.287	5.635.322	1.260.474.040	211.902.177	-	1.472.376.217
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	2	186.597.048	41.910.888	74.150		228.582.086	46.237.964	2.390.108	277.210.158	42.741.858	-	319.952.016
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	2	186.597.048	41.910.888	74.150		228.582.086	46.237.964	2.390.108	277.210.158	42.741.858	-	319.952.016
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	1.129.850.781	823.843.372	794.945.822		2.748.639.975	1.269.668.177	28.021.873	4.046.330.025	36.578.197.155	175.840.000	40.448.687.180
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	4	1.129.850.781	823.843.372	794.945.822		2.748.639.975	1.269.668.177	28.021.873	4.046.330.025	36.578.197.155	175.840.000	40.448.687.180

2016 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda
Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

SEKTÖREL VERİLER

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar		Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	28	1.911.590.847	849.727.058	2.274.700.264		5.036.018.169	1.097.697.922	61.045.069	6.194.761.160	357.267.873	10.939.729	6.541.089.304
Kamu	1	262.777.666	-	1.132.641.130		1.395.418.796	91.560.299	5.538.671	1.492.517.766	30.253.538	-	1.522.771.304
Özel	27	1.648.813.181	849.727.058	1.142.059.134		3.640.599.373	1.006.137.623	55.506.398	4.702.243.394	327.014.335	10.939.729	5.018.318.000
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5	620.014.411	86.100.924	512.491.502		1.218.606.837	218.719.922	9.395.817	1.446.722.576	39.997.298	1.513.899	1.485.205.975
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	5	620.014.411	86.100.924	512.491.502		1.218.606.837	218.719.922	9.395.817	1.446.722.576	39.997.298	1.513.899	1.485.205.975
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	20	1.427.707.839	447.217.123	832.258.917		2.707.183.879	628.304.333	22.367.479	3.357.855.691	151.025.275	18.302.740	3.490.578.226
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	20	1.427.707.839	447.217.123	832.258.917		2.707.183.879	628.304.333	22.367.479	3.357.855.691	151.025.275	18.302.740	3.490.578.226
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	43	2.366.715.436	770.023.866	2.173.584.493		5.310.323.795	1.398.489.724	105.846.475	6.814.659.994	649.156.729	24.429.242	7.439.387.481
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	43	2.366.715.436	770.023.866	2.173.584.493		5.310.323.795	1.398.489.724	105.846.475	6.814.659.994	649.156.729	24.429.242	7.439.387.481
24 - Ana metal sanayii	68	4.460.734.376	1.469.520.727	1.711.758.795		7.642.013.898	2.640.101.805	123.057.424	10.405.173.127	2.385.129.557	6.791.585	12.783.511.099
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	68	4.460.734.376	1.469.520.727	1.711.758.795		7.642.013.898	2.640.101.805	123.057.424	10.405.173.127	2.385.129.557	6.791.585	12.783.511.099
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	15	1.324.411.849	89.461.530	1.068.426.441		2.482.299.820	317.204.097	13.626.732	2.813.130.649	116.926.005	7.510.487	2.922.546.167
Kamu	1	400.130.252	-	-17.833.012		382.297.240	38.643.860	2.162.703	423.103.803	13.943.166	-	437.046.969
Özel	14	924.281.597	89.461.530	1.086.259.453		2.100.002.580	278.560.237	11.464.029	2.390.026.846	102.982.839	7.510.487	2.485.499.198
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	4	1.368.084.441	198.529.480	699.376.310		2.265.990.231	356.243.839	20.333.520	2.642.567.590	336.029.505	3.266.427	2.975.330.668
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	4	1.368.084.441	198.529.480	699.376.310		2.265.990.231	356.243.839	20.333.520	2.642.567.590	336.029.505	3.266.427	2.975.330.668
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	34	3.266.889.000	254.689.436	1.758.545.911		5.280.124.347	1.051.070.227	66.259.871	6.397.454.445	1.041.461.588	247.680.253	7.191.235.780
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	34	3.266.889.000	254.689.436	1.758.545.911		5.280.124.347	1.051.070.227	66.259.871	6.397.454.445	1.041.461.588	247.680.253	7.191.235.780
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	12	994.270.551	289.666.338	1.058.936.741		2.342.873.630	342.385.659	8.718.467	2.693.977.756	65.897.873	8.300.253	2.751.575.376
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	12	994.270.551	289.666.338	1.058.936.741		2.342.873.630	342.385.659	8.718.467	2.693.977.756	65.897.873	8.300.253	2.751.575.376
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	42	6.634.837.977	1.001.608.437	2.701.120.566		10.337.566.980	4.065.705.313	86.720.624	14.489.992.917	469.101.191	30.768.736	14.928.325.372
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	42	6.634.837.977	1.001.608.437	2.701.120.566		10.337.566.980	4.065.705.313	86.720.624	14.489.992.917	469.101.191	30.768.736	14.928.325.372
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	7	1.230.997.223	124.471.821	791.819.486		2.147.288.530	233.520.529	20.982.603	2.401.791.662	12.181.619	5.413.660	2.408.559.621
Kamu	2	217.876.502	1.175	33.510.171		251.387.848	16.240.893	4.492.307	272.121.048	11.991.728	-	284.112.776
Özel	5	1.013.120.721	124.470.646	758.309.315		1.895.900.682	217.279.636	16.490.296	2.129.670.614	189.891	5.413.660	2.124.446.845

2016 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar		Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
31 – Mobilya imalatı	5	447.711.390	12.705.040	245.073.356		705.489.786	72.766.610	1.695.682	779.952.078	104.140.419	2.124.809	881.967.688
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	5	447.711.390	12.705.040	245.073.356		705.489.786	72.766.610	1.695.682	779.952.078	104.140.419	2.124.809	881.967.688
32 – Diğer imalatlar	3	39.314.221	9.956.837	-31.226.538		18.044.520	5.245.346	25.414	23.315.280	15.185	322.296	23.008.169
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	3	39.314.221	9.956.837	-31.226.538		18.044.520	5.245.346	25.414	23.315.280	15.185	322.296	23.008.169
32.1 – Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	3	39.314.221	9.956.837	-31.226.538		18.044.520	5.245.346	25.414	23.315.280	15.185	322.296	23.008.169
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Özel	3	39.314.221	9.956.837	-31.226.538		18.044.520	5.245.346	25.414	23.315.280	15.185	322.296	23.008.169
35 – Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	15	1.096.744.173	1.135.699.642	2.479.668.684		4.712.112.499	2.760.686.830	56.890.742	7.529.690.071	982.641.492	39.786	8.512.291.777
Kamu	1	471.382.312	11.018.654	2.849.572.956		3.331.973.922	744.847.040	16.913.845	4.093.734.807	589.069.141	-	4.682.803.948
Özel	14	625.361.861	1.124.680.988	-369.904.272		1.380.138.577	2.015.839.790	39.976.897	3.435.955.264	393.572.351	39.786	3.829.487.829
Toplam	500	41.445.425.937	10.932.348.759	26.222.656.725		78.600.431.421	20.937.864.870	1.046.952.763	100.585.249.054	83.097.705.341	876.389.058	182.806.565.337
Kamu	11	3.619.234.274	445.430.512	5.292.215.955		9.356.880.741	1.119.386.744	120.281.850	10.596.549.335	1.365.512.143	29.242.888	11.932.818.590
Özel	489	37.826.191.663	10.486.918.247	20.930.440.770		69.243.550.680	19.818.478.126	926.670.913	89.988.699.719	81.732.193.198	847.146.170	170.873.746.747

2016 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)		Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
05-09 - Madencilik ve taş ocakçılığı	11	56,1	23,8	47,2		91,5	22.121	246.547	264.804	203.535	439.138
Kamu	2	83,8	24,0	52,2		85,6	9.356	356.846	308.613	236.080	425.862
Özel	9	36,9	23,4	43,7		95,6	12.765	165.704	232.695	179.682	448.869
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	98	3,9	14,0	8,4		86,0	118.579	26.527	110.412	92.210	681.029
Kamu	4	2,9	6,4	3,5		84,7	17.798	14.364	119.041	100.407	503.197
Özel	94	4,0	15,6	9,1		86,2	100.781	28.676	108.888	90.763	712.434
11 - İçeceklerin imalatı	7	-1,5	-1,2	17,8		97,3	4.940	-17.195	1.794.443	-22.070	1.112.909
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	7	-1,5	-1,2	17,8		97,3	4.940	-17.195	1.794.443	-22.070	1.112.909
12 - Tütün ürünleri imalatı	3	21,1	59,6	22,5		95,9	1.931	521.269	15.940.739	591.336	2.468.233
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	3	21,1	59,6	22,5		95,9	1.931	521.269	15.940.739	591.336	2.468.233
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	38	5,6	10,9	15,9		91,9	66.215	16.642	74.889	61.152	298.198
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	38	5,6	10,9	15,9		91,9	66.215	16.642	74.889	61.152	298.198
14 - Giyim eşyalarının imalatı	13	3,0	8,5	6,3		85,1	23.575	7.503	52.203	45.081	254.265
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	13	3,0	8,5	6,3		85,1	23.575	7.503	52.203	45.081	254.265
15 - Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	1	7,2	6,9	14,1		99,0	900	25.482	58.281	37.477	353.432
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	1	7,2	6,9	14,1		99,0	900	25.482	58.281	37.477	353.432
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	7	1,9	4,5	15,1		97,5	7.392	16.557	188.390	129.389	869.749
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	7	1,9	4,5	15,1		97,5	7.392	16.557	188.390	129.389	869.749
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	-1,6	-4,8	9,6		97,5	9.136	-12.508	161.162	92.567	794.357
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	15	-1,6	-4,8	9,6		97,5	9.136	-12.508	161.162	92.567	794.357
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	2	5,3	4,2	20,6		98,2	2.111	21.269	151.564	108.281	404.998
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	2	5,3	4,2	20,6		98,2	2.111	21.269	151.564	108.281	404.998
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	4,5	34,9	9,4		93,8	8.494	242.685	4.762.031	323.598	5.342.589
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	4	4,5	34,9	9,4		93,8	8.494	242.685	4.762.031	323.598	5.342.589

2016 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

SEKTÖREL VERİLER

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)		Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	28	13,3	24,1	20,9		81,4	25.972	153.996	251.852	193.902	1.154.162
Kamu	1	56,0	42,4	59,0		100,0	4.010	307.747	379.743	347.985	549.866
Özel	27	10,0	20,2	17,9		79,9	21.962	125.923	228.500	165.768	1.264.499
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5	15,3	26,3	23,4		75,0	7.262	74.347	204.517	167.806	485.036
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	5	15,3	26,3	23,4		75,0	7.262	74.347	204.517	167.806	485.036
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	20	6,8	19,1	16,3		87,7	21.564	43.235	161.871	125.542	638.955
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	20	6,8	19,1	16,3		87,7	21.564	43.235	161.871	125.542	638.955
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	43	11,7	15,2	22,6		85,7	33.880	81.443	219.581	156.739	693.222
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	43	11,7	15,2	22,6		85,7	33.880	81.443	219.581	156.739	693.222
24 - Ana metal sanayii	68	6,3	17,3	11,7		92,0	59.751	91.538	213.946	127.898	1.444.816
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	68	6,3	17,3	11,7		92,0	59.751	91.538	213.946	127.898	1.444.816
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	15	10,6	18,3	16,5		90,6	20.607	47.482	141.823	120.459	448.563
Kamu	1	0,1	0,1	3,8		73,8	5.531	160	79.018	69.119	205.996
Özel	14	12,1	22,4	18,3		92,9	15.076	64.843	164.865	139.294	537.554
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	4	6,6	16,3	18,9		99,3	14.959	45.685	198.899	151.480	692.074
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	4	6,6	16,3	18,9		99,3	14.959	45.685	198.899	151.480	692.074
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	34	4,9	18,8	12,0		84,5	53.613	36.581	134.132	98.486	752.250
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	34	4,9	18,8	12,0		84,5	53.613	36.581	134.132	98.486	752.250
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	12	13,1	30,9	19,7		83,3	16.296	80.678	168.850	143.770	617.820
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	12	13,1	30,9	19,7		83,3	16.296	80.678	168.850	143.770	617.820
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	42	3,1	19,6	8,2		86,2	105.818	30.241	141.075	97.692	960.199
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	42	3,1	19,6	8,2		86,2	105.818	30.241	141.075	97.692	960.199
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	7	16,0	23,2	23,4		97,6	11.190	77.513	215.242	191.894	485.149
Kamu	2	1,0	1,8	5,4		99,7	2.626	2.163	108.192	95.730	214.011
Özel	5	17,7	25,2	25,5		97,3	8.564	100.617	248.067	221.380	568.289

2016 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)		Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
31 – Mobilya imalatı	5	6,1	9,6	10,7		81,1	9.761	19.234	90.356	72.276	313.750
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	5	6,1	9,6	10,7		81,1	9.761	19.234	90.356	72.276	313.750
32 – Diğer imalatlar	3	-0,8	-15,6	-0,5		85,5	1.261	-50.791	18.246	14.310	5.999.045
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	3	-0,8	-15,6	-0,5		85,5	1.261	-50.791	18.246	14.310	5.999.045
32.1 – Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	3	-0,8	-15,6	-0,5		85,5	1.261	-50.791	18.246	14.310	5.999.045
Kamu	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Özel	3	-0,8	-15,6	-0,5		85,5	1.261	-50.791	18.246	14.310	5.999.045
35 – Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	15	8,4	5,6	34,3		84,9	15.616	125.991	545.101	301.749	1.493.509
Kamu	1	42,5	16,5	53,6		100,0	6.731	464.461	695.707	495.019	1.091.793
Özel	14	-7,3	-7,2	25,3		78,0	8.885	-130.424	431.006	155.334	1.797.836
Toplam	500	6,8	16,2	13,7		88,3	662.944	56.919	275.750	118.563	836.850
Kamu	11	32,9	19,4	31,9		90,7	46.052	172.874	259.116	203.181	525.394
Özel	489	5,6	15,5	12,9		88,2	616.892	48.263	276.991	112.246	860.101

YÖNTEM, TANIM VE AÇIKLAMALAR

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) araştırmasının temel amacı, Türkiye'de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşları tespit edebilmek, bu kuruluşlara ait büyüklükleri ortaya koyarak Türk sanayisinin gelişimini görebilmek ve geleceğe yönelik yol haritasının belirlenmesine katkı sağlamaktır.

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2016

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2016 İSO 500 ARAŞTIRMASI

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" Araştırması ankete dayalı bir çalışmadır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayalıdır.

1. YÖNTEM

Anket coğrafi olarak tüm Türkiye'yi, iktisadi olarak sanayi sektöründe faaliyet gösteren tüm kuruluşları kapsamaktadır.

Anket birimi işyeridir. İşyeri; tek bir mahalde, tek bir mülkiyet altında, bir veya daha fazla kişinin sınai ve ticari faaliyette bulunduğu veya hizmet gördüğü yerdir. Sınai faaliyet icra eden ve müstakil muhasebe kayıt ve kaynaklarına sahip işyerleri anket kapsamında değerlendirilmektedir.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması, www.iso500.org.tr adresinde yer alan "Anket Kullanıcı Girişi" uygulaması ile yürütülmektedir.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nda yer almak isteyen kuruluşların her yıl için belirlenen tarih aralığında "Anket Kullanıcı Girişi" uygulamasını kullanarak anket bilgilerini doldurmaları ve mali mühür uygulaması ile Kurumlar Vergisi Beyannamesini (e-beyanname) yüklemeleri gerekmektedir. Bu işlemleri gerçekleştirmeyen kuruluşlar değerlendirmeye alınmamaktadır.

Anket verileri kapsamında firmalardan net satışlar, üretimden satışlar, ihracat (dolar olarak), vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, aktif-pasif toplamı, yıllık ortalama çalışan sayısı, AR-GE harcamaları ve brüt katma değer hesaplanmasında kullanılan faktör gelirleri ödemeleri (ödenen maaş ve ücretler, ödenen faizler, üretim faaliyeti dışı gelirler, amortisman ve ödenen dolaylı vergiler, kardan ayrılan karşılıklar gibi) ile ilgili bilgiler istenmektedir. Ayrıca sermaye dağılımı ve iktisadi faaliyet kodu (NACE Rev. 2) bilgileri de alınmaktadır.

Çalışmamızda kuruluşların beyanı esas alınmakla birlikte, ankette yer alan bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek amacıyla anket verilerinin yanı sıra kuruluşların Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış bilanço ve gelir tablolarını içeren ve Maliye Bakanlığı'na verilen Kurumlar Vergisi Beyannamesini (E-beyanname) de elektronik ortama yüklemeleri istenmektedir.

Anket formunda yer alan bilgiler bilanço ve gelir tablolarıyla karşılaştırılmakta, herhangi bir tutarsızlık olması durumunda açıklanan sorular ile ilgili olarak firma ile iletişime geçilmekte, tutarsızlığın yazılı olarak düzeltilmesi istenmektedir. Açıklanmayan sorularda ise bilanço ve gelir tablosu büyüklükleri dikkate alınmaktadır.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması kapsamında Türkiye'de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşların tespit edilmesi amaçlandığı için bilgilerini açıklamak istemeyen kuruluşlar da kapsama alınmakta; bu kuruluşlara ait bilgiler, tüm değerlendirmelerde kullanılmakla birlikte kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması, sanayi sektörü kapsamında (madencilik ve taş ocaklığı, imalat sanayi ve Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım sektörleri) ve üretimden satışlar (kuruluşların kendi üretmiş olduğu mallardan yapmış olduğu satışlar-ticari mal satışları hariç) kriterine göre hazırlanmaktadır.

Söz konusu çalışmada kuruluşlar üretimden satışlar büyüklüğüne göre sıralanırken, net satışlar, brüt katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat ve ortalama çalışan sayısı büyüklüklerine göre de sıralamaya tabi tutulmaktadır.

Kuruluşlara ait bilgilerin açıklandığı ana tabloda, kuruluşların üretimden satışlar büyüklüklerine göre sıra numaralarının yanı sıra bir önceki yıl İSO 500 sıralamasındaki sıraları da yer almaktadır. Bir önceki yıla ait sıra numarası bulunmayan sanayi kuruluşları bir önceki yıl sıralamaya girememiş olan bir kuruluş olabileceği gibi, bir önceki yıl bilgilerinin açıklanmasını istemeyen bir kuruluş ya da ikinci 500'den Birinci 500'e yükselmiş bir kuruluş da olabilmektedir.

2. TANIM VE AÇIKLAMALAR

2.1. Net Satışlar

Net satışlar, kuruluş tarafından üretilen, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason), üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan malların satışı ile bunlara ilaveten varsa başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan imalat karşılığı elde edilen fason gelirlerden oluşmaktadır. Net satışlar, iç ve dış satışları kapsamaktadır. Net satışlar, tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariç verilmelidir. Net satışlar tutarı, gelir tablosundaki net satışlara eşit olmalıdır.

2.2. Üretimden Satışlar (Net)

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, üretimden satışlar (net) kriterine göre yapılmaktadır.

Üretimden satışlar, kuruluş tarafından üretilen mallardan yapılan satışlar, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason) mallardan satışlar ile başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan üretim karşılığı elde edilen gelirleri kapsamaktadır. Net satışlarda olduğu gibi, üretimden satışlar tutarı da net olarak verilmelidir. Yani tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariçtir. Satış iade ve indirimleri, satış tutarı içinde yer almamalıdır. "Satış İndirimleri" altında yer almayan indirim ve iskontolar varsa bu tutarlar düşülmelidir. Üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan mallar, üretimden satışlar tutarına dahil edilmemelidir.

Satış fiyatı: Ürünün işyeri çıkış fiyatıdır. Satış fiyatı müşteri adına yapılan tüm indirimler ile müşteri adına yapılan ulaşım ve teslim giderleri düşüldükten sonra bulunan fiyattır. Malların taşınması bizzat işyeri tarafından kendi taşıtları ile yapılırsa, bu malın satış fiyatı malın alıcıya teslim edildiği andaki fiyatıdır. Satış fiyatı tüm satış vergilerini, fonları, KDV ve ÖTV'yi kapsamamaktadır.

2.3. Brüt Katma Değer

500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında kuruluşların ülke ekonomisine yaptıkları katkıları hesaplayabilmek için, anket formunda faktör gelirleri ile ilgili sorular da yer almaktadır.

Maaş ve ücretler (tam istihkak) + ödenen faizler + milli gelir anlamındaki kar toplamı net katma değeri oluşturmaktadır.

Milli gelir anlamındaki kar = Vergi öncesi dönem kar/zararı + ayrılan karşılıklar (kardan indirilen serbest karşılıklar, özel fonlar gibi yedek akçe benzeri karşılıklar ve gider yazılan kıdem tazminatı karşılıkları) – üretim faaliyeti ile ilgili olmayan diğer net gelirleri kapsamaktadır.

Net katma değer + yıl için ayrılan amortismanlar + dolaylı vergiler – sübvansiyonlar = brüt katma değeri oluşturmaktadır.

2.4. Özkaynak

Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri, geçmiş yıllar karları ile dönem net kar toplamından, dönem zararı ile birikmiş zararların indirilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Bilançodaki özkaynak toplamına eşit olmalıdır.

2.5. Aktif Toplamı

Bilançodaki aktif toplamına (dönen varlıklar+duran varlıklar) eşit olmalıdır.

2.6. Dönem Karı/Zararı (V.Ö)

Gelir tablosundaki vergi öncesi dönem karı veya zararına eşit olmalıdır.

2.7. Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar

Vergi öncesi dönem karı/zararına yıl için ayrılan amortisman tutarı ile finansal gelir ve giderlerin (net) eklenmesiyle elde edilmelidir.

2.8. İhracat

Kuruluşun yaptığı ihracatın dolar değeri (Fob) belirtilmelidir. İhracat, bağlı bulunulan ihracatçı birliğine beyan edilen tutar ile uyumlu olmalıdır. Serbest bölgelere yapılan ihracat ve transit ticaret dahil edilmemelidir, varsa ihraç kayıtlı satış tutarı eklenmelidir. İhracat tutarları, herhangi bir şekilde devletten alınan mali yardımları (sübvansiyonları) kapsamamalıdır. KKTC'ye yapılan ihracatın da dolar değeri verilmelidir.

2.9. Ücretle Çalışanlar Sayısı

Maaş ve ücretle çalışanların ortalama sayısı belirtilmelidir. Tüm maaş ve ücretle çalışanlar kapsama dahildir. Maaş, ücret, komisyon, ikramiye, parça başı ödeme veya aynı karşılıklar şeklinde yapılan ödemeleri alan, iş akdine sahip ve işveren için çalışan kişiler belirtilmelidir.

2.10. Sektörel Sınıflama

2013 yılı çalışması ile birlikte tüm sektörel sınıflamalarda Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE Rev.2) kullanılmaya başlanmıştır. Bir zaman serisi çalışması niteliğinde olan çalışmada, geçmiş yıllar ile kıyaslamayı devam ettirebilmek ve seriyi koparmamak için sektörel sınıflama olarak Birleşmiş Milletler Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev.2) kullanılmaktadır.

FAALİYET KODLARI VE SERMAYE DAĞILIMI

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında sektörler Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması'na (NACE Rev.2) göre gruplanmaktadır.

EKONOMİK FAALİYET KODLARI

AVRUPA TOPLULUĞU EKONOMİK FAALİYETLERİN
İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2017)

Kod	Tanım
B	MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI
05	Kömür ve linyit çıkartılması
06	Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı
07	Metal cevherleri madenciliği
08	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı
09	Madenciliği destekleyici hizmet faaliyetleri
C	İMALAT
10	Gıda ürünlerinin imalatı
11	İçeceklerin imalatı
12	Tütün ürünleri imalatı
13	Tekstil ürünlerinin imalatı
14	Giyim eşyalarının imalatı
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
24	Ana metal sanayii
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
27	Elektrikli teçhizat imalatı
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı
31	Mobilya imalatı
32	Diğer imalatlar
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı
32.2	Müzik aletleri imalatı
32.3	Spor malzemeleri imalatı
32.4	Oyun ve oyuncak imalatı
32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı
32.9	Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar
D	ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE HAVALANDIRMA SİSTEMİ ÜRETİM VE DAĞITIMI
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı

Çalışma kapsamında her kuruluşun ekonomik faaliyeti ile ilgili olarak hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2017), hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev. 2)'na ilişkin ekonomik faaliyet kodu bilgileri yer almaktadır.

Kuruluşların ISIC. Rev.2 ekonomik faaliyet kodları, çalışmamız kapsamında firmalardan yada bağlı oldukları odalardan temin edilen NACE Rev.2 ekonomik faaliyet kodları kullanılarak oluşturulmuştur.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER - TÜM EKONOMİK
FAALİYETLERİN ULUSLARARASI STANDART
SANAYİ SINIFLAMASI (ISIC REV. 2)

Kod	Tanım
210	Madencilik ve Taşocakçılığı
311	Gıda Maddeleri Sanayi
312	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Gıda Maddeleri Sanayi
313	İçki Sanayi (Alkollü ve Alkolsüz)
314	Tütün İşleme Sanayi
321	Dokuma Sanayi
322	Giyim Eşya Sanayi
323	Kürk ve Deri Sanayi
324	Ayakkabı Sanayi
331	Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayi
332	Ağaç, Mobilya ve Mefruşat Sanayi
341	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi
342	Basım Sanayi
351	Ana Kimya Sanayi
352	Diğer Kimyasal Ürünler Sanayi
353	Petrol Ürünleri Sanayi
354	Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri Sanayi
355	Lastik Ürünleri Sanayi
356	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Plastik Ürünler Sanayi
361	Çanak, Çömlek, Çini, Porselen Sanayi
362	Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayi
369	Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayi
371	Demir-Çelik Ana Metal Sanayi
372	Demir-Çelik Dışında Ana Metal Sanayi
381	Metal Eşya Sanayi
382	Makine Sanayi (Elektrikli Olanlar Hariç)
383	Elektrik Makineleri, Aletleri ve Cihazları Sanayi
384	Taşıt Araçları Sanayi
385	Mesleki, Bilimsel, Sağlık Amaçlı Aletler ve Malzemeler Sanayi
390	Diğer İmalat Sanayi
400	Elektrik Sektörü

SEKTÖREL SIRALAMALAR

EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2017)

İSO 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN SERMAYE DAĞILIMI

Kamu Kuruluşları

%100 kamu sermayeli kuruluşlar	10
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel sermayeli kuruluşlar	1
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-yabancı ortaklı kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Toplam Kamu Kuruluşları	11

Özel Kuruluşlar

Yerli Sermaye Ağırlıklı

%100 özel sermayeli kuruluşlar	360
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu sermayeli kuruluşlar	6
%50'den fazla özel sermayeli, özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	31
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu-yabancı sermayeli kuruluşlar	1

Yabancı Sermaye Ağırlıklı

%100 yabancı sermayeli kuruluşlar	46
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel sermayeli kuruluşlar	35
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-kamu sermayeli kuruluşlar	1
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel-kamu sermayeli kuruluşlar	1
Hiçbirinin %50'den fazla sermayeye sahip olmadığı kamu-özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Sermayesi yarı yarıya olan özel ve yabancı sermayeli kuruluşlar	8
Toplam Özel Kuruluşlar	489
Genel Toplam	500

05-09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	43	2.022.973.394
2	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	66	1.386.534.002
3	-	Özel	78	-
4	İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	135	788.947.481
5	Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	143	757.379.834
6	Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	154	709.128.815
7	Eti Krom A.Ş.	Özel	202	573.474.655
8	Eti Bakır A.Ş.	Özel	254	467.466.274
9	Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	320	392.903.155
10	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Özel	381	324.186.171
11	-	Özel	436	-

10 Gıda Ürünlerinin İmalatı

1	Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	18	4.029.650.865
2	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	21	3.632.109.853
3	Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	2.675.234.330
4	Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	2.414.094.742
5	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	40	2.111.715.495
6	Abaloğlu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	47	1.916.284.767
7	SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Özel	51	1.878.902.996
8	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Özel	52	1.809.704.766
9	Tiryaki Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	60	1.553.761.114
10	Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	65	1.395.595.629
11	C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	67	1.364.819.908
12	Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	69	1.319.611.215

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
13	Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	72	1.275.540.976
14	BEYPI Beypazarı Tarımsal Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	84	1.104.883.973
15	Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Özel	87	1.072.339.172
16	Erpilç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	93	1.017.155.508
17	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	95	997.660.617
18	Küçükbay Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	Özel	102	945.938.321
19	Tat Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	106	925.282.439
20	Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	109	902.561.884
21	S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	114	878.808.095
22	Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	120	845.481.436
23	Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	127	820.315.283
24	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	138	782.604.547
25	Progıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	141	764.018.042
26	Matlı Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	144	754.695.776
27	Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	152	716.407.871
28	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	153	709.800.802
29	Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Özel	158	697.424.376
30	Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	168	671.603.706
31	Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	169	662.533.670
32	Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Özel	175	649.683.189
33	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Özel	179	639.604.057
34	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	180	632.311.353
35	Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	181	629.951.824
36	Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	184	611.290.693
37	Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	188	603.998.260
38	Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Özel	200	573.882.722
39	Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	204	568.938.090
40	Yayla Agro Gıda Sanayi ve Nakliyat A.Ş.	Özel	207	558.106.065
41	Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	211	546.457.932
42	Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	213	541.201.070
43	Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	214	540.970.651
44	Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	220	532.566.985

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
45	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	228	517.538.896
46	Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Özel	234	501.205.967
47	Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Özel	237	494.026.037
48	Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	241	488.239.832
49	Amylum Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	247	477.877.634
50	Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Özel	250	473.116.874
51	Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	251	472.997.854
52	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	257	465.249.962
53	Peyman Kuruyemiş Gıda Aktariye Kimyevi Maddeler Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	261	459.971.151
54	Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	263	457.110.525
55	Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	265	452.990.000
56	Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	288	430.074.686
57	Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	292	427.628.939
58	Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Özel	297	421.088.609
59	Abaloğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	301	418.068.812
60	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	303	416.560.911
61	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	304	412.631.371
62	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Özel	321	391.954.749
63	-	Özel	323	-
64	Keskinkılıç Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	329	384.992.241
65	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	336	372.566.418
66	S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	347	357.998.943
67	Tamek Gıda ve Konsantre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	349	356.548.935
68	Ova Un Fabrikası A.Ş.	Özel	350	356.048.429
69	Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Özel	353	353.940.561
70	BTA Havalimanları Yiyecek ve İçecek Hizmetleri A.Ş.	Özel	354	352.715.215
71	Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	360	347.329.077
72	ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	365	343.557.255
73	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	366	341.945.209
74	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	370	337.966.957
75	Özyılmaz Fındık Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	372	334.679.352
76	Göze Tarım Ürünleri Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	385	320.593.976

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
77	-	Özel	388	-
78	Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Özel	389	315.716.739
79	Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	398	307.588.321
80	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	403	299.651.194
81	Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	404	297.445.788
82	-	Özel	408	-
83	Soyyigit Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	410	292.741.542
84	Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Özel	417	287.466.099
85	Helvacızade Gıda İlaç Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	422	282.694.875
86	TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	423	281.444.732
87	Felda Iffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	438	273.890.809
88	Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	446	270.795.989
89	Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	450	267.443.395
90	Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	454	265.222.447
91	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	467	257.078.666
92	Karaçuha Tarım Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	469	255.412.670
93	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	472	254.622.234
94	Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	478	251.805.689
95	Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	480	251.354.815
96	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Özel	491	245.774.484
97	Torunlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	498	244.077.000
98	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	500	242.526.733

11	İçeceklerin İmalatı			
1	Coca-Cola İçecek A.Ş.	Özel	30	2.417.370.884
2	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	104	932.231.984
3	Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	226	519.906.276
4	Sırmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	252	472.016.683
5	Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	315	399.689.347
6	Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	362	347.068.863
7	Erikli Su ve Meşrubat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	460	262.664.000

12	Tütün ürünleri imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	2.772.231.058
2	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Özel	64	1.398.726.648
3	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	316	398.501.542

13	Tekstil ürünlerinin imalatı			
1	Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	55	1.743.305.854
2	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	77	1.188.106.987
3	Kıpaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	Özel	131	801.124.591
4	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	139	766.096.156
5	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Özel	145	754.585.742
6	Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	147	739.671.345
7	Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	187	604.924.121
8	Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	190	602.837.921
9	-	Özel	197	-
10	Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	229	508.586.498
11	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Özel	230	507.547.436
12	Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	255	466.770.973
13	Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	266	452.300.244
14	Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	275	443.901.770
15	Yeşim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	290	429.824.520
16	Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	Özel	291	429.373.094
17	Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	294	423.528.916
18	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	295	421.803.753
19	İskur İplik Kumaş Mensucat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	306	410.618.165
20	Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	309	406.969.287
21	İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	Özel	319	393.338.586
22	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Özel	344	362.640.291
23	Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	345	360.416.865
24	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	355	350.005.142
25	Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	371	334.681.210
26	Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	373	331.773.397

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
27	Işıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	374	331.324.151
28	Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	390	315.638.657
29	Baydemirler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	400	302.858.937
30	Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	412	291.816.840
31	Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	429	278.919.656
32	Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	434	275.025.067
33	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	448	269.420.730
34	Eruslu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	458	263.035.819
35	Çetinkaya Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	466	257.204.738
36	YÜNSA Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	479	251.457.691
37	Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	481	251.142.981
38	Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	482	250.297.234

14 Giyim eşyalarının imalatı

1	Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	182	629.724.814
2	Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Özel	198	576.106.570
3	Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	231	507.250.789
4	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	269	447.879.569
5	Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	314	400.296.953
6	Ozon Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	328	386.260.636
7	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	Özel	352	355.515.505
8	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	357	349.394.964
9	TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	382	323.151.889
10	Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	383	323.023.161
11	-	Özel	396	-
12	Or-Pa Pazarlama ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	483	248.666.158
13	Sarar Giyim Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	492	245.629.252

15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı

1	Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	Özel	391	315.047.378
---	--	------	-----	-------------

16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	36	2.227.030.873
2	Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	50	1.888.957.810
3	AGT Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	164	690.275.953
4	Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	274	444.967.718
5	Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	280	439.044.832
6	Işık Ahşap Profil Lojistik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	384	321.075.327
7	Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	Özel	465	258.139.859

17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı

1	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	91	1.035.095.799
2	Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	155	702.800.103
3	İpek Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	157	699.587.539
4	Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	191	600.107.664
5	Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	218	536.500.196
6	Kipaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	Özel	260	463.215.978
7	-	Özel	284	-
8	Marmara Pamuklu Mensucat Sanayi Ticaret ve Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	324	389.698.234
9	Turkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	326	386.447.623
10	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	338	367.247.600
11	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	375	328.772.054
12	Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	393	312.622.540
13	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	406	297.036.460
14	Camiş Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	457	263.359.002
15	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	Özel	461	262.073.722

18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması

1	Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.	Özel	227	519.793.006
2	Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	386	320.090.790

19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Özel	1	32.594.414.128
2	Aygaz A.Ş.	Özel	14	5.423.022.538
3	Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.	Özel	32	2.328.729.461
4	İpragaz A.Ş.	Özel	35	2.232.981.239

20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı			
1	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Özel	17	4.153.280.101
2	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	37	2.204.963.976
3	AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	44	1.981.963.090
4	Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	45	1.965.999.861
5	Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	59	1.561.847.444
6	Soda Sanayii A.Ş.	Özel	62	1.432.815.646
7	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Özel	82	1.160.787.832
8	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	98	975.075.040
9	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Özel	132	798.491.653
10	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	151	725.105.584
11	Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	Özel	166	681.533.022
12	Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	189	603.494.359
13	İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	201	573.847.916
14	Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	203	571.897.203
15	BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	Özel	239	489.415.997
16	Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	258	464.306.706
17	Akdeniz Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	267	448.751.573
18	Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	283	434.024.749
19	Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Özel	298	418.987.432
20	Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	317	397.013.061
21	Ak-Kim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	325	388.615.050
22	-	Özel	342	-
23	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	377	327.441.861
24	-	Özel	444	-
25	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	453	265.863.248

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
26	ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	474	252.984.393
27	-	Özel	486	-
28	Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	496	244.258.134

21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı			
1	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	125	832.747.305
2	Deva Holding A.Ş.	Özel	195	589.429.456
3	Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	222	530.899.204
4	Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	296	421.114.527
5	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	Özel	451	266.952.592

22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı			
1	BRİSA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	57	1.612.256.544
2	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	Özel	85	1.089.301.168
3	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	97	978.424.644
4	TP Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	Özel	100	966.875.673
5	Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	101	965.062.553
6	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	162	691.535.094
7	Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	177	645.058.681
8	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	192	598.590.450
9	Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	209	552.922.599
10	Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Özel	242	485.910.828
11	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	253	469.914.928
12	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Özel	256	466.392.419
13	Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	262	459.077.727
14	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	287	431.372.729
15	Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	Özel	351	355.948.116
16	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Özel	402	302.035.368
17	Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	Özel	443	272.404.403
18	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Özel	477	251.876.920

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
19	Sepaş Plastik Kimya İnşaat Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	488	247.378.488
20	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	Özel	489	247.199.356

23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı

1	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	63	1.399.614.730
2	Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	88	1.067.937.077
3	Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	92	1.017.656.549
4	Trakya Cam Sanayii A.Ş.	Özel	111	896.182.638
5	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	118	860.822.634
6	Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	119	847.731.916
7	Limak Batı Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	171	658.182.316
8	Aşkale Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	172	656.939.437
9	Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Özel	193	593.185.650
10	Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Özel	206	558.343.779
11	Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	221	531.961.165
12	Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	233	502.928.151
13	Anadolu Cam Yenışehir Sanayi A.Ş.	Özel	235	497.820.325
14	Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	236	495.111.762
15	Votorantim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	245	480.537.156
16	Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	246	480.034.561
17	KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton Sanayi ve Madencilik İşletmeleri A.Ş.	Özel	268	448.099.283
18	Bolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	279	440.849.044
19	Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	282	436.216.587
20	Trakya Yenışehir Cam Sanayii A.Ş.	Özel	286	432.089.762
21	As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	300	418.090.627
22	Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş.	Özel	330	384.371.277
23	Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	333	378.503.991
24	İzocam Tic. ve San. A.Ş.	Özel	334	378.343.334
25	Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Özel	363	346.755.576
26	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	380	324.423.470
27	Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	397	307.612.443

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
28	Göлтаş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	407	296.869.612
29	Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	409	293.749.427
30	Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	424	281.336.498
31	Aslan Çimento A.Ş.	Özel	428	279.698.729
32	BAŞTAŞ Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	430	277.728.418
33	Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	437	274.039.314
34	Nuh Beton A.Ş.	Özel	441	272.852.169
35	Destebaşı Grup İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	449	268.781.842
36	Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	455	265.206.826
37	Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	463	261.353.543
38	Çelikler Taahhüt İnşaat ve Sanayi A.Ş.	Özel	470	255.280.279
39	Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	Özel	473	253.065.980
40	Türk Ytong Sanayi A.Ş.	Özel	475	252.076.989
41	KİBSAŞ Karadeniz İnşaat ve Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	476	251.894.312
42	Ünye Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	487	247.414.099
43	Adoçim Çimento Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	495	244.800.319

24 Ana metal sanayii

1	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Özel	9	6.545.208.753
2	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Özel	10	6.496.505.034
3	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	11	6.177.568.072
4	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	Özel	19	3.842.868.358
5	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	Özel	22	3.593.820.225
6	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	Özel	28	2.662.589.617
7	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	33	2.323.459.615
8	KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	34	2.308.673.828
9	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Özel	38	2.172.255.223
10	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	41	2.107.690.035
11	Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Özel	42	2.067.126.164
12	Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Özel	48	1.904.358.202
13	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	49	1.897.943.622

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
14	Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	53	1.805.339.603
15	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	54	1.798.330.412
16	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	56	1.658.726.154
17	MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Özel	58	1.584.171.380
18	Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	61	1.515.164.458
19	Koç Metalurji A.Ş.	Özel	68	1.322.398.929
20	Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	Özel	74	1.231.240.119
21	Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	Özel	75	1.217.345.814
22	Tezcan Galvanizli Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	76	1.191.026.238
23	ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	79	1.172.635.346
24	Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	86	1.083.628.542
25	Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd. Şti.	Özel	99	969.165.558
26	Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	110	898.946.790
27	Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	124	832.761.244
28	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	140	764.827.709
29	Componenta Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Özel	160	694.276.854
30	Eti Alüminyum A.Ş.	Özel	165	686.215.675
31	Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	176	648.777.417
32	Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	185	610.753.333
33	Mescier Demir Çelik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	212	545.183.695
34	Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	215	540.426.398
35	İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	223	529.419.848
36	Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.	Özel	224	525.392.784
37	Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	Özel	232	505.380.471
38	Gram Altın Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	240	488.762.052
39	Cimtas Boru İmalatları ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	243	485.536.338
40	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	244	480.941.338
41	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	248	477.235.870
42	Haşçelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	271	447.036.783
43	Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	273	445.244.049
44	Kerim Çelik Mamulleri İmalat ve Tic. A.Ş.	Özel	276	443.273.079
45	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	278	440.929.988

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
46	Mega Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	285	432.943.325
47	Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	Özel	302	417.224.513
48	Kardemir Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	305	412.298.171
49	Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	308	406.981.972
50	Emek Boru Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	318	396.552.573
51	Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	335	378.144.734
52	Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	348	356.771.578
53	Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	356	349.833.667
54	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	364	346.384.622
55	Ağır Haddecilik A.Ş.	Özel	379	325.770.957
56	Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	399	304.326.738
57	ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	416	288.240.194
58	ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	425	280.273.831
59	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	426	280.171.867
60	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	431	276.191.544
61	Özer Metal Sanayi A.Ş.	Özel	433	275.278.665
62	Baştuğ Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	435	274.691.626
63	Arslan Alüminyum A.Ş.	Özel	452	266.823.497
64	Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	471	254.938.511
65	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	484	248.140.551
66	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	485	248.058.880
67	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	490	246.097.016
68	Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	499	243.981.273

25

Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)

1	Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Özel	81	1.165.892.262
2	ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Özel	89	1.061.851.821
3	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	112	893.561.604
4	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (M.K.E.K.) Genel Müdürlüğü	Kamu	121	840.354.889
5	Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	126	831.590.000
6	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Özel	217	538.170.110

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
7	Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri T.A.Ş.	Özel	299	418.695.070
8	-	Özel	310	-
9	Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	312	402.576.938
10	Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	Özel	340	366.085.076
11	Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Özel	378	327.430.718
12	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	387	318.944.052
13	Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	413	291.544.401
14	Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	456	264.063.125
15	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	Özel	493	245.504.850

26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı

1	Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	12	5.760.214.498
2	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	3.712.045.327
3	HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	293	424.611.609
4	CSUN Eurasia Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	331	384.343.657

27 Elektrikli teçhizat imalatı

1	Arçelik A.Ş.	Özel	5	11.245.036.602
2	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	4.305.693.145
3	Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	2.962.571.340
4	HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	80	1.167.826.774
5	Indesit Company Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	96	981.770.098
6	Grid Solutions Enerji Endüstrisi A.Ş.	Özel	116	869.691.083
7	-	Özel	128	-
8	ABB Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	133	792.257.621
9	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Özel	146	746.176.249
10	Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	161	693.178.030
11	Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	Özel	173	655.180.100
12	Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Özel	178	640.031.996
13	Haşçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	183	618.260.778

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
14	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	Özel	186	605.483.754
15	Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	199	575.513.237
16	Farplas Oto Yedek Parçaları İmalatı İthalatı ve İhracatı A.Ş.	Özel	216	538.626.186
17	Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	249	475.214.009
18	Farba Otomotiv Aydınlatma ve Plastik Fabrikaları A.Ş.	Özel	272	445.644.392
19	İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	311	405.911.201
20	Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	343	362.795.133
21	Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	346	358.228.108
22	-	Özel	359	-
23	Panasonic Eco Solutions Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	367	340.945.563
24	Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	369	338.808.467
25	Kumtel Dayanıklı Tüketim Malları Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	376	327.804.633
26	Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	405	297.128.060
27	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	419	285.892.009
28	Sersim Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoglu	Özel	427	279.889.521
29	ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Özel	432	275.624.612
30	Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	439	273.369.050
31	-	Özel	440	-
32	Midal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	459	262.670.726
33	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	462	261.698.269
34	Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	494	245.416.819

28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı

1	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Özel	25	2.933.961.665
2	Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	115	875.131.186
3	-	Özel	148	-
4	Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Özel	149	733.172.962
5	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	225	520.865.965
6	Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Özel	259	463.867.153
7	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	281	437.836.807
8	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	307	410.555.182

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
9	Buga Otis Asansör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	358	348.548.625
10	Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	361	347.286.868
11	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Özel	411	292.549.249
12	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Özel	418	286.639.871

29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı

1	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	2	16.314.127.976
2	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	Özel	3	12.856.413.539
3	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	Özel	4	11.465.524.257
4	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Özel	6	10.570.043.142
5	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	8	7.057.554.049
6	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	Özel	15	4.449.092.707
7	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	3.176.245.301
8	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	Özel	71	1.302.154.504
9	MAN Türkiye A.Ş.	Özel	83	1.125.110.007
10	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	Özel	90	1.051.731.586
11	Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	94	1.009.798.253
12	Honda Türkiye A.Ş.	Özel	103	934.031.138
13	-	Özel	105	-
14	Temsa Ulaşım Araçları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	108	910.186.706
15	Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	113	892.088.184
16	Beyçelik Gestamp Kalıp ve Oto Yan Sanayi Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	Özel	122	838.015.444
17	Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Özel	129	804.052.327
18	Hema Endüstri A.Ş.	Özel	134	789.134.618
19	BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	137	783.992.892
20	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	150	732.070.531
21	Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	159	696.440.604
22	CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	163	691.099.115
23	Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	167	678.839.057
24	Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	170	659.660.402
25	Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	194	590.452.007

26	Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	208	554.668.590
27	Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Özel	219	534.334.608
28	CMS Jant Sanayi A.Ş.	Özel	238	492.625.397
29	Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	270	447.051.758
30	Standard Profil Ege Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	277	442.451.185
31	AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	313	401.905.514
32	Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Özel	322	391.325.348
33	Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	327	386.293.680
34	B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	368	339.546.985
35	Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	395	309.805.302
36	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	401	302.616.820
37	Aydınlar Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	414	290.780.970
38	Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	420	285.296.815
39	Ermetal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Özel	421	284.601.570
40	Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	442	272.691.282
41	Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Özel	464	258.726.605
42	-	Özel	468	-

30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı

1	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Özel	29	2.497.800.265
2	Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Özel	117	865.177.092
3	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	156	700.069.861
4	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Özel	289	430.020.594
5	TÜVASAŞ-Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.	Kamu	415	290.443.613
6	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş. (TÜLOMSAŞ)	Kamu	447	269.761.933
7	Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	497	244.192.172

31	Mobilya imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Boytaş Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	123	833.858.645
2	Merkez Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	196	588.259.866
3	YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Özel	332	382.545.979
4	Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	339	366.198.206
5	İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	392	314.286.344

32	Diğer imalatlar 32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı			
1	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	Özel	13	5.465.599.932
2	Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	210	546.562.433
3	Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	Özel	264	455.093.481

35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı			
1	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	Kamu	7	7.348.858.592
2	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	39	2.151.188.063
3	Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	46	1.938.186.225
4	Atlas Enerji Üretim A.Ş.	Özel	70	1.318.465.501
5	İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Özel	73	1.241.650.794
6	Egemer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	107	919.546.752
7	RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	130	802.249.458
8	Aksa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	136	787.398.974
9	Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	142	761.591.753
10	-	Özel	174	-
11	Park Termik Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	205	567.985.888
12	Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	337	368.073.924
13	İZDEMİR Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	341	365.241.338
14	Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	394	310.616.785
15	Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	445	270.991.259

ALFABETİK SIRALAMALAR

SERMAYE DAĞILIMI, EKONOMİK FAALİYET KODLARI, KAMU-ÖZEL SEKTÖR SIRALAMASINDAKİ YERİ

A HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Abaloğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	292	301	0,00	100,00	0,00
Abaloğlu Yem-Soya ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	42	47	0,00	100,00	0,00
ABB Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	125	133	0,00	0,05	99,95
ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	463	474	0,00	100,00	0,00
Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	117	125	0,00	100,00	0,00
Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	437	448	0,00	100,00	0,00
Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	23	369	324	333	0,00	100,00	0,00
Adoçim Çimento Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	484	495	0,00	50,00	50,00
Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	233	242	0,00	100,00	0,00
Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	357	366	0,00	100,00	0,00
AGT Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	156	164	0,00	100,00	0,00
Ağır Haddecilik A.Ş.	Özel	24	371	370	379	0,00	100,00	0,00
AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	304	313	0,00	100,00	0,00
Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	364	373	0,00	100,00	0,00
Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	58	63	0,00	60,28	39,72
Akdeniz Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	258	267	0,00	100,00	0,00
Ak-Kim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	316	325	0,00	100,00	0,00
Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	469	480	0,00	100,00	0,00
Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	460	471	0,00	100,00	0,00
AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	20	352	39	44	0,00	100,00	0,00
Aksa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	128	136	0,00	83,38	16,62

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	165	173	0,00	100,00	0,00
Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	312	321	0,00	100,00	0,00
Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	486	497	0,00	50,00	50,00
Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	326	335	0,00	100,00	0,00
Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	88	95	0,00	100,00	0,00
Amylum Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	238	247	0,00	0,00	100,00
Anadolu Cam Sanayii A.Ş.	Özel	23	362	462	473	0,00	100,00	0,00
Anadolu Cam Yenişehir Sanayi A.Ş.	Özel	23	362	226	235	0,00	100,00	0,00
Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	11	313	97	104	0,00	76,00	24,00
Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	142	150	0,00	70,25	29,75
Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	489	500	0,00	100,00	0,00
Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	248	257	0,00	0,00	100,00
Arçelik A.Ş.	Özel	27	383	5	5	0,00	100,00	0,00
Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	Özel	32.1	390	255	264	0,00	100,00	0,00
Arslan Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	441	452	0,00	100,00	0,00
Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Özel	10	311	225	234	0,00	100,00	0,00
As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	291	300	0,00	100,00	0,00
ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	72	79	0,00	100,00	0,00
Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	19	20	0,00	100,00	0,00
Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	206	215	0,00	100,00	0,00
Aslan Çimento A.Ş.	Özel	23	369	418	428	0,00	100,00	0,00
Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	37	41	0,00	100,00	0,00
Assan Hanıl Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	151	159	0,00	60,00	40,00
Aşkale Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	23	369	164	172	0,00	100,00	0,00
Atlas Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	64	70	0,00	100,00	0,00
Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	429	439	0,00	100,00	0,00
Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	159	167	0,00	50,00	50,00
Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	87	94	0,00	0,00	100,00
Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	219	228	0,00	100,00	0,00
Aydınlar Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	405	414	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Aygaz A.Ş.	Özel	19	353	13	14	0,00	100,00	0,00
Aynes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	173	181	0,00	100,00	0,00

B HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	Özel	20	351	230	239	0,00	100,00	0,00
Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	366	375	0,00	100,00	0,00
Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Özel	27	383	170	178	0,00	100,00	0,00
Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	172	180	0,00	100,00	0,00
Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	47	52	0,00	83,68	16,32
Başşan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	10	311	160	168	0,00	100,00	0,00
BAŞTAŞ Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	420	430	0,00	12,10	87,90
Baştuğ Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	425	435	0,00	100,00	0,00
Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	43	48	0,00	100,00	0,00
Baydemirler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	391	400	0,00	100,00	0,00
Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	Özel	20	352	158	166	0,00	0,00	100,00
Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	303	312	0,00	0,00	100,00
Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	130	138	0,00	100,00	0,00
Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	91	98	0,00	73,62	26,38
Beyçelik Gestamp Kalıp ve Oto Yan San. Pazarlama ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	114	122	0,00	50,00	50,00
BEYPI Beypazarı Tarımsal Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	77	84	0,00	100,00	0,00
Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	362	371	0,00	100,00	0,00
Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Özel	23	361	354	363	0,00	100,00	0,00
Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	161	169	0,00	100,00	0,00
BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	129	137	0,00	50,10	49,90
Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	227	236	0,00	100,00	0,00
Bolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	23	369	270	279	0,00	100,00	0,00
Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	Özel	24	371	26	28	0,00	54,67	45,33
Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	451	462	0,00	100,00	0,00
Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	51	56	1,35	91,98	6,67
Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	352	361	0,00	0,00	100,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	21	23	0,00	0,00	100,00
Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	74	81	0,00	0,00	100,00
Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Özel	13	321	335	344	0,00	100,00	0,00
Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	355	364	0,00	100,00	0,00
Boytaş Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	115	123	0,00	100,00	0,00
Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	182	190	0,00	100,00	0,00
B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	359	368	0,00	100,00	0,00
BRISA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	52	57	0,00	56,37	43,63
BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	15	16	0,00	0,04	99,96
BTA Havalimanları Yiyecek ve İçecek Hizmetleri A.Ş.	Özel	10	311	345	354	0,00	100,00	0,00
Buga Otis Asansör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	349	358	0,00	40,50	59,50
Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	102	109	0,00	0,00	100,00
Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	456	467	0,00	100,00	0,00
Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	427	437	0,00	100,00	0,00

C HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	61	67	0,00	0,00	100,00
Camiş Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	446	457	0,00	100,00	0,00
Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	119	127	0,00	0,00	100,00
Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	453	464	0,00	0,00	100,00
Cimtas Boru İmalatları ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	234	243	0,00	50,00	50,00
CMS Jant Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	229	238	0,00	100,00	0,00
CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	155	163	0,00	100,00	0,00
Coca-Cola İçecek A.Ş.	Özel	11	313	28	30	0,00	79,91	20,09
Componenta Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Özel	24	372	152	160	0,00	6,43	93,57
Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	473	484	0,00	100,00	0,00
Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	261	270	0,00	100,00	0,00
CSUN Eurasia Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	322	331	0,00	20,00	80,00

Ç HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	300	309	0,00	100,00	0,00
Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	327	336	0,00	100,00	0,00
Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	265	274	0,00	100,00	0,00
Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	10	311	4	40	100,00	0,00	0,00
Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Özel	07	210	372	381	0,00	0,00	100,00
Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	299	308	0,00	100,00	0,00
Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	176	184	0,00	100,00	0,00
Çelikler Orhaneli Tunçbilek Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	328	337	0,00	100,00	0,00
Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	134	142	0,00	100,00	0,00
Çelikler Taahhüt İnşaat ve Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	459	470	0,00	100,00	0,00
ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	406	416	0,00	100,00	0,00
Çetinkaya Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	455	466	0,00	100,00	0,00
Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	264	273	0,00	100,00	0,00
Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş.	Özel	23	369	321	330	0,00	2,00	98,00
Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Özel	23	369	197	206	0,00	100,00	0,00
Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	81	88	0,00	100,00	0,00
Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	Özel	24	372	18	19	0,00	100,00	0,00

D HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	28	382	298	307	0,00	0,00	100,00
Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	Özel	29	384	83	90	0,00	0,00	100,00
Destebaşı Grup İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	438	449	0,00	100,00	0,00
Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	394	403	0,00	100,00	0,00
Deva Holding A.Ş.	Özel	21	352	187	195	0,00	17,80	82,20
Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	56	61	0,00	100,00	0,00
Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	353	362	0,00	100,00	0,00
Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	Özel	13	321	282	291	0,00	100,00	0,00
Doğtaş Kelebek Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	330	339	0,00	53,95	46,05
Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Paz. İth. İhr. A.Ş.	Özel	10	311	167	175	0,00	100,00	0,00
Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	180	188	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	216	225	0,00	100,00	0,00
Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	361	370	0,00	0,00	100,00
Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32.1	390	201	210	0,00	100,00	0,00
DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	143	151	0,00	100,00	0,00

E HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	111	118	0,00	100,00	0,00
Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	269	278	0,00	100,00	0,00
Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	392	401	0,00	100,00	0,00
Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	22	356	184	192	0,00	2,46	97,54
Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	371	380	0,00	100,00	0,00
Egemer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	100	107	0,00	100,00	0,00
Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	103	110	0,00	100,00	0,00
Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	461	472	0,00	100,00	0,00
Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Özel	25	381	369	378	0,00	100,00	0,00
Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	253	262	0,00	100,00	0,00
Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	205	214	0,00	100,00	0,00
Elvan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	283	292	0,00	100,00	0,00
Emek Boru Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	309	318	0,00	100,00	0,00
Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	36	39	0,00	100,00	0,00
Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	439	450	0,00	100,00	0,00
ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Özel	27	383	422	432	0,00	100,00	0,00
Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	348	357	0,00	80,00	20,00
Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Özel	24	372	35	38	0,00	100,00	0,00
ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	415	425	0,00	100,00	0,00
Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	235	244	0,00	100,00	0,00
Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	470	481	0,00	100,00	0,00
Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	79	86	0,00	100,00	0,00
Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	07	210	311	320	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	24	371	10	11	0,00	100,00	0,00
Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	41	46	0,00	100,00	0,00
Erikli Su ve Meşrubat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	449	460	0,00	0,00	100,00
Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Özel	28	382	402	411	0,00	100,00	0,00
Ermetal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Özel	29	384	411	421	0,00	100,00	0,00
Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	Özel	14	322	343	352	0,00	100,00	0,00
Erpilış Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	86	93	0,00	100,00	0,00
Eruslu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	447	458	0,00	100,00	0,00
Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	08	210	135	143	0,00	100,00	0,00
Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	10	311	7	72	100,00	0,00	0,00
Eti Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	157	165	0,00	100,00	0,00
Eti Bakır A.Ş.	Özel	07	210	245	254	0,00	100,00	0,00
Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	25	27	0,00	100,00	0,00
Eti Krom A.Ş.	Özel	07	210	194	202	0,00	100,00	0,00
Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	20	351	3	37	100,00	0,00	0,00
Eti Soda Üretim Paz. Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	08	210	146	154	26,00	74,00	0,00
EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	Kamu	35	400	1	7	100,00	0,00	0,00

F HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Farba Otomotiv Aydınlatma ve Plastik Fabrikaları A.Ş.	Özel	27	383	263	272	0,00	100,00	0,00
Farplas Oto Yedek Parçaları İmalatı İthalatı ve İhracatı A.Ş.	Özel	27	383	207	216	0,00	100,00	0,00
Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Özel	28	382	141	149	0,00	50,00	50,00
Felda Iflco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	428	438	0,00	0,00	100,00
Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	483	494	0,00	100,00	0,00
Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	24	372	479	490	0,00	100,00	0,00
Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	336	345	0,00	100,00	0,00
FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Özel	30	384	280	289	0,00	51,00	49,00
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	2	2	0,00	58,96	41,04
Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	393	402	0,00	100,00	0,00
Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	450	461	0,00	100,00	0,00

G HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	419	429	0,00	100,00	0,00
Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	339	348	0,00	100,00	0,00
Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Özel	10	311	192	200	0,00	100,00	0,00
Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	442	453	0,00	100,00	0,00
Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	342	351	0,00	0,00	100,00
Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	Özel	22	355	78	85	0,00	25,40	74,60
Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	288	297	0,00	16,50	83,50
Göltaş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	398	407	0,00	100,00	0,00
Göze Tarım Ürünleri Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	376	385	0,00	100,00	0,00
Gram Altın Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	231	240	0,00	100,00	0,00
Grid Solutions Enerji Endüstrisi A.Ş.	Özel	27	383	109	116	0,01	0,00	99,99
Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	20	351	195	203	0,00	100,00	0,00
Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	70	77	0,00	100,00	0,00
Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Özel	10	311	241	250	0,00	100,00	0,00
Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	24	371	416	426	0,00	100,00	0,00
Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	407	417	0,00	100,00	0,00
Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	381	390	0,00	100,00	0,00

H HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	175	183	0,00	100,00	0,00
Hasçelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	262	271	0,00	100,00	0,00
Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	232	241	0,00	100,00	0,00
HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	284	293	0,00	100,00	0,00
Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	40	45	0,00	100,00	0,00
Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	480	491	0,00	100,00	0,00
Helvacızade Gıda İlaç Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	412	422	0,00	100,00	0,00
Hema Endüstri A.Ş.	Özel	29	384	126	134	0,00	100,00	0,00
HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	73	80	0,00	100,00	0,00
Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	108	115	0,00	100,00	0,00
Honda Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	96	103	0,00	0,00	100,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Hugo Boss Tekstil Sanayi Ltd. Şti.	Özel	14	322	190	198	0,00	0,00	100,00
Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.	Özel	18	342	218	227	0,00	100,00	0,00
Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	7	8	0,00	30,00	70,00

I HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
Indesit Company Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	89	96	0,00	0,00	100,00
ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	10	311	356	365	0,00	100,00	0,00
Işık Ahşap Profil Lojistik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	375	384	0,00	100,00	0,00
Işıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	365	374	0,00	100,00	0,00

İ HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	8	9	0,00	100,00	0,00
İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Özel	35	400	66	73	0,00	100,00	0,00
İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	193	201	0,00	100,00	0,00
İlhan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	214	223	0,00	100,00	0,00
İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	05	210	127	135	0,00	100,00	0,00
İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	302	311	0,00	50,00	50,00
İpek Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	149	157	0,00	100,00	0,00
İpragaz A.Ş.	Özel	19	353	33	35	0,00	0,12	99,88
İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Özel	24	371	9	10	0,00	100,00	0,00
İskur İplik Kumaş Mensucat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	297	306	0,00	100,00	0,00
İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	310	319	0,00	100,00	0,00
İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	Özel	32.1	390	12	13	0,00	100,00	0,00
İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	383	392	0,00	100,00	0,00
İZDEMİR Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	332	341	0,00	100,00	0,00
İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	49	54	0,00	100,00	0,00
İzocam Tic. ve San. A.Ş.	Özel	23	362	325	334	0,00	100,00	0,00

J HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	249	258	0,00	0,00	100,00
JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Özel	12	314	59	64	0,00	0,00	100,00

K HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	294	303	0,00	100,00	0,00
Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	397	406	0,00	100,00	0,00
Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	433	443	0,00	100,00	0,00
Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	Özel	25	381	331	340	0,00	100,00	0,00
Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	452	463	0,00	100,00	0,00
Kaleseramik Çanakakale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	23	361	112	119	0,00	100,00	0,00
Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	274	283	0,00	49,00	51,00
Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	67	74	0,00	100,00	0,00
Karaçuha Tarım Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	458	469	0,00	100,00	0,00
Kardemir Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	296	305	0,00	100,00	0,00
KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	32	34	0,00	100,00	0,00
Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	199	208	0,00	100,00	0,00
Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	346	355	0,00	100,00	0,00
Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	384	393	0,00	100,00	0,00
Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	34	36	0,00	100,00	0,00
KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton San. ve Madencilik İşletmeleri A.Ş.	Özel	23	369	259	268	0,00	100,00	0,00
Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	202	211	0,00	0,54	99,46
Kerim Çelik Mamulleri İmalat ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	267	276	0,00	100,00	0,00
Keskinkılıç Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	320	329	0,00	100,00	0,00
Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	150	158	0,00	100,00	0,00
KİBSAŞ Karadeniz İnşaat ve Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	465	476	0,00	100,00	0,00
Kipaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	Özel	17	341	251	260	0,00	100,00	0,00
Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	Özel	13	321	123	131	0,00	100,00	0,00
Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	408	418	0,00	100,00	0,00
Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	168	176	0,00	100,00	0,00
Koç Metalurji A.Ş.	Özel	24	371	62	68	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	21	352	213	222	0,00	100,00	0,00
Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	482	493	0,00	100,00	0,00
Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	29	31	0,00	100,00	0,00
Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Özel	13	321	137	145	0,00	100,00	0,00
Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	154	162	0,00	15,00	85,00
Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	181	189	0,00	100,00	0,00
Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	289	298	0,00	100,00	0,00
Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Özel	10	311	380	389	0,00	100,00	0,00
Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	90	97	0,00	100,00	0,00
Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Özel	24	371	38	42	0,00	100,00	0,00
Kumtel Dayanıklı Tüketim Malları Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	367	376	0,00	100,00	0,00
Küçükbay Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	95	102	0,00	100,00	0,00
Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	424	434	0,00	100,00	0,00

L HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	396	405	0,00	0,01	99,99
Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	27	383	337	346	0,00	5,00	95,00
Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	10	312	256	265	0,00	0,00	100,00
Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	14	322	174	182	0,00	100,00	0,00
Limak Batı Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	163	171	0,00	100,00	0,00
Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	212	221	0,00	100,00	0,00

M HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (M.K.E.K.) Genel Müdürlüğü	Kamu	25	381	8	121	100,00	0,00	0,00
MAN Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	76	83	0,00	0,02	99,98
Mamara Pamuklu Mensucat Sanayi Ticaret ve Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	17	341	315	324	0,00	100,00	0,00
Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	286	295	0,00	100,00	0,00
Matlı Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	136	144	0,00	100,00	0,00
Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	121	129	0,00	40,00	60,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	410	420	0,00	40,00	60,00
Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	23	369	388	397	0,00	100,00	0,00
Mega Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	372	276	285	0,00	100,00	0,00
Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	246	255	0,00	100,00	0,00
Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	266	275	0,00	100,00	0,00
Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Özel	10	311	228	237	0,00	100,00	0,00
Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	179	187	0,00	100,00	0,00
Mercedes-Benz Türk A.Ş.	Özel	29	384	14	15	8,00	7,00	85,00
Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	131	139	0,00	100,00	0,00
Merkez Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	188	196	0,00	100,00	0,00
Mescier Demir Çelik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	203	212	0,00	100,00	0,00
Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	306	315	0,00	100,00	0,00
Midal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	448	459	0,00	0,00	100,00
Milangaz LPG Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.	Özel	19	353	30	32	0,00	100,00	0,00
Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri T.A.Ş.	Özel	25	381	290	299	0,07	99,93	0,00
MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Özel	24	371	53	58	0,00	0,00	100,00
Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	84	91	0,00	100,00	0,00
Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	147	155	0,00	100,00	0,00
Mondi Tire Kutsan Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	209	218	0,00	24,74	75,26
Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	Özel	27	383	178	186	0,00	0,00	100,00
Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	295	304	0,00	100,00	0,00

N HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	48	53	0,00	100,00	0,00
Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	436	446	0,00	100,00	0,00
Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	200	209	0,00	100,00	0,00
Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	60	65	0,00	62,53	37,47
Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	27	383	240	249	0,00	0,00	100,00
Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	329	338	0,00	0,00	100,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	287	296	0,00	100,00	0,00
Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	132	140	0,00	60,00	40,00
Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	208	217	0,00	100,00	0,00
Nuh Beton A.Ş.	Özel	23	369	431	441	0,00	100,00	0,00
Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	185	193	0,00	100,00	0,00
Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	344	353	0,00	100,00	0,00
Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	318	327	0,00	100,00	0,00

O HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	242	251	0,00	100,00	0,00
Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	471	482	0,00	100,00	0,00
Olmuksan International Paper Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	183	191	0,00	7,31	92,69
Or-Pa Pazarlama ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	14	322	472	483	0,00	100,00	0,00
Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Özel	13	321	221	230	0,00	100,00	0,00
Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	272	281	0,00	96,65	3,35
Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	65	71	0,00	100,00	0,00
Ova Un Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	341	350	0,00	100,00	0,00
Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	224	233	0,00	100,00	0,00
Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	Özel	29	384	4	4	0,00	49,00	51,00
Ozon Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	319	328	0,00	100,00	0,00

Ö HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	403	412	0,00	100,00	0,00
Özer Metal Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	423	433	0,00	100,00	0,00
Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	279	288	0,00	100,00	0,00
Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Özel	22	355	466	477	0,00	100,00	0,00
Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	177	185	0,00	100,00	0,00
Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	153	161	0,00	100,00	0,00
Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	445	456	0,00	100,00	0,00
Özyılmaz Fındık Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	10	311	363	372	0,00	100,00	0,00

P HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	334	343	0,00	100,00	0,00
Panasonic Eco Solutions Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	358	367	0,00	1,38	98,62
Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	273	282	0,00	100,00	0,00
Park Termik Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	196	205	0,00	100,00	0,00
Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	85	92	0,00	84,00	16,00
PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Özel	20	351	16	17	0,00	49,00	51,00
Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	94	101	0,03	99,97	0,00
Peyman Kuruyemiş Gıda Aktariye Kimyevi Maddeler Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	252	261	0,00	0,00	100,00
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş.	Özel	12	314	24	26	0,00	25,00	75,00
Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	171	179	0,00	100,00	0,00
Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	80	87	0,00	100,00	0,00
Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	247	256	0,00	100,00	0,00
Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	308	317	0,00	50,00	50,00
Proğıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	133	141	0,00	0,00	100,00

R HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Özel	20	351	124	132	0,00	0,00	100,00
Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	211	220	0,00	100,00	0,00
ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	82	89	15,17	84,83	0,00
RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	122	130	0,00	30,00	70,00

S HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	10	311	338	347	0,00	100,00	0,00
S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	10	311	107	114	0,00	100,00	0,00
Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	378	387	0,00	100,00	0,00
Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	435	445	0,00	100,00	0,00
Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	50	55	0,00	100,00	0,00
Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	Özel	21	352	440	451	0,00	100,00	0,00
Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	485	496	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Sarar Giyim Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	481	492	0,00	100,00	0,00
Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	Özel	24	372	223	232	0,00	100,00	0,00
Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	Özel	24	372	293	302	0,00	100,00	0,00
Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	31	33	0,00	100,00	0,00
Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	105	112	0,00	85,00	15,00
Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	75	82	0,00	100,00	0,00
Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	144	152	0,00	100,00	0,00
Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	351	360	0,00	100,00	0,00
Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	285	294	0,00	100,00	0,00
Sepaş Plastik Kimya İnşaat Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	477	488	0,00	100,00	0,00
Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	414	424	0,00	100,00	0,00
Sersim Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. Koll. Şti. İbrahim ve Mustafa Ustaoglu	Özel	27	383	417	427	0,00	100,00	0,00
Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	191	199	0,00	100,00	0,00
Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	488	499	0,00	100,00	0,00
Sırmagrup İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	243	252	0,00	49,90	50,10
Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	421	431	0,00	100,00	0,00
Soda Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	57	62	0,00	100,00	0,00
Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	10	311	113	120	0,00	0,00	100,00
Soyyığıt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	312	401	410	0,00	100,00	0,00
Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Özel	29	384	210	219	0,00	0,00	100,00
Standard Profil Ege Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	268	277	0,00	100,00	0,00
Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	368	377	0,00	0,00	100,00
Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	305	314	0,00	100,00	0,00
Superlit Boru Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	478	489	0,00	100,00	0,00
Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	244	253	0,00	100,00	0,00
SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Özel	10	311	46	51	0,00	100,00	0,00

Ş HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	347	356	0,00	100,00	0,00
Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	25	381	118	126	0,00	100,00	0,00
Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	63	69	0,00	100,00	0,00
Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	222	231	0,00	100,00	0,00
Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	467	478	0,00	100,00	0,00
Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	220	229	0,00	100,00	0,00
Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	257	266	0,00	100,00	0,00
Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	145	153	0,00	100,00	0,00

T HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	12	314	307	316	0,00	100,00	0,00
Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	204	213	0,00	100,00	0,00
Tamek Gıda ve Konsantre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	340	349	0,00	100,00	0,00
TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	413	423	0,00	100,00	0,00
Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	10	311	9	204	96,00	4,00	0,00
Tat Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	99	106	0,00	94,74	5,26
Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	116	124	0,00	100,00	0,00
Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	14	322	374	383	0,00	100,00	0,00
Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	169	177	0,00	100,00	0,00
Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	400	409	0,00	100,00	0,00
Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	386	395	0,00	100,00	0,00
Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	409	419	0,00	100,00	0,00
Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	395	404	0,00	100,00	0,00
Temsa Ulaşım Araçları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	101	108	0,00	100,00	0,00
Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	25	381	404	413	0,00	0,00	100,00
Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	148	156	0,00	100,00	0,00
Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	454	465	0,00	100,00	0,00
Tezcan Galvanizli Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	69	76	0,00	100,00	0,00
Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	162	170	0,00	100,00	0,00
Tiryaki Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	55	60	0,00	72,04	27,96

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	Özel	29	384	3	3	0,00	62,14	37,86
Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	54	59	0,00	100,00	0,00
Torunlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	487	498	0,00	100,00	0,00
Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	20	22	0,00	100,00	0,00
Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	239	248	0,00	100,00	0,00
Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	186	194	0,00	0,00	100,00
Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	6	6	0,00	0,00	100,00
TP Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	Özel	22	355	93	100	0,00	0,01	99,99
Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	444	455	0,00	100,00	0,00
Trakya Cam Sanayii A.Ş.	Özel	23	362	104	111	0,00	99,94	0,06
Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	390	399	0,00	100,00	0,00
Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	Özel	23	362	277	286	0,00	100,00	0,00
Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	474	485	0,00	100,00	0,00
Turkuvaz Plastik ve Temizlik Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	317	326	0,00	75,00	25,00
Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Özel	30	384	110	117	0,00	53,78	46,22
TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Özel	30	384	27	29	45,45	54,55	0,00
Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Özel	28	382	250	259	0,00	100,00	0,00
TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Özel	19	353	1	1	0,00	100,00	0,00
Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Özel	27	383	138	146	0,00	16,25	83,75
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Özel	28	382	23	25	0,00	62,50	37,50
Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	11	313	217	226	0,00	4,31	95,69
Türk Ytong Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	464	475	0,00	74,59	25,41
Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	05	210	5	43	100,00	0,00	0,00
Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş. (TÜLOMSAŞ)	Kamu	30	384	11	447	100,00	0,00	0,00
Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	06	210	6	66	100,00	0,00	0,00
Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	10	311	2	21	100,00	0,00	0,00
TÜVASAŞ-Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.	Kamu	30	384	10	415	100,00	0,00	0,00
TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	373	382	0,00	100,00	0,00

U HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	389	398	0,00	100,00	0,00
Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	342	377	386	0,00	100,00	0,00
Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	10	311	17	18	0,00	0,02	99,98

Ü HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.	Özel	24	371	215	224	0,00	100,00	0,00
Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	260	269	0,00	84,38	15,62
Ünye Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	476	487	0,00	100,00	0,00

V HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	278	287	0,00	100,00	0,00
Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	22	24	0,00	100,00	0,00
Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	11	12	0,00	100,00	0,00
Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	237	246	0,00	100,00	0,00
Votorantim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	236	245	0,00	0,00	100,00

Y HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	Özel	15	324	382	391	0,00	100,00	0,00
Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	313	322	0,00	100,00	0,00
YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Özel	31	332	323	332	0,00	100,00	0,00
Yayla Agro Gıda Sanayi ve Nakliyat A.Ş.	Özel	10	311	198	207	0,00	100,00	0,00
Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	106	113	0,00	0,00	100,00
Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	29	384	432	442	0,00	0,00	100,00
Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	68	75	0,00	100,00	0,00
Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd. Şti.	Özel	24	371	92	99	0,00	100,00	0,00
Yeşim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	281	290	20,00	80,00	0,00
Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	45	50	0,00	100,00	0,00
Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri Sanayi Tesisleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	271	280	0,00	100,00	0,00
Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	360	369	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	10	311	254	263	0,00	100,00	0,00
Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	443	454	0,00	100,00	0,00
Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	44	49	0,00	100,00	0,00
YÜNSA Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	468	479	0,00	100,00	0,00

Z HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR								
Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	35	400	385	394	0,00	100,00	0,00
Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	139	147	0,00	100,00	0,00

ADLARININ AÇIKLANMASINI İSTEMEYEN KURULUŞLAR

SEKTÖRLER VE SERMAYE DAĞILIMLARI

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı		
						Kamu	Özel	Yabancı
.....	Özel	07	210	71	78	0,00	0,00	100,00
.....	Özel	29	384	98	105	0,00	94,56	5,44
.....	Özel	27	383	120	128	0,00	0,01	99,99
.....	Özel	28	382	140	148	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	35	400	166	174	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	13	321	189	197	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	17	341	275	284	0,00	0,00	100,00
.....	Özel	25	381	301	310	0,00	0,00	100,00
.....	Özel	10	311	314	323	0,00	12,02	87,98
.....	Özel	20	351	333	342	0,00	51,00	49,00
.....	Özel	27	383	350	359	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	10	311	379	388	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	14	322	387	396	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	10	311	399	408	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	07	210	426	436	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	27	383	430	440	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	20	351	434	444	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	29	384	457	468	0,00	0,00	100,00
.....	Özel	20	352	475	486	0,00	100,00	0,00

Açıklamalar

1 - Ekonomik Faaliyet Kodu:

2016 yılında kuruluşların ekonomik faaliyet kodları hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2017) hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması'na (ISIC Rev. 2) göre verilmiştir. Kuruluşların ekonomik faaliyet alanları, Ekonomik Faaliyet Kodları tablosunda gösterilmektedir.

2 - Kamu / Özel Sıralaması:

Kuruluşların kamu ve özel kuruluş olma durumuna göre kendi grupları içindeki sıra numaraları bu sütunda belirtilmiştir.

3 - 500 BSK Sıralaması:

Kuruluşların ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içindeki genel sıralamasını göstermektedir.

4 - Sermaye Dağılımı:

Kuruluşların sermaye dağılımları yüzde olarak, kamu, özel yerli sermaye ve yabancı sermaye ayırımına göre verilmiştir.

5 - Adlarının Açıklanmasını İstemeyen Kuruluşlar:

Bu bölümde ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde sıralamaya giren, fakat adlarının açıklanmasını istemeyen kuruluşlara ait sektör dağılımları, (-) olarak belirtilmiş, çalışmanın bütünlüğünü bozmamak için tabloya ayrıca eklenmiştir.

SİZ YORULMAYIN, BİZ GETİRELİM!

FAALİYET BELGENİZİ

ister kurye ile
kapınıza gönderelim,

ister online
olarak iletelim.

www.iso.org.tr

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

YORUMLAR

PROF. DR. ERHAN ASLANOĞLU

2016 YILINDA DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER
500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN PERFORMANSI

DOÇ. DR. HATİCE KARAHAN

TÜRKİYE EKONOMİSİNİN VE 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU'NUN 2016 PERFORMANSI

DR. CAN FUAT GÜRLESEL

FAİZ VE DÖVİZ KURLARINDAKİ DALGALANMALARIN
500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU KARLILIKLARINA ETKİLERİ

”

2016 YILINDA DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

İSO 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN PERFORMANSI

PROF. DR. ERHAN ASLANOĞLU
Piri Reis Üniversitesi

Dünya ekonomisinde 2014 sonrası başlayan yavaşlama 2016 yılının ikinci yarısından itibaren yerini görece güçlü denilebilecek bir toparlanmaya bıraktı.

Yapısal Durgunluk (Secular Stagnation) dediğimiz, deflasyonu konuştuğumuz bir durumdan toparlanma, hatta “enflasyon mu geliyor” denilen bir noktaya yönelmeye başladık. Dünya genelinde Satınalma Yöneticileri Endeksi’nden, ticaret hacmi hareketlerine kadar öncü diyebileceğimiz birçok gösterge toparlanmaya uzun süredir işaret ediyor. Aşağıdaki tablolardan izlenebileceği gibi IMF’nin en son yayınlanan Dünya Ekonomik Görünüm raporundaki tahminler de bu durumu yansıtıyor.

Öncelikle dünya ekonomisindeki durumu iyi analiz etmek gerekiyor. Dünya ekonomisinde yavaşlamayı arttıran ve deflasyona yönelten birkaç önemli faktör bulunuyordu. Bunlardan birincisi, dünya genelinde çıktı açığı olması, potansiyel üretimin gerçekleşen talebi aşmasıdır.

Yüksek borçluluk, gelir dağılımı sorunları, demografik olarak yaşanan nüfus gibi faktörler talebi bastırıyor gibi görünüyor. Diğer taraftan, başta Çin olmak üzere Asya ülkelerinden gelen düşük ücretle rekabet gücü yüksek ürünlerin dünya genelinde fiyatları bastırması ya da teknolojik gelişmelerin üretim maliyetlerini düşürmesi gibi faktörler enflasyonu bastırıp hatta deflasyonist baskılar yaratıyor.

Dünya genelinde 2016 yılının ikinci yarısına kadar deflasyonist baskı yaratan ve talebi bastıran önemli bir faktör, başta petrol olmak üzere hammadde fiyatlarında yaşanan düşüştü. Geçtiğimiz yaz aylarından bu yana baktığımızda, bu tabloyu değiştiren tek unsurun, hammadde fiyatlarındaki söz konusu yukarı dönüş olduğunu söyleyebiliriz.

Dünya Ekonomisi Büyüme Tahminleri

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-T	2017-T	2018-T
Dünya	4,9	5,5	5,6	3,0	-0,1	5,4	4,2	3,5	3,4	3,5	3,4	3,1	3,5	3,6
ABD	3,3	2,7	1,8	-0,3	-2,8	2,5	1,6	2,2	1,7	2,4	2,6	1,6	2,3	2,5
Euro Bölgesi	1,7	3,2	3,0	0,4	-4,5	2,1	1,5	-0,9	-0,3	1,2	2,0	1,7	1,7	1,6
Japonya	1,7	1,4	1,7	-1,1	-5,4	4,2	-0,1	1,5	2,0	0,3	1,2	1,0	1,2	0,6
Afrika	6,4	6,3	7,1	5,9	3,9	7,0	5,0	4,3	5,3	5,1	3,4	1,4	2,6	3,5
Orta Doğu	5,5	5,9	5,6	4,8	1,4	4,8	4,3	5,4	2,3	2,8	2,7	3,9	2,6	3,4
Brezilya	3,2	4,0	6,1	5,1	-0,1	7,5	4,0	1,9	3,0	0,5	-3,8	-3,6	0,2	1,7
Rusya	6,4	8,2	8,5	5,2	-7,8	4,5	4,0	3,5	1,3	0,7	-2,8	-0,2	1,4	1,4
Çin	11,3	12,7	14,2	9,6	9,2	10,6	9,5	7,9	7,8	7,3	6,9	6,7	6,6	6,2
Hindistan	9,3	9,3	9,8	3,9	8,5	10,3	6,6	5,5	6,5	7,2	7,9	6,8	7,2	7,7
Türkiye	9,0	7,1	5,0	0,8	-4,7	8,5	11,1	4,8	8,5	5,2	6,1	2,9	2,5	3,3

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Nisan 2017.

Dünya Ekonomisi Enflasyon Tahminleri

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016-T	2017-T	2018-T
Gelişmiş Ülkeler	1,9	3,1	1,6	1,1	1,8	2,7	1,7	1,3	0,7	0,5	1,5	1,9	2,0
Gelişmekte Olan Ülkeler	6,2	7,5	7,8	5,3	6,6	6,5	5,8	5,0	4,7	4,7	4,4	4,8	4,3
Türkiye	9,7	8,4	10,1	6,5	6,4	10,4	6,2	7,4	8,2	8,8	8,5	10,0	8,8

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Nisan 2017.

Diğer faktörlerde önemli bir değişim yaşanmıyor. 2014 sonrası dünya ekonomisinde sektörel bazda enerji resesyonu diyebileceğimiz bir gelişme yaşandı. Özellikle, bu ürünleri üreten gelişmekte olan ülkeler bu durumdan çok olumsuz etkilendi. Hem büyüme oranları geriledi hem de dünya ekonomisinde artan risk algısıyla birlikte sermaye gelişmiş ülke tahvillerine yöneldi. Negatif tahvil faizlerinin yaygınlaştığı bir döneme girdik.

2016 yılının ikinci yarısından itibaren bunu tersine çeviren iki önemli gelişme yaşandı. Birincisi, Fed'in beklentilerin altında kalan faiz artırımını ABD dolarının gücünü kısmen azaltarak emtia fiyatlarına destek oldu. İkincisi, başta petrol olmak üzere emtia fiyatlarındaki düşüş bazı üretim tesislerinde kapanmaları getirdi. Stokların erimesiyle fiyatlar yukarı hareketlenmeye başladı. Emtia fiyatları toparlanmaya başlayınca, bu ürünleri üreten ülkeler ekonomik büyüme ve şirket karlılıkları açısından pozitif etkilendi. 2016 yılı başında emtia üreten ülkelerin krize girme riskinden bahsederken 2016 sonu 2017 yılı başında söz konusu riskin azaldığı ve bu ülkelerin toparlanmaya başladığı bir dönem görmeye başladık.

Emtia fiyatlarındaki toparlanma dünya ekonomisinde deflasyon riskini azaltırken, yılsonuna doğru enflasyonda hafif, büyümede orta derecede yükselişe destek oldu. Çoğu emtia üreticisi olan gelişmekte olan ülkelerde yaşanan toparlanma, başta Avrupa olmak üzere global ölçekte de büyümeye katkıda bulundu. Gelişmekte olan ülkelere emtia kaynaklı toparlanma bu ülkelere sermaye girişine ve özellikle hisse senedi piyasalarında 2016 yılı sonlarından itibaren yükselişe katkıda bulundu.

Türkiye ekonomisi genel anlamda global, özel olarak da gelişmekte olan ülkelerin konjonktürel hareketlerine paralel bir seyir izler. 2016 yılında da genel eğilimlerden etkilenmekle birlikte 15 Temmuz hain darbe girişimi gibi çok vahim bir gelişme yaşadı. Terör ve jeopolitik riskler belirsizlikleri arttırdı. Yenilenen GSYH serilerine göre önceki dört yılda yüzde 6,5 civarında büyüyen Türkiye ekonomisi 2016 yılında yüzde 2,9 büyüme gösterebildi. Yüzde 6,5 civarında büyümeye rağmen işsizlik oranını düşüremeyen Türkiye ekonomisi 2016 yılında yüzde 13 seviyelerine yaklaşan bir işsizlik ile karşılaştı.

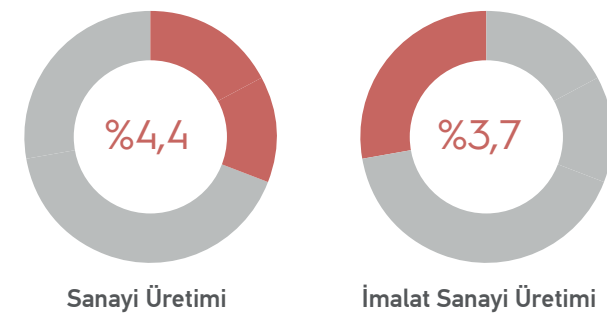
Ekonomik ve siyasi anlamda yaşanan sıkıntılar 2016 yılının son çeyreğinde sermaye çıkışlarına yol açarak döviz kurlarında yukarı yönlü bir harekete sebep oldu. Döviz kurlarındaki artış, faizlerde yükselişe, faizlerdeki yükseliş de büyümede

yavaşlamaya neden oldu. TÜFE enflasyonu 2017 sonunda yüzde 8,7 seviyesine yükselirken, söz konusu veri 2017 yılının başında yüzde 12'lere doğru hareketlenmeye başladı. Yıllık ÜFE yüzde 16'lar seviyesine geldi.

Büyüme ve işsizlik verilerinde ortaya çıkan sorunların ardından kamunun büyümeye desteği de 2016 yılının son çeyreğinden itibaren artmaya başladı. TL'deki değer kaybının önüne geçmek amacıyla para politikası görece sıkı uygulanırken büyümeye destek büyük oranda maliye politikası kanalıyla geldi. Sektörel vergi indirimlerinden, vergi yapılandırılmalarına, Kredi Garanti Fonu'ndan, sektörel desteklere kadar birçok araç bu çerçevede devreye girdi. Öncü göstergeler söz konusu politikaların etkisini 2017 yılının ikinci yarısından itibaren göstermeye başladığına işaret ediyor.

2016 yılı 2009 küresel krizindeki daralmadan sonra yüzde 2,9 oranıyla Türkiye ekonomisinin en yavaş büyüdüğü yıl oldu. Önceki 4 yılın büyüme hızı yüzde 6,5 seviyelerine yakındı. 2016 yılı içinde imalat, enerji ve madencilik sektörlerini içeren sanayi üretimi yüzde 4,4, imalat sanayi üretimi yüzde 3,7 büyüme gösterdi. Önceki yıllara benzer şekilde sanayinin GSYH içindeki payı yüzde 19,8, imalat sanayinin payı yüzde 16,7 oldu.

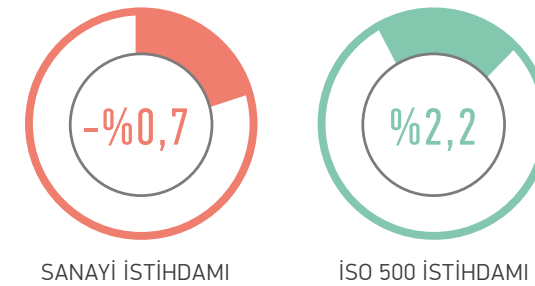
ÜRETİM ARTIŞLARI (%) - 2016

Emtia fiyatlarındaki düşüş ve büyüme hızındaki yavaşlamanın etkisiyle cari açık 32 milyar dolara geriledi. Cari açığın GSYH'ya oranı bir önceki yıl olduğu gibi yüzde 4'ler seviyesinde kaldı. Yılın ikinci yarısında genişletici maliye politikalarının daha güçlü bir şekilde devreye girmesine rağmen bütçe dengeleri makul sınırlar içinde kalmaya devam etti. 2016 yılında bütçe açığının GSYH'ya oranı yüzde 1,1 oldu. Bununla birlikte, bu oranın 2017'de yüzde 2'leri aşma olasılığı yüksek görünüyor. Söz konusu oranın yüzde 3'ün altında kalması makroekonomik dengeler açısından önemli olacaktır.

2016 yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel göstergelerine baktığımızda, Türkiye ekonomisinin büyüme hızında bir önceki yıla göre yavaşlama olmasına rağmen söz konusu 500 kuruluşun üretimden satışlarının önceki yıla göre yüzde 8,8 arttığını görüyoruz. TÜFE enflasyonunun yüzde 8,5 arttığı bir yılda çok düşük de olsa reel bir büyüme gerçekleştirilebildiği anlaşıyor. 500 büyük kuruluşun dolar bazında ihracatı 2015 yılında büyük oranda parite etkisiyle de yüzde 12,9 gerileme göstermişti. 2016 yılında bu firmaların ihracatının yüzde 3,1 arttığını izliyoruz. Türkiye genelinde ihracatın yüzde 0,9 düştüğü bir yılda 500 büyük kuruluşun ihracatı açısından görece daha iyi bir performans gösterdiği anlaşıyor. Türkiye ekonomisinde büyümede ortaya çıkan yavaşlamaya paralel olarak işsizlik artmaya başladı ve yüzde 13 seviyelerine yaklaştı. Sanayi sektöründe istihdam yüzde 0,7 oranında düştü. Buna karşın 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ücretli çalışan sayısı yüzde 2,2 artış göstererek hem Türkiye ortalamasının hem de bir önceki yıl yüzde 1,4 olan artış hızının üzerine çıktı. Bu artışta istihdam seferberliği kapsamında atılan adımların da etkili olduğunu düşünüyoruz.

İSTİHDAM ARTIŞLARI (%) - 2016

500 büyük kuruluşun hem özkaynak büyümesinin hem dönem karlılığının bir önceki yıla göre arttığı görülüyor. Firmalar vergi öncesi dönem karını 2015 yılında yüzde 4,5 arttırırken 2016 yılında bu oranın yüzde 33,2 olduğu görülüyor. Benzer şekilde bir önceki yıl yüzde 4,6 olan özkaynak artışının yüzde 15,2 seviyesine geldiği görülüyor.

Son yıllarda sanayi kuruluşlarının borçluluk oranlarında artışın yükseldiğini izliyorduk. Bu eğilimin 2016 yılında da hızlandığını ve devam ettiğini görüyoruz. 500 büyük kuruluşun toplam borçları 2014 yılında yüzde 7,8, 2015 yılında 19 artarken, 2016 yılında artış oranının yüzde 24 seviyesi-

ne geldiği anlaşıyor. Benzer şekilde, 2014 yılında vadesi bir yıla kadar olan borçlar yüzde 3,2 artarken bu oran 2015 yılında yüzde 13,9 olmuştu. 2016 yılında artış oranı yüzde 22,8'e yükselmiş durumda. 2016 yılında toplam borçların aktif toplamına oranı bir önceki yıla göre yaklaşık 1,8 puan artarak yüzde 61,9 seviyesine çıkıyor. Toplam borçların özkaynaklara oranı da son yıllardaki artış eğilimini sürdürerek yüzde 162,3 seviyesine ulaşıyor. Dünya genelinde ve özellikle gelişmekte olan ülkelere artış eğilimi yüksek olan borçlanmanın Türkiye'de de devam ettiğini görüyoruz.

500 Büyük Sanayi Kuruluşu'ndan 489 tanesi özel sektör, 11 tanesi kamu kuruluşudur. Kamu kuruluşlarının vergi öncesi karı, özkaynakları ve özellikle borçlarının artış hızı özel sektör firmalarının çok üzerine çıkmıştır.

Sonuç olarak, Türkiye ekonomisinin büyüme oranında gözlenen yavaşlamaya rağmen 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2016 yılı dönem karının bir önceki yıla göre daha hızlı arttığını izliyoruz. Üretimden satışların reel olarak çok düşük artış gösterdiği bir yılda karlılıkta gözlenen bir artış maliyet düşüşleri ve faaliyet dışı gelirlerdeki artıştan kaynaklanabilir. Emtia fiyatlarının yılın ilk yarısındaki gerilemesi ve kurdan kaynaklı maliyet baskısının 2016 yılı Kasım ayından sonra gelmeye başlaması bunun bir nedeni olabilir. 2016 yılı Eylül ayı sonunda yıllık ÜFE artışı yüzde 1,78 seviyesindeydi. Türkiye genelinde ihracatın düştüğü bir yılda 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracatını arttırdığını izliyoruz. Bu hem büyümeye katkı açısından hem de karlılığın ihracatta daha yüksek olması ve fiyatlama avantajları nedeniyle karlılık artışını da açıklayabilecek bir faktör gibi görünüyor.

Diğer taraftan, 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun finansman açısından kısa vadeli kaynaklara ihtiyacının devam ettiği ve borçluluk artış oranının son iki yılın da üzerine çıktığı görülmektedir. Sektörün özkaynaklarını büyüttüğü, karlılığını arttırdığı, uzun vadeli ve daha düşük maliyetli finansman araçlarını kullanabildiği bir ortama ihtiyaç devam ediyor. Ekonominin sürdürülebilir hızlı büyüme oranlarını yakalaması, ihracatta 500 milyar dolarlık ihracat hedefinin tutturulabilmesi, 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel göstergelerini güçlü ve kalıcı olarak pozitif etkileyebilecektir. Bu hedeflere ulaşmada yüksek teknolojiye sanayinin öncelikli olduğu stratejik planlar oluşturulması ve önümüzdeki dönemde sanayinin ekonomi politikalarının odağına konması büyük önem arz etmeye devam ediyor.

TÜRKİYE EKONOMİSİNİN VE 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN 2016 PERFORMANSI

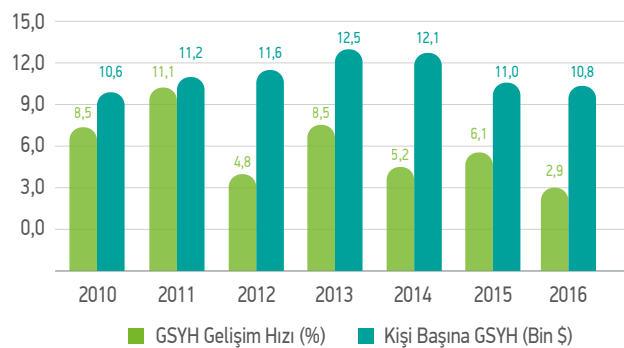
2016 yılının Türkiye ekonomisi için oldukça zorlu bir dönem olduğuna şüphe yok. Gerek darbe girişimi gerekse jeopolitik gelişmeler ve terör saldırıları, iktisadi aktivitenin yavaşlamasına ve ekonomiye duyulan güvenin zedelenmesine neden oldu. Söz konusu olumsuz yansımalar, özellikle 15 Temmuz sonrası dönemi içeren çeyrekte keskin bir şekilde etkisini gösterdi. Nitekim yılın ilk yarısında yüzde 4,9 büyüyen Türkiye ekonomisi, 3. çeyrekte yıllık bazda yüzde 1,3 GSYH daralması kaydetti. Global finansal kriz sonrası ilk kez gelen bu düşüşle sarsılan ekonomi, yılın son çeyreğinde ise yüzde 3,5 oranında bir büyüme sergileyerek hızla ayağa kalktı. Bu toparlanmanın arka planında, hane halkı tüketiminin yeniden canlanması başrol oynadı. Sonuç olarak ise Türkiye ekonomisi, 2016 yılı genelinde yüzde 2,9'luk mütevazı bir gelişim hızına imza atmış oldu. Bu ılımlı tempoya, elbette iç faktörlerin yanı sıra dışarıda yaşanan belirsizlikler de eşlik etti. Bu dönemde Brexit'ten Trump'a çeşitli sarsıcı gelişmelerle yoğrulmuş dünya ekonomisi, ticaretteki yavaş seyirle de keyiflerin yerine gelmediği bir sene yaşadı. Tüm bunların ise Türkiye'ye de, finans piyasalarından ihracata uzanan çeşitli kanallardan implikasyonları oldu.

İşte bu doğrultuda kaydedilen yüzde 2,9 oranındaki büyüme hızı, kendi bünyesinde tatmin edicilikten uzak iken önceki yıllara göre de belirgin bir yavaşlama anlamına geliyor. Tam bu noktada, 2016 Aralık ayında TÜİK tarafından ulusal hesapların güncellendiğini ve böylelikle GSYH serilerinin önemli ölçüde revizyona uğradığını belirtmek gerekir. Yöntem değişikliği sonucu oluşturulan yeni seriler, geçmişe dönük GSYH büyüme hızlarında da dikkat çekici güncellemelerin ortaya çıkmasını beraberinde getirdi. Örneğin buna göre, 2015 yıl-

DOÇ. DR. HATİCE KARAHAN
İSO Danışmanı / İstanbul Medipol Üniversitesi

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE YENİ SERİLERLE GSYH

Kaynak: TÜİK.

ındaki ekonomik büyüme, yüzde 6,1'e yukarı yönlü revize edildi. Dolayısıyla, ilgili verilere göre kriz sonrasında yüksek bir büyüme performansı sergileyen Türkiye ekonomisi için, 2016 yılında kaydedilen yüzde 2,9'luk hız, gözle görülür bir yavaşlamanın tescili oldu.

Bu çerçevede kişi başına düşen gelir de, aşağı yönlü bir gelişim sergileyerek 10.807 dolar seviyesine geriledi. Bu gelişimin arkasında ise, TL'nin bu dönemde yaşadığı değer kaybı etkili oldu.

Türkiye ekonomisinin 2016 yılındaki performansı sektörler bazında değerlendirildiğinde ise, farklı hikâyelerden bahsetmek mümkün. Nitekim bu dönemde yüzde 2,9 oranında kaydedilen reel GSYH artışına, tarım sektörü 0,3 puan negatif katkı verirken sanayinin ise 0,9 puanlık bir destek sunduğu tespit ediliyor. Sanayi kapsamındaki "imalat sanayi" ise, 0,6 yüzde puanlık bir katkıyla alt sektörler arasında öne çıkıyor. 2016 yılında inşaat sektörünün desteği de 0,5 puan iken, onu diğer bazı hizmet sektörleri takip ediyor. Ulaştırma-depolama, ticaret ve konaklama-yiyecek hizmetleri grubunda ise negatif bir gelişim ve katkı göze çarpıyor. Bu veriler doğrultusunda, sanayinin Türkiye ekonomisinin kritik bir direği olduğu bir kez daha gözlenirken, öte taraftan bu dönemde gerek ekonominin bütününde gerekse sanayide bir yavaşlama olduğu da inkar edilemez bir gerçek olarak belirliyor.

SEKTÖRLERİN REEL GELİŞİMİ VE TÜRKİYE GSYH'SİNİN GELİŞİMİNE KATKILARI (2016)

	Gelişim Hızı (%)	GSYH Gelişim Hızına Katkı (% Puan)
Tarım	-4,1	-0,3
Sanayi	4,5	0,9
İnşaat	7,2	0,5
Ticaret, taşıma, konaklama	-0,8	-0,2
Finans	7,1	0,3
Gayrimenkul	3,6	0,3
Kamu yönetimi, eğitim, sağlık	4,5	0,4
Bilgi ve iletişim	6,3	0,2
Mesleki, idari ve destek hizmetleri	5,6	0,3

Kaynak: TÜİK, Yazarın hesaplamaları.

Öte yandan, İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun kapsamlı verileri incelendiğinde ise, sektör özelinde çeşitli anlamlı mesajlar ortaya çıkıyor. Bunlardan biri, firmalarımızın önemli performans göstergelerinden olan üretimden sa-

tışlara dair... Öncelikle söz konusu göstergenin, 2016 yılında önceki yıla göre yüzde 8,8 oranında bir artış sergilediği gözleniyor. Bu artış, 2015 yılında yüzde 7'ye yavaşlamış olan gelişimle kıyaslandığında bir miktar hızlanma olarak karşımıza çıkıyor. Bununla birlikte, 2016 yılında da yatışmamış olan enflasyon göz önüne alındığında, en büyük 500 sanayi kuruluşunun satışlarında elle tutulur bir reel büyüme olmadığı da göze çarpıyor.

Bu noktada, İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun ihracat performansını incelemek de şüphesiz önem taşıyor. Nitekim 2016 verileri çerçevesinde, bu dönemde söz konusu grubun kaydetmiş olduğu ihracat, Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 39'u gibi ciddi bir bölümüne tekabül ediyor. Bu bağlamda öncelikle Türkiye'nin genel ihracat gelişimi hatırlanacak olursa, TÜİK tarafından açıklanan dolar bazındaki dış ticaret istatistiklerine göre, 2015 yılındaki yüzde 8,7 oranındaki nominal daralmanın ardından 2016'da yüzde 0,9'luk bir gerileme kaydedildi. Bir başka ifadeyle, 2016 yılında ihracat cari rakamlarla yine negatif gelişim sergiledi ancak önceki yıla kıyasla düşüşünü önemli ölçüde yavaşlattı. Elbette bu noktada, 2015 yılındaki olumsuz gidişatta, parite etkilerinin kayda değer rol oynadığını da unutmamak gerekiyor.

Öte yandan bu bilgiler doğrultusunda İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamında kaydedilen 2016 ihracat gelişimi incelendiğinde ise, dolar bazında rakamlarla bu dönemde yüzde 3,1'lik mütevazı bir ihracat büyümesi gerçekleştiği tespit ediliyor. Bununla birlikte, Türkiye ekonomisi genelindeki durumla kıyaslandığında, bahse konu grubun ortalamasının üzerinde pozitif bir gelişim performansına imza attığı da ifade edilebilir. Bunun yanı sıra, 2015 yılında İSO 500'ün ihracatta yüzde 12,9 oranında bir daralma kaydettiği düşünüldüğünde, bunun grup toplamında bir toparlanma anlamına geldiğini de belirtmek gerekiyor. Bununla beraber, İSO tarafından yayınlanan verilerin 50'lik gruplara göre dağılımı detaylarına bakıldığında, söz konusu toparlanmanın özellikle ilk 50'deki şirketler tarafından desteklendiği anlaşıyor. İhracat gelişimindeki ilgili yükselişe 151 ila 200. sıralar arasındaki firmalar da önemli katkıda bulunurken, 51-100 aralığındaki kuruluşların da ilgili ihracat artışını desteklediği gözleniyor.

İhracat kapsamında ISO 500'e dair alt detayların verdiği bir diğer bağlantılı mesajı da, bu noktada eklemekte fayda var. Şöyle ki; ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yaptığı toplam ihracat içinde, ilk 50 firmanın 2016 yılında da payını artırma-ya devam ettiği göze çarpıyor. Nitekim bu dönemde sıralamadaki ilk 50 kuruluşun ihracat toplamının, listenin tüm ihracatının yüzde 54,5'ini gerçekleştirdiği görülürken, 2014 ve 2015 yıllarında olduğu gibi, ilgili pay artışının sürdürdüğü gözleniyor.

Bu noktada araştırma kapsamındaki bir diğer performans göstergesi olarak, kar ve zarara da bakmakta yarar var. İşte bu doğrultuda, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun dönem kar ve zarar toplamının 2016 yılında yüzde 33,2 oranında artış kaydettiği göze çarpıyor. 2015 yılına geri dönüp bakıldığında ise, söz konusu gelişimin yüzde 4,5 olduğu hatırlanacaktır. Hatta bu oran, 2014 yılındaki yüzde 22,4'lük artışın ardından belirgin bir yavaşlama anlamına gelmişti. Dolayısıyla en büyük 500 sanayi firması kategorisinde kar bağlamında 2016 yılında hatırı sayılır bir toparlanma olduğu gözleniyor. Bununla birlikte, 50'lik gruplar dahilindeki alt detaylar analiz edildiğinde ise, yüzde 33,2 oranındaki artı şın büyük ölçüde, liderliği üstlenen ilk 2 gruptan, bir diğer ifadeyle ilk 100 firmadan kaynaklandığı ortaya çıkıyor. Bu kapsamda, grubun kaydettiği toplam karın yüzde 48,7 gibi yarıya yakın bir kısmının ilk 50 firma tarafından gerçekleştirildiğini de vurgulamak gerekir. İkinci 50'lik dilimin payı ise, yüzde 21,4. Dolayısıyla ISO 500 bünyesindeki kar toplamının yüzde 70'lik bir kısmının ilk 100 tarafından kaydedildiği gözleniyor.

FAVÖK

Tüm bunlara ek olarak, faiz, amortisman ve vergi öncesi toplam kar (FAVÖK) büyüklüğüne bakıldığında ise, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda 2015 yılında yüzde 23 olarak kaydedilen artışa benzer şekilde 2016 yılında yüzde 22,8 oranında bir yükseliş olduğu göze çarpıyor. Bu bağlamda 2015'te yüzde 12,2 olan FAVÖK/net satışlar oranı da, 2016 yılında yüzde 13,7'ye yükseliyor.

Net satışlar baz alınarak hesaplanan satış karlılığı oranının ise, 2016 yılında 1,2 puan artışla yüzde 6,8'e çıktığı tespit edilirken, burada da ilk 100 firmalık dilimin rolü göze çarpıyor.

Öte yandan, sanayideki performansla dair bir diğer başlık olan istihdam verilerini incelemek de kuşkusuz önem taşıyor. Bilindiği üzere, özellikle 2016 yılının ikinci yarısında yaşanan olumsuz gelişmelerle birlikte iktisadi aktivitede hissedilen yavaşlama, emek piyasası üzerinde de yansımalar gösterdi. Bu bağlamda 2016 genelindeki işsizlik oranı da, 2015'teki yüzde 10,3 seviyesinden yüzde 10,9'a tırmandı. Şüphesiz bu dönemde işsizlik oranının yükselişi, istihdamdaki genişlemenin büyüyen işgücüne yetişmekte zorlanması olarak izah edilebilir. Nitekim Türkiye'de 2016 yılı genelinde istihdam edilenlerin sayısı yüzde 2,2 oranında artış sergilerken, işgücündeki büyüme ise yüzde 2,8 oldu. Söz konusu olumsuzluklar, doğal olarak sanayi sektöründe de kendini gösterdi. Üstelik ekonomide bu dönemde özellikle hizmetler sektörleriyle desteklenmiş olan istihdam artışının aksine, yüzde 0,7 oranında bir sanayi istihdamı gerilemesi eşliğinde...

Bu veriler ışığında ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'na odaklanıldığında ise, istihdamda kaydedilen ilgili artışın ekonomi bütünündeki istihdam gelişimine paralellik çizerken, sanayideki genel ortalamanın ise üzerinde pozitif bir görünüm sergilediği görülüyor. Nitekim ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu toplamında, ücretle çalışan sayısının 2016 yılında yüzde 2,2 artış gerçekleştirdiği anlaşıyor. Bu gelişim, önceki yılda kaydedilen yüzde 1,4 oranındaki artışı da aşan bir hız olarak karşımıza çıkıyor. Bununla birlikte, grubun çalışan sayısında 2014 yılında gerçekleştirdiği yüzde 4,2'lik artışın ise halen gerisinden geldiği ifade edilebilir.

Buna ek olarak, ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu toplamında yüzde 2,2 olarak gerçekleşen istihdam artışının ayrıntıları incelendiğinde, söz konusu orana en büyük "katkının" sıralamadaki 351 ila 400 aralığından geldiğini, bunu ise 201-250 dilimindeki firmaların takip ettiğini vurgulamak gerekir. Bu noktada, diğer belli başlı göstergelerde öne çıkan ve ilk 50 firmayı içeren kategorinin, 2016 yılında önceki yılın aksine, istihdam gelişimine pozitif bir destek veremediği de dikkat çekiyor.

İstihdam denince akla gelen bir diğer gösterge ise, şüphesiz emek verimliliği... Zira bir firmanın ya da ekonominin büyümesinin arkasında, emek başta olmak üzere üretim girdilerindeki büyümenin yanı sıra, ilgili faktörlerin verimliliği de her daim kritik bir rol oynuyor. Buradan hareketle, cari fiyatlarla üretimden satışlar üzerinden hesaplanan işgücü verimliliği incelendiğinde, 2016 yılında yüzde 6,4 oranında bir artış kaydedildiği anlaşıyor. Bu ise, 2015 yılındaki yüzde 5,5'lik gelişim göz önüne alındığında, verimlilik artışının bir miktar güçlendiği bir görünüm ortaya koyuyor. Öte yandan bu dönemde göze batan bir veri olarak, ISO 500 genelinde AR-GE giderlerinde yüzde 16,3 oranında ciddi bir düşüş gözleniyor. Söz konusu düşüş en büyük olumsuz katkının ise, ikinci en büyük 50'lik dilimde yer alan firmalardan geldiği anlaşıyor. Bu çerçevede, AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranında da, 2016'da bir gerileme ortaya çıkıyor.

İstanbul Sanayi Odası tarafından kamuoyuna sunulan ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması, bu değerlendirilmeye sığamayacak nice detaylar barındırarak sanayimizin 2016 gelişimine çok sayıda gösterge çerçevesinde ışık tutuyor. Yarım asra yakın bir süredir yürütülen bu araştırmayı ayrıntılarıyla incelemek ise, sektörün güç ve zayıflıklarını anlayıp aksiyon geliştirmek açısından önem arz ediyor.

SONUÇ

Türkiye ekonomisinin, son dönemde takıldığı yüksek orta gelir düzeylerini aşıp yüksek gelirli statüye erişebilmesi için hızlı ve sağlıklı bir tempoya, bunu başarabilmek için de tıkr tıkr işleyen bir sanayiye ihtiyacı var.

FAİZ VE DÖVİZ KURLARINDAKİ DALGALANMALARIN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU KARLILIKLARINA ETKİLERİ

Türkiye’de 2012-2016 yıllar arasındaki 5 yıllık dönemde ortaya çıkan ekonomik ve ekonomi dışı koşullar Türk Lirası faizler ile döviz kurlarında önemli dalgalanmalar meydana getirmiştir.

500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun karlılıkları da bu faiz ve döviz kuru dalgalanmalarından etkilenmiştir. Bu yazıda 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun kümülatif gelir tablosunda 2012-2016 yılları arasında yaşanan gelişmeler analiz edilerek faiz ve döviz kuru dalgalanmalarının karlılık üzerine etkileri değerlendirilmektedir. 500 Büyük Sanayi Kuruluşu için kümülatif bir değerlendirme yapılmakla birlikte her firmanın mevcut mali yapıları, döviz pozisyonları ve risk yönetim becerileri itibarıyla faiz ve döviz kuru dalgalanmalarından farklı şekilde etkilendikleri not edilmelidir.

2012-2016 DÖNEMİNDE ORTAYA ÇIKAN FAİZ VE DÖVİZ KURU DALGALANMALARI

Küresel ekonomik koşulların yanı sıra Türkiye’de ekonomi ve ekonomiyi etkileyen ekonomi dışı alanlarda yaşanan gelişmeler, faizler ve döviz kurları üzerinde önemli dalgalanmalara ve dönem sonunda da artışlara yol açmıştır. 2012 ve 2013 yıllarında küresel para politikaları genişleme eğiliminde en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Buna bağlı olarak oluşan koşullar içinde Türkiye’de de faizler ve döviz kurları düşük seviyelerde gerçekleşmiştir. Ancak 2013 yılının ikinci yarısından itibaren ABD’de parasal genişlemenin sona erdirilmesi ve faiz oranlarında artışların başlaması sonucu oluşan küresel mali koşullar içinde bu kez Türk Lirası değer kaybetmeye, TL faiz oranları ise yükselmeye başlamıştır.

DR. CAN FUAT GÜRLESEL
ISO Danışmanı

Türkiye’de ise 2012-2016 arası dönemde çok önemli siyasi ve jeopolitik gelişmeler yaşanmıştır. Ekonomi, ortaya çıkan bu risklerden ve gelişmelerden önemli ölçüde etkilenmiştir. 2012 ve 2013 yılının ilk yarısı göreceli olarak siyaset ve jeopolitik anlamda risklerin en az yaşandığı dönem olmuştur. Buna bağlı olarak Türkiye 19 yıl sonra yeniden yatırım yapılabilir ülke kredi notlarına ulaşmıştır. Türk Lirası faizleri tarihin en düşük seviyelerine gerilemiştir. Türk Lirası ise değer kazanmıştır.

2013 yılının ikinci yarısından itibaren ise Türkiye’de ekonominin önüne geçen ekonomi dışı gelişmeler yaşanmaya başlamıştır. Türkiye çok sayıda seçim yaşamıştır. Dış politika alanında sıkıntılar ortaya çıkmıştır. Jeopolitik riskler sıcak çatışma koşullarına dönüşmüştür. 2016 yılında ise vahim bir girişim ile karşı karşıya kalınmıştır. Tüm bu gelişmeler ile analiz edilen dönemin sonuna gelindiğinde Türkiye yatırım yapılabilir kredi notlarını kaybetmiş, artan risklere bağlı olarak Türk Lirası faizler yükselirken, Türk Lirası da önemli ölçüde değer kaybetmiştir. Ekonomi politikalarının da ayrıca özellikle Türk Lirasının değer kaybında etkisi olmuştur.

Sonuç olarak 500 Büyük Sanayi Kuruluşu için son 5 yılda karlılıkları önemli ölçüde etkileyen faiz ve döviz kuru dalgalanmaları ortaya çıkmıştır.

500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ESAS FAALİYETLERİNDEN KAR ELDE ETMEYE AĞIRLIK VERİYOR

Türk sanayi 2002 yılından sonra önemli bir yatırım ve büyüme sürecine girmiştir. Yatırımların ve büyümenin finansmanı ise daha çok döviz cinsi kaynaklar ile sağlanmıştır. Bunda birkaç unsur etkili olmuştur. Küresel bol ve ucuz likidite koşulları borçlanmayı kolaylaştırmıştır. Türkiye’ye artan ilgi finansal kaynak girişini hızlandırmıştır. Türkiye’de yapılan düzenlemeler ile yurtiçinde döviz cinsi borçlanma koşulları da esnek hale getirilmiş ve döviz kazandırıcı faaliyetlerde bulunma koşulu kaldırılmıştır. Ayrıca yurt içindeki hızlı kredi genişlemesi de borçlanmayı kolaylaştırmıştır. Böylece sanayi kuruluşlarının mali yapılarında borçlanma ve döviz cinsi borçlanma oranları yükselmiştir.

Türkiye’de sanayi firmaları 2013 yılı ikinci yarısından itibaren bozulan koşullara bu mali yapıları ile yakalanmıştır. Ayrıca 2013 yılı ikinci yarısından itibaren faizler ve döviz kurları ekonomi dışı unsurlardan daha çok etkilenmeye başlamış ve sanayi firmaları için öngörülebilirlik azalmıştır. Bu nedenle de firmaların mali riskleri yönetme olanakları sınırlanmıştır.

500 Büyük Sanayi Kuruluşu bu gelişmeler karşısında esas faaliyetlerinden elde ettikleri brüt satış karlarını ve faaliyet karlarını artırmaya ağırlık vermişlerdir.

Brüt satış karı, satışlar ile satılan malın maliyetlerindeki gelişmeler ile belirlenmektedir. 500 Büyük Sanayi Kuruluşu’nun satışları son 5 yıldır iç ve dış talepte otaya çıkan yavaşlama nedeniyle reel olarak artmamaktadır.

Kümülatif Gelir Tablosu (Milyon TL)

	2012	2013	2014	2015	2016
Net Satışlar	423.621	454.991	472.548	508.057	554.785
- Satışların Maliyeti	366.764	384.487	403.982	422.435	456.741
Brüt Satış Karı (Zararı)	56.857	70.504	68.565	85.622	98.043
- Faaliyet Giderleri	31.545	34.068	38.107	41.478	45.667
Faaliyet Karı (Zararı)	25.312	36.435	30.457	44.144	52.376
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	25.741	35.290	42.466	61.926	64.798
Kambiyo Karları	15.054	22.522	29.792	50.501	50.056
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	16.140	27.751	28.848	48.977	50.729
Kambiyo Zararları	11.050	21.560	24.917	44.878	46.155
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	34.913	43.973	44.075	57.093	66.445
- Finansman Giderleri	8.624	19.185	15.989	27.994	29.006
Olağan Kar (Zarar)/Finansman Sonrası Kar (Zarar)	26.289	24.789	28.087	29.099	37.439
+ Olağan Dışı Gelir ve Karlar	2.396	2.878	3.592	4.068	7.740
- Olağan Dışı Gider ve Zararlar	4.492	5.530	4.582	4.848	7.445
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	24.193	22.137	27.097	28.320	37.734

Gelir Tablosu Kalemlerinin Net Satışlara Göre Payları (%)

	2012	2013	2014	2015	2016
Net Satışlar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
- Satışların Maliyeti	86,6	84,5	85,5	83,1	82,3
Brüt Satış Karı (Zararı)	13,4	15,5	14,5	16,9	17,7
- Faaliyet Giderleri	7,4	7,5	8,1	8,2	8,2
Faaliyet Karı (Zararı)	6,0	8,0	6,4	8,7	9,4
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	6,1	7,8	9,0	12,2	11,7
Kambiyo Karları	3,6	4,9	6,3	9,9	9,0
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	3,8	6,1	6,1	9,6	9,1
Kambiyo Zararları	2,6	4,7	5,3	8,8	8,3
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	8,2	9,7	9,3	11,2	12,0
- Finansman Giderleri	2,0	4,2	3,4	5,5	5,2
Olağan Kar (Zarar)/Finansman Sonrası Kar (Zarar)	6,2	5,4	5,9	5,7	6,7
+ Olağan Dışı Gelir ve Karlar	0,6	0,6	0,8	0,8	1,4
- Olağan Dışı Gider ve Zararlar	1,1	1,2	1,0	1,0	1,3
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	5,7	4,9	5,7	5,6	6,8

Bu nedenle brüt satış karlılığının artışında satışlar tarafı zayıf kalmaktadır. Firmalar brüt satış karlılığındaki iyileşmeyi satılan malların maliyetlerindeki gerileme ile sağlamaktadır. Nitekim 2012 yılında yüzde 86,6 olan satılan malların maliyetinin satışlara oranı 2016 yılında yüzde 82,3'e kadar indirilmiştir. Firmaların burada etkin bir üretim yönetimi ve verimliliği sağladıkları görülmektedir. Bazı girdi fiyatlarındaki küresel ölçekte yaşanan gerileme de satılan malın maliyetlerin düşüşüne katkı vermiştir. Böylece brüt satış karlılığı da 2012 yılında yüzde 13,4 iken, 2016 yılında yüzde 17,7'ye kadar yükselmiştir. Firmalar en iyi bildikleri alanda, yani üretim sürecinde karlılığı artırmayı başarmaktadırlar.

Faaliyet karlarına ise brüt satış karlarından faaliyet giderlerinin çıkarılması ile ulaşılmaktadır. Faaliyet giderleri yıllar itibarıyla reel olarak çok sınırlı bir artış göstermektedir. Örneğin 2015 yılında yüzde 8,8 ve 2016 yılında ise yüzde 10,1 artış yaşanmıştır. Firmalar faaliyet giderlerini de iyi yönetmekte ve enflasyon kadar bir artış içinde kalmaya çalışmaktadırlar.

500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU

Bu çerçevede faaliyet karlılıkları da 2012 yılında yüzde 6,0 iken 2016 yılında yüzde 9,4'e kadar yükselmiştir. Mutlak büyüklük olarak ise 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun toplam faaliyet karı 2012 yılında 25,3 milyar TL iken, 2016 yılında 52,4 milyar TL'ye yükselmiştir.

Gelir Tablosu Kalemlerinin Yıllık Değişimi (%)

	2013/ 2012	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015
Net Satışlar	7,4	3,9	7,5	9,2
- Satışların Maliyeti	4,8	5,1	4,6	8,1
Brüt Satış Karı (Zararı)	24,0	-2,7	24,9	14,5
- Faaliyet Giderleri	8,0	11,9	8,8	10,1
Faaliyet Karı (Zararı)	43,9	-16,4	44,9	18,6
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	37,1	20,3	45,8	4,6
Kambiyo Karları	49,6	32,3	69,5	-0,9
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	71,9	4,0	69,8	3,6
Kambiyo Zararları	95,1	15,6	80,1	2,8
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	26,0	0,2	29,5	16,4
- Finansman Giderleri	122,5	-16,7	75,1	3,6
Olağan Kar (Zarar)/Finansman Sonrası Kar (Zarar)	-5,7	13,3	3,6	28,7
+ Olağan Dışı Gelir ve Karlar	20,1	24,8	13,3	90,2
- Olağan Dışı Gider ve Zararlar	23,1	-17,1	5,8	53,6
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	-8,5	22,4	4,5	33,2

DÖVİZ KURLARINDAKİ DALGALANMA FİNANSAN GİDERLERİ DIŞINDAKİ ALANLARDA İYİ YÖNETİLİYOR

Döviz kurlarındaki dalgalanmalar veya artışlar, firmaların karlılıklarını iki şekilde etkilemektedir. İlk döviz cinsi satışlar ve döviz cinsi girdiler nedeniyle oluşan etkilere ikincisi ise döviz cinsi mali kaynaklara ödenen faiz ve anapara-daki kur farklarıdır.

500 Büyük Sanayi Kuruluşu, finansman giderleri dışındaki alanlarda döviz kuru dalgalanmalarını daha iyi yönetmektedir. Nitekim döviz kurundaki dalgalanmalar ile oluşan kambiyo gelirleri ile giderleri arasındaki fark son 5 yıldır artı vermektedir. Bir başka deyişle 500 Büyük Sanayi Kuruluşu son 5 yıldır net kambiyo geliri elde etmektedir. Net kambiyo karlarının satışlara oranı 2012 yılında yüzde 0,9 iken, 2015 yılında yüzde 1,1 ve 2016 yılında yüzde 0,7 olmuştur. ambio karları mutlak olarak 2012 yılında yaklaşık 4 milyar TL iken, 2016 yılında da 3,9 milyar TL olmuştur.

Bununla birlikte 500 Büyük Sanayi Kuruluşu için yönetilecek kambiyo gelirleri ve giderleri artmaktadır. 2012 yılında yönetilen kambiyo gelir ve gider toplamı 26,1 milyar TL iken, 2016 yılında 96,2 milyar TL'ye yükselmiştir.

500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU

500 Büyük Sanayi Kuruluşu, finansman giderleri dışındaki alanlarda döviz kuru dalgalanmalarını ve döviz gelirleri ile döviz giderleri arasındaki dengeyi iyi yönetmektedirler.

FAİZ VE DÖVİZ KURU DALGALANMALARI FİNANSMAN GİDERLERİNİ ARTIRIYOR, KARLILIĞI OLUMSUZ ETKİLİYOR

500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yüksek borçluluk oranları ve yine yüksek döviz borçları ile öne çıkan mali yapısı içinde faiz oranlarındaki artışlar ile döviz kurlarındaki yükselişler, finansman maliyetlerini artırmakta ve karlılığı olumsuz etkilemektedir.

2012 yılında finansman giderlerinin satışlar içinde payı sadece yüzde 2 olmuş ve yüzde 6 olan faaliyet karlığına oranı ise yüzde 34,1 olarak gerçekleşmiştir. Bir başka deyişle 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 100 birim değerindeki faaliyet karından 34,1 birim finansman gideri ayırmıştır.

2012-2016 döneminde faiz ve döviz kurlarındaki dalgalanmaya bağlı olarak finansman giderlerinde de dalgalanma yaşanmıştır. Finansman giderleri 2012 yılında mutlak olarak 8,6 milyar TL iken 2013 yılında 19,2 milyar TL'ye çıkmış, 2014 yılında ise bu kez 16 milyar TL'ye inmiştir. 2015 yılın-

daki yeni bir sıçrama ile 28 milyar TL'ye ve 2016 yılında ise 29 milyar TL'ye yükselmiştir.

Finansman giderlerindeki bu mutlak gelişmeler ile finansman giderlerinin satışlara oranı 2012 yılında yüzde 2 iken 2015 yılında yüzde 5,5'e yükselmiş ve 2016 yılında ise yüzde 5,2 olmuştur. Finansman giderlerinin satışlara oranındaki 3,2 puanlık yükselme karlıkları da olumsuz etkilemiştir.

Finansman giderlerinin faaliyet karlarına oranı da 2012 yılında yüzde 34,1 iken 2015 yılında yüzde 63,4'e yükselmiş ve 2016 yılında ise yüzde 55,4 olmuştur. Bir başka deyişle firmalar 100 birimlik faaliyet karlarından finansman giderlerine 2012 yılında 34,1 birim ayırırken, 2016 yılında 55,4 birim ayırmışlardır.

Finansman giderlerindeki artış faaliyet karlarında sağlanan iyileşmeyi büyük ölçüde ortadan kaldırmaktadır. Faaliyet karlarında son beş yılda bu artış sağlanamamış olsaydı, yükselen finansman giderleri ile karlılıklar yüzde 2'lere kadar inebilecektir.

SONUÇ OLARAK

500 Büyük Sanayi Kuruluşu son yıllarda esas faaliyetlerine yüklenerek faaliyet karlılıklarını önemli ölçüde artırmaktadır. Ancak kendileri dışındaki gelişmeler ile yükselen Türk Lirası faizler ve döviz kurları bu karlılıkları azaltmaktadır. Böylece firmaların yarattıkları iç kaynak artışı finansman giderleri olarak kullanılmakta, ilave sermaye yaratılamamaktadır. Sanayi firmaları karları ile ilave sermaye yaratamayınca büyümek için yeniden borçlanmakta ve bu da bir dönem sonra finansman maliyetlerini yükselterek fasit bir daire yaratmaktadır.

2016 yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun finansman maliyetlerinin net satışlara oranı 2012 yılındaki gibi yüzde 2,0 olarak gerçekleşseydi finansman giderleri 29 milyar TL değil 11,1 milyar TL'de kalacak ve sanayi firmaları 17,9 milyar TL ilave iç kaynak yaratmış olacaktı.

Finansman Giderlerinin 2012 Yılı Seviyesinde Kalması Halinde Finansman Sonrası Kar Büyüklüğünde Yaşanacak İyileşme

	Milyon TL	2012	2013	2014	2015	2016
Fiili Gerçekleşme	Finansman Öncesi Kar (Zarar)	34.913	43.973	44.076	57.093	66.445
	Finansman Giderleri	8.624	19.185	15.989	27.994	29.006
	Finansman Sonrası Kar (Zarar) (1)	26.289	24.789	28.087	29.099	37.439
Finansman Gideri Oranının %2'de Kalması Halinde Karlar	Finansman Öncesi Kar (Zarar)	34.913	43.973	44.076	57.093	66.445
	Finansman Giderleri	8.624	9.100	9.451	10.161	11.096
	Finansman Sonrası Kar (Zarar) (2)	26.289	34.873	34.625	46.932	55.349
Finansman Gideri Oranının %2'de Kalması Halinde Oluşacak Kar ile Fiili Kar Gerçekleşmesi Arasındaki Fark (2)-(1)		-	10.085	6.538	17.832	17.910

Sonuç olarak faiz ve döviz kuru artışları mevcut mali yapıları ile sanayi firmalarının karlılıklarını olumsuz etkilemekte ve sermaye birikimlerini engelleyerek onları borçluluk ağırlıklı bir mali yapıya mahkum etmektedir.

İLE ÜYE HİZMETLERİMİZDE YENİ DÖNEM

Lütfen üye bilgilerinizi güncelleyin.

www.iso.org.tr/anketler

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Kapasite Raporunuz İçin BİZ OFİSİNİZDEYİZ!

Kapasite Raporunuzun müracaatını

Kapasite Raporunuzun suret onayını

ve tüm süreç takibini

www.iso.org.tr'den online yapın!

OĞUZ TEKSTİL

www.oguztekstil.com.tr

KUMAŞTA DÜNYA MARKALARININ TERCİHİ - CHOICE OF WORLD'S LEADING BRANDS

OĞUZ
444 4 974

FABRİKASI
AKACI SANAYİCİLERİ SAN. BİRL.
AKACI CAD. NO:4 SANCAĞI / AÇIKÖZ
PHONE +90 322 394 40 53 - 8 LİNE
FAX +90 322 394 53 79
info@oguztekstil.com.tr

İSTANBUL
DÜNYA TİCARET MERKEZİ
EGS B-3 BLOK K6 D:238-239
BAKIRKÖY/İSTANBUL
PHONE +90 212 637 50 20 / 637 34 16 - 18
FAX +90 212 637 34 64
www.oguztekstil.com.tr

500

TÜRKİYE'NİN
EN GÜÇLÜ
KURULUŞU
2016

ROKETSAN A.Ş. TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFININ BİR KURULUŞUDUR.

KAAN Füzesi

TRG-300 KAPLAN Füzesi

TRG-122 Füzesi

roketsan

www.roketsan.com.tr

Özgün Teknoloji ile
Standartların Ötesinde

ŞİNA VURUS

ROKETSAN A.Ş. TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFININ BİR KURULUŞUDUR.

Güçlü ve Güvenilir Çözüm Ortağınız

Yılmaz Redüktör Satış, Dağıtım ve Mühendislik merkezinde gücünüze verimlilik katıyor.

Güçlü ve tecrübeli kadromuz Makine, Metal, Vinç, İnşaat, Maden, Havalimanı, Tekstil, Plastik ve Yenilenebilir Enerji gibi birçok alanda sizlere verimli ve güvenilir çözümler sunuyor.

- Üstün teknoloji ve bol ürün çeşidi
- 60 yıllık tecrübe ve güçlü mühendislik kadrosu
- Zamanında ve stokdan teslim
- Hızlı servis destek güvencesi
- Ekonomik ve uygun fiyat avantajı
- Güvenilir çözüm ortağı
- Özel çözümler için uygun adres
- Güçlü satış ağı

www.yr.com.tr / yilmaz@yr.com.tr

Atatürk Mah. Lozan Cad. No: 17 P.K.: 34522
Esenyurt - İstanbul / TÜRKİYE
T: +90.212 886 90 00 (8 Hat) F: +90.212 886 54 57

